

четиво

РОСТИСЛАВ
САМБУК

Крахът
на черните
джуджета

за Юноши

РОСТИСЛАВ САМБУК КРАХЪТ НА ЧЕРНИТЕ ДЖУДЖЕТА

Превод: Лиляна Райнова

chitanka.info

Рано сутринта падна гъста мъгла. Стана влажно и студено. Фридрих Улман вдигна яката на старата си железничарска куртка и потръпна. Отвратително време — измръзна до кости, а и започна да ръми. Ех, да имаше сега чашка шнапс^[1] и пържени яйца с шунка и да можеше да се мушне под топлото одеяло. При мисълта за пържените яйца стомахът му се сви. Кога за последен път беше ял пържени яйца с шунка? Май още преди пойната. Е, е, не е точно така. Миналата година на Коледа Марта успя да ги нагости с пържени яйца. С истински, с препържени ароматни късчета свинско месо.

Улман се повъртя на едно място, помахаша насам-натам електрическото фенерче. Дявол да го вземе, в такава мъгла и на десет крачки нищо не се вижда. Извади свирката и пронизително изсвири.

Чу се далечната проточена свирка на локомотива. Мъглата заглушаваше звука и на Улман му се стори, че не свири старият маневрен локомотив, а някакво хлапе си играе с детска тръба. Такава, каквато някога беше подарил на сина си.

Старецът си спомни това и лекичко се усмихна. Хорст нямаше тогава и две години. С червени бузки, дебеличък, с ризка до кръста, той седеше на гърнето и победоносно надуваше току-що подарената му тръба. Свири почти без прекъсване няколко часа, докато Марта не му взе играчката. Но стана по-лошо: Хорст зарева по-силно от нея. Вкопчи се за полата на майка си и закрещя:

— Дай ми тръбата! Искam си тръбата!

Марта го шляпна по голото задниче, да млъкне. Но детето не пускаше полата на майка си и продължаваше да пищи — накрая майка му беше принудена да отстъпи. Хорст се пхна под кревата и в знак на протест засвири така, че Марта си запуши ушите и избяга в кухнята.

От мъглата бавно се показваха вагоните. Улман скочи на платформата на първия вагон и засвири с всички сили. Локомотивът забави ход, издрънчаха буферите. Улман прикачи вагоните и забърза покрай релсите напред към локомотива.

— Клаус, пет часа е — каза тихо той на подалия се през прозорчето белокоос машинист. — След половин час трябва да е тук.

Машинистът кимна и се скри в будката. Локомотивът запъшка тежко, набра скорост и се стопи в мъглата.

Улман постоя още малко, сякаш обмисляше нещо, и се запъти към диспечерската стая. Забави се няколко минути в стаичката, в която

работниците се преобличаха и обядваха. В ъгъла седеше човек с измъчено, набръчкано лице. Погледна Улман с невиждащи очи и не отговори на поздрава му.

— Какво ти е, Курт? — попита Улман, но Курт се извърна.

— Не го закачай — каза му някой от пушещите до вратата работници. — Получи лоша вест за сина...

„И на Курт...“ — помисли си Фридрих и изведнъж се улови, че новината почти не го развълнува. Приел я беше като нещо естествено. Това го ужаси.

„Струва ми се, че Хайнрих беше с една година по-малък от Хорст — помисли си той. — Значи момчето е било на деветнайсет години... Но Курт има още двама сина.“

Седна до другаря си, сложи на рамото му тежката си мазолеста ръка.

— Не се отчайвай — каза тихо, почти шепнешком. — Няма нищо по-лесно от това да се отчае човек...

Курт го погледна с празен поглед.

„Състарили се е с десет години“ — помисли си Улман, като видя дълбоките бръчки около очите на другаря си.

— Не трябва да се съсипваш — повтори той. — Нищо не може да се направи.

— Хайнрих беше най-добрият ученик в гимназията — продължи гласно мислите си Курт — и ако беше загубил само пръстите си, като твоя Хорст, можеше да стане добър математик...

Фридрих се почувства неудобно, сякаш беше виновен с нещо пред другаря си. Разбираше, че от него нищо не зависи, просто имаше късмет, че синът му се върна, но не можеше да се освободи от неловкото усещане. Не намираше думи да утеши съсипания от мъка Курт. Потупа го по рамото, изправи се тежко и излезе на двора.

Постоя няколко минути пред входа, почака пазачът да се покаже от будката и размени с него няколко думи. Поиска му огън да запали цигара, почерпи и него и като нахлупи ниско фуражката си, бързо закрачи покрай високата дъсчена ограда.

Зад ъгъла се притисна към мокрите дъски и внимателно се огледа. Постоя няколко секунди, послуша се, после дръпна една закованата дъска и се провря през тясната пролука.

Зад оградата, в глух коловоз, стояха стари, раздрънкани товарни вагони. Улман се провря под тях, мина край будката на стрелочника и внимателно, да не го види някой, се приближи до маневрения локомотив, който пуфтеше на глухата линия.

Белокосият машинист го видя, кимна му и пусна пара от котела. Белият облак обви малката, притисната към вагона фигура.

Изминаха пет минути. Улман напрегнато се взираше в мъглата, но освен пуфтенето на локомотива, нищо не нарушаваше тишината.

— Проклетата мъгла, нищо не се вижда — промърмори сърдито той, но в същото време мислено се наруга. Мъглата е чудесно прикритие, а той, старият глупак, е недоволен.

Дочу гласове. Изруга и се скри в будката. Хората изникнаха от мъглата съвсем наблизко, минаха, като размахваха фенери и разговаряха високо. Отново настъпи тишина. Май че е той...

Висок, недодялан човек се приближи, подсвирквайки си весела песничка. Сърцето на Улман замря. Щом човекът се изравни с локомотива, той скочи от вагона.

— Ти ли си, Фридрих? — стресна се високият и отстъпи крачка назад.

— Здравей, Карл — подаде му ръка Улман. — Защо се плашиш?

— Скачаш като дявол. Точно под носа ми — усмихна се насила Рапке.

— Не знаех, че си толкова нервен...

— Всички сме нервни сега...

Тръгнаха по тесния коридор между вагоните. Улман се огледа, улови внимателния поглед на машиниста и незабелязано му даде знак с ръка.

— Спомена нещо за нервите... — погледна го Улман отстрани. — Какво искаш да кажеш?

— Ти какво, да не си паднал от небето? — отговори на въпроса му с въпрос Рапке.

— Оплешивях вече, а главата ми не увира — каза с ирония Фридрих.

Рапке страхливо се огледа, спря се и внимателно погледна Улман.

— Чу ли вчерашното съобщение на главната квартира на фюрера? Русите настъпват...

— Че какво от това? — спокойно отговори Улман. — Нашите съкращават линията на фронта.

— Ами че докога ще я съкращават?

— Границите на райха са ненарушими. Нали слуша последната реч на фюрера?

— И ти вярваш на всичко това?

Улман не отговори, обърна се и тръгна. Рапке забърза след него, шляпайки с подметките си по мокрите траверси.

— Ти си умен човек, Фридрих — започна той, дишайки горещо в тила на Улман, — и сигурно разбираш, че всичко започва да се разпада...

Фридрих се спря. Отляво по съединенията на релсите потракаваше товарен влак и набираше скорост.

— Искаш да кажеш... — започна той многозначително.

— Някога, струва ми се, ти беше социалдемократ, нали? — прошепна бързо Рапке. — Казаха ми, че и досега не си променил възгледите си.

Улман рязко се спря.

— Кой ти каза?

Рапке внимателно погледна Улман, после бързо се озърна. Предният вагон почти се беше изравнил с тях. В този миг Фридрих блъсна Рапке в гърдите. Рапке се опита да се задържи, хвана се за рамото му, но Фридрих го удари с коляно в корема и го бутна право под вагона.

Ръката на Рапке се плъзна по буфера, но вагонът вече го повали, колелата връхлетяха... Рапке изкрещя, но в този момент локомотивът засвири.

Без да се оглежда, Улман се мушна под вагоните на съседния коловоз, пробяга десетина метра, отново се провря под някакви вагони, напипа пролуката на оградата и внимателно надникна през нея. Непрогледен мрак и мъгла...

Свърна в първата пресечка и като дишаше тежко, закричи бързо с ръце в джобовете. Едва сега се сети, че му се пиеше вода. Беше жаден и облизваше устните си. Май че там, зад ъгъла, на съседната улица има чешма. Ускори крачки.

Водата течеше на тънка студена струйка — Фридрих пиеше жадно и шумно и все не можеше да се напие.

[1] Шнапс — ракия (нем.). — Б.пр. ↑

Кирилюк развърза парашутните въжета и се огледа. На стотина метра от него имаше рядка широколистна горичка, а край нея — стълбове с високо напрежение. Изтръпна — ако се беше спуснал малко по-наляво, щеше да падне точно върху жиците.

Краката му затъваха в торфището. Петро пренесе парашута на малкото хълмче до горичката. Там беше по-сухо и ако се случеше нещо, можеше да се скрие в храстите.

Започна да сгъва парашута. Работеше бързо и сръчно, както го беше учил инструкторът. Усмихна се: вчера правеше това на летището в Подмосковието, а днес е вече във вражеска Германия.

Кирилюк зарови парашута и грижливо покри отгоре земята с чимове. Погледна компаса и тръгна през гората към шосето за Дрезден.

Небето просветля. Гората беше рядка, само тук-там на пътя му се изпречваха гъсти храсти. Петро се стараеше да ги заобикаля, за да не се изцапа или, не дай си боже, да скъса модното си сиво палто от скъп вълнен плат.

Вървеше, като се спираше често и се оглеждаше, в случай на нещо по-добре щеше да бъде да изчака в горичката. Няма да му бъде лесно да обясни защо той, богат търговец, съвсем не в туристически дрехи, броди рано сутринта из гората, и то доста далече от шосета и големи населени места. Всъщност автострадата се оказа наблизо. След половин час Петро съвсем неочаквано видя на няколко крачки пред себе си километражен камък и широката асфалтова лента, значи летецът почти точно беше изчислил разстоянието. Кирилюк провери по картата. Камъкът беше чудесен ориентир — на километър и половина в югоизточна посока пътят беше пресечен от железопътна линия. Тук, край моста, ще бъде най-удобно да дочака някоя кола.

Петро тръгна по горската пътечка и излезе на страничен път, който свързваше автострадата с близкото село. Без да бърза, стигна до моста. Под навеса на автобусната спирка нямаше никой. Облекчено въздъхна и остави пътната си чанта на пейката.

Минаха няколко товарни камиона, но не спряха. С бясна скорост профуча закрит опел адмирал.

Но ето го и автобуса, стар, раздрънкан, с високите бутилки на газгенератора си. Потегли бавно, като остави след себе си завеса от черен дим. Петро се настани на задната седалка и веднага почувства

как му олекна — приятно е в Германия да си солидният търговец Карл Кремер, който носи в куфарчето си няколко пачки едри банкноти и скъпоценности, скрити в двойното му дъно.

Петро подаде парите, без дори да погледне кондуктора. Внимателно преброи рестото и го прибра в кожения портфейл.

Мушна портфейла в джоба си, сложи меки кожени ръкавици, подпря се на сребърната дръжка на бастуна си и задряма. Поне така помисли кондукторът, който веднага се изпълни с уважение към този още млад, но толкова солиден господин.

Като се давеше и тресеше, автобусът набираше скорост. Карл Кремер наблюдаваше пътя през полузатворените си клепачи. Нито едно селище, автострадата е изнесена извън градовете и селата — само гори с пожълтели листа и ниви.

Постепенно движението се засилваше. По шосето летяха предимно товарни камиони. Карл Кремер ги проследяваше с оценяващ поглед, като се стараеше веднага да определи и запомни характера на товара им.

Забеляза товарен мерцедес и заключи: „Трети камион с мини. Да, мини са, няма съмнение, точно в такива сандъци ги превозват. Затова във всяка кола има охрана. Значи, някъде наблизо ги произвеждат. Да не би ей там, вдясно от шосето, където се издига заводски комин? Точно оттам изскочи натоварен камион, също като ония, които беше видял преди малко. Има и знак, че влизането е забранено. Значи военен обект. Момент, на кой километър? На сто тридесет и седем километра от Дрезден, източно от автострадата има завод за производство на мини...“.

Карл Кремер беше сигурен, че няма да забрави за сто тридесет и седмия километър. Левицки го учеше от пръв поглед да помни десетки цифри.

Сърцето на Карл се стопли, като си спомни за Левицки. Този вече на възраст подполковник се отнасяше към него като към син. Няма значение, че изискваше от него почти невъзможното: за два-три месеца да научи това, което при нормални условия хората научават за години. Седем часа сън, през останалото време — занятия. Имаше само две свободни вечери на месец. Може да си представи човек как ги очакваше — тогава се срещаше с Катруся.

Катруся работеше във военната болница. Нито веднъж не закъсна за среща. Може би знаеше, че всяка минута му е разчетена, а може би (той се залъгваше с тази мисъл) идваше по-рано, защото нямаше търпение да го види...

Те се разхождаха по московските улици или седяха на някоя пейка в парка почти до единадесет часа, когато той трябваше да се връща. Петро не обичаше да ходи с Катруся на кино или на театър — нямаше смисъл, защото през цялото време гледаше само нея. Повече му харесваше ей тъй, просто да седи, да гледа Катруся и да я слуша, да я слуша... За какво ли само не разказваше тя — за своите ранени, за неприятното скарване с главния лекар, за писмото на брат си Богдан, за впечатлението си от последния филм...

Особено обичаше минутите, когато Катруся четеше писмата на Богдан. Не само защото Богдан му беше приятел и всяка вест от него го вълнуваше и радваше, а защото виждаше как Катруся сияе от щастие, четейки изписаните с едър почерк листове.

На Богдан му беше криво, че след освобождението на Лвов не можа да отиде в армията. Избраха го за секретар на горкома на комсомола и сега по цели дни тичаше из града и организираше работата на младежите по разчистването на улиците, насочваше ги към производството, за да може час по-скоро да се възстанови необходимата за фронта продукция, създаваше първични комсомолски организации. В началото му се струваше, че цялата тази напрегната работа не може да се сравни даже с един малък бой. Но скоро след това, разказвайки как е организирал ремонта на танкове, призна, че и в тила може да бъде полезен.

През това време Лвов наистина беше станал дълбок тил: съветските войски приближаваха границата на Германия и почти всяка вечер Москва се озаряваше от салюти в чест на новите победи. По време на един от тези салюти генерал Роговцев извика при себе си Левицки и Кирилюк.

Погледна ги изпод вежди и с ръка ги покани да седнат.

— Как върви подготовката на старши лейтенанта?

— Добре — тихо, но ясно отговори Левицки. — Мисля, че като имаме предвид военната обстановка, след месец-два ще бъде готов.

— Значи след два месеца? — попита генералът. — А не може ли по-рано?

Подполковникът разтвори ръце:

— И така темпото е невероятно...

— Жалко, жалко... — замислено проговори Роговцев. — Но няма как, налага се да приключим... Имате ли нещо против, старши лейтенант?

Кирилюк шумно отмести стола и стана:

— На вашите заповеди, другарю генерал!

— Седнете, седнете... — намръщи се генералът. — И изобщо по-добре ще е да забравите всичко това. Строевата подготовка не е най-важното нещо за нас.

Левицки леко се усмихна. Знаеше добре слабостта на генерала. Роговцев обичаше стегнатата военна стойка. Но в същото време разбираше колко важно е за разузнавача да не издава военната си подготовка.

— Карл Кремер — продължи Роговцев — никога не е служил в армията. Освен това, струва ми се, той имаше нещо на крака си и ходеше с бастун, затова не трябва да има военна стойка. Тя може да му струва скъпо.

— Но нали с Карл Кремер е приключено преди три месеца — започна Кирилюк — и...

— Там е работата, че не е приключено — прекъсна го генералът. — Бижутерът Кремер трябва отново да се появи на хоризонта. Разбира се, при други обстоятелства и на друго място.

Роговцев извади от чекмеджето на бюрото си папка с документи и започна да ги прелиства.

— Знаете ли къде се намира в момента групенфюрерът от SS Фон Вайганг? Впрочем, откъде ще знаете? И така, Вайганг е специален пълномощник на райхсфюрера на SS в Саксония. Според получените от Берлин сведения, ръководи отдел на Главното имперско управление за безопасност „037-S“, който се намира в Дрезден.

Генералът вдигна очи, за да види какво впечатление са направили думите му.

Подполковникът седеше небрежно облегнат на стола, сякаш нищо на света не го интересуваше, а още по-малко някакъв си групенфюрер от SS. И само по това как леко повдигна вежди и бързо погледна генерала можеше да се забележи, че съобщението го беше

развълнувало силно. Кирилюк не разбра нищо. Гледаше с широко отворени очи ту генерала, ту подполковника.

— Разрешете! — осмели се да наруши мълчанието той. — Имате предвид предишния губернатор на окръга, моя, тъй да се каже, опекун и покровител.

Роговцев кимна.

— Моля ви — каза той, като внимателно гледаше Кирилюк — да ни припомните някои подробности от познанството ви с Вайганг. Или най-добре разкажете ни всичко подред. Какво се случи след бягството ви от лагера?

— През нощта на девети ноември четиридесет и първа година — започна Кирилюк в строго протоколен стил: свикнал беше, не за първи път разказваше биографията си — беше организирано групово бягство на военнопленници от лагера край Лвов. Бях ранен в крака.

Генералът го прекъсна:

— Това зная с подробности. Значи, след бягството вие и вашият приятел Богдан Стефанишин сте се скрили в дома на неговата сестра Екатерина Стефанишина. Тя ви е запознала с един от ръководителите на лвовската нелегална организация Евгений Степанович Заремба. Така ли беше?

— Тъй вярно. Евгений Степанович идва при нас няколко пъти. Разбрах, че ни проверява. Веднъж дойде късно вечерта, беше явно развълнуван. Тогава проведе с мене истински изпит по немски език. Изглежда моите знания го задоволиха, защото на следващия ден Заремба ми разказа за Карл Кремер.

— И веднага ви предложи да го заместите?

— Нямаше друг изход. В условията на нелегалност не е лесно да се намери човек, който свободно да говори немски.

— Така... така — съгласи се Роговцев. — Заремба ви е обяснил, че на шосето Мостиска — Лвов партизаните са обстрелвали лека кола. Пътниците в нея са били убити. От взетите документи е станало ясно, че един от тях е Карл Кремер. Той е носел препоръчително писмо от своя чичо в Бреслау бижутера Ханс Кремер до губернатора на окръга групенфюрера от SS Фон Вайганг. Помните ли текста на писмото?

За миг Кирилюк притвори очи. Че как може да го забрави? С това писмо започна кариерата му на разузнавач! Какъв ти разузнавач! Едва сега научи някои неща, а тогава просто изпълни дълга си,

доколкото можеше... Сигурно един професионален разузнавач щеше да използва много по-добре предоставените му възможности...

— Ханс Кремер пишеше — започна той, — че неговият племенник Карл иска да отвори в Лвов бижутериен магазин и молеше своя стар приятел Вайганг да му помогне. Пишеше му на „ти“, което също говореше за техните близки отношения. От писмото се виждаше, че Вайганг не се беше срещал дотогава с Карл Кремер. Това беше навело Заремба на мисълта с помощта на препоръчителното писмо да се проникне в дома на групенфюрера. Но Карл Кремер, макар и приблизително, трябваше да се ориентира в работите на семейството Кремер. Заремба ме снабди с документи на името на бижутера Херман Шпехт, другар на Карл Кремер, и аз заминах за Бреслау, за да събера сведения за Ханс и Карл Кремер. В противен случай Вайганг можеше веднага да ме разкрие.

— Кога пристигнахте в Бреслау? — попита Роговцев.

— В края на ноември.

— По-точно?

— На двадесет и шести.

— Момент... — Генералът запрелиства папката, а Кирилюк, наблюдавайки бързите движения на пръстите му, се пренесе няколко месеца назад: спомни си как пристигна в Бреслау — голям, сив немски град...

Вървеше бавно по Фридрихщрасе. Ето го бижутерийния магазин на Ханс Кремер. Петро уверено прекрачи прага му. Посрещна го стар продавач с набръчкано лице. Измери посетителя от глава до пети с малките си хитри, воднисти очи и без да отговори на въпроса може ли да види господаря му, попита:

— Може би господинът иска да купи нещо от нас? Не е необходимо да викам за това господаря.

— Но ако нямам намерение да купувам нещо?

— Още по-малко има за какво да се безпокои господарят. — По безцветните устни на продавача се плъзна нещо подобно на усмивка. — Може би господинът е сбъркал адреса?

— Искате да кажете, че това вече не е магазинът на господин Ханс Кремер? — надменно попита Петро.

Тонът му подейства. Продавачът прошепна нещо на стоящото до него зад тезгяха момиче и се скри зад малка врата. Около пет минути никой не се появи. Петро забеляза, че завесата на вратата мръдна, като че ли някой тайно го наблюдаваше. Изминаха още няколко минути, продавачът се появи и покани Кирилук да го последва.

Минаха по тясно коридорче, спуснаха се по една вита стълба и се спряха пред обкована с желязо врата.

— Моля — каза продавачът.

Петро отвори вратата и се озова в голяма стая с решетки на прозорците, масивни сейфове и старинни тъмни мебели. Зад едно бюро седеше и го гледаше побеляло слабо човече с непроницаемо бледо лице. Не стана, но отговори на поздрава му и с целия си вид показваше, че няма нито време, нито желание за празни разговори.

— Нося ви писмо от вашия племенник Карл — каза Петро и се приближи до бюрото.

Ханс Кремер не прояви никакъв интерес към думите на посетителя. Без да бърза, Петро извади от страничния джоб плик и го подаде на Кремер. Текстът на писмото той знаеше наизуст. Заедно с Богдан и Заремба дълго мислиха над него, отхвърляха вариант след вариант и накрая се спряха на това кратко препоръчително писмо. Напечатаха го на пишеща машина с латински шрифт. Подписът не се различаваше от истинския — прекопира го опитен гравьор, същият, който му приготви и документите — не някакъв примитивен

фалшификат, а надеждни, сигурни документи, не по-лоши от истинските, както уверяваше гравьорът.

Ханс Кремер внимателно погледна Кирилук и сухо каза:

— Слушам ви.

— Мисля, че ще ви бъде интересно да научите нещо за Карл от човек, който вчера го е видял.

— Така ли мислите? — прекъсна го Кремер, но все пак го попита: — Е, и как вървят работите му?

— Не мога да ви зарадвам. Карл се разболя от възпаление на белите дробове и остана в Краков.

Кирилук помисли, че изведнъж някой започна да реже дърва. Кремер се смееше дрезгаво и на пресекулки: сякаш ръждив трион се връзва в старо, разцепено дърво.

— Хха-хха-хха... Безделникът винаги ще хлътне в някоя история... Хха-хха... Знаех си... Все нещо ще измисли... Как така се е озовал изведнъж в Краков?

Този въпрос беше предвиден и Петро без запъване отговори:

— Наш общ познат посъветва Карл да сключи изгодна сделка, като се възползва от моята помощ на бижутер. Всичко мина напълно успешно, той се канеше вече да продължи пътуването си, но изведнъж се разболя.

— И веднага ми пише — продължи Кремер, — за да ви препоръча като сериозен човек и едва ли не като най-близък свой приятел.

Старецът изведнъж се преобрази. Сънливите му очи станаха живи и проникателни. Петро разбра, че първото му впечатление за Ханс Кремер е погрешно: пред него стоеше не уморен от живота, с притъпени сетива човек, а хитър и енергичен търговец, с който никак няма да бъде лесно да се разбере.

Кремер продължаваше:

— И с това писмо идвате при мене, убеден, че ще изиграете изкуфелия старец.

— Но как така, господин Кремер! Какво говорите?! — възкликна Кирилук. — Мислех...

— Не ме интересува какво мислите. Но не е лошо да знаете, че препоръката на този сополанко, за съжаление мой племенник, за мене

е просто смешна. Никой не може да вярва на човек, пропилял на вятъра такова наследство, каквото му беше оставил неговият баща.

„Аха, ето каква била работата!“ — помисли си Петро. Готвейки се за срещата с Ханс Кремер, той очакваше всичко друго, само не това. Трябваше веднага да смени тактиката си.

— Това е, млади господине — Ханс Кремер погледна в чекмеджето на бюрото, където беше оставил препоръчителното писмо,

— ако не бъркам... Херман Шпехт. Благодаря ви за поздравите и писмото и с това, извинете...

Той стана, давайки да се разбере, че аудиенцията е приключена.

— Още една минута, господин Кремер — твърдо каза Петро, влязъл напълно в ролята на Херман Шпехт. Тъглчетата на устата му се отпуснаха, лицето му придоби упорит израз. — Не съм дошъл да обсъждам характера и поведението на вашия племенник. Дошъл съм по работа. Като бижутер искам...

— Бижутер? — сви устни Кремер. — Не обичам шантажа и всеки миг мога да извикам полиция. Познавам всички сериозни бижутери в Германия, но Херман Шпехт — не си спомням да има такъв между тях.

— Както виждате, той съществува — весело каза Петро, решил да действа направо. — Съществува независимо дали вие искате, или не, и се надява да процъфти.

— Но за какво съм ви аз? — враждебно попита старецът.

— О! Много сте ми необходим! Решил съм да установя с вас делови контакти — отговори Петро. — Вие, господин Кремер, ми харесвате. По-точно не толкова вие, колкото репутацията на вашата фирма.

Кремер стисна с длани страничните облегалки на креслото. Лицето му се наля с кръв. Той гълташе въздух с отворена уста, изгаряйки с поглед посетителя. После се овладя и процеди през зъби:

— Или сте идиот, или сте начинаещ мошеник. Вървете си, няма да викам полиция.

Петро мълчаливо извади от джоба си малка кутийка и я отвори под носа на Кремер.

Ударът беше точно пресметнат. Бижутерът даже замижа като от ярка светлина. Взе кутийката с дългите си безкръвни пръсти, наведе се над нея и едва ли не започна да души съдържанието ѝ. Напипа, без да поглежда в чекмеджето, лупа и дълго разглежда проблясващото на черното кадифе прозрачно камъче.

— Скрийте го и не го показвайте на никого — сухо каза той. — Краденото никога не ме е интересувало.

„О-о! — помисли си Петро предпазливо. — И ти не си вчерашен!“

Без да бърза, скри кутийката, вдигна рамене и стана.

— Надявах се, че ще намерим общ език, господин Кремер — каза с достойнство Петро. — Не можахме. Е, какво пък... Моите почитания! — Той учтиво се поклони и се отправи към вратата, почти сигурен, че бижутерът ей сега ще го спре.

— Само за минута, господин Шпехт — чу Петро, когато хвана дръжката на вратата. — Как ще докажете, че брилянтът е ваша собственост?

Петро потисна неволната си усмивка: беше постъпил правилно. Щеше да сбърка, ако почнеше да се възмущава или да доказва. И тъй, и тъй, старецът няма да изпусне брилянта. Сега инициативата пое Херман Шпехт.

— Този брилянт е нищо, господин Кремер! — небрежно подхвърли Петро, докато се връщаше към него. — Нашата фирма има много по-големи възможности... — Като сложи на бюрото пред бижутера удостоверение за сътрудник на SD, той престорено въздъхна: — Съжалявам, че малко предубедено се отнасяте към нашето предложение.

Кремер хвърли бърз поглед на удостоверението и го отмести.

— Трябваше да започнете с това. Нямахте да загубим толкова време, уважаеми господин Шпехт.

Петро сложи документа в портфейла си.

— Не се сетих веднага. Нали преди всичко съм търговец.

— Е, да, да. — Кремер разтегна в усмивка дългото си лице, но студените му очи пронизваха Шпехт. — Радвам се, когато имам работа с делови хора. И така, вие искате да продадете камъка, нали?

— Да! — Кутийката отново премина от джоба на Петро върху бюрото.

Кремер внимателно претегли брилянта. Капна върху него киселина. Примлясна силно с устни и сдържано каза:

— Цената му е четиридесет хиляди марки. На ръка мога да ви дам тридесет и пет.

„Аха! Това е, значи, горе-долу половината от цената“ — пресметна Петро и каза с изпълнен с досада глас:

— Току-що сам казахте, че предпочитате да имате работа с делови хора. За какъв ме мислите?

— А колко искате? — попита старецът.

— Камъкът струва не по-малко от осемдесет хиляди, колега. Седемдесет и пет ще ми наброят веднага.

Бижутерът въздъхна.

— Да, знаете цената му — каза той с уважение. — Но не забравяйте, че сега е война... и хората купуват салам, а не брилянти.

— Разликата между умния човек и глупака — вдигна пръст Петро — е в това, че умният знае кога да купува брилянти и кога салам. Ние, немците, по-добре от всички трябва да знаем това, след като сме преживели вече една следвоенна инфлация. Вие по-добре от мене знаете, господин Кремер, колко спечелиха тези, които вложиха парите си в скъпоценности.

— Сега времената са други! Нашата велика армия печели победа след победа и ние...

— Извинете — прекъсна го Петро, — като имам предвид това, което благоволихте да кажете, а също, че това е първата ни сделка, съгласен съм на седемдесет хиляди и само една трета — във валута. Предпочитам лири стерлинги и долари.

Кремер се засмя със скърцащ глас.

— Лири стерлинги и долари?... Ха-ха... Валута. Къде ще намерите сега валута?

— Добре, във валута двадесет и пет процента — твърдо каза Петро. — Това е последната ми дума!

Бижутерът се разтича из кабинета. После изведнъж седна на стола срещу госта и го погледна с безцветните си, воднисти очи.

— Добре... Така да бъде... Съгласявам се, защото е първата ни сделка.

— Първата или последната — отговори Петро, — няма значение! На никого не мога да позволя да накърни интересите ми. Нито възрастта на партньора ми, нито авторитетът на фирмата не могат да повлияят на моите решения.

— Вие, млади момко, започвате да ми харесвате — усмихна се Кремер. — Имате истински делови качества.

— Немски — уточни Петро.

— Точно така!... — кимна бижутерът и продължи с тържествен тон: — Настъпил е много отговорен за немския народ период, господин Шпехт. Победоносното настъпление на нашите войски даде възможност да се пренесат някои ценности от изток на запад... Но

притокът на тези ценности за съжаление прилича на жалко ручейче. Донякъде за това е виновна администрацията им, която доста примитивно регламентира деловата инициатива. В резултат на това значителна част от ценностите се задържа на място. — Кремер спря за миг, после многозначително продължи: — Дълг на всеки истински немски патриот е да положи всички усилия, за да помогне на нашата държава да се пренесат колкото се може повече ценности и с това да укрепва мощта на велика Германия!

„Виж ти каква идейна мотивировка си е намерил! — помисли си Петро. — Това се казва хищник! Много добре знае, мръсникът, откъде идва това злато!...“

— Не мога да не се съглася с вашата оценка — възползва се Петро от кратката пауза — за съществуващите нередности при операциите със скъпоценности. За съжаление много наши чиновници не разбират простата истина, че джобът на немския търговец е едновременно и джоб на държавата.

— О-о! Прекрасно казано! — Кремер кимна одобрително.

— Именно това исках да отбележа, преди да сме се договорили за продажбата на някои скъпоценности. Мисля, че няма нужда дребните чиновници да вникват в характера на нашите сделки.

Бижутерът съвсем се преобрази — сега приличаше на хрътка, която е подушила жертвата си и се готви да я нападне. Кремер потри ръце и каза с мазен глас:

— Златото от Изток струва там, на място, значително по-евтино. Да се надяваме, че няма да искате от стария и беден бижутер прекалено много за него? Освен това пълната тайна на нашите сделки...

„Ама че скръндза!“ — помисли си Петро. Разговорът му омръзна. Но не трябва да спира по средата на пътя — старият хитрец му е много нужен, а и не бива да остават у него ни най-малки съмнения.

— Всъщност изобщо не се тревожа дали ще пазите в тайна нашите сделки, или не. Макар че, разбира се, това ще повлияе на по-нататъшното им развитие. До ден-дневен винаги са ме уверявали, че на работа като нашата рекламата може само да попречи.

— Хха-хха... — изскърца бижутерът. — Чудесно. Разбирам ви. И така, на въпроса. Ще постигнем пълно съгласие, ако моята фирма

получи тридесет процента отстъпка от цената на едро.

— Петнадесет процента ще ви донесат голяма печалба, даже доста голяма, господин Кремер. А ако си спомним и думите ви, че всеки немец патриот...

— Двадесет... и пет... — изскърца бижутерът.

— Двадесет — това е границата!

— Добре. — Кремер стана, заобиколи бюрото и пак се отпусна в креслото. — Разбира се, само при условие че стоката ни харесва.

— Никой няма намерение да ви натрапва нещо, което фирмата не харесва.

— Кога мога да видя стоката?

— Ако искате, веднага. — Петро леко потупа малкото кожено куфарче.

— Какво?! — подскочи бижутерът. — В такова смутно време вие носите скъпоценностите със себе си?

— Тъкмо затова — усмихна се Петро и извади от куфарчето си кутийка. Старецът алчно протегна ръце към него. — Трудно е да ви изненада човек, но ще се намери нещичко...

Кремер отвори капака на кутийката и замря, разглеждайки скъпоценностите. Заремба щедро беше снабдил Кирилюк: партизаните бяха заловили немски конвой, който пренасяше в Лвов заграбени от есесовците скъпоценности.

Накрая Ханс Кремер с мъка откъсна поглед от кутийката, погледна с уважение госта си и каза:

— Вие, млади момко, наистина се появихте като от вълшебна приказка!

— О, вече съм излязъл от детската възраст и приказките отдавна не ме привличат — отново се усмихна Петро. — Интересуват ме само парите!

— Всичките заедно ли ги продавате? — попита Кремер.

Петро кимна.

Минаха близо три часа, докато се споразумеят. И двамата бяха доволни от сделката. Петро се радваше, че получи повече от онова, което предполагаше Заремба; Кремер беше много доволен, че така изгодно вложи парите си: кой каквото ще да казва, но златото си е злато!

— Надявам се — примижа като сит котарак бижутерът, — ще вземете под внимание обстоятелството, че фирмата не може веднага да се разплати. Сега не бихте намерили нито един търговец в града, който да има достатъчно пари, за да заплати цялата сума в брой. Предлагам ви една трета да платя в брой, а останалото — в гарантирани полици.

— Господин Кремер — твърдо каза Петро, — аз съм делови човек и за предстоящите сделки ми трябва пари. Извинете, но в средите, с които имам работа, вашите полици струват колкото сапунен мехур. — Старецът направи обидена физиономия, но Петро продължи със същия тон, без да му обръща внимание: — Да, сапунен мехур... Напомням ви условието двадесет процента да платите във валута.

— Господи! Този човек ще ме разори — хвана се за главата бижутерът. — Но думата си е дума, ще трябва само да почакате малко. Толкова пари не се държат в чекмеджето на бюрото.

— Колко време ще ви е нужно да ми платите цялата сума?

— Около седмица. — Кремер забеляза, че клиентът се намръщи недоволено, и закима съчувствено с глава: — Да-да!... Разбирам ви: толкова дни в чужд град... в хотелска стая... без работа, без приятели... Всъщност, ето какво — за момент той замълча, като обмисляше нещо. — Не е ли по-добре през това време да живеете у дома? В цялата къща сме само трима — аз, дъщеря ми Лоте и икономката. Надявам се, че вашето общество ще се хареса на Лоте.

Петро замръзна на стола си. Не можеше да си представи, че така ще му провърви. Но и да се съгласи веднага беше рисковано.

Кремер прие по свой начин мълчанието му: колебае се, значи страхува се да не се ангажира само с него, сигурно иска да опита и при други бижутери. Да, но Кремер не е толкова прост, та да изпусне скъпоценностите! Старецът натисна бутона на звънеца и когато се появи продавачът, заповяда:

— Повикайте колата и се обадете на фрау Лоте, че се прибирам в къщи с гостенин. Шофьорът ще вземе багажа ви — обърна се той към Петро, сякаш за всичко това се бяха уговорили отдавна.

Петро стана и учтиво се поклони.

— Не исках да ви притеснявам, но — разтвори ръце той, — както изглежда, не ми остава нищо друго, освен с благодарност да приема любезната покана.

— Да тръгваме — Кремер посегна към старомодното си черно бомбе. — Днес искам малко да се поразсея в семеен кръг.

— Е, добре — прекъсна спомените му Роговцев, като потупа с длан папката, — тука е изложено достатъчно подробно как сте се запознали с Ханс Кремер и какво сте научили от него и от неговата дъщеря. А като се върнахте в Лвов, как успяхте да попаднете на прием у Вайганг?

— Не беше лесно, но успях да се срещна с личния секретар на губернатора.

Кирилюк разказваше и в съзнанието му изплуваха секретарят на губернатора и самият Вайганг, сякаш това не беше се случило преди две години, а вчера — помнеше всичко до най-малки подробности, спомняше си даже калъфката на стола, на който седеше в приемната на групенфюрера.

Секретарят на Вайганг, висок като върлина риж мъж със зачервени клепачи, го изслуша, опипвайки го внимателно с подвижните си очи. Помисли една минута и точно когато Петро вече искаше да наруши паузата, попита:

— Писмото у вас ли е?

— Да.

Секретарят протегна ръка.

— Моля...

— То е адресирано лично до господин Фон Вайганг...

Секретарят се намръщи и едва помръдна тънките си устни:

— Напразно губим време, господин Кремер. Ще предам писмото на губернатора и той сам ще реши да ви приеме или не.

След няколко минути секретарят се върна. Самият му вид говореше много — тук препоръката на бижутера се ценеше високо. Той се усмихваше любезно и заговори със съвсем друг тон:

— Моля седнете и почакайте, господин Кремер. Ето ви последните вестници и списания. Губернаторът ей сега ще ви приеме...

Петро впери във вестника немиждащ поглед. Никога през живота си не беше се вълнувал така. Наистина губернаторът — това се знае със сигурност — никога не се е срещал с племенника на Ханс Кремер, а колкото до подробности от живота на бижутера, с тях се е запасил предостатъчно. А ако се окаже, че Карл нещо не знае, то нали не е бил в много близки отношения с Ханс Кремер и семейството му.

Секретарят изчезна зад тежката врата. После се появи и учтиво я разтвори.

— Господин губернаторът ви чака.

Дълъг, светъл кабинет, с огромни размери. Бюрото отсреща в дъното изглежда малко; човекът, седнал зад него, също изглежда малък. Но като се приближи, Петро разбра, че се е излъгал: зад голямото дъбово бюро седеше висок, широкоплещест човек с късо подстригана коса. Той протегна през бюрото ръка и любезно каза:

— Радвам се да видя племенника на моя стар приятел и бивш колега. Откога не сте се виждали с чичо си?

„Проверява — помисли си Кирилук, — в края на писмото е написана датата.“

— Почти месец, откакто се разделихме.

— Толкова дълго ли сте пътували от Бреслау?

— Нещо не ми провървя: в Краков се простудих и близо месец лежах болен от възпаление на белите дробове — обясни Петро.

Губернаторът замълча, почуквайки с молив по бюрото в такт с някакви свои мисли.

— А как е уважаемият Ханс?

— В последно време извърши няколко сполучливи сделки. А що се отнася до здравето на чичо ми, засега не се оплаква — поскърцва.

— „Поскърцва?!“ — Устните на губернатора се разтегнаха. Изглежда, това означаваше усмивка.

— Скърца в пряк и преносен смисъл. — Петро си позволи да се пошегува.

Шегата бе посрещната благосклонно.

— Даже на младини гласът на Ханс скърцаше — каза Вайганг и притвори очи. — А все още ли събира онези, как се казваха?... Е?... — нетърпеливо щракна с пръсти, очаквайки да му подскажат.

— Сигурно имате предвид страстта на чичо ми да събира килими.

— Ха-ха-ха... Интересна страст...

Ясно беше, че губернаторът се канеше да продължи разпита, затова Кирилук реши да го изпревари.

— В стаята, в която отседнахте, когато бяхте на гости у чичо ми малко преди войната, си стоят все същите килими. А през прозореца наднична същата стара круша — каза усмихнат той.

— Тогава, струва ми се, освен мене гост на Ханс беше и вашият баща — сякаш между другото подхвърли Вайганг.

— Моят баща? Навярно... — Петро навреме съобрази. — Навярно сте срещнали някой друг у чичо ми. По това време баща ми не беше вече между живите.

Лицето на Вайганг се проясни.

— О, да, да, той почина през тридесет и четвърта.

— През тридесет и шеста — поправи го Кирилук.

— Как лети времето! Колко неща съм забравил. — Вайганг почукваше с молива в такт с някакъв марш и Петро разбра, че той прекрасно помни всичко и само се преструва, че е забравил. — Би ми било интересно да видя сега Ханс. Сигурно е остарял?

— Ето как изглеждаше само преди месец. — Кирилюк извади от джоба си снимка и я подаде на губернатора.

Снимката беше един от главните му козове: беше сниман с Ханс Кремер и Лоте на фона на тяхната къща. Когато Вайганг вдигна поглед от снимката, Петро разбра, че повече няма да го разпитва. Губернаторът се усмихна добродушно.

— Колко е пораснало това момиче! Помня го съвсем малко.

— Лоте я сполетя голямо нещастие — развълнувано каза Петро. — Мъжът ѝ Теодор Хелерт...

— Зная за това печално събитие. Хелерт можеше да стане гордостта на Германия. Как понася мъката вашата братовчедка?

— Само времето може да заличи такава рана...

— Лоте има силен характер — кимна Вайганг. — Тя е истинска арийка!

Кирилюк забеляза как губернаторът го гледаше, без да го вижда, вгълбен в някакви приятни спомени. Може би си спомняше как са ходили за риба с Ханс, когато той (ако старият Кремер не преувеличаваше) просто боготвореше.

Петро си помисли, че това минутно лирическо отстъпление може да му бъде полезно. И не сбърка.

— Какво мога да направя за вас? — наруши малко удължилата се пауза губернаторът.

— Искam да започна тук самостоятелна работа — каза Петро с делови тон. — По-късно мога да стана филиал на фирмата „Ханс Кремер“.

— А още по-късно на фирмата „Ханс и Карл Кремер“ — покровителствено се усмихна Вайганг.

— Точно така, господин губернатор. Няма да крия, че именно тази перспектива ме вдъхновява.

— Всъщност, вие сте прав. Някой трябва да продължи делото на Ханс. И така, с какво мислите да започнете.

— Ако нямате нищо против, мисля да отворя в града бижутериен магазин. Имам на първо време малко стока и оборотен капитал. Понататък ще зависи от това как ще потръгне работата. — И като се поклони, сякаш предварително благодареше на Вайганг, Петро добави: — Разбира се, не мога да разчитам на откритата подкрепа на такава

високопоставена личност като губернатора на окръга, но за мене има голямо значение всяка казана от вас добра дума.

Вайганг одобрително го изслуша и каза малко надутно:

— Немските власти са заинтересовани от подновяването на търговията в източните райони. Вашата инициатива, млади приятелю, заслужава поощрение. Дейността ви ще подпомогне укрепването на велика Германия и ние ще ви подкрепим. Отбийте се утре при моя секретар. Той ще получи необходимите инструкции във връзка с вашето предложение.

Петро се поклони и като помисли, че аудиенцията е приключена, стана. Но Вайганг го спря с движение на ръката.

— Къде сте отседнали?

Петро оцени изключителното внимание, което проявяваше към него всемогъщият губернатор.

— Засега в хотела.

— Ако мислите да се установите за дълго тук — посъветва го Вайганг, — започнете от хубавото жилище. — Помисли малко и продължи: — Бих желал племенникът на моя стар приятел да живее в моя дом. За вас — величествено добави той — това ще бъде най-добрата препоръка. Секретарят ще ви съобщи приемните ми дни.

Петро се поклони още веднъж. Докато вървеше към вратата, той почувства почти физически проследяващия го поглед на губернатора. Крачеше бавно, макар че му се искаше да подскочи от радост. Бавно излезе на улицата, пресече градината, застлана с жълти есенни листа, и чак тогава въздъхна облекчено.

Неволно Кирилюк въздъхна и сега, когато завършваше разказа си за първата среща с Вайганг. Улови внимателния, съчувствен поглед на генерала: Роговцев беше разбрал какво е преживял Петро през онези минути — та той е още момче: сега е на двадесет и две, а тогава е бил на двадесет години... Синът му е по-голям от него, а още го смята за дете.

Роговцев се намръщи и Кирилюк се сепна — нима е сгрешил нещо? — но генералът му се усмихна приятелски.

— Постепенно станяхте близък в дома на Вайганг, така ли? — уточни той.

— Фрау Ирма, жената на губернатора, с всеки изминат ден все повече ми симпатизираше. Навярно защото я снабдявах с бижута.

Роговцев доволно изхъмка и каза:

— Сега, както изглежда, Вайганг е получил от Химлер особено важно поръчение. Кое ни дава основание да направим такъв извод? Според съобщенията на нашето разузнаване резиденцията на групенфюрера представлява не обикновена къща на високопоставен хитлеристки чиновник, а някакво секретно учреждение. Освен това — подсилена есесовска охрана, чести посещения на офицери от SS и сътрудници на SD, постоянни контакти със секретни научни институти и големи фирми за производство на оръжие. Всичко това говори много. За съжаление не можем да намерим дори нишка, която да ни отведе в тази вила. Навярно разбирате какво искам да кажа?...

Кирилюк погледна генерала право в очите.

— Аз съм готов — каза той.

Левицки даже не се помръдна.

— Струва ми се, Александър Яковлевич — започна той, — че трябва още веднъж да анализираме обстоятелствата, при които Кирилюк е изоставил своя бижутериен магазин и е отишъл в партизанския отряд, макар че, по наше мнение, ние сме обмислили всичко.

— Говорете, говорете, слушам ви — кимна с глава генералът и запрелиства документите в папката.

— Когато Гестапо е открило скривалището, което нелегалните са използвали за връзка с Кирилюк, то е можело да подуши и кой всъщност е Карл Кремер...

Генералът намери каквото търсеше и подаде на Левицки няколко листа.

— Запознайте се с това, Иван Алексеевич!

Подполковникът четеше, като държеше листовете с изпъната ръка, издавайки далекогледството си.

— О-о! — възкликна той почти тържествено. — Това променя изцяло работата.

— Запознайте и старши лейтенанта със съдържанието им — заповяда Роговцев. — Намерени са в канцеларията на шефа на лвовското Гестапо щандартенфюрера от SS Ото Менцел. Донесоха ми ги неотдавна.

Левицки придвижи листовете към Петро. Беше доклад на тайния агент на Гестапо Модест Сливински, по прякор Референта, за това как е намерил партизанското скривалище. Тук бяха и протоколите от разпита на арестувания Евгений Степанович Заремба. Всъщност, доколкото можеха да се нарекат протоколи, защото всички въпроси бяха без отговор.

Докато разглеждаше документите, Петро си представи мръсната, опръскана с кръв стая, представи си как есесовците са изтезавали Заремба. Устните му потръпнаха, пръстите му стиснаха хартията. Генералът и Левицки с разбиране се спогледаха. Петро не забеляза погледите им. Той се беше овладял и продължи да чете доклада на Сливински.

Гестаповският агент подробно описваше как е заподозрял девойката, която често се отбивала във входа на улица „Ратушна“, в резултат на което било разкрито скривалището. Съобщаваше отличителните белези на девойката и Петро заключи, че агентът е бил доста наблюдателен — даже походката и навикът на Катруся да размахва дясната си ръка бяха отбелязани абсолютно точно. Но от доклада и от забележките по него Кирилюк разбра, че Гестапо е загубило следите на девойката и е заловило само Евгений Степанович.

— Ясно ли е всичко? — попита генералът и без да чака отговор, продължи: — Да обобщим. Гестапо не е знаело нито фамилията, нито местоработата, нито адреса на Катря Стефанишина. Само отличителните й белези. Така че от тази страна позицията на Карл Кремер е безупречна, но заминаването му е било преждевременно.

Петро се размърда на стола си. Роговцев го погледна:

— Казвам „преждевременно“, защото преценявам ситуацията от днешна гледна точка и за нищо не ви обвинявам. Тогава сте взели правилно решение. Но сега то създава допълнителни трудности. Имам предвид внезапното изчезване на Карл Кремер от Лвов. Тук е уязвимото ни място.

— По това време почти всички немски търговци си заминаха за Германия — възрази Кирилук.

— Но преди заминаването си можехте да се сбогувате с губернатора. Или в краен случай с жена му. Както разбрах, тя е била благоразположена към вас?

— Да.

— Трябва да разработим мотивирана версия — включи се в разговора подполковникът.

— Разчитам на вас, Иван Алексеевич, но ви напомням, че нямаме време. — Генералът се отмести от бюрото, извади от сейфа карта. Разгърна я върху бюрото. — Ето тук, близо до Дрезден, се намира подземен завод за синтетично гориво. Един от най-големите... Този завод е също ваша задача, Кирилук, но между другото. Там има наши хора, но засега изобщо не могат да проникнат в завода. Ако ви се удаде и най-малка възможност — което е напълно вероятно в средата на Вайганг — помогнете им. Всяко сведение е важно: системата на охраната, подстъпите към завода, пътищата до него. Резервната явка ще използвате за предаване на най-важните сведения. В останалите случаи връзката с вас ще поддържаеме ние. Но, както ви казах, това е второстепенна задача. Основната е Вайганг! Няма да ви поставяме срок. Действайте както вие сметнете за добре. Впрочем вашият стар познат Рудолф Рехан, завербуван от вас в Лвов, все още е адютант на групенфюрера. Мисля, че чрез него ще успеете да се осведомите какво е станало в наше отсъствие. Платете му щедро, но бъдете внимателен: Рехан винаги може да ви подлее вода.

Роговцев внимателно остави картата. Стана.

Подполковникът и Петро също станаха.

— Разрешете да излезем, другарю генерал.

Роговцев се наведе през масата и се ръкува с Левицки и с Кирилук.

— Вървете. Само ви моля, Иван Алексеевич — каза на прощаване той, — не приемайте желанието ми за съкращаване на

срока като заповед. Всичко трябва добре да се обмисли и да се провери. Впрочем разчитам на вас. Моля всяка вечер да докладвате за хода на подготовката.

Петро гледаше грижливо обработените ниви от двете страни на автострадата, варосаните и надписани километражни камъни, червените керемидени покриви на селцата, които се виждаха между дърветата, и му се струваше, че този разговор с генерал Роговцев се е водил не миналия месец, а отдавна-отдавна, преди половин година може би.

Човек възприема времето по различен начин. Случва се някой разговор или среща да си ги спомняш, сякаш са били вчера, а понякога забравяш неща, които са се случили само преди час. Кирилюк помнеше всяка подробност от разговора в кабинета на генерала, можеше да възпроизведе дори интонацията на Роговцев. Но не го оставяше странното чувство, че това се е случило отдавна. Може би защото през цялото време пред очите му беше срещата с Катруся.

Левицки го пусна само за два часа и Петро не можа навреме да предупреди Катруся. Позвъни в болницата, но оттам отговориха, че доктор Стефанишина днес не е на работа. Кирилюк започна бързо да набира телефонния номер на общежитието. Нима няма да се видят? И чак когато чу гласа на Катруся, малко се успокои.

Вълнението на Петро явно се предаде и на девойката — позволи му да отиде при нея. Тя живееше в една стая с възрастна лекарка и за да не я безпокои, никога не канеше Петро в общежитието. Предупреди го, че в момента чисти и го помоли да я извини. Но той вече не я чуваше. Спусна се надолу по стълбата и като вземаше по две-три стъпала наведнъж, изтича на улицата. Тук го чакаше „емка“, която подполковникът му беше предоставил, и след петнадесет минути се изкачваше по стълбата на общежитието, като по същия начин прескачаше стъпалата.

На предпазливото почукване не отговори никой. Петро тихичко откряна вратата.

Катруся се беше качила на прозореца и окачваше пердетата. Повдигнала се на пръсти, тя се мъчеше да достигне високо забития пирон. Цялата ѝ фигура излъчваше такава грация, че Петро замря, без да смее да мръдне, за да не изплаши девойката.

Косите лъчи на есенното слънце надничаха в стаята, проблясваха по стъклата, а фигурата на Катруся се очертаваше ясно в рамката на прозореца. Тази секунда се стори на Петро безкрайна, девойката,

застанала на пръсти, сякаш се беше вкаменила: слабичка, с остро очертани гърди.

Накрая Катруся закачи пердето. Огледа се. Видя Петро, хвърли другия край на пердето и скочи на пода.

Кирилюк продължаваше да стои, подпрян на рамката на вратата.

— Затвори вратата! Става течение...

Даже тези напълно обикновени думи не го извадиха от вцепенението. Машинално затвори вратата, обгърна с поглед Катруся. Никога досега не беше я чувствал така близка и желана.

— Какво се е случило?... — започна девойката, но като погледна Петро в очите, разбра всичко. Приблужи се към него, сложи ръце на гърдите му и притисна бузата си към тях. — Вече?

— Да — наведе се към девойката Петро.

— Кога?

— Сигурно утре.

Катруся не пита нищо повече. Знаеше, че рано или късно ще се разделят. Може за дълго, а може завинаги. Не се утешаваше с илюзии, но този ден ѝ се струваше далечен и нереален. А ето че настъпи...

— Ще се върна, Катруся — колкото се може по-бодро каза Петро.

— Разбира се, че ще се върнеш — откъсна се от него Катруся, като се стараеше да изглежда весела.

Петро разбираше колко ѝ струва тази привидна бодрост и отново нежно прегърна девойката.

— Ще ме чакаш ли?

Катруся не отговори, само го погледна с укор. Милваше го с горещата си длан по бузата, после докосна с пръсти устните му, брадичката му, сякаш не вярваше, че това е наистина той, че тези бръчици край устата, тези прави гъсти вежди, тази остра брадичка са негови... Страхуваше се, че като махне ръката си, Петро ще изчезне. Нима може да се случи такова нещо? Колко несъвършено е устроен светът!

Петро знаеше, че след половин час трябва да тръгва. Половин час — просто смешно малко...

Кой знае защо, на Петро му стана мъчно за себе си. За първи път съжали, че се налага така скоро да замине. Защо именно утре, а не след седмица или след месец? Той неволно си помисли за това. Разбираше,

че тази мисъл е нищожна, но не можеше да се отърси от нея. Това го дразнеше, нарушаваше душевното му спокойствие, пречеше му да се съсредоточи и да каже на Катруся всичко, което искаше.

Девојката го разбра, по-точно почувства състоянието му и каза:

— Не се безпокой, мили, всичко ще бъде наред...

Тези прости думички разсеяха всички съмнения на Петро. Да, той се вълнува, не може да не се вълнува, това е естествено и до глупост просто. Мъчно му е да се раздели с Катруся, просто не знае как ще се раздели.

Карл Кремер потри брадичка с облечената си в ръкавица ръка. Сега всичко е зад него. Далеч-далеч... По-добре да не мисли за Катруся. Дори такова дребно нещо не трябва да си позволява сега. Мислите му, както и самият той, трябва да бъдат „сериозни“ и „солидни“.

Петро си спомни думите на Левицки на прощаване.

— Всяко невнимателно движение, дума, мимика, може да те издаде. Всичко зависи от това, доколко ще влезеш в кожата на Кремер. Преди до тебе бяха другарите, Катря, било е все пак по-леко. Сега ще бъдеш сам — Кремер и само Кремер. Даже и сънищата ти — усмихна се Левицки — трябва да бъдат „търговски“. Разни там полици, банкови операции...

Мили Иван Алексеевич! Помня всичко... Но така и не знаете какво си помислих, когато се прощавах с Катруся. Тогава тя ми помогна. Със своята чувствителна душа, с вярата си в мене.

Сега съм спокоен, внимателно наблюдавам пътя, а в мислите си съм на хиляди километри оттук. Никога няма да забравя погледа на Катруся на прощаване... Но не се безпокойте, Иван Алексеевич, това няма да ми попречи; спомнете си, навярно и вие някога сте обичали...

Не ще мога да изпълня всичките ви пожелания, сигурно не ще мога да сънувам „търговски“ сънища, но ще бъда внимателен и смел, пресметлив и упорит. Няма да отстъпя нито крачка и когато потрябва, ще поема всякакъв риск, иначе как ще се върна при Катруся с гузна душа. Ще играя ролята на Кремер, ще броя пари, ще търгувам с брилянти, ще се усмихвам на фрау Ирма и ще пригласям на Вайганг.

Ще правя всичко...

„Всичко ли? — помисли си Петро. — Да лъжа, да бъда жесток и коварен? Може би няма да ми стигнат душевните сили?...“

Карл Кремер свали шапката си, изтри потното си чело с кърпичка и се усмихна доволно. Лицемерие, коварство, хитрост — без тях всеки търговец ще фалира след месец. И кой ще уважава Карл Кремер, ако не е хитър и ловък?!

Шосето се виеше между ливади, усещаше се близостта на река. „Наближаваме града“ — реши Карл. Наистина след завоя се откри изглед към Дрезден. Кремер никога не бе идвал тук, но му показаха няколко филма, разгледа много снимки на града, затова веднага го

позна. Над къщите се извисяваше старинният кралски замък, а в далечината се виждаха оригиналните очертания на двореца Цвингер.

Автобусът се спусна от хълма, дворецът се скри зад къщите. Навлязоха в покрайнините на града.

Кремер забеляза телефонна будка и помоли шофьора да спре. Погледна бележника си и бавно набра номера. Веднага му отговори.

— Повикайте господин Рудолф Рехан! — каза той със заповеднически тон.

Край вратата на пивницата, прегърнал уличния стълб, стоеше едър есесовец. Той погледна Улман с празни безизразни очи, плю и неочаквано предложи:

— Х-хайде да пием... Днес имам настроение и черпя...

Но в същия момент забрави за Улман и заплаши с юмрук уличната лампа:

— Още дълго ли ще се клатиш, мръснице?

Фридрих заобиколи есесовеца и бутна масивната врата. Удари го тежка миризма на бира, на силен тютюн и човешка пот. Пищната келнерка едва не го закачи с таблата, пълна с чаши бира, сърдито го погледна, но като го позна, любезно му се усмихна.

— Лиза, донеси ми чаша бира — помоли Улман и се запровира към масичката в ъгъла, на която седяха железничари.

— Фридрих, ти чу ли за злополуката? — посрещна го с въпрос русият, дълъг като върлина помощник диспечер Петер Фогел.

Улман вдигна рамене.

— Не си ли чул? — зарадва се той. Явно много му се искаше да разкаже. Подръпна мустаците си, отмести чашата и се наведе през масата към Улман. — Наистина ли не знаеш? Тази сутрин загина Рапке...

Улман взе чаша от таблата на Лиза. Изпи я до половината и чак тогава погледна Фогел:

— Кой измисли тази глупост?

— Не лъже — обади се съседът на Фогел, — тази сутрин Рапке паднал под влака...

— Наистина ли? — ужаси се Улман.

— И загинал... — в скоропоговорка поде Фогел. — Сигурно не е забелязал вагоните... Такава мъгла беше сутринта.

— Вярно, сутринта на две крачки не се виждаше нищо потвърди Улман. — Когато си отивах...

— Точно така — прекъсна го Фогел. — Рапке е пресичал релсите и точно тогава вагоните са връхлетели върху него. Горкият, не е успял и да викне. Буферът го е закачил и го е хвърлил право под колелата.

— Разказваш, като че ли си бил до него. Откъде знаеш тези подробности?

— Всичко това сега няма значение. — Машинистът Клаус Мартке почука с чашата си по масата. — Лиза, бира!... Все едно, Рапке

няма да възкръсне! — На Улман му се стори, че Клаус някак подозрително поглеждаше към съседната маса, където дремеше лошо облечен мъж. — Жалко за Рапке, добър другар беше и честен работник.

— Преувеличаваш, Клаус — започна Улман, но Мартке го прекъсна бързо:

— Почакай, Улман, позволи ми да завърша. С Рапке дълго работихме заедно и съжалявам, че е попаднал точно под моя влак.

— Това няма значение, Клаус! — Фогел отмества празната чаша и повика келнерката. — Всички чухме свирката ти. Композицията се беше проточила на около двеста метра, а в тази проклета мъгла и на десет крачки не се виждаше нищо. Не си виновен, даже онзи от Гестапо призна...

— Какво Гестапо? — наостри уши Улман.

— Ама че ти нищо не знаеш! — зарадва се Фогел. Наведе се към Фридрих и зашепна: — Най-напред пристигна обикновен следовател, състави акт, разпита свидетелите. Както обикновено. А вечерта пристигнах двама в униформа. Отново разпити, оглед на местопроизшествието. Диспечерът ми каза, че са от Гестапо. Интересно, какво искаха?

Улман и Мартке незабелязано се спогледаха. Клаус вдигна вежди и посочи самотната фигура на съседната маса. Стана, прекоси залата и влезе в тоалетната. Фридрих тръгна след него.

В тоалетната нямаше никой. Мартке започна да мие ръцете си, като застана така, че да наблюдава вратата.

— Внимавай, Фридрих — тихо предупреди той. — Струва ми се, че онзи от съседната маса е от Гестапо. Вгледай се — куртката му омаслена като на железничар, а видът му — сит. Не съм го срещал по-рано.

— Значи, размърдаха се... — Улман протегна ръце към кърпата. Взе бавно да се бърше. — Не сме сбъркали. Рапке е бил агент на Гестапо и Щурмбергер загина заради него. Добре че старият Гайслер имаше наблюдателно око и предупреди с кого се среща Рапке вечер. Сега трябва да внимаваме много. Щурмбергер беше намекнал на Рапке, че във възела съществува нелегална организация и Гестапо ще се мъчи да разплете кълбото. Предупреди другарите — засега никакви

срещи. Възможно е гестаповците да знаят повече, отколкото ние предполагахме.

— Не остави никакви следи, нали? — Мартке забеляза недоумението на Улман и затова поясни: — Е, с този Рапке...

— Всички могат да потвърдят, че си тръгнах половин час преди да се случи това. Даже пазачът, а той е наци...

— На кучето — кучешка смърт! — На излизане Мартке се сблъска на вратата с човека с омаслената куртка. Агентът се преструваше на пиян, но очите му гледаха трезво. Улман окачваше кърпата и не видя как гестаповецът го изглежда с изучаващ поглед. Като се обърна, нарочно се блъсна в агента, извини се учтиво и се отправи към залата.

Пристигна Курт Гайслер, същият, чийто син беше убит наскоро, и Фогел се залепи за него, разказвайки за смъртта на Рапке. Улман незабелязано смени темата на разговора. Този Петер Фогел е страшен дърдорко, като нищо може да изтърси някоя глупост. А гестаповецът отново слухти на съседната маса.

— Току-що чух по радиото — нарочно високо заговори Улман, — че в Полша нашите войски контраатакуват русите. Навярно това е началото на нашето настъпление.

— Колко жертви, колко жертви... — прошепна Гайслер. Той изпи шнапса, умореното му лице се зачерви, очите му се насълзиха. — Синът ми е убит в Полша...

— Твоят Хайнрих е герой! — извика Фогел. — Той отдаде живота си в свещена борба и народът няма да забрави неговия подвиг! Мартке незабелязано се усмихна.

— Да, никога няма да забравим! — започна той високо, но завърши съвсем тихо, почти шепнешком: — И няма да простим...

— Хайнрих е награден с Железен кръст втора степен — не спираше Фогел. — Младежите от нашето селище му завиждат!

— Никога няма да видя сина си... — закри лицето си с ръце Гайслер. — Моят мъничък Хайнрих...

— Човек не трябва да мисли само за себе си, Курт — поучително каза Фогел. — Смъртта на отделния човек е нищо пред висшите интереси на обществото.

„А самият той трепери за кожата си като последен страхливец — помисли си Улман. — Стана нацист само за да получи топличкото

местенце на помощник диспечер.“

Дърдоренето на Фогел ядоса Улман и той тръгна към тезгяха да изпие чашка шнапс. Отдавна не беше пил — не защото нямаше пари или повод — просто си беше наложил да не пие, когато веднъж забеляза, че след чашка шнапс се разприказва. Вярно, компанията беше своя, и другите говореха много по-опасни неща, но те можеха да си позволят това, а той не можеше, защото принадлежеше не само на себе си и отговаряше не само за себе си. Освен това, кой каквото иска да приказва, но Улман по-добре от всички знаеше, че не на място казаната дума води понякога до такива последствия, които е трудно да се предвидят. Гестапо е сериозен противник и фактът, че старият немски комунист Фридрих Улман толкова години вече не беше попаднал в капана, се обяснява не само с благоволенieto на коварната богиня Фортуна...

Но днес ще изпие една чашка. Само една, та да престане да го тресе. Макар че Рапке беше мръсник, Фридрих не можеше да забрави последния му поглед — големите му, изпъкнали очи, изпълнени със смъртен ужас, мъка и ненавист...

При спомена за това му става неприятно и страшно, ръцете му започват да треперят. Но друг изход нямаше — в опасност беше цялата организация и все някой трябваше да се разплати с провокатора.

Улман изпи шнапса, опря се на тезгяха и започна да разглежда залата.

Отсреща в ъгъла, съединили две маси, пиянстваха есесовци. Те пееха високо нацистки песни. До тях край стената седяха двама войници: единият през цялото време обясняваше нещо на другия, но той, още съвсем дете, се поклащаше напред-назад и явно не слушаше другаря си. Входната врата непрекъснато се отваряше и затваряше. Едни пиеха бирата си прави край тезгяха, а други сядаха по масите и даваха поръчките си на Лиза.

Изглежда, че дърдоренето на Фогел омръзна и на гестаповския агент, защото и той дойде на тезгяха и си поръча шнапс. Пушеше без желание и се вслушваше какво говорят железничарите, които току-що бяха влезли и разказваха на съдържателя последните новини.

Гестаповецът стоеше до Улман и той можеше да го разгледа добре. Нямаше съмнение — беше „ухо“. Куртката му — омаслена и

цялата в кръпки — така контрастираше на свежото му, гладко избръснато лице, че Улман не можа да сдържи усмивката си.

Сви дебела цигара и помоли гестаповеца за огън. Той му подаде кибрит. Така и очакваше. Ако беше железничар, щеше да му даде огън от цигарата си. А и тези ръце никога не бяха виждали работа.

Фридрих смукна дълбоко от цигарата и изпусна дима нагоре към тавана. Положението беше наистина комично. Моли за огън агента, а той и не подозира, че прави услуга на човек, за чието залавяне би получил голяма награда.

Само няколко работници от железопътния възел знаят кой е всъщност Фридрих Улман. Дори и синът му Хорст не знае всичко за него, а той е член на нелегалния комунистически младежки съюз в Германия. Горкото момче. Фридрих разбира, че никак не му е лесно: малко, съвсем малко младежи споделят неговите възгледи. Какво да се прави, още от пелени детските им глави се пълнят с какви ли не глупости...

Улман неволно въздъхна: най-много го тревожеше фактът, че децата на някои потомствени пролетарии, негови другари и приятели, бяха заблудени от нацистката пропаганда. А какво можеш да направиш, когато трябва да премисляш всяка своя крачка, докато фашистите имат Хитлерюгенд, а в училище учителите втълпяват на девойките и юношите, че само Хитлер ще възроди райха, че те са длъжни да бъдат негови мъжествени и предани войници, че да пожертваш живота си за фюрера е върховно щастие. В училищата пеят „Напред, легионери!“, в кината прожектират военни филми, младежта марширува в колони, въоръжена с ножове и ками.

Какви неимоверни усилия трябваше да положи Улман, за да опази сина си от цялото това безумие. Беше принуден да го праща на училище, защото все пак трябваше да изучава някъде алгебра и физика, но всяка вечер разговаряше с него, разказваше му за Ленин, за Телман, за истинските комунисти — негови другари.

Местните нацисти го гледаха накриво, даже ортсгруппенлайтерът^[1] го вика да го пита защо Хорст не е член на Хитлерюгенд. За да не го заподозре, Фридрих трябваше да извърта, да хитрува, да се прави даже на глупак...

Улман и досега не знае как вече толкова години му се удава да прави това. И синът му стана добър човек, а и той, старецът, остана

вън от подозрения. Може би защото никога не противоречеше на началниците си, усърдно изпълняваше всички заповеди и винаги се стареше да изглежда прост и глуповат работник, обикновен прикачвач на вагони, който не се интересува от нищо, освен от заплатата си, дажбата и градината около къщичката си и който обича вечер да поседи в компания пред чаша бира. Ето, както сега.

Вратата се отвори и в пивницата, като се олюляваше, нахълта оня пиян есесовец, който подпираше стълба пред входа.

— Ха-ха-ха!... — закрещяха от съединените маси. — Херберт се връща. Насам, дядка. Идвай тук.

Есесовецът направи няколко неуверени крачки към приятелите си, но изведнъж вниманието му беше привлечено от двамата войници, които седяха на масата край стената.

— Тилови свини! — заплаши с юмрук войниците.

Улман беше сигурен, че есесовецът ще се строполи, но по някакво чудо той запази равновесие.

— Тилови свини — повтори той, удари се в гърдите и извика: — А аз отивам на фронта!

Единият от войниците го погледна изпод вежди, а другият продължаваше да седи, подпрял главата си с ръце, и леко се полюшкваше.

— Хайл Хитлер! — Есесовецът вдигна ръка и се приближи към масата. — Чувате ли, отивам на фронта. Ще воювам с русите.

В пивницата се възцари тишина. Замириса на сбиване. Всички притихнаха в очакване.

Войникът, който се полюшкваше, вдигна глава. Улман видя раздалечени очи, прав нос и пухкави детски устни.

— Нима? — Лицето на младежа се изкриви в иронична усмивка. — И на кой фронт се готви да заминава безстрашният ротенфюрер?

— Ще унищожаваме болшевиките! — зарева есесовецът. — Ще ги унищожаваме навсякъде, където ги срещнем!

— Ротенфюрерът има ли вече опит? На кой фронт сте воювали? Край Москва, край Сталинград или може би край Варшава?

Есесовецът запретна ръкав и размаха големия си юмрук:

— Ето го моя опит! Кълна се в честта си, тази ръка не знае какво е умора!

— А-а — проточи глас войникът, — воювали сме значи... Но сега ще имате работа с друг противник. Мисля, че и той ще бъде въоръжен.

— Плюя на това какво мислиш! — Ротенфюрерът удари с юмруци по масата така, че чашите подскочиха. — Нашата част беше в Италия и вече сме се срещали с врага.

— Прекрасни места! — издевателски се усмихна младежът. — Средиземно море, плажове, красиви момичета и понякога, за развлечение, слаба престрелка. Казват, че схватките с врага там се препоръчвали от лекарите за общо тонизиране на организма!

— Пале! — задъха се от ярост есесовецът и вдигна юмрук към носа на войника. — Само посмей още веднъж да джафнеш и ще се запознаеш ей с това!

— Прощавам ви този пропуск във възпитанието, ротенфюрер — засмя се младежът, — защото ще имате възможност лично да се уверите в своята грешка. Разбира се, ако русите не ви убият като пиле още в първия бой.

— Какво?! — задави се от ярост есесовецът. — Какви ги дрънкаш ти бе?

— Фрасни му един по мутрата, Херберт! — високо го посъветва един от приятелите му. — Да не води провокационни разговори...

Есесовецът се подпря на ръба на масата и замахна. Войникът стана и неочаквано блъсна ротенфюрера така, че той загуби равновесие, размаха ръце във въздуха и падна на пода.

На масите на есесовците се вдигна шум.

— Да се арестува — завика някой, — ще отговаря пред трибунала!

Няколко души се хвърлиха към войника. Той се наведе, извади изпод масата патерици, подпря се на тях, отмести с рязко движение стола си и направи крачка към есесовците.

— Арестуйте ме, защо се спряхте! — извика той насмешливо.
— Мислите, че ще се изплаша от трибунала?

Есесовците отстъпиха. Един от тях се приближи към младежа и го тупна по рамото.

— Да беше казал веднага... — измънка той. — Отде да знаем що за птица си...

Отначало Улман нищо не разбра и чак когато погледна краката на войника, се сети каква е работата: младежът стоеше с неестествено протегнат напред крак и на всички стана ясно, че е с протеза. А над джоба на мундира му блестеше Железен кръст първа степен.

— Прекарах на Източния фронт близо три години — процеди войникът, като гледаше презрително есесовците — и плюя на фукльовците, които не са и помирисвали истински барут!

— Ха, та той бил наш човек! — Ротенфюрерът все още се опитваше да стане. — Ти си бил истинско момче! Хайде да се чукнем!... Съдържателю, бутилка шнапс!

Съдържателят се спусна към тезгяха, но войникът се запъти към вратата, като се подпираше тежко на патериците.

— Той не пие шнапс — виновно се усмихна приятелят му. — Виждате, че и така му е трудно да ходи...

— Фриц — спря се младежът, — забранявам ти да се извиняваш заради мене!

Войникът още веднъж се усмихна виновно и тръгна след него.

— По дяволите — опита се да разведри атмосферата един от есесовците, — можем и без тях.

— В-вярно — изфъфли ротенфюрерът. Най-последно беше станал и стоеше, подпрял се на нечие рамо. — Железният кръст невинаги означава нещо. Случвало ми се е да разстрелвам гадове, които, кой знае как, имаха и повече награди.

— Ще унищожим всеки, който се съмнява в нашата победа! Хайл Хитлер! — извика някакъв едър мъжага с нашивки на унтершарфюрер.

— Хайл! — закресяха есесовците.

Изплашените посетители започнаха да се разотиват. Един от първите беше Фогел. Улман забеляза, че гестаповецът тръгна след помощник диспечера, смигна на Мартке и излезе.

Мартке го настигна в тъмната тясна пресечка. Фридрих вървеше, като тътрузеше с мъка краката си по сивия асфалтов тротоар. Вдигнал яката на куртката си, с ръце в джобовете. Човек ще си помисли: стар, уморен, леко пийнал работник се връща без особено желание в къщи,

където го чака свадлива жена, студена стая и чаша отдавна изстинало кафе.

Няколко минути вървяха мълчаливо един до друг, всеки потънал в своите мисли. Изведнъж Улман се спря, хвана Мартке за ръката и го дръпна настрана. Приклегнаха зад някакви останки от жив плет, който ограждаше разрушена от бомбите вила. Улман долепи пръст до устата си. Чуха се бързи стъпки, покрай тях мина човек с нахлупена на челото шапка. Работниците познаха своя съсед от пивницата.

На края на пресечката агентът се спря нерешително, огледа се и като чу далечни стъпки, едва ли не хукна по улицата, която водеше към центъра на селището.

Улман тихичко изруга.

— Още веднъж предупреждавам — каза той, — никакви срещи, докато не се успокоят. Единственото, което трябва да направиш — той се притисна към Мартке и зашептя на ухото му, — е утре да намериш Панкау. Сложили са го на чехословашката линия и тази седмица ще пътува. Трябва да се срещнем с пражките другари. Дай му адреса, явките и паролата. Приготвили са ни позиви. Да ги вземе и да ги задържи засега у себе си.

— Ясно. Това ли е?

— Това е.

Улман надникна иззад храстите. Запалиха по цигара, мълчаливо почакаха още малко и си тръгнаха.

[1] Ръководител на местната нацистка организация (нем.). — Б.пр. ↑

Вайганг беше приел заместник-шефа на местното Гестапо щурмбанфюрера от SS Густав Ерлер. Те се разхождаха из алеите на парка, в дъното на който беше триетажната вила.

Групенфюрерът обичаше цветята. Цветни лехи имаше край асфалтовата площадка пред къщата, където стояха колите, от двете страни на алеите, по откритите слънчеви места, навсякъде, където имаше макар и няколко метра свободна земя, растяха розови храсти, огромни кичести гергини, пъстроцветни астри.

Есента се беше вече докоснала до листата на дърветата, но хризантемите, гергините и астрите още цъфтяха. Вайганг се спираше край лехите, откъсваше увехналите листенца, любуваше се на белите хризантеми, на редките, с почти черни цветове гергини.

— Това цветенце — нежно погали той приказна плетеница от снежнобели листенца — го развдих още преди войната. Нарича се „балерина“. Вижте, то наистина напомня пачка на балерина, нали?

Ерлер, сравнително млад, на около тридесет и пет години човек, но дебел и тромав, едва успяваше да догонва групенфюрера. Вместо цветя той би посял например картофи или ряпа — поне да има полза от тях. Но се съгласяваше с всяка дума на Вайганг и шумно изразяваше възхищението си.

— През живота си не съм виждал такива цветя като вашите, групенфюрер. Даже и по изложбите.

— На изложбите не бихте могли да видите нищо — пренебрежително се намръщи Вайганг. — Мога на пръсти да изброя всички истински цветари в Германия.

— И нито един от тях не може да се мери с вас, групенфюрер. — Ерлер знаеше слабото място на Вайганг и удари право в целта.

Вайганг прие откритото угодничество на щурмбанфюрера за чиста монета — лицето му светна от удоволствие. Дълбоко в себе си той гледаше на политическата си кариера като на нещо второстепенно, което за съжаление му отнема много време и го отвлича от любимото занимание. Ако не беше така, името на Вайганг сигурно щеше да стои до имената на най-известните ботаници. И днес с неговите теоретически трудове и практически постижения в цветарството е запозната цяла Европа, нещо повече, съобразяват се с него, в думите му се вслушват даже прочутите холандски цветари. Но всичко това Вайганг смяташе само за начало на своята истинска работа, мечтаеше

за серия опити на научна основа, за съвсем нови видове цветя, с които някой ден ще смае света.

На няколко метра от алеята, където спря групенфюрерът, се издигаше към слънцето висока червено-черна гергина. Червеният нюанс едва се долавяше, листенцата на цвета имаха лек оттенък на бордо — това правеше цветето мрачно и сурово, някак си траурно. Но групенфюрерът го обичаше повече от другите — беше чул, че такива цветя имало само в парка на Лувъра.

Групенфюрерът започна да проверява добре ли е окопана земята около цветето. Ерлер стоеше до него и се мъчеше да скрие задуха си. По дяволите, групенфюрерът е по-стар от него с двадесет и пет години, а е толкова пъргав. Откъде му дойде на ум да помъкне Ерлер в градината при тези глупави хризантеми! В кабинета му има толкова удобни кресла, а освен това у Вайганг правят чудесно кафе...

Вайганг погледна Ерлер и забеляза, че диша трудно. „Много яде и не се движи — помисли си той. — Скоро съвсем ще затлъстее.“ Впрочем какво го интересува здравето на щурмбанфюрера. Важното е, че се справя с работата си и никога не действа през главата на началника си. А Вайганг смяташе, че най-доброто качество на подчинените му е безпрекословно да се подчиняват на началството и не обичаше те да проявяват собствена инициатива.

— Седнете, Ерлер — посочи пейката до тях. — Горещо ли ви е? Може да разкопчеете яката си.

— Благодаря, всичко е наред — опита се да запази достойнство Ерлер, но с удоволствие се отпусна на ниската градинска пейка. Помисли малко и разкопча яката си. — Ама че време, есен, а такава горещина.

След малко Вайганг също седна. Ниско подстриган, без шапка, в обикновен граждански костюм, той не беше така внушителен като Ерлер, който беше в мундир, с Железен кръст, с лъснати до блясък ботуши, и само опитното око можеше да различи началника от подчинения. Групенфюрерът седеше, свободно облегал на пейката, протегнал напред крака. Пълната фигура на Ерлер изразяваше очакване и готовност всяка минута да скочи и да застане мирно.

— Доволен съм от мерките, които взехте, за да засилите охраната на подземния завод — започна групенфюрерът. — Системата на пропуски и многостепенни контролни постове изключва всякакво

проникване на територията на обекта. Единственото уязвимо място е железопътната линия. Имам предвид ешелоните с въглища и цистерните за извозването на готовата продукция. Ако някой се зарови във въглищата, може да попадне в склада.

— Предвидили сме това, групенфюрер — възрази Ерлер. — На територията на складовете ешелоните веднага се обкръжават и се разтоварват под наблюдението на охраната. След това чрез транспортъори въглищата се свалят под земята.

— А железничарският персонал? — присви очи Вайганг. — Безпокоят ме позивите, които са се появили в работническото селище. Значи, там действат комунисти. Много е вероятно да се опитат да проникнат на обекта.

— И това е предвидено, групенфюрер. Преди ешелоните да влязат на територията на обекта, изцяло подменяме персонала на локомотива с наши хора. Но ще имаме предвид вашите забележки и ще засилим охраната на завода.

— Веднага схванахте мисълта ми, Ерлер — доволно каза Вайганг. — А какво ще кажете за позивите? Те се появяват под самия ви нос, а вие спокойно си наблюдавате вражеските акции.

Групенфюрерът говореше спокойно, сякаш дори равнодушно, но в думите му се долавяше скрита заплаха. Ерлер я почувства — лицето му се ороси с капчици пот.

— Агентите ни — побърза да увери той — правят всичко възможно, за да попаднат на следите на комунистическата организация в селището. Ако наистина съществува такава организация, нейните членове са опитни конспиратори. Всъщност аз съм по-склонен да мисля, че такава организация не съществува, просто двама-трима правят позивите.

— Вашето нехайство ме учудва — намръщи се Вайганг. — Заради него беше убит наш агент.

„Господи — ужаси се Ерлер, — и това знае...“

— Не ви докладвах — опита се да се измъкне той, — защото съм уверен, че това е нещастен случай. Имаше много гъста мъгла и...

— Оставете това — Вайганг махна с досада. — Изпуснахте своя агент точно когато беше надушил нишките, които водеха към организацията. Комунистите го усетиха и го очистиха.

— За съжаление — продължаваше да се оправдава щурмбанфюрерът, — съобщението за смъртта на Рапке дойде много късно и нашите хора пристигнаха на местопроизшествието, когато там нямаше вече никакви следи.

— Това не е оправдание — каза Вайганг, — а още едно обвинение срещу вас. Длъжен съм да отбележа, щурмбанфюрер, вашата недостатъчна енергия и оперативност в борбата с враговете на райха. Досега си затварях очите, защото имам предвид предишните ви заслуги. Но занапред няма да търпя край нас да действа шайка политически престъпници.

— Вземаме мерки, групенфюрер. — Ерлер каза това с възможно най-бодър тон. — И съм уверен, че в скоро време ще прекратим дейността на комунистическите агитатори. Изпратихме в селището най-добрите сътрудници. Групата ръководи хауптшарфюрерът от SS Емил Мауке.

— Чувал съм това име. Той се беше отличил в Полша, в борбата срещу партизаните, нали?

— Тъй вярно! Мауке е перспективен работник, и ние му възлагаме най-заплетените случаи.

Вайганг уморено махна ръка.

— Не ме интересува кой ще работи. За селището отговаряте лично вие. Давам ви един месец срок, щурмбанфюрер. След месец или ще докладвате за ликвидирането на нелегалните, или — отново махна ръка — сам разбирате...

— Надявам се, че ще ви докладвам и по-рано! — Ерлер се мъчеше да изглежда самоуверен, но сърцето му се свиваше от страх. Знаеше, че Вайганг не хвърля думите си на вятъра, а перспективата да попадне на фронта никак не го привличаше.

Вайганг бавно стана. Ерлер учудващо леко застана мирно пред него.

— Не смея да ви задържам повече — подаде му ръка Вайганг. — Сигурно имате много работа.

— Нито минутка свободно време — оплака се щурмбанфюрерът. Направи крачка назад и вдигна ръка за фашисткия поздрав. Тръгна по алеята, като се стараеше да държи изправено пълното си тяло. Чак зад вратата на изхода си позволи да извади кърпичка и да изтрие потното

си чело. Дявол да го вземе, наистина има много работа, но се е уговорил с приятели да обядва в ресторант „Хамбург“.

Шофьорът видя Ерлер и запали колата. Щурмбанфюрерът се настани удобно на задната седалка. Какво да прави? Разговорът с групенфюрера го изплаши, но в „Хамбург“ готвят чудесни котлети...

Ерлер преглътна слюнката си от глад.

— Към града! — заповяда той на шофьора.

Карл Кремер освободи таксито и измина последния квартал пеш. Още отдалеч забеляза високата фигура на Рехан. Той стоеше край входа на парка и нетърпеливо разглеждаше минувачите. Карл му махна с ръка и му показва ресторанта. Руди прекоси улицата и без да се ръкува, се отправи към огледалната зала.

— Имах по-добро мнение за вашата учтивост, хер Рехан — усмихна се Кремер.

Руди го изгледа злобно и се озъби:

— Някога аз също ви мислех за порядъчен човек.

— Взаимната антипатия не трябва да пречи на работата. Това е първото задължение на деловите хора.

Рехан не отговори и силно блъсна вратата.

Заеха маса в дъното на голямата зала. Ресторантът беше празен и Кремер не се страхуваше, че някой ще подслуша разговора им.

Поръча обяда, като поглеждаше Рехан отстрани. Той седеше намръщен. Явно, Карл остана доволен от вида на Руди и като примлясна с устни, поръча бутилка шампанско. Когато келнерът се отдалечи, той се наведе към Рехан.

— Не се зарадвахте много, като ме видяхте — каза спокойно той. — Предполагам това, но за съжаление не можех да се откажа от удоволствието да обядвам във вашата компания.

Рехан го погледна мрачно и процеди през зъби:

— Стига, Кремер! По-добре кажете какво искате? Но ви предупреждавам, че пръста си няма да помръдна, за да ви помогна.

— Не трябва така категорично, Руди. Не зная защо, но ми се струва, че ще се разберем...

Карл забеляза, че пръстите на Рехан треперят. Значи, страхува се. Той предполагаше, че Руди ще се изплаши. Нещо повече, добре знаеше, че Руди го ненавижда до смърт. И въпреки това беше спокоен. Рехан се страхува, ненавижда го, но ще му служи. Извънредно много цени живота и благополучието си, за да ги подхвърли на опасност.

„Да, генерал Роговцев е прав, Рехан е в ръцете ни. Сам попадна в капана. Слава богу, че тогава, преди две години, всичко стана точно така, макар че преживях минути, от които косата може да ти побелее“ — помисли си Кирилюк.

По това време частите на Червената армия наближаваха Лвов. Кирилюк узна, че във вилата на губернатора ще има съвещание на

генералитета и реши да опита късмета си — може би ще успее да научи нещо.

Петро се качи по широката стълба на голямата губернаторска вила на втория етаж, където се намираше гостната на фрау Ирма. Беше станал вече „чиновник за особени поръчения“ при съпругата на губернатора. В последно време беше изпълнил няколко нейни деликатни молби и спечели безграничното доверие на съпружеската двойка, като завоюва положение на един от най-близките приятели на семейството.

Фрау Ирма го видя и искрено се зарадва.

— Мили Карл, сам бог ви изпраща! — възкликна тя. — Днес просто няма да мога да мина без вас!

— Заповядайте, на вашите услуги съм. — Петро учтиво се поклони.

— Ще имаме високопоставени гости. Ще пристигне самият командващ и няколко генерали. Трябва да ми помогнете да ги посрещнем както подобава.

— Както винаги с радост ще изпълня молбата ви. Макар че... напоследък вярата ми в нашите генерали е малко разколебана.

— Не говорете така — възрази фрау Ирма, — разказвах ми за нашите укрепления — били толкова мощни, че русите няма да могат да ги преодолеят.

— Чували сме това много пъти — не се предаваше Петро. — Създава се впечатление, че нашите генерали са отвикнали да воюват.

— Не, не! Не сте прав! — разтревожи се губернаторшата. — Вярвам в гения на нашия командващ! Ще видите, че скоро ще оправи положението на фронта.

— Градът ми харесва и не ми се иска да го напускам. — Петро каза това напълно искрено. Той наистина свикна с Лвов и го обикна. — Смея да се надявам, че ще ме предупредите навреме, ако?...

— Нямаме тайни от вас, мили приятелю.

Петро беше доволен, че стана помощник на фрау Ирма — това му даваше възможност да присъства на вечерята. Тогава генералите сигурно ще развържат езичите си.

Като слизаше по стълбата, Петро срещна адютанта на губернатора Рудолф Рехан.

— Здравейте, Руди! — намигна му той. — Имате вид, сякаш ви боли зъб.

— Аз съм на ръба на финансовата пропаст — призна адютантът.
— Трябват ми пари...

— Финансовата пропаст е най-дълбоката пропаст — съчувствено отговори Петро. — В нея можеш да пропадаш цял живот. Имам двеста марки. Стигат ли ви?...

— Напълно! Много ви благодаря! Но и без туй имам да ви връщам.

Карл Кремер охотно заемаше пари на адютанта от името на своята фирма, без изобщо да разчита, че ще му ги върне. Високият като върлина, риж и слаб оберщурмфюрер от SS беше влюбен до уши в някакво момиче от Дрезден и харчеше по него доста пари. Петро знаеше от Руди, че са решили да се оженят, когато Рехан купи прилична къща в някое малко градче и придобие адвокатска практика. На пътя на тяхното щастие се беше изпречил старият Рехан. Той се беше заклел, че докато е жив, няма да даде на сина си нито пфениг, а засега нямаше намерение да умира.

— Искате сигурно да купите нещо на своята годеница? — попита го Петро, като забеляза радостта, с която Рехан прие парите.

— Ако разрешите, ще говорим после, господин Кремер. Много, много ви благодаря, но сега...

— Може да не правите тайнствена физиономия — зная всичко. Имам във връзка с това толкова поръчки от фрау Ирма, че дано успее да ги изпълня. Довиждане до вечерта. — Петро кимна на Рехан.

Преди вечеря всички се събраха в кабинета, чиято врата водеше към гостната. Тя беше плътно затворена, а до нея стоеше широкоплещест мрачен лейтенант. Трябваше да се предположи, че командващият провеждаше тайно съвещание. Из гостната, прозявайки се, се разхождаше Руди и предпазливо поглеждаше лейтенанта. Петро забеляза, че адютантът се страхува от този мрачен офицер.

— Той е от личната охрана на самия... — многозначително прошепна Руди, като се приближи до Петро.

— На кого? — попита Петро, като се престори, че нищо не разбира.

— На самия командващ! — вдигна пръст Руди.

— А-а... Фрау Ирма спомена нещо подобно. Значи, става нещо важно...

— Тайно съвещание на генералитета!... — отговори Рехан, горд от своята осведоменост. — Русите в никакъв случай няма да могат да превземат града. Позициите са така укрепени, че всеки опит да се щурмува с каквито и да било сили, е обречен на провал... Тук ще бъде смляна живата сила на противника и ще преминем в контранастъпление. Ще отблъснем червените чак до Днепър.

Руди явно предаваше това, което беше чул от някой от високопоставените гости. Впрочем и без него беше ясно, че зад вратата на кабинета се обсъждат много важни въпроси. Трябва, трябва да разбере точно какви. Като се стараяше да не привлича вниманието на лейтенанта, Петро се отдалечи в ъгъла на гостната и седна така, че да вижда вратата на кабинета. Рехан седна креслото срещу него.

— Вие ме успокоихте, Руди. — Петро реши да измъкне от Рехан всичко, което знаеше. — Напълно ли сте уверен, че болшевиките няма да пробият нашия фронт?

— Разбира се, че няма! По никакъв начин! — потвърди адютантът. — Градът е защитен с такава система от укрепления, че да се атакува направо е равносилно на самоубийство.

Значи, фрау Ирма и Рехан са информирани от един и същ източник. Какво по-точно знае Руди?

Петро извади табакерата си, почерпи Руди с цигара и продължи разговора. Но Руди не каза нищо определено. Петро скоро се убеди, че не знае нищо съществено. Омръзнаха му празните брътвежи на Рехан и с искрена радост стана да посрещне фрау Ирма.

Съпругата на губернатора беше с черна копринена рокля, плътно прилепнала към пълното ѝ тяло. Като се облягаше на ръката на Петро, тя обиколи сервираната за вечеря маса.

— Е, това е, приятелю, струва ми се, че всичко е наред! За съжаление нямаме стриди, а генералът, както чух, ги обичал.

— Генералът знае, че не е във Франция, мадам — весело отговори Петро, — ще трябва да ни извини...

— Надявам се... Но ми се иска моят дом да бъде достоен за командващия.

— Вие можете да приемете и самия фюрер! — възкликна Петро. — Не зная кой би могъл сега в Германия да приготви толкова изискана вечеря.

— О-о, ласкател! — заплаши го с пръст фрау Ирма. — Така ми се искаше...

Петро така и не разбра какво искаше фрау Ирма: в същия момент вратата на кабинета се отвори широко и губернаторската съпруга се понесе с плавна стъпка към гостите.

Вайганг представи жена си на генералите. Те направиха обичайните за случая комплименти, и се отправиха към масата. В кабинета остана само дребен на ръст генерал с остри, пронизателни очи. Говореше нещо на един набит полковник, който прибираше картите и документите в голяма кожена папка и почтително кимаше в такт с думите на генерала.

„Командващият“ — реши Петро, като напразно се мъчеше да долови нещо от разговора им. Полковникът внимателно завърза папката и излезе след генерала.

Петро не можеше да откъсне очи от голямата кафява папка. Колко много неща криеше тя, колко хиляди и хиляди човешки съдби зависеха от скритите в нея документи.

Съпругата на губернатора се усмихна нежно на генерала.

— Искане ми се да вярвам, че няма да скучаете в нашия дом — изчурулика тя.

— Немалко съм слушал за гостоприемството на вашия дом — наведе побелялата си, ниско подстригана глава командващият, — както и за очарователната му домакия...

Фрау Ирма представи Петро. Генералът небрежно кимна, подаде ръка на домакията и я поведе към масата. Губернаторът повика полковника.

— Командващият остава да ноцува у нас. Охраната може да настаните на първия етаж.

Петро целият се превърна в слух.

— Ще сложим документите в личния ми сейф — предложи Вайганг.

Двамата се върнаха в кабинета. Губернаторът отвори тежката стоманена врата на сейфа и полковникът внимателно постави папката в него. Петро забеляза, че след като затвори вратата и превъртя ключа, Вайганг бързо мушна ръката си под сейфа. После пусна ключовете в джоба си и заедно с полковника се присъединиха към седналите на масата.

Мястото на Петро се оказа между Руди и полковника.

Рехан ги запозна. Както предполагаше и Петро, полковникът беше адютант на командващия. Оказа се рядко мълчалив човек и от него не можеше да се изкопчи нищо, освен кратките „да“, „не“ или „благодаря“. Разговорът на масата не беше интересен. Генералите сякаш се бяха наговорили да не се докосват до военни теми. Кирилук улучи удобен момент и стана.

Отиде в ъгъла, запуши, като незабелязано поглеждаше към вратата на кабинета. Мислеше за кафявата кожена папка, която лежеше зад масивната врата на стоманения сейф. Не можеше да не мисли: най-важната тайна е на няколко крачки от него! Но тези крачки могат да се окажат последните в неговия живот. Преценяваше има ли някакви шансове за успех. Въздъхна, загаси цигарата и отиде в тоалетната. На всяка цена трябва да преснима документите. Разбира се, по-просто беше да открадне папката, но в такъв случай хитлеристите ще прегрупират силите си и документите ще изгубят своето значение. Не, трябва да направи така, та никой да не заподозре, че до документите се е докосвала чужда ръка.

Когато вечерята свърши, Петро се сбогува с фрау Ирма, слезе във вестибюла и незабелязано мина през тясната врата, която водеше към задния вход. Абсолютно точно знаеше разположението на стаите във вилата: ненапразно беше станал свой човек в този дом. Изкачи се по стръмната вита стълба на третия етаж, където живееше прислугата, прекоси бързо малкото коридорче и влезе в библиотеката. Скри се в тъмния ъгъл зад големия библиотечен шкаф.

Вратата на библиотеката беше отворена и от гостната долитаха гласове. Чу се пискливият изкуствен смях на фрау Ирма, после плътен бас — вероятно полковникът благодареше за приятната вечер.

„Щом полковникът се сбогува, значи гостите си отиват“ — заключи Петро.

След малко на улицата се чу шум от запалени мотори. Още няколко минути и всичко утихна. Губернаторът започна да хока някого, но фрау Ирма се намеси и той се успокои. После вратата се хлопна — навярно съпрузите се бяха отправили към спалнята си.

Неочаквано на стълбата започна някаква разправия, някой говореше шепнешком и тихичко се смееше.

— Хайде да влезем тук — уговаряше мъжът, повличайки събеседницата си в библиотеката.

— Какво правите? Как не ви е срам? — отговаряше с престорена строгост жената. — Какво искате от мен?... — закикоти се тя.

В отговор се чу сподавеният глас на Рехан:

— Остави въпросите, пиленцето ми! Да отидем в стаята ти!...

— Не бива... — възрази, съдейки по гласа, младичката камериерка на губернаторшата.

— Няма да съжаляваш — шепнеше Руди.

— Почакайте... — Камериерката се приближи до прозореца и погледна към улицата.

Беше толкова близо до Петро, че той можеше да я докосне с ръка. Ако направеше само една крачка встрани, щеше да се блъсне в него.

— Гледайте, наоколо е пълно с часови... — Кой знае защо точно това я успокои и тя прошепна: — Тръгвам напред, а вие след малко...

Двойката тихо се отдалечи и Петро си пое облекчено дъх. Виж ти какъв смел любовник бил безумно влюбеният в годеницата си Руди!...

Бавно изтече още един час. Къщата напълно утихна. Само големият старинен часовник в гостната силно тиктакаше. Петро събу обувките си, извади от задния джоб малък белгийски браунинг и се измъкна на стълбата.

Вървеше, без да чува собствените си стъпки. Стигна до вратата на гостната. Поспря се, внимателно се послуша и тръгна по коридора, който водеше към спалнята. Петро се движеше така внимателно и толкова бавно, че измина доста време, докато преодолее онези пет-шест крачки, които го отделяха от вратата на спалнята. Сега всичко зависеше от това — заключена ли е тя, или не.

Напипа вратата. Долепи ухо до нея. Някой хъркаше, посвирквайки. Със затаен дъх натисна тежката бронзова брава. Стори му се, че изскърцването на вратата се чу из цялата къща. Крайчетата на пръстите му изтръпнаха. Замръзна на място. Измина минута, две... Тишина.

Петро отново, с още по-голяма предпазливост започна да натиска вратата. Този път тя се отвори тихо, без скърцане. Лъхна го въздух, наситен с възгорчивия мирис на парфюма на фрау Ирма и с винени изпарения — явно губернаторът добре си беше пийнал след вечеря.

Петро помнеше, че Вайганг беше пуснал ключа от сейфа в десния джоб на мундира си. Но къде може да е той? Наведе се и почти запълзя по килима. С рамото си се докосна до нещо твърдо и внимателно го опипа: аха, краят на кревата. До него — другият, а вляво — стол. Промъкна се между тях и напипа още един стол. Прекара ръка по облегалката — нима това е мундирът? Точно така. Затаил дъх, бръкна в десния джоб и извади ключа.

За миг се притисна към килима, вслушвайки се в тежкото дишане на губернатора и в ударите на собственото си сърце. После запълзи обратно и най-сетне излезе в коридора.

Оттук нататък движенията му станаха по-уверени и по-бързи. Влезе в кабинета, провери спуснати ли са на прозорците щорите за затъмнение и запали настолната лампа. Помнеше, че като затвори сейфа, губернаторът мушна ръка под вратата му. Сигурно сейфът имаше сигнализация... Петро повтори движението на Вайганг и пръстите му напипаха едва забележимо копче. Натисна го и в същия момент чу как изщрака прекъсвачът. Точно така: сигнализация! Без да се замисля повече, мушна ключа в ключалката.

Вратата на сейфа се отвори леко и безшумно. Ето я папката! Петро я взе и я разтвори на масата: секретни документи, схеми на дислокацията на частите, пояснителни бележки... Просто не можеше да повярва на очите си. Започна да снима, като внимателно нареждаше заснетите листове обратно в папката. Щрак... щрак... Още една схема... Останаха май по-маловажни документи, но и те са много ценни... Щрак... щрак...

— Горе ръцете! — тихо каза някой зад гърба му.

Петро даже не се обърна, мислейки, че просто му се е счуло.

— Горе ръцете! — повтори същият глас по-силно.

Петро погледна през рамо. На прага на кабинета стоеше Рехан. Гледаше го ужасен, а пистолетът се тресеше в ръцете му.

Кирилюк посегна към браунинга си, но само се усмихна с крива усмивка и без да бърза, вдигна ръце. Сега оръжието няма да му

помогне: най-малкият шум и охраната веднага ще дотърчи. А да скача през прозореца е безсмислено — вилата е обкръжена с подсилена охрана.

Руди все още стърчеше на прага и уплашено гледаше отворения сейф, разгърнатите върху бюрото документи.

— А, ето какъв сте били вие, Карл! — тържествуващо прошепна Рехан накрая. — Ето, значи, какъв сте били! Не мърдайте!... Ще стрелям без предупреждение!

Петро стоеше с вдигнати нагоре ръце и се проклинаше. Да се провали така глупаво точно когато беше успял! Не, това не трябва да става!

— Затворете вратата, Руди! — неочаквано каза Петро и повелителните нотки в гласа му съвсем не отговаряха на вдигнатите нагоре ръце.

Даже Рехан почувства комизма на положението и дрезгаво се засмя:

— Затваряйте си устата, Кремер! Хванахте се в капана. След няколко минути ще дойдат хората на Гестапо и ще ви видят тогава как ще затанцувате пред тях.

— И все пак най-напред затворете вратата, Руди! — повтори Петро. — Трябва да мислите за себе си, а не за Гестапо!

Адютантът отвори уста, сякаш се канеше да извика охраната. Само миг още и всичко ще бъде свършено.

— Вижте какво, Рехан! — бързо каза Петро. — Това е вашата първа и последна възможност да забогатеете!

Руди замря, бавно затваряйки устата си.

— Затворете най-сетне вратата и ме изслушайте! — каза Петро. — Винаги можете да ме застреляте или да извикате охраната.

Рехан недоверчиво сви рамене и затвори плътно вратата. Петро още не знаеше как ще свърши всичко това, но разполагаше поне с няколко секунди, а може би дори с няколко минути. Сега всичко зависеше от това, кое щеше да надделее у Рехан — страхът или алчността.

— Слушайте внимателно, Рудолф. — Петро го гледаше право в очите. — Разумният човек в моето положение няма да почне да си измисля, нито ще разчита на милост. Предлагам да се споразумеем съвсем делово.

— Вие сте вражески агент, Кремер, и съвестта ми...

— Оставете празните приказки! — прекъсна го Петро. — Първо ще сваля ръцете си. Знаете, че няма да стрелям — не е в мой интерес да привличам охраната. Както виждате, съвсем трезво преценявам цялата обстановка...

— За каква възможност споменахте?

— Ако ме предадете на Гестапо — Петро говореше, като мереше всяка своя дума, — в най-добрия случай ще получите Железен кръст. И това ще бъде всичко. Разберете: всичко!... А аз ви предлагам пари. Много пари!

— Не е чак толкова лошо да получиш Железен кръст — смънка Рехан. — И няма да ме гризе съвестта...

— И така няма да ви мъчи, Руди! Още утре ще можете да купите вила и да настаните там своята годеница!

Очите на Рехан заблестяха.

— Пред дулото на пистолета и аз мога да обещавам планини от злато — каза той недоверчиво, но Петро разбра, че Рехан вече се колебае.

Вдигна нагоре дясната си ръка, обърна я така, че Руди да види пръстена с ярък камък и каза:

— Този пръстен струва двадесет и пет хиляди марки. Ако се споразумеем, ще ви го дам веднага.

— Той и така ще бъде мой — усмихна се Рехан. — Преди още да е дошла охраната, ще го сваля от изстиващата ви ръка.

— Глупак! — повиши тон Петро. До този момент разговорът се водеше почти шепнешком. Тази казана с нормален тон дума шибна като с камшик Рехан — той се дръпна. — Ще загубите четири пъти повече!

— Колко ми предлагате?...

— Сто хиляди! — каза Петро и с крак придърпа стола към себе си. Ясно беше, че двубоят е спечелен.

Рехан дори не забеляза, че Петро свали ръцете си и се отпусна уморено на стола. „Сто хиляди! — шепнеше той. — Сто хиляди... Разбира се, трябва да приеме: веднага ще оправи всичките си объркани работи.“ Взе решение и отстъпвайки, попита с дрезгав глас:

— Добре, но ако някой разбере?...

— Нито аз, нито пък вие ще започнете да разправяте на някого за това — отговори Петро с покровителствен тон. — Скрийте пистолета, Руди! Ръцете ви треперят — може, без да искате, да стреляте.

Адютантът пхна валтера в кобура и попита:

— Каква е гаранцията, че ще получа сто хиляди марки?

— Този въпрос вече ми харесва! — усмихна се Кремер. — Ето че започваме делови разговор. Значи, най-напред ще върна ключа от сейфа на мястото му, после ще ме изведете оттук и ще отидем у дома. Там ще се разплатим. Аванса — свали пръстена от пръста си, — който ви обещах, може да го получите!

— Не искате ли прекалено много от мене? — промърмори Рехан и скри пръстена в джоба си.

На Петро не му беше вече до разговори. Бързо и внимателно събра в папката картите и документите, сложи я в сейфа, като не забрави да включи отново сигнализацията.

— Сега, Руди — каза Петро, сякаш никога не беше се съмнявал, че той ще изпълни всичките му заповеди, — подежурете в гостната. Трябва да върна ключа на притежателя му, а това не е лесна работа. Ако ми се случи нещо по пътя, ще имате възможност пръв да вдигнете тревога и да се отличите. Ще мълча като риба, но пари няма да видите.

Адютантът кимна, влезе в гостната, седна и извади пистолета си: ако губернаторът се събуди и вдигне тревога, той, Рудолф Рехан, ще залови вражеския агент. Да го залови? Не! Той не вярва, че Карл ще мълчи, а така ще млъкне завинаги... Руди махна предпазителя... Напрегнато се вглеждаше в тъмнината и мислеше: „Все пак смел човек е този Кремер! Колко ли ще му наброят за днешната операция? Сигурно не по-малко от това, което ще получи той, Рудолф Рехан“. Обхвана го съмнение — не се ли продаде евтино? Реши, че освен уговорената сума, трябва да поиска и скъпоценности, за Хилда.

Какво се бави там?... Рехан внимателно се приближи до вратата и се послуша. Започна да се вълнува за изхода на операцията не по-малко от Кремер. Тази мисъл го накара да се усмихне. А-а, да вървят по дяволите и губернаторът, и фюрерът, и всички!... Парите са си пари, а Хилда ще бъде чудесна съпруга...

От тъмнината изведнъж изплува Петро. Рехан трепна.

— Дявол да го вземе — изруга шепнешком той, — за малко да стрелям във вас!...

— Спокойно, всичко е наред — каза Петро. — Сега трябва да се обуя, а обувките ми са в библиотеката...

Двамата заедно отидоха в библиотеката. Петро се обу и заповяда:

— Слезте първо вие и идете на задния вход. Аз ще вървя след вас. Ще ми дадете знак кога е най-удобно да се измъкна.

— И всичко това за същата сума?! — измърмори адютантът.

— Добре, Руди, ще добавя още — обеща Петро.

Рехан изведнъж протегна ръка.

— Я по-добре ми дайте пистолета си, Кремер! — решително каза той.

Петро се поколеба за миг. Защо му е пък сега? Но бързо извади от джоба си браунинга и го подаде на Рехан.

— Не се тревожете, Руди, ще получите парите си до стотинка и без разпавии. Днес нямам сметка от вашата смърт така, както впрочем и вие нямате сметка от моята.

Рехан внимателно надникна през вратата на библиотеката. Промъкнаха се пипнешком през малкото коридорче и се спуснаха по стълбата на първия етаж. Аджутантът отвори вратата, от която се излизаше на тъмна уличка.

— Кой е? — извика часовият. — Парола?

— „Крайцбург“ — отговори Рехан. — Извикайте началника си.

— Слушам! — Войникът изчезна зад ъгъла.

— Хайде!... — изсъска Рехан и Кирилук потъна в мрака, като успя да долови само как адютантът тихо заповядваше да не пуска никой да влиза или да излиза от къщата до сутринта.

Кирилюк енергично потърка челото си, сякаш искаше да отпъди спомените. Усмихна се иронично и каза:

— Не ме гледайте така враждебно, хер Рехан... — Престорено въздъхна и продължи: — Мисля, че все пак трябва да се споразумеем...

— Винаги сте били прекалено самоуверен, Кремер! — Рехан си наля минерална вода и жадно я изпи. — Боя се, че този път грешите.

— Аз съм търговец, Руди, и търговският ми нюх рядко ме лъже. Кажете, остана ли ви нещо от стотите хиляди?

— Какво значение има това?

— Не отговорихте на въпроса ми.

— Купихме си малка къщичка...

— Която трябва да обзаведете, нали?

— Не обичам хора, които си завират носа в чуждите работи.

— Винаги сте били невъзпитан, Руди. Но да сте неучтив с този, който иска да ви помогне!...

— По дяволите вашата помощ! После по цели нощи да не спя...

— Не искам от вас невъзможното.

— Всички казват така. — Рехан откопча яката на ризата си и отново пи вода. — Освен това едва ли бих могъл сега да ви бъда полезен с нещо.

— Виждате ли, че съм прав, Руди — Кремер си наложи да се усмихне, — вие сте сериозен човек. Ще ви платя преди всичко за мълчанието и доброжелателното ви отношение към мене.

— Не искам да ме намесвате във вашите авантюри — изведнъж плачливо проточи глас Рехан. — Имам годеница, която много обичам...

— Преди всичко обичайте себе си, Руди — поучително каза Карл, — това никога няма да ви навреди!

Рехан с уважение погледна Кремер:

— Добре играете ролята си. Къде са ви подготвили така?

— Прекаленото любопитство никога не е красяло човека. — Карл се засмя и извади цигара. Рехан му поднесе клечка кибрит. Палейки цигарата си, Кремер улови въпросителния му поглед и разбра, че Руди ей сега ще започне да се пазари. Сигурно ще се опъва още малко, но само за да покачи цената си.

Карл го попита:

— Как живеете в Дрезден? Казаха ми, че вилата на Фон Вайганг е на края на града, а там било страшна скука...

— Е, не е точно така, но има нещо вярно. Фон Вайганг работи много и обича да товари и подчинените си. Но не е аскет, разбира, че от време на време трябва и да се поразвлече човек.

— Много ли помощници има групенфюрерът?

Рехан иронично погледна Кремер. Повъртя кибритената кутийка, после небрежно я хвърли на масата. Попита:

— Какво по-точно ви интересува, Кремер? Вие ме дебнете както котката врабчето. Но докато не получа гаранция...

— Неудобно ми е за вас, Руди! Не ме познавате от вчера.

— Няма значение! — поклати глава Рехан.

Карл му подаде кутия цигари.

— Его ви, тук са две хиляди марки. — Видя усмивката на Рехан и добави: — Това е авансът.

Келнерът поднесе обедата и Кремер се наведе над чинията си. Погледна Рехан изпод око и забеляза, че той не изважда ръката си от джоба, в който беше прибрал парите.

— Не отговорихте на въпроса ми — остави лъжицата Карл. — Много ли са помощниците на Вайганг?

— Трудно е да се отговори на този въпрос — вдигна очи Рехан. — Фон Вайганг има специални пълномощия, дадени му от райхсфюрера на SS Химлер, шеф е на новосъздадения отдел при Главното имперско управление за безопасност и фактически на него са подчинени службите SD и Гестапо не само в Дрезден, но и в близките райони.

— Това е в общи линии... Но сигурно Фон Вайганг изпълнява и някаква конкретна задача?

Рехан вдигна рамене.

— За съжаление, не зная. Групенфюрерът има лична канцелария, която се намира в пристройката в дъното на парка. Но даже и аз не съм информиран за нейната дейност.

— Кой ръководи канцеларията?

— Хауптштурмфюрерът от SS Шрикел. Той живее там с помощниците си.

— И в края на краищата с какво се занимава Шрикел?

Тъглчетата на Рехановата уста се отпуснаха.

— При нас прекаленото любопитство може да те погуби. Нямам желание да си пъхам носа там, където може да се опаря...

Карл вкуси няколко лъжици от супата. Избърса устата си със салфетка и отмести чинията. Каза твърдо:

— Сега ще се наложи да си го пъхате. — Забеляза, че Рехан се опитва да протестира, и добави: — Повтарям, не искам от вас невъзможното. Не е нужно да правите това, което не е по силите ви. Но не трябва да изпускате нищо, което се отнася до канцеларията на Шрикел и което може да попадне в ръцете ви. Запомняйте всичко, даже дребните неща. Тази информация ще ви се заплаща по най-високата тарифа.

— Няма да се отървете с малко — усмихна се криво Рехан. — Рискът е много голям...

Кремер го прекъсна.

— Имайте предвид, че без мое съгласие не трябва да се интересувате от нищо, което не влиза в кръга на вашите служебни задължения.

— Не мислете, Кремер, че имате работа с глупак — засмя се Рехан. — Не съм чак такъв сребролюбец, парите ме интересуват дотолкова, доколкото...

— Разбирам ви. Тъй да се каже, само за задоволяване на минималните потребности. Но никога не можете да убедите в това една красива жена. А годеницата ви, доколкото зная, е много красива...

— Хилда ме обича — опита се да възрази Рехан, но прозвуча неубедително. Той сам разбра това и се ядоса. — Впрочем вас не ви засягат моите отношения с Хилда.

— Разбира се — примирително се усмихна Кремер, — но като се тревожа за вас, аз се грижа за себе си. Разбирате, нали?

Рехан кимна.

— Е, добре тогава. — На Карл кой знае защо му стана весело, той отвори бутилката шампанско, като изпръска покривката. — За вашата годеница, Руди!

Рехан мълчаливо изпразни чашата си.

— Какво мислите да правите тук? — попита той.

— Може да стана акционер на някоя преуспяваща фирма.

— Не ме баламосвайте, Кремер!

Карл погледна Рехан с открито любопитство. Оберщурмфюрерът беше станал доста нагъл. Помисли си за миг дали не трябва веднага да го постави на мястото му. Реши, че трябва. Опря се с лакти на масата, сплете пръсти, подпря на тях брадичката си и каза, като гледаше внимателно Рехан:

— Не ми харесва тонът ви, Рехан! Това — първо. Второ, ние щедро ви плащаме за вашата работа, но запомнете, че най-малкият опит за лъжа или измяна ще ви струва живота. Надявам се, не е нужно на вас да обяснявам защо?

Рехан кимна. Кремер извади от джоба си малък бележник, разгърна го и го подаде на Рехан.

— Това е разписка за получените от вас две хиляди марки. Разпишете се.

— Не искам да... — започна Рехан.

— А аз нямам намерение да ви питам какво искате — прекъсна го Карл.

Рехан зиморничаво потръпна с рамене, извади автоматична писалка със златен писец и като се огледа страхливо, се разписа. За по-голяма точност добави и датата и чак тогава върна бележника на Карл. Напълни чашата си и я пресуши на един дъх. Повъртя я, държейки я за високата тънка дръжка.

— Значи така... — неопределено проточи той.

— Точно така — потвърди Кремер. Облегна се на стола, протегна крака под масата. — Как се чувства фрау Ирма?

— На няколко пъти си спомня за вас. Харесвате й — усмихна се криво Рехан. — Че какво, все още я бива.

— Я стига — намръщи се Карл. — Сам не си вярвате...

— Неведоми са пътищата господни!

— Точно тук всичко е ясно! — ядоса се Кремер. — Питам ви за съвсем друго. Не я ли учуди моето внезапно изчезване?

— Фрау Ирма ме беше помолила да ви открия. Обадох се в магазина и ми отговориха, че срочно сте заминали някъде. Аз, разбира се, знаех къде — присви очи Руди, — но не счетох за необходимо да обяснявам. После започна настъплението на русите и на никого не му беше до вас. Фрау Вайганг излетя с военен самолет още през първия ден. А ние с шефа останахме до края. — Лицето на Рехан помръкна. —

Беше някакво безумие! След два дни руските танкове навлязоха в града!

— Скоро ще бъдат и тук, Руди — каза уверено Карл.

Рехан се усмихна пресилено:

— Не мога да свикна с мисълта, че всъщност помагам на вашата победа — измърмори той.

— Няма да мине много време — каза Карл — и ще тръбите за това на всеки кръстопът. Наистина, едва ли ще си спомняте за сумите, които сте получавали, тъй да се каже, като поощрение.

— Но материалната заинтересованост не се отрича и от вашия обществен строй... — опита се да бъде язвителен Рехан.

— Е-е, Руди! — вдигна вежди Карл Кремер. — Моля ви да не се увличате!

— Няма да отречете, че вие също получавате възнаграждения...

Карл се наведе над масата. Изпълнени с гняв думи бяха готови да се откъснат от езика му, но навреме се овладя.

„По дяволите — реши той, — да мисли, каквото си иска. Все едно, не можеш го убеди.“

— Няма да спорим, хер оберщурмфюрер. — Той подчерта последните думи. — Накратко, съобщете на Фон Вайганг, че сме се срещнали случайно в града и сме отпразнували това приятно събитие. На фрау Ирма сам ще се обадя. Надявам се утре да се видим в приемната на групенфюрера.

Рехан мълчаливо гледаше Карл. Обмисляше как е по-добре да постъпи: да предупреди ли тази лисица, или да го остави да се оправя сам? Но ако загази, ще повлече след себе си на дъното и него, Рехан.

Каза решително:

— Бъдете внимателен с хауптщурмфюрера Шрикел. От километър подушва всеки, който иска да се доближи до Фон Вайганг. Да не дава господ да се усъмни във вас. Ще тръгне по следата и ще ви разкрие кой сте...

Карл въздъхна:

— Мисля, че надценявате способностите на Шрикел. Няма ли все пак някои слабости? Например слабост към жените? Пие ли?

Рехан поклати глава:

— Не човек, а самата добродетел. Всъщност на негово място и аз щях да бъда такъв.

— Защо? — попита нетърпеливо Карл.

— Не мога да твърдя със сигурност, но чух, че в биографията на Шрикел имало някакво тъмно петно. Той е от прибалтийските немци и баща му ли, брат му ли останали при вас и активно работели за комунистите.

— Не мисля, че това би могло да му навреди — замислено каза Кремер.

— Не зная, не зная... Възможно е да са слухове. Но Шрикел не обича да си спомня младостта. Веднъж се опитах да го разпитам за Рига, но той нищо не каза.

— Сигурно са слухове — каза Кремер. — На такава длъжност като неговата не допускат хора с тъмно минало.

— Не мога нищо да докажа — отговори злобно Рехан — и повтарям това, което съм чул... — и чак почервения.

Кремер учудено го погледна и всичко разбра: Руди завижда на Шрикел. Завижда му, защото Шрикел го е изместил на втори план, заел е мястото, за което се е готвел той. Какво пък, това може да се използва.

— Дай боже предположенията ви да излязат верни — каза колкото се може по-бодно той. Погледна хитро Рехан и добави: — Тогава ще прочетем заупокойна молитва на хауптшурмфюрер Шрикел. Не зная вие какво мислите, но аз ще направя това с удоволствие. — Повика келнера. — Сметката...

Рехан посегна за портфейла си. Карл го спря с решителен жест:

— Днес аз плащам. За срещата ни.

Къщичката на Улман се намираше на хълма, от който се виждаше почти цялото селище: прави улици и покриви, покриви сред дворове и овощни градини.

По-голямата част от къщичките в селището бяха стандартни, от евтини панели. Тук-таме към прага бяха пристроени стъклени веранди — през лятото е приятно да се спи там: все пак е по-прохладно, а и градинката е край тебе...

Някога Улман също мечтаеше да си пристрои веранда, но не можеше да събере пари. Все отлагаха строежа, а после започна войната.

Днес Улман беше нощна смяна — през деня беше свободен и се залови да окопава дръвчетата за зимата. Не бързаше: градината беше съвсем малка — шестнадесет дръвчета, ябълки и круши.

Забиваше лопатата в меката пръст и си тананикаше песенчицата, която Марта обичаше да си напява в кухнята. Как щяха да се учудят другарите му, ако чуеха как се е разпял винаги мълчаливият и навъсен Фридрих. Няма да повярват — старият мърморко и тази сантиментална песенчица. Но лопатата така лесно се врязва в земята, утрото е толкова свежо и песента — така мелодична... Улман чак се ядоса: проклет мотив, наби му се в главата, не може да се отърве от него...

Старецът седна за малко на пейката под крушата, извади цигара, внимателно я раздели на две и запуши.

Май че всичко отмина. Гестаповските агенти не стърчат вече край диспечерското, на портала и в депото. Ама все пак грубо работи Гестапо: даже работниците, които нямаха никакво отношение към организацията, разпознаваха агентите. Единия, дошъл в депото като монтьор, така го притиснаха с вагонетка към стената, че едва се свести. Отгоре на това му се и присмяха: трябва да се знае техниката на безопасността и да не се пъхаш, където не трябва.

Улман въздъхна леко и отново затананика — пак този мотив... Взе брадвата и започна да оправя оградата до вратичката. Отдавна е време да направи нова ограда — дъските се пропукаха, покриха се с лишеи, но откъде да намери материал? В края на краищата работата не е в ремонта — просто му се прииска да поразвърти удобната звънлива брадва: макар че е над шестдесетте и главата му е побеляла, ръцете му все още са яки, сръчни...

Улман поработи няколко минути и заби брадвата в дръвника край оградата. Обхвана го някаква тревога — даже запали другата половина от цигарата, която беше оставил за следобед. Изпуши я с няколко дръпвания, старателно стъпка угарката и отново взе брадвата. Вече не тананикаше, веселото огънче в очите му угасна. Дялкаше дъската и се ядосваше на себе си. Разпял се е като хлапе, зарадва се, че всичко се размина. Забрави как го предупреждаваха някога попитните му другари: често спокойствието е измамно, гестаповците създават у нас чувство за безопасност и се стараят да приспят бдителността ни, а без нея не трябва да се прави нито крачка...

Улман умееше да предвижда всяка крачка. Затова навярно тяхната организация съществува ето вече толкова години, и то при такива условия! Даже една непредпазлива дума може да доведе до провал, а ето, те се държат. И продължават борбата. Вярно, не се мина без загуби. Последната беше Щурмбергер. Но ядрото на организацията оцеля. Не е голямо, но е силно — Улман вярваше на всеки другар както на себе си. Доверяваше им се, но нито веднъж не наруши строгите правила на конспирацията — за участието на стария Фридрих в организацията знаеха само няколко души. В селището го смятаха за саможивец и чудак, а някои даже го мислеха за малко нещо смахнат. Това беше добре дошло за Улман — той самият улесняваше разпространяването на тези слухове и с удоволствие забелязваше как пренебрежително се отнася началството към глуповатия прикачвач.

Фридрих пристигна в селището няколко седмици преди фашисткия преврат и даже не успя да се свърже с местното партийно ръководство. Това се отрази благоприятно на неговата бъдеща дейност. Партията мина в нелегалност. Всички документи, по които нацистите можеха да разберат неговата партийна принадлежност, бяха унищожени и му беше възложена задачата да създаде нелегална организация в железопътния възел.

Оттогава изминаха десет години. Десет години игра със смъртта...

Понякога, нощем, Улман не можеше да заспи. Лежеше с отворени очи и мислеше, мислеше... До него тежко дишаше Марта. Остаря неговата винаги весела и добра Марта. Прехвърли петдесетте. Но за Фридрих тя винаги си остана млада — не забелязваше нито бръчиците, нито белите коси. Марта винаги го разбираше и умееше да

поддържа душевното му равновесие и покой. Какво ли щеше да прави, ако и у дома нямаше спокойствие?...

Лежеше и мислеше. За другарите, които щурмоваците вдигаха нощем направо от постелята. Кой ли от тях е жив? Едни са разстреляни в затворите, други са зад бодливия тел.

Това ли е неговата Германия?

Веднъж в Берлин Улман попадна на митинг, на който говори самият фюрер. Рев на тълпа и хиляди вдигнати ръце. Зиг хайл!... Зиг хайл!... Истеричен плач на жени, неистови крясъци на мъже... Безумни очи... Зиг хайл!... Зиг хайл!...

А сякаш вчера вървяха по хамбургските улици с вдигнати юмруци. Рот фронт!... Рот фронт!... Хиляди и хиляди издигнати силни юмруци!

Какво стана с родината му?...

В такива минути Улман непоносимо страдаше. Опитваше се да успокои болката, като хапеше до кръв пръстите си.

Сам не знаеше откъде взема сили след такива нощи. Отиваше на работа, любезно поздравяваше пазача, който беше между първите, постъпили в щурмовашкия отряд, спокойно гледаше пречупения кръст...

Кое го поддържаше? Може би разговорите с другарите, а може би вярата в правотата на това, което вършеше? Но за кого правеше всичко това и кога ще настъпи желаното бъдеще?

Понякога Улман се чувстваше микроскопична частица в морето от вдигнати ръце и обезумели очи — обхващаше го отчаяние, не можеше да си намери място... Тогава започваше да мисли за другарите си — за машиниста Клаус Мартке, за стрелочника Ялмар Шуберт, за стария миньор Йохан Нитрибит... Те са истинските немци, а не онези хиляди и хиляди, които реват „хайл“ и повечето от които не знаят какво правят. След време и те ще проумеят това, но страшно ще бъде отрезвяването...

Отново му се припуши, но се сдържа: разкисна се като глупаво момиченце. Трябва да бъде бдителен. Спокойствието, което на пръв поглед беше настъпило в селището, крие опасност. Сигурно гестаповците са намислили нещо: не е възможно да простят позивите и убийството на агента.

Впрочем, какво да правят с позивите, които Панкау донесе от Чехословакия?

Улман реши: довечера ще се срещне с Панкау. Георг Панкау е един от малцината, които знаят какъв е в действителност старият Фридрих. Преди десет години заедно създадоха нелегалната организация. Да не вярва на Панкау, значи да не вярва на себе си и все пак не трябва да ходи у тях. Даже на работата, като се срещнат, не разговарят, само се поздравяват пътем. Но и позивите не могат повече да стоят. Днес ще скрие пакета в скривалището до гробището на стари вагони, а утре ще го препратят по-нататък — позивите са за войниците и трябва да попаднат във войнишките ешелони.

Освен това трябва да напомни на другарите си — спокойствието в селището крие опасност...

Улман остави брадвата. Стига с оградата, по-добре е да се разходи до центъра: тази вечер в клуба ще говори лектор от Дрезден, казват, че бил някакъв нацистки големец — трябва да види какво става там.

— Една минутка, хер Улман!

Него ли викат? Огледа се учудено: на улицата нямаше никой.

— Добър ден... — Зад оградата се подаде набраздено от бръчки лице. Нахалните очи гледат напрегнато, кафявата партийна униформа е повдигната на гърба от гърбица.

— Добър ден... — Улман се спря и погледна изпод вежди гърбавия. Този тип непрекъснато дебне хората. Изглежда е вървял до самата ограда, затова Фридрих не го е забелязал.

— Искам да поговоря с вас, хер Улман.

Фридрих мълчаливо му посочи вратата на къщата.

— Марта в къщи ли си е?

Улман кимна.

— Времето е хубаво. Може да поседим и в градинката, а?

Без да отговаря, Фридрих свърна към пейката под крушата, вдигна лопатата и направи място на неканения гост.

Помисли си: какъв ли вятър е довял при него ортсгруппенлайтера? Тази лисица, която винаги надушва всичко?

Някога Магнус Носке беше магазинер в депото и даже се ползваше с популярност сред работниците — гледаше през пръсти на случайно разваления инструмент, правеше дребни отстъпки на

шлосерите и стругарите. Никой не можеше да предположи, че гърбавият Магнус е член на националсоциалистическата партия. Разбраха това едва когато го назначиха за ортсгрупенлайтер.

Улман отдавна знаеше, че Магнус Носке е умен и сериозен противник. Той водеше с ортсгрупенлайтера своеобразна игра и знаеше, че една грешна стъпка може да му струва скъпо. По-точно Фридрих не правеше нищо, само се стараеше да затвърди у Носке мнението, което имаха повечето от жителите на селището: че той, Фридрих Улман, е стар чудак, умствено недоразвит и не се интересува от нищо, освен от работата си и бирата.

Улман разбираше, че ако Носке разкрие играта му, веднага възниква въпросът: защо старият чудак е заблуждавал всички? От този въпрос до правилния отговор е съвсем близко и ако не някой друг, то Магнус Носке ще намери отговора.

Ортсгрупенлайтерът седна на пейката и неудобно се опря с гърбицата си на грубо боядисаната облегалка. Фридрих застана пред него и впери поглед в земята.

— Седнете, хер Улман — приветливо предложи Носке, като потупа с длан по пейката.

Фридрих погледна ръката на Магнус — бяла, с дълги пръсти и жълти нокти. „Като на мъртвец“ — помисли си неволно той. С решителен жест заби лопатата в земята точно до краката на Носке — той даже се дръпна — и седна до него.

— Вие при мене ли? — попита той, като направи опит да се усмихне.

— Ами че при кого? — учуди се най-напред ортсгрупенлайтерът, но като си спомни с кого има работа, каза по-меко: — Разбира се, при вас, приятелю. Минавах оттук и си казах: чакай да се отбия при стария Улман. Може, казвам си, да има нужда от нас. Може би иска да му помогнем с нещо.

Погледна очаквателно Фридрих.

Улман не отговори. За момент настъпи тишина, чуваше се само шуртенето на водата в уличната канавка.

— Ще ми помогнете ли да си оправа оградата? — внезапно попита Улман. — Или да окопаем дръвчетата. Цялото селище ще си умре от завист: самият ортсгрупенлайтер е работил в градината на Улман!

— Друго исках да кажа — покровителствено се усмихна Носке.
— Вашият син няма ли нужда от лекарства? Мога да уредя това.

— Раната му зарасна — измърмори Улман.

Носке поклати глава.

— Синът ви е проливал кръвта си за велика Германия и след време ще получи признание.

— Това е негов патриотичен дълг — гордо каза Улман, като напрегнато мислеше за какво се е домъкнала тази лисица в кафява риза. Разбира се, не да благодари. Може би Гестапо е открило някаква нишка и се опитва да разплете кълбото? Макар че едва ли така открито би използвало ортсгрупенлайтера — това само ще подтикне нелегалните да застанат нащрек. А може би Носке се е заел с тази работа по собствена инициатива.

Ненамерил отговор, Улман въздъхна. Впрочем, както и да го увърта, Носке ще се разкрие. Щом веднъж е дошъл, ще се разкрие.

Ортсгрупенлайтерът извади от джоба си тежка сребърна табакера и я отвори пред Улман. Старецът застана нащрек. Щом Носке черпи с цигари, работата е сериозна.

— Струва ми се, Фридрих, че отдавна е време да ти намерим по-подходяща работа. — Незабелязано Магнус премина на „ти“.

Доколкото можа, Улман се престори на доволен. „Охо! — помисли си той. — Многообещаващо начало.“

— Но — продължаваше Носке — трябва да докажеш своята преданост. — И решил навярно да не се церемони повече с този глуповат Фридрих, започна направо. — Трябва да докажеш своята любов към фюрера и райха.

— Как? — кратко попита Фридрих.

Носке го погледна подозрително. Улман изтръпна — стори му се, че хитрите му очички го пронизват целия. В следващата минута Носке се доближи плътно до него и зашепна, като дишаше в ухото на Фридрих:

— В селището ни има врагове на фюрера. Искат да загубим войната. Не са ли попадали у тебе техните позиви?

— Не — издържа пронизващия го поглед Фридрих, — не са ми попадали.

— Те ненавиждат всички истински немци — продължаваше да шепти ортсгрупенлайтерът, — особено тези, които струват нещичко!

— Направи пауза, после попита изведнъж: — Не си ли чул нещо за смъртта на Рапке?

— Глупак, минал под вагоните. — Улман удари с юмрук по пейката. — А вагоните — усмихна се глупаво той — се движат...

— Ха-ха — изкикоти се Носке. — Движат се, казваш... Но все пак — той направи тайнствена физиономия — може да си чул някои от работниците да казват: така му се пада на тоя Рапке?...

„Виж ти накъде бие“ — помисли си Улман. Стана му весело. Ако можеше Носке да си представи само с кого разговаря! Интересно, каква физиономия би направил?

Фридрих премигна един-два пъти, наведе се към ухото на ортсгрупенлайтера и прошепна с тайнствен глас:

— Чух...

— Е, какво? — оживи се Носке.

— Казват: така му се пада. Рапке нарушаваше правилата на безопасността...

— Кой каза това?

На Фридрих му се стори, че ухото на Магнус Носке затрептя от нетърпение.

— Инженер Герлах... — Улман назова фамилията на началник депото.

Носке разочаровано се покашля: всеки друг може да се заподозре, само не Герлах — той е стар член на SA.

— Сигурно е било така — каза с безразличие. — Инженерът знае.

— Сериозен човек — съгласи се Улман.

На Фридрих отново му се стори, че гърбавият го гледа с някакъв особен интерес. Издържа острия поглед на злобните му очи. Каза колкото се може по-наивно:

— Защо ме гледате така, ортсгрупенлайтер? Не можах ли да ви служа?

— Не, защо... — Носке сложи дългата си ръка на коляното му. — Винаги ми е приятно да разговарям с умен човек.

— И на мене също... — Фридрих стаи иронията си в широка усмивка.

— Умните хора винаги могат да се разберат! — радостно се ухили Носке. — Знаех, че ще се разберем и искрено съжалявам, че не

сме се срещали досега по-често.

— Това е чест за мене! — Улман обхвана с длан брадичката си и го покани: — Наминавайте по-често. Искате ли чашка шнапс?

— Не — спря го ортсгрупенлайтерът. — Друг път... Ще наминавам. — Огледа се крадешком. — А ти гледай и слушай. Може да разбереш нещо за позивите или кой е недоволен... Тогава веднага ела при мене...

— Добре! — съгласи се Улман и така удари с огромната си ръка гърбавия по рамото, че той залитна.

— Мечка! — злобно светнаха очите му, но веднага се овладя. — А тебе... още си те бива... — каза с уважение той. — Значи, уговорихме се, нали?

Улман кимна. Гледаше как внимателно пристъпва Магнус Носке между лехите, за да не изцапа лъснатите си до блясък ботуши. Плю подире му. Почувства отвращение към този човек с дълги до коленете ръце и късо туловище. Никога, даже в мислите си, не си позволяваше да се подиграва с физическите недъзи на хората, напротив, винаги съчувстваше на обидените от природата хора, но сега не можеше да преодолее отвращението си. Носке приличаше на паяк кръстоносец. Никога не беше виждал паяк кръстоносец, но му заприлича, кой знае защо, именно на такъв.

Добре че в този момент ортсгрупенлайтерът не се обърна — щеше да прочете много неща по лицето на Улман. Когато Носке затвори след себе си вратичката и погледна през оградата, Фридрих беше дошъл на себе си — усмихна се и приветливо махна ръка за сбогом.

Пак се наложи да запали непредвидена цигара: трябваше да събере мислите си. Фридрих постоя няколко минути, опрян на крушата, после извика на Марта да му изнесе палтото и бавно се отправи към центъра на селището.

Отдалеч забеляза сина си. Хорст стоеше край клуба, заобиколен от младежи, и явно нещо разказваше, като ръкомахаше.

Навикът му да ръкомаха, когато говори, открай време дразнеше стария Улман. Като дете Хорст беше преживял заради това доста неприятни моменти. Фридрих така и не можа да го отучи — Хорст беше упорито момче и укорите на баща му предизвикваха у него неосъзнат отпор.

Улман се спря на няколко крачки от младежите и застана така, че синът му да не го вижда, а той да чува всяка негова дума. Престори се, че разглежда витрината.

Разговорът се въртеше около вчерашния кинопреглед, посветен на операциите на вермахта в Полша. Фридрих погледна сина си отстрани и лицето му неволно се огря от горда усмивка. Каквото и да казва, синът му израсна разумен момък: разсъждава така, че даже Химлер едва ли можеше да се хване за нещо, и същевременно си знаеше работата... Знае кои го слушат — младежи, които днес-утре ще постъпят в армията — и нарочно сгъстява боите. Отстрани думите на Хорст звучат съвсем патриотично — войникът умира, без да се страхува от смъртта, но трябваше да се погледнат очите на слушателите. Личеше си, че никак не им се иска да умират...

Хорст беше преминал вече на спомени от фронта. Старецът се усмихна: като го слуша, човек се чуди как съществува бедният райх без такъв войник като него!

Младежите го слушаха с отворена уста... Че как няма да го слушат, като е воювал почти цяла година в Русия. Някъде край Днепър са му откъснали пръстите на ръката. Но какво са пръстите пред Железния кръст втора степен, който краси гърдите му — заветната мечта на петнадесет-шестнадесетгодишните юноши!

Хорст ръкомаха ли, ръкомаха. Интересно, накъде ли клони?

— С ръка или без ръка — говори той, — аз съм още войник. Няма значение, че съм в тила. Когато руските войски приближават границите на райха и такива като мене ще са нужни.

Улман доволно присви очи. Добре го каза момчето: все някой ще се замисли — войната се приближава към границите на Германия и какво може да очаква райхът, ако трябва да използва даже безръките войници?

— Но — продължава Хорст — рядко се случва да те ранят в ръката. А когато куршумът не засегне костта, то това въобще не се смята за раняване — презрително тръсна глава той. — Истинска рана се получава, когато те улучат в гърдите или в корема. Вярно, след такова раняване рядко се оправя човек, но това никога не е плашело войниците на фюрера!

Хитър е Хорст: разказа как беше умрял в болницата съседът му по легло — унтерофицер. Бил тежко ранен в корема. Пет дни

мъчително агонизирал, целият бил почернял. Миришел вече на леш, а все още скърцал със зъби и крещял, че иска да живее! Непременно да живее! Но защо?...

Хорст поучително вдигна пръст:

— Защото навярно е искал да се върне на фронта! От време на време проклинаше ротния си командир, но мисля, че тогава е бил в безсъзнание...

— Оживя ли? — изплашено попита около петнадесетгодишно момче с непокорен перчем на челото.

Хорст го потупа по бузата.

— Разбира се, умря, но това няма никакво значение. По-добре е наистина куршумът да попадне право тук — бутна с пръст челото на момчето, — но за съжаление това не зависи от тебе...

Момчето изплашено отстъпи и несъзнателно опипа челото си. Явно, не беше съгласно с Хорст, защото полекичка се измъкна и се скри зад гърбовете на приятелите си.

— Хей, Вернер! — извика в този момент Хорст. — Ела да разкажеш на тези сополанковци как си загубил крака си!

Към клуба се приближиха двама души. Единият — млад, другият — доста по-възрастен. Старият Улман ги позна. Макар че младежът беше сега без патерици и се подпираше на дебел бастун, не можеше да не го познае — така се беше запечатала в съзнанието му сцената в пивницата, когато той се осмели да блъсне ротенфюрера.

Младежът още не беше свикнал с протезата: вървеше, като я отмяташе с мъка напред и се клатеше с цялото си тяло от една страна на друга.

— Какво става тук? — огледа той групата.

— Възпитавам тези хлапаци с жълто около устата — небрежно каза Хорст. — Помагам на ръководството на Хитлерюгенд. Спомени от фронта... Ела и ти...

— Всичко е пред тях — младежът издърпа със зъби цигара от пакета си, — някой фелдфебел ще ги дресира за един-два месеца така, че няма да ги познаеш...

— Но нашият опит... — възрази Хорст.

— Остави го ти него — спокойно го спря Вернер, — той не ти помогна да запазиш пръстите си, нито на мене... — и той почука с бастуна по протезата си.

— Сигурно здравата сте се проявили в боя! — с възхищение каза русо момче в кожено яке. — Не на всеки дават кръст първа степен.

Вернер го изгледа с презрителен поглед.

— Имаш всички възможности и ти да получиш същия — отговори той, — разбира се, ако не напълниш гащите...

— Ха-ха! — закикотиха се наоколо. — Ама че го затапи!

Момчето почервения, сякаш ей сега ще пръсне кръв от пълните му бузи.

— Не си мислете, че само вие сте имали късмет — каза то предизвикателно. — И ние ще унищожаваме враговете на райха!

— Ти? — насмешливо го погледна Вернер. — А майка ти ще те пусне ли?

— Вече съм на петнадесет години...

— Така ли? — направи учудена гримаса Вернер. — А аз мислех, че си на четиринадесет и половина...

— На петнадесет съм! — настоя момчето. — Учителят ни каза, че вече може да бъдем войници.

— Е, щом учителят ви е казал — иронично изкриви физиономия Вернер, — предавам се...

Фридрих все повече харесваше Вернер. Имаше у него нещо, което го отличаваше от връстниците му, възпитани в Хитлерюгенд: естественото държане и самостоятелните мисли и разсъждения. Привличаше го ироничният му начин на мислене. Фридрих усещаше, че във всичко това се крие силен характер. Не му харесваше само начина, по който присвиваше очи и се оглеждаше подозрително наоколо. В такива моменти физиономията на Вернер се изостряше, а очите му ставаха злобни.

„Сигурно много е преживял и се е озлобил“ — помисли си Улман.

Старият Фридрих не смяташе, че това е голям порок. „Сега всички имаме нужда от малко злоба — разсъждаваше той, — води се борба на живот и на смърт. Хуманизмът е необходим след победата, мекушавите не побеждават!“

Хорст хвана Вернер под ръка и двамата се отправиха към клуба.

— Кога ще се върнеш в къщи? — попита Фридрих само за да го заговори. Знаеше, че Хорст ще бъде свободен едва след лекцията. Той

беше един от първите инвалиди в селището, затова Магнус Носке му помогна да влезе в клуба, имайки предвид заслугите му на фронта.

— Късно — кимна към афиша Хорст. — Баща ми — каза той на Вернер. — Запознай се.

Младежът пристъпи към Улман и му стисна здраво ръката.

— Вернер Зайберт — представи се той.

— Видях ви в пивницата — каза Фридрих простишко.

— А-а... Когато се разправях с пияния ротенфюрер — усмихна се Зайберт. — Не ви помня.

Той присви очи и на Улман му се стори, че излъга.

— Седях с други работници в ъгъла.

— С железничарите?

— Да.

— На възела ли работите?

— Прикачвач съм.

Младежът погледна с интерес Улман. А може би само така се бе сторило на Фридрих, защото веднага се извърна равнодушно.

— Това е моят познат Фриц... Как ти беше другото име? — попита неочаквано той. — Все не мога да го запомня. Керер? Точно така, Фриц Керер. Фронтотак, в отпуска е след раняване и иска да ошастливи селището ви.

Фриц изглеждаше някъде към тридесетте. Беше с дълъг нос, мършави бузи, тъглчетата на устата му бяха отпуснати — всичко това придаваше на лицето му измъчен и мрачен израз. Левият му клепач през цялото време потрепваше, окото му гледаше студено и неприветливо, а дясното, с голяма черна зеница, се беше вторачило в една точка — изглежда, Керер беше разноглед.

В клуба бяха измили пода и бяха постлали на пътеката между столовете килим. Тежката трибуна се издигаше над редовете и старият Улман си представи как след малко ще се разпени на нея фашистският лектор.

— Ще дойдете ли на лекцията?

В първия момент Улман не разбра, че въпросът е отправен към него. Но окото на Фриц го гледаше в очакване и старецът отговори:

— За съжаление, на работа съм.

— Казват, че щял да дойде един от най-добрите берлински лектори.

Сега на Улман му се стори, че Фриц му намига.

— Възможно е — съжали той престорено, — дявол да я вземе тази нощна смяна. Но Хорст ще ми разкаже всичко подробно.

— Умник е Хорст! — Вернер сложи ръка на рамото на сина му и този другарски жест развълнува Фридрих. — Ако всички бяха като него!

— Стига празни приказки! — прекъсна го младият Улман, но баща му разбра, че му стана приятно от похвалата. Какво пък, нека! Вернер е добро момче, възможно е и Хорст най-сетне да си намери приятел.

— Къде сте се настанили? — попита той.

— Засега у фрау Фрайсдорф. Недалеч от пивницата, та да ни е под ръка — засмя се Вернер. — Но Фриц ме напуска...

— Не ви ли харесва у фрау Фрайсдорф? Къщата ѝ не е лоша...

— На Фриц не му допада фрау Фрайсдорф — обясни Зайберт. — Решил е да ошастливи една истинска немска девойка и да подари на фюрера още един войник.

— Защо така грубо? — намръщи се Фриц. — Тя ми харесва, а и аз не съм ѝ безразличен. Освен това бъдещето на Германия, както казва фюрерът, е в здравето поколение. Ние с Герта се грижим за райха...

— Завиждам ви — шеговито се поклони Вернер. — Намерили сте прекрасен начин да докажете своя патриотизъм.

— На никого не забраняват — отговори Фриц така спокойно, че Хорст не издържа и се засмя с глас.

— Стига — каза той примирително. — Кой каквото ще да каже, но Герта печели от това...

— Защо? — не разбра старият Улман.

— Ама че си наивен, татко! В днешно време не всяка жена има щастието да се посгрее край здрав и — намигна той — красив мъж. Мъжете сега се ценят особено много...

— Жребци! — ядоса се старият Улман. — Как не ви е срам! — Реши да надникне и в пивницата и се отправи към изхода. На вратата се сблъска с Петер Фогел. Той така бързаше, че чак се спъна на прага.

— Чухте ли новината? — попита той и без да дочака отговор, каза на един дъх: — Панкау е арестуван.

Улман здраво стисна фуражката си. Помисли си развълнуван: „Нима са хванали Панкау? Може би са го проследили в Прага?“.

— Кой Панкау? — попита с пресипнал глас.

— Не познаваш ли Панкау? — учуди се Фогел. — Старият Панкау, аптекаря.

— А-а... — Фридрих облекчено въздъхна. Нахлупи фуражката. — Билкаря ли?

— Защо са го арестували? — намеси се Вернер.

Улман забеляза на лицето му гримаса на недоволство.

— Влязъл в зоната на подземния завод — с удоволствие обясни Фогел. — Събирал билки.

— Какъв завод? — попита отново Вернер Зайберт.

Фогел се запъна. Дяволът го накара да се изпусне за завода. В селището всички знаят, че под старите шахти е построен подземен завод за синтетичен бензин, но обектът е секретен и ще си навлечеш неприятности, ако говориш за него.

— Какъв завод? — замънка уплашено. — Нищо не съм казал... Нали, Фридрих?

— По дяволите аптекарят! — прекъсна го Фриц. — Арестували са го, значи така трябва. Къде е скиторил старият глупак където не му е работата.

— Но може просто да се е заблудил? — възрази Вернер Зайберт.

— Няма значение! — не отстъпваше Фриц. — Зоната си е зона и всеки трябва да спазва заповедта. Сега е война и е необходима абсолютна дисциплина. Днес аптекарят, а утре дявол знае кой още.

На Улман му дожаля за аптекаря. Винаги любезно приемаше работниците и им отпускаше лекарства на кредит. За нарушението на забранената зона ще осъдят стареца на няколко години. Впрочем всичко зависи от Гестапо: може да се ограничат само с глоба и строго предупреждение.

Сякаш отговаряйки на мислите му, Фриц Керер каза:

— Ако тази аптекарска кранта наистина случайно е попаднала в зоната, няма страшно. Ще я подържат в дранголника няколко дни да я сплашат и ще я пуснат.

— Кажете, наистина ли мислите, че Панкау не е чак толкова виновен? — намеси се Фогел. — Ще го пуснат ли?

— Нищо не мисля — сухо го прекъсна Керер. Гледаше Фогел, а лявото му око потрепваше повече от обикновено, Улман си помисли,

че или е изплашен, или е ядосан. — Откъде мога да зная. Аз съм нов тук и изобщо тази история не ме интересува...

Върхът на Фогеловия нос пребледня, той се отдръпна от Керер.

— Искаш ли да изпием по чаша бира? — попита той Фридрих.

Улман кимна.

— Тръгвай, ще те настигна. Хорст, изпрати ме.

— Откъде е този Керер? — попита сина си, когато излязоха на улицата.

— От Хановер. Семейството му загинало при бомбардировка. Лежал в Дрезден в една болница с Вернер и го убедил да прекара отпуската си в нашето селище.

— Внимавай с него! Не ми харесва.

— На мене също.

— Наблюдавай го. Само внимателно. В никакъв случай да не забележи.

— Ха! Тъй или иначе, приятели сме с него — щракна с пръсти Хорст — и по приятелски ще го наблюдавам.

— Защо този Вернер ходи с него?

— Казва, че вече иска да се отърве...

— Гледай да не се изтървеш нещо пред Вернер — намръщи се бащата.

— Хареса ли ти Вернер?

— Видях как се справи в пивницата с един пиян ротенфюрер. Не всеки ще се осмели да направи това, но... — отново заплаши с пръст — нито дума. Наблюдавай го.

— Вернер може да стане добър другар. Понякога у него проличава... Не съм сигурен, но според мене ненавижда фашизма.

Старецът се спря.

— Виж какво — каза той и хвана сина си за китката, — още веднъж ти напомням за конспирацията. Без мое разрешение нито дума, нито дори намек.

— Пак почваш... — обиди се Хорст. — Не съм малък.

— Но си още съвсем глупав... — Фридрих снизходително гледаше сина си. Слава богу, добро е момчето. Малко буйно, но кой не е буен на неговите години? Лекичко побутна Хорст. — Е, добре, тръгвай. Посрещай лектора. Аз имам още работа.

Бирата беше студена и Фридрих с удоволствие отпиваше по мъничко, за да се наслади на вкуса ѝ. Фогел му шепнеше нещо на ухото, а той кимаше с глава, без да слуша, и размишляваше над днешните събития.

Посещението на ортсгрупенлайтера разтревожи стария Улман — чак сега, като си припомни разговора с Носке, виждаше колко сериозни са намеренията на гърбавия. Разбира се, такъв разговор Носке е провел не само с него и не се знае дали някой не се е поддал на щедрите обещания на ортсгрупенлайтера. А има ли нещо по-лошо от удара на твоя събрат? Никога не знаеш кой и кога ще ти го нанесе. Трябва да предаде по веригата: предпазливост, предпазливост и пак предпазливост. Нито една излишна дума. Гестапо все още се лута без посока: случайният арест на аптекаря говори за това. Но съвсем ясно е, че ще вземат някакви мерки.

Агент ли е Фриц Керер? А може би той не е единственият?

Улман неучтиво прекъсна Фогел по средата на думата. Да го извини Петер, но го заболя главата.

Наистина чувстваше тежест в главата. Крачейки към къщи, той се опитваше да не мисли за нищо, но тревожните мисли не го оставяха. Все пак Фриц Керер прилича много на агент. Добре че сега им е под око. Но кой още?... Стараеше се да прогони от главата си тези мисли — все едно, няма да намери отговор. Но знаеше, че те ще го измъчват и няма да му дават да спи...

Вечерта заваля. Марта току-що се беше върнала от магазина и сърдито мърмореше, но Фридрих се зарадва на дъжда. Наметна тежка брезентова мушама с качулка, която скриваше съвсем лицето му, и незабелязано се измъкна на двора. Ако Марта беше излязла след него, щеше да се втрещи от учудване: старецът като че ли играеше на криеница под дъжда. Скри се зад ъгъла на къщата, после, приведен, притича към храстите в дъното на двора. Скръцна вратичката, която водеше към градината, и тромавата фигура на Улман потъна в тъмнината.

Като направи голям кръг, Фридрих се добра по страничните улички до къщата на машиниста Георг Панкау. Задмина я и свърна зад ъгъла. Притисна се към едно дърво. Нито един минувач, шумолят само капките, които се стичат по неокапалите още листа. И въпреки това Улман не влезе в къщата на Панкау откъм улицата. Прескочи с пъшкане ниската ограда, тихичко изруга, когато се закачи за бодливия тел, и като се криеше зад дърветата, стигна до къщата през задния двор.

Някой се движеше насам-натам из кухнята. Светлината от прозореца падаше върху прага и Улман не посмя да влезе. Проклинайки тихичко жената на Панкау, изчака да загаси светлината и безшумно се изкачи на стълбата.

Отвори Георг. Фридрих се вмъкна в малкото коридорче.

— Влизай, защо се спря? — приветливо се усмихна домакинът.

Улман допря пръст до устните си.

— Има ли някой у вас?

— Няма. Жена ми си легна.

— Извинявай, че дойдох у вас, но нямах друг изход. Днес трябва да изпратим позивите. Хайде, по-бързо.

— Почакай.

Панкау наметна куртката си и излезе на двора. Фридрих го почака около пет минути. Стоеше облегат на стената и виновно гледаше как от мушамата му се стичат на измития под вадички мръсна вода.

Панкау се върна. Предаде на Улман грижливо увит в мушама пакет.

— Бях го скрил под дървата — обясни той.

— Благодаря ти, приятелю... — започна Фридрих.

— Моля те, няма нужда — измърмори Панкау.

Улман сложи ръка на рамото му.

— Сега трябва да бъдем особено внимателни, Георг. Гестапо няма да прости убийството на Рапке.

Разказа накратко за последните събития.

Георг загаси лампата и излезе на двора. Поста край вратичката и чак тогава пусна Фридрих.

Застуди се. Из дрезденските улици се разхождаше вятърът, разнасяше жълтите окапали листа, смъкваше шапките. Карл Кремер наблюдаваше от прозореца на хотела как вятърът си правеше шеги с минувачите. Беше в добро настроение: вчера му позвъни фрау Ирма. Канеше го на вечеря: ще бъде в съвсем интимна компания — може да потанцува, да поиграе на карти. Карл с удоволствие прие поканата, но се осведоми как ще се отнесе към присъствието му на вечерята Фон Вайганг.

Фрау Ирма се засмя:

— Вие сте приятел на нашия дом — каза тя с укор.

— Групенфюрерът заема такъв пост, че невинаги може да се ръководи от личните си симпатии...

— Е, щом мислите така — разсърди се фрау Ирма, — трябва да ви кажа, че Зигфрид сам ме помоли да ви се обадя.

— Много ми е приятно да чуя това, но, ей богу, не разбирам с какво съм заслужил такава чест.

— Не се преструвайте, драги, знаете много добре, че Зигфрид се отнася към вас като към син. А за себе си няма да говоря...

Карл остави слушалката и дълго се разхожда из стаята, пушейки цигара след цигара. Когато скоро след пристигането си се срещна с Вайганг, Карл забеляза, че той не изрази шумно радостта си, но беше много любезен и с целия си вид показваше колко му е приятно да види отново племенника на своя приятел. Това радушно посрещане учуди Карл и го накара да застане нащрек. По-рано, в Лвов, когато Кремер беше постоянен гост на техния дом, Вайганг рядко проявяваше симпатиите си към него.

Интуицията му подсказваше, че нещо се крие зад това. Поканата и тонът на фрау Ирма потвърждаваха предположението му. Но той не можеше да разбере какво.

Днес в два часа Кремер имаше среща. Още с пристигането си в Дрезден изпрати писмо до поискване. Обикновено писмо — с поздрав, благопожелания и семейни новини. Чрез него Карл съобщаваше за пристигането си. А оня ден получи отговора: на бижутера Карл му предлагаха да купи сребърни прибори за храна. Можеше да ги види всеки ден от два часа следобед — посочваше се неверен адрес, истинския Карл беше запомнил още в Москва. „Центърът ме вика, има нещо срочно!“

Малко след един часа Карл излезе — прииска му се да се поразходи из Дрезден.

Изложил лице на силния вятър, бавно тръгна към Алтцат. На моста вятърът така шибаше, че човек можеше да върви само приведен. Но в тесните и криви улички на стария град нямаше къде да се развихри, само на пресечките се промъкваше крадешком и с удвоена ярост връхлиташе върху минувачите. Хората вдигаха яки и се увиваха в шалове си, а на Карл, който знае защо, през цялото време му беше топло — с наслаждение подлагаше на вятъра гърдите си, покрити само с леко копринено шалче.

Кремер се разхожда близо час, после свърна в тясна улица с високи, потъмнели от времето къщи. С вдигната яка, приведен, той крачеше, без да бърза.

До входа на старата пететажна къща стояха с гръб към вятъра
двама мъже. Единият — с кожено палто, другият — с широко пардесю.

Като влизаше във входа, Карл улови внимателния поглед на мъжа с коженото палто.

Те не се харесаха на Карл и той ускори крачки. Не, не може така, става прекалено страхлив. Ако във всеки срещнат вижда гестаповец, по-добре ще е веднага да се предаде.

Апартамент номер четири, на втория етаж. Вратата вдясно. На нея трябва да има пощенска кутия, от която да стърчи списание със синя корица. Това е условният знак: всичко е наред, може да влизаш.

Кремер изкачи последното стъпало и погледна вдясно. Изписана с бяло цифра четири, бронзова табелка с името и... празна пощенска кутия!...

Сърцето му се сви. За миг той се спря объркан, но веднага тръгна нагоре по стълбата.

Да, навярно в апартамента има засада — веднага си спомни за онези двамата долу.

Изстина. Така глупаво да се провали! Ще се опита да си измисли алиби — ще позвъни на някой апартамент, ще се извини, че е сбъркал адреса. Но тези номера са известни на Гестапо, ако го задържат на изхода, няма да повярват на нито една негова дума. И няма да му помогне нито бог, нито дявол, нито самият Вайганг.

Трябва да печели време, да се задържи в къщата колкото се може по-дълго, за да не излиза веднага.

Трети етаж. Кремер пресече площадката и се заизкачва нагоре. Почувства пустота в гърдите си, вървеше, като едва вдигаше натежалите от смъртна умора нозе.

Четвърти етаж. Врати със стандартни бронзови табелки. Какво да прави? Остава само един етаж.

Пресичайки площадката, погледна крайната врата и спря. А какво, ако?... Сърцето му заби по-силно — да, това е една възможност за спасение. Направи още една крачка и решително натисна звънеца.

Как не се сети веднага? Та нали видя на стената до входа табелка — черни букви върху бял емайл: „Лекар стоматолог Гюнтер Фолк. 4 етаж“.

Карл се хвана за бузата и позвъни още веднъж. Отвори му нисък плешив човек с бяла престилка.

— Моля, моля — засуети се той, — влизайте...

Кремер прекрачи прага. Зъболекарят затвори вратата след него. Карл се подпря с ръка на стената.

— Боли ли? — по свой начин изтълкува движението му зъболекарят. — Нищо, потърпете още малко. Събличайте се и влизайте...

В приемната седеше някаква дебела жена.

— Седнете. — Зъболекарят посочи стола до стената. — Ей сега ще свърша с пациента, а после на ред е дамата. Ще изтърпите ли още половин час?

В отговор Карл само кимна. Седна, впери невиждащ поглед в списанията върху ниската масичка. Добре. Получи половин час отсрочка.

Зад вратата бръмчеше бормашината, някой стенеше от болка. Сякаш напук, Карл никога не бяха го болели зъби. Не трябва да сяда на зъболекарския стол — зъболекарят веднага ще разбере и ще го предаде на гестаповците. Не е трудно да се сетят защо се е отбил при него човек, който симулира. А може и да са го предупредили.

Карл погледна през прозореца: онези двамата бяха застанали пред отсрещната къща. Следователно Марлен е арестувана.

Вратата на кабинета се отвори. Зъболекарят любезно се сбогува с пациента и покани жената.

Карл се доближи до прозореца. Започна да наблюдава през щорите. Появи се току-що излезлият от зъболекаря мъж. След него тръгна „опашка“, а към останалия пред къщата агент с коженото палто се присъедини още един.

„Аха, не го арестуват, а го взимат под наблюдение.“ Значи все пак има някаква възможност да се измъкне.

Карл седна на стола до вратата. Трябваше да изчака още няколко минути, за да може да мине за следващия пациент на зъболекаря.

А ако зъболекарят бързо освободи жената?...

Погледна часовника си, искайки сякаш с очи да накара секундарника да побърза. Защо се движи толкова бавно?

Измина още една минута. Зад вратата на кабинета забръмча бормашината. Кремер въздъхна облекчено. Почака още десет минути и излезе на пръсти в антрето. Облече се спокойно, сякаш е бил на гости. Бравата изщрака като изстрел. Пови бузата си с шала и бързо слезе по стълбата. На входа едва не се сблъска с гестаповците. Извини се,

нарочно постоя няколко секунди, сякаш се колебаеше накъде да тръгне, и зави наляво. След стотина метра имаше площад и трамвайна спирка. Трамваят не беше дошъл. Кремер зави в първата пресечка. Вървеше, без да се обръща. На оживената улица изчезна в тълпата. Няколко пъти взима такси и на кръстовищата го освобождаваше. След като се убеди, че не го следят, се запъти към двореца Цвингер. Трябва да помисли какво ще прави по-нататък.

Ако разпитат зъболекаря, гестаповците ще имат само описанието на външността му: среден ръст, модно сиво палто и черна шапка. Всъщност само това. Значи незабавно трябва да смени дрехите си! Повика такси и се отправи към хотела.

Портиерът отдалеч се поклони на Карл:

— Обажда се адютантът на групенфюрера Фон Вайганг — каза раболепно той, — изпратили са за вас кола.

На бюрото пред Вайганг имаше старинен бронзов пепелник. Групенфюрерът загаси цигарата и попита любезно:

— Искате ли да подишате чист въздух, приятелю? Това е времето на моите обичайни разходки и вие може да ми правите компания.

Карл Кремер почтително се поклони:

— Ще бъда щастлив, генерал...

Помисли си: „Сигурно заради тази разходка е подготвена цялата вечер. Групенфюрерът ще иска нещо...“. Застана нащрек.

Излязоха на стълбището и се спуснаха в парка. Вайганг свърна наляво, където между цветните лехи и младите дръвчета започваше тясна, застлана с червени плочки алея. От двете ѝ страни стояха като стража бронзови джуджета.

Те бяха точно такива, каквито ги рисуват по детските книжки: нисички, с дълги бради, със смешни шапки и големи обувки. Кремер веднага забеляза малките черни човечета. На пръв поглед сякаш си приличаха. Но само на пръв поглед. Джуджетата безспорно бяха отливани от талантлив скулптор: всяко имаше свое собствено, неповторимо изражение на лицето, всяко имаше свой характер, всяко гледаше света със свои очи.

Първото джудже гледаше Кремер подозрително и сякаш питаше: що за нова личност се е появила на алеята? Второто обаче му намигна и го посъветва: „Остави този стар хитрец! Целият е изтъкан от злоба и му е крив светът!“. Третото джудже, с ръце на хълбоците, се смееше весело и от сърце. Очевидно животът му харесваше, четвъртото беше замислено. Сигурно беше философ и вгълбено в собствените си мисли, изобщо не забелязваше никого.

Край всяко черно човече Кремер забавяше крачка. Вайганг забеляза това.

— Харесват ли ви джуджетата? — попита той. — Те са на около двеста години. Отливани се през осемнадесети век.

— Поразителни са! Няма да се учудя, ако ей сега заговорят.

Групенфюрерът се наведе над едно от джуджетата. То гледаше навъсено, вдигнало предупредително пръст.

— Всеки път — каза Вайганг — откривам нещо ново в изражението на лицата им. Е, защо ми се сърдиш? — щипна джуджето по носа. — Да поседнем малко. — Той посочи на Карл нисичка пейка.

Кремер почака да се настани Вайганг и седна, леко извърнат към него. Издържа продължителния втренчен поглед на групенфюрера. Внезапно генералът се усмихна меко и попита с явен интерес:

— Много ли загубихте, като ликвидирахте предприятието си в Украйна?

— Настъплението на русите ми обърка сметките — с досада отговори Карл. — Не ще и дума, спечелих нещичко там и перспективите не бяха лоши, но... — разтвори ръце той. — Трябва да започвам сега всичко отначало.

На Кремер се стори, че по лицето на Вайганг се плъзна доволна усмивка.

— Казвате, че ще почвате всичко отначало? — Групенфюрерът седеше, скрит от вятъра, и лениво поклащаше върха на черната си обувка. — Какво възнамерявате да правите?

— Очаква ме доста силна конкуренция — започна Кремер. — Бижутерийните фирми в Германия имат своя клиента и са тясно свързани помежду си. Ще се надигнат срещу всеки новак, който се осмели да разчита дори на трохи от тяхната трапеза. Не се залъгвам с илюзии, но ще опитам. — Присви очи и каза уверено: — Сили и енергия имам достатъчно, останалото ще зависи от бъдещето. Надявам се, няма да откажете да станете клиент на фирмата „Карл Кремер“.

— Дай боже — въздъхна Вайганг. Сложи ръка на рамото му и каза одобрително: — Харесва ми твоята тактика. Така трябва в наше време. Бъдещето е на деловите и силните хора...

Групенфюрерът направи пауза. Карл мълчеше и с целия си вид показваше, че е съгласен с думите на Вайганг. Това внезапно преминаване на „ти“ едновременно го зарадва и го накара да застане нащрек.

— Искah само да те посъветвам — продължи Вайганг доверително — да не бързаш и добре да обмислиш първата крачка. Впрочем — попита той — не си ли споделял своите планове с чичо си?

Карл очакваше такъв въпрос. Знаеше, че Вайганг можеше да се види или да разговаря по телефона с Ханс Кремер, затова не започна да лъже.

— Не съм се срещал с чичо си вече цяла вечност — повтори той и поясни, — оттогава, когато попаднах в Лвов. Но мисля, че на чичо ми сега не му е до мене. Не искам нищо да предсказвам — каза и

веднага съжали за това: все пак разговаря с групенфюрер от SS, — но руският фронт минава сега доста близо до Бреслау.

Вайганг го разбра.

— Може да бъдеш напълно откровен с мене — каза той просто. — Забрави чина и поста ми, искам в мое лице да виждаш само приятел.

— Винаги съм чувствал вашата бащинска закрила — поласка го Карл — и вашите съвети и мнения са били много ценни за мене.

Каза това и си помисли — не прекали ли? Но лицето на Вайганг се разтегна в доволна усмивка.

— Много ми е приятно — продължи Вайганг, — че именно така приемаш съветите ми. Между другото, скоро разговарях по телефона с чичо ти. Взема мерки да спаси основния си капитал и да го вложи в сигурна банка. Впрочем — Вайганг почти не измени тона си — старият Ханс няма много добро мнение за твоя търговски талант.

— Чичо ми още ме смята за безделник — недоволно сви рамене Карл. „Какво ли още е наговорил старият скъперник за мене? — помисли си той. — Може би на Вайганг са нужни доказателства за моята откровеност?“ Като си даваше вид, че се колебае, продължи: — Макар че той има основания за това. Още не може да ми прости, че пропилях наследството от баща си. Но чичо ми не знае, че и аз самият не мога да си простя това. Така щяха да ми послужат сега тези пари!

Групенфюрерът погледна замислено Кремер.

— Като му разказах за твоите успехи, просто не искаше да повярва.

— Чичо ми трудно променя мнението си. Нужни са му много убедителни доказателства.

— Това не е лошо.

— Не е лошо, но е обидно — оплака се Карл. — От кожата си да излезеш, пак ще те мислят за хлапак и прахосник.

— Това не е болка за умиране — снизходително се усмихна групенфюрерът, — щом не е истина.

Вайганг отново замълча, сякаш събираше мислите си, после се обърна към Карл, и като го гледаше право в очите, продължи:

— Искане ми се да бъдеш откровен с мене. Аз също няма да крия нищо от тебе. Разбира се, осланям се на твоята дискретност.

— Може да бъдете сигурен — каза Карл, — по-скоро ще си отрежа езика, отколкото да пророня дори дума.

— Вярвам ти, момчето ми. Макар че — каза сурово той — винаги мога да намеря начин да затворя устата на всеки, който поискам!

„Разбрах намека“ — помисли си Карл, но не отговори нищо, само наведе глава в знак на съгласие.

— Та ето какво, драги — рязко измени тона си Вайганг, — мисля, че можеш да анализираш събитията и да видиш, че положението ни, как да кажа — той се запъна, като търсеше подходящата дума, — не е такова, каквото ни се иска. Възможни са различни варианти и само разумните и предвидливите ще спечелят при всички случаи. В тези неспокойни времена единствената гаранция срещу всякакви житейски несгоди е солидният влог в солидната банка. — Групенфюрерът млъкна, изтри с кърпичка насълзените си от вятъра очи и продължи, без да сваля поглед от Кремер: — А ако тази банка се намира на неутрална територия, например в Швейцария, то гаранциите нарастват значително.

Карл уплашено се огледа. Доближи се до групенфюрера и каза боязливо:

— Влог в швейцарска банка? За това може само да се мечтае...

— Тези мечти не са чак толкова неосъществими — каза Вайганг и също се огледа. Продължи шепнешком: — Нещо повече, има възможност да се направи това в най-близко време...

— Какво? — искрено се учуди Карл. — Да открием влог в швейцарска банка?

Вайганг кимна.

— Но как? — В очите на Кремер заблестя открит интерес.

— Всичко може да стане — отговори групенфюрерът, — ако ме слушаш... Точно затова искам да те посъветвам да отложиш за известно време своите търговски дела и да се заемеш с по-перспективни неща. Нужен ми е доверен човек, на когото мога да възлагам решаването на-а... ако мога така да се изразя, деликатни въпроси...

— И вие сте уверен, че аз ще се справя с това? — опита се да възрази Карл.

— Трябва само точно да изпълняваш моите указания и може да направиш влог, да кажем... двеста и петдесет хиляди марки. Но това не е таванът... ако се пази всичко в тайна, разбира се... Ще се преместиш тук — той посочи с глава вилата — и ще изпълняваш службата на чиновник за особени поръчения. Разбира се — въздъхна той, — ще трябва и сам да размърдаш мозъка си. Нужен ми е делови и съобразителен помощник, затова избрах тебе. Съгласен ли си?

— Много ви благодаря — започна Карл, като отмести поглед от Вайганг, за да не го издадат очите му. Случайно погледна джуджето, което беше до него. Черното човече, вдигнало предупредително пръст, го гледаше с укор. Карл се спря. А как би се отнесъл към предложението на Вайганг истинският търговец? Не е ли доста рискована тази игра за Карл Кремер?

— Много ви благодаря — повтори той, като усети, че паузата се удължи, — но искам да разбера поне в общи линии какъв ще бъде характерът на вашите поръчения. Извинете, но не съм свикнал да се хвърлям във водовъртежа със завързани очи. Понякога е по-добре да се задоволиш с по-малко, отколкото да загубиш всичко.

Групенфюрерът свъси вежди.

— Имах добро мнение за тебе — каза той с уважение, — но сега мога вече истински да те оценя. Но докато не се изяснят някои обстоятелства, не мога да открия картите си. Ще трябва да повярваш на думите ми.

Карл помисли и каза:

— Ако е свързано с изнасяне на валута зад граница, ще трябва да откажа.

— Защо? — трепна групенфюрерът. — Има закони на райха и закони на търговията...

Но Карл вече знаеше какво да прави.

— Не ме интересува моралната страна на въпроса — каза той уверено, — но за изнасяне на валута зад граница във военно време мога да заплащам с главата си.

— Даже когато гарантира групенфюрер от SS? — с обида в гласа попита Вайганг.

— Извинете, хер групенфюрер, но с нищо няма да ми помогнете, когато ме приберат хората на Мюлер.

— Отлично си осведомен — намръщи се Вайганг. — Но забравяш, че райхсфюрерът на SS е мой добър приятел и винаги мога да му кажа една дума за тебе...

— Но ще искате ли? — дръзко го прекъсна Кремер. Разбираше, че отива доста далече — групенфюрерът можеше да оцени думите му като наглост — но някакво вътрешно чувство му подсказваше, че постъпва правилно, че именно така, а не другояче би разговарял с групенфюрера истинският Карл Кремер. — Извинете за откровеността — опита се да смекчи думите си, — но има случаи, когато е неудобно или опасно да се погрижиш дори за най-близкия си приятел... Още повече че валутата е деликатно нещо. Не, хер генерал, не искам заради мене — присви хитро очи той — да изпадате в неудобно положение.

Вайганг го гледаше замислено. Започна с натъжен глас:

— Мислех, че имаш по-голямо доверие в приятеля на своя чичо. По наше време съществуваха свещените идеали на дружбата и приятелството („Мръсен лицемер... — помисли си Карл. — Хващали са се за гушата за две марки“) и сме свикнали да си имаме доверие. Да, други са времената сега — въздъхна той, — днешната младеж в нищо не вярва...

— Защо, вярваме във фактите и документите — усмихна се Карл.

— За съжаление — безнадеждно махна с ръка Вайганг. — Е, какво пък, момчето ми, щом настояваш, мога да те уверя, че няма да се занимаваме с валутни операции.

— Само това ме безпокоеше — облекчено въздъхна Карл. — Сега съм съгласен и трябва да ви благодаря за оказаното доверие.

— Бях уверен в тебе — отговори групенфюрерът и му подаде ръка. — Играта ни ще бъде без загуби, а съвестта ни — чиста.

„Колкото до съвестта — съмнявам се“ — помисли си Карл, но каза уверено, с патос в гласа:

— Чиста съвест — чудесно казано! Аз бих добавил: това е основата на нашата търговска дейност, а нейната движеща сила е силната и честна конкуренция.

Вайганг се надигна, но пак седна:

— Не бих искал — каза той с известно колебание — началникът на моята канцелария Шрикел да разбере характера на нашите отношения. Колкото по-малко свидетели, толкова по-добре — направи опит да се усмихне той и Карл разбра, че се страхува от хауптштурмфюрера. — Предложението да се преместиш у нас ще направи фрау Ирма. Като на стар приятел... Тя скучае без познати и светско общество и желанието ѝ да те вижда по-често е напълно естествено. На мене ще ми бъдеш безразличен и често просто няма да те забелязвам.

— Разбрах ви, хер генерал. Наистина, така ще е по-добре.

— А с Шрикел внимавай — предупреди го Вайганг. — Хитра лисица, отдавна да съм се избавил от него, но си разбира от работата. — Групенфюрерът се прозина: — Сигурно гостите се събират вече. Време е да се връщаме.

Беше се мръкнало съвсем, в дъното на алеята светеха прозорците на пристройката, в която живееше хауптштурмфюрерът. „Шрикел... Шрикел... — мислеше си Карл. — Какво пък, ще повоюваме...“ Минавайки край джуджето, приклекна пред него. В мрака едва се долавяха чертите на лицето му, но Карл беше уверен, че сега бронзовото човече го гледа доброжелателно, сякаш го окуражава.

„Ставам като децата — мина му през ума, — играя си на кукли...“ Но тази мисъл не го смути, напротив, нежно поглади джуджето по бронзовата брада така, както детето гали куклата си. За миг му се прииска наистина да е дете, нищо да не го вълнува и най-важното за него да бъде усмивката на старото джудже. Разбираше, че тази моментна слабост е резултат от днешните събития. За разговора с Вайганг ще трябва да уведоми Центъра, но след провала на Марлен Пелц ще се наложи да чака Центърът сам да установи връзка с него. Има и друг вариант...

— Виждам, че джуджетата ти харесаха. Но ни чакат.

Карл тръгна след групенфюрера. Вървяха мълчаливо. Изведнъж Кремер си представи как гестаповците са нахлули в дома на Пелц. Горката Марлен! Ако са я хванали жива, тежко ѝ!

Карл се улови, че често си спомня за Марлен Пелц, мислейки за нещастната ѝ съдба. Беше му мъчно за нея. Представяше си девойката, която мъжествено стои пред гестаповците, но чертите ѝ бяха неясни,

неопределени. Сигурно защото я знае само от снимка — Левицки му беше показал снимката на девойката, обикновена, стандартна снимка.

Карл се стараеше да я съживи, но напразно — не можеше да си представи как девойката разговаря, как ходи, а позата, в която си я представяше пред гестаповците, беше подчертано плакатна: високо вдигната глава, гневен поглед, скъсана блузка, под която се вижда бялото ѝ рамо.

Ето, тя се обръща към него — и отново вижда само снимката: мек овал на лицето, учудени очи и рокля на точки...

Горката Марлен...

Фрау Ирма запозна Карл с гостите: стар земевладелец с набръчкани като печена ябълка бузи, няколко подчинени на Вайганг — в униформа и цивилни — музикант в черен фрак, двама търговци. И жени — млади и стари, красиви и съвсем невзрачни, но всички със скъпи, официални тоалети.

Една от тях привлече по-силно вниманието на Кремер. Средна на ръст, слаба блондинка, която изпъкваше сред останалите жени. Усмиваше се, като показваше равни бели зъби и кокетно присвиваше сивите си, почти сини очи. Очите ѝ наистина бяха красиви — големи, наивни, те контрастираха на тънките устни. Навярно блондинката знаеше това и така червеше устните си, че да изглеждат по-пълни.

— Хилда Браун — представи я фрау Ирма, — годеницата на нашия Рудолф Рехан.

Карл внимателно погледна девойката. „Значи ето каква си била, дрезденска кокетко — помисли си той. — Сега ми е ясно защо си е изгубил ума този непохватен, дълъг като върлина Рехан.“

— Слушал съм много за вас, фройлайн Браун — каза учтиво той, — но в действителност вие надминавате всичките ми очаквания. Руди е истински щастливец.

Девойката направи едва забележима гримаса.

„С характер“ — определи Кремер. Рехан ще бъде под чехъл.

Руди се появи след няколко минути. С него в приемната влезе дебел червенобузест офицер в есесовски мундир. Гостът едва стигаше до брадата на Рехан и той през цялото време се навеждаше, разговаряйки с него.

Адютантът видя Хилда, засия целият и помъкна есесовеца през гостната.

— Запознахте ли се с моята годеница, Карл? — викна той на Кремер, като подчерта думата „годеница“. — Успяхте ли вече? Не си губите времето... А и красивите жени, неизвестно защо, винаги са благосклонни към вас!

Рехан беше малко на градус, алкохолът беше развързал езика му и Карл разбра, че много му се иска всички да забележат красотата на неговата годеница.

— Вече казах на фройлайн Хилда — поласка го той, — че съм очарован от нея.

Девојката смръщи носле, јавно думите на Кремер ѝ харесаха, очите ѝ лукаво заблестяха.

Руди потри рџе.

— А вие не я гледајте, Кремер — каза тој така жално, че неговият спътник започна грџмко да се смее.

— Не ставајте ревнивец, Рехан, не ви отива. От вас може да стане нелош Ромео, даже — изгледа го от глава до пети — всџщност двама...

Карл оцени остротата.

— Вие сте опасен човек — обџрна се тој кџм дебелия, — да не попада човек на езика ви.

— Оставете — добродушно махна с рџка Шрикел, — надценявате способностите ми. Ако не се лџжа, хер Кремер?

— Извинете — сепна се Рехан, — не ви ли запознах? Хауптшурмфјурер от SS Артур Шрикел. Любимецџт на сџдбата и на фрау Ирма — Карл Кремер. Тџй да се каже, новата звезда на немската трџговия.

Хауптшурмфјурерџт се приближи кџм Карл и едва не го докосна с корема си.

— Може да ви завиди човек — дебелото му лице се разля в добродушна усмивка, — в рџцете ви се намира бџдещето на страната. На мястото на военните ще дојдат индустриалците и трџговците и от техните способности ще зависи разцветџт на нацијата.

— А аз завиџдам на мџжете, които умираат за фјурера — намеси се в разговора Хилда. — Жалко, че не пускат жени на фронта. Кажете, хер хауптшурмфјурер, ще ми отива ли мундир?

— С удоволствие бих служил под командата на такџв очарователен офицер — с учудваџа за пџлнотата му подвижност тој се обџрна кџм девојката. — Но няма да е лесно да попадне човек вџв вашата рота.

Хилда учудено вдигна тџнките дџги на веџдите си.

— Заџо?

— Заради големия наплив от доброволци. Цџлото отбрано рицарство на Германия ще поиска да ви се подчинява.

— Вие сте голям ласкател — изду устни Хилда. — В Германия има достатџчно красиви жени.

— Но не толкова смели като фройлайн!

— Ще развалите годеницата ми! — извика Рехан. — Тя ще си помисли, че скромният оберщурмфюрер...

— Как не те е срам, Рудолф! — прекъсна го Хилда.

— Защо, той не е далеч от истината — възрази внезапно девойката, която седеше до Хилда.

Карл едва сега ѝ обърна внимание. В красива модерна рокля, която шумолеше при всяко нейно движение, със скъпи пръстени на тънките пръсти, тя не беше привлекателна за мъжете. Девойката приличаше на птица: дълга шия, остър нос и къса брадичка.

„Не може да се нарече красива“ — помисли си Кремер. И сякаш отгатнала мислите му, девойката го погледна студено. Кремер отмести поглед.

— Вашата красота, Хилда — продължаваше нейната съседка, — започва да плаши хер Рехан и аз го разбирам...

— Нищо не разбирате! — избухна Руди.

— Внимавайте, хер Рехан! — предупредително кимна с глава девойката и бриляntenите ѝ обици заиграха с всички цветове на дъгата.

— Искате да кажете, че... — гневно се обърна към нея Хилда.

— Не, не искам... — прекъсна я девойката и стана.

— Между другото — прошепна някой на ухото на Карл, — това е дъщерята на Краузе.

— На Краузе? — Кремер се обърна и видя Шрикел.

— Да, собственика на една трета от саксонската текстилна промишленост. За тази птичка ще дадат не по-малко от два милиона!

— Нима наистина това е дъщеря му. — Карл се престори на крайно учуден.

— Ернестина Краузе е най-богатата партия в Дрезден. Може да купи десетина като оберщурмфюрер Рехан — презрително каза Шрикел.

— Никак не е хубава — въздъхна Кремер.

— Красотата е излишна за милионерите.

— Но... — Карл със съжаление проследи девойката.

— Какво „но“?... — Шрикел свойски прегърна Карл. — Ако беше красива, тя ехе-хе! — завъртя пръст той. — А при сегашното положение — лекичко побутна Кремер — можете и вие...

— Мислите ли? — въпросително го погледна Карл. „А хауптцурмфюрерът е костелив орех — помисли си той, — няма да се счупи отведнъж!“

— Опитайте...

„А какво, ако наистина опитам!“ — тази мисъл не му се стори глупава. Няма да е зле да влезе в дома на Краузе. Такова познанство ще издигне авторитета му в очите на светското общество в града. Разбира се, това, за което намекваше хауптцурмфюрерът, е истинско безумие: за миг Карл се видя щастлив притежател на милионите на Краузе и едва не се разсмя на глас. „Почакай, почакай — изведнъж се прекъсна мислено, — това не е чак толкова смешно. В края на краищата всеки от присъстващите...“ Да, ще си позволи да поухажва фройлайн Краузе. Това ще му развърже ръцете и ще може да обяснява отсъствията му от дома на групенфюрера.

Карл изчака удобен момент и помоли фрау Ирма:

— Запознайте ме с фройлайн Краузе.

Тя любопитно го изглежда:

— И вие ли?

Кремер се престори на смутен.

— Нищо, нищо — окуражи го фрау Ирма, — Ернестина е девойка с характер и е умна. Но трябва да знаете, че вече е отказала на няколко кандидати за ръката и сърцето ѝ.

„По-точно за милионите ѝ“ — помисли си Карл, но каза съвършено сериозно:

— Тогава се отказвам. Не искам да ставам смешен в очите на обществото.

Фрау Ирма също стана сериозна.

— Опитайте — каза тя, — Ернестина пита за вас, а това е добър признак.

Тя поведе Кремер към девойката.

— Надявам се — каза предвзето, — че няма да скучаете в компанията на моето момче... — На фрау Ирма ѝ харесваше да играе ролята на покровителка на Карл. — Не познава никого в Дрезден и липсата на общество...

— О-о! — неучтиво я прекъсна девойката. — Не може да бъде! Започвам да завиждам на хер Кремер!

— Преувеличавате, Ерни! Вие имате такава приятна компания...
— забеляза фрау Ирма.

— Възможно е... — блесна с очи тя. — Но мене ме уморява.

— Съвсем не приличате на отшелница — намеси се в разговора Карл.

Девојката го погледна въпросително. Карл сведе поглед.

— Искан да кажа — реши да поясни той, — че тази рокля и тези обици ви подхождат повече, отколкото наметалото на монахиня.

— Кой знае... — замислено проточи глас Ернестина, но Карл забеляза, че неволно поглади с длан блестящата си копринена рокля.

„Сигурно не се мисли за грозна — помисли си той. — Та това би било противоестествено.“ Тази мисъл кой знае защо го развесели, някакъв демон сякаш се всели в него. Гледайки внимателно девојката, каза:

— Освен това във ваше лице църквата би получила доста голям подарък.

— Вие мислите, че от мене би станало съмнителна служителка на бога? Но...

— Имам предвид — възрази Карл — вашата зестра, която ще попадне в ръцете на светите отци.

Девојката избухна, сърдито вдигна глава, но неочаквано започна гръмко да се смее:

— Вие сте първият, който ми казва истината в очите! — Любопитно го стрелна с очи и добави: — Харесва ми вашата откровеност.

— А на мене не ми харесва вашата зестра — засмя се Карл, — тя ви тежи. Може да сметнете думите ми за крайно нахалство, но във всеки, който ви прави комплименти, вие навярно виждате ловеца на зестра.

— Вие се шегувате, момчето ми! — не издържа фрау Ирма.

— Никога досега не съм бил толкова сериозен.

Ернестина го гледаше внимателно, очите ѝ сякаш се изцъклиха.

— А вас зестрата не ви ли интересува?

Кремер почувства в този въпрос подводен риф. Но трудно можеха да го объркат.

— Не, защото, аз се отнасям сериозно към парите и смятам, че те правят живота по-приятен. Освен това аз съм търговец, а излишните

пари никога не могат да навредят на търговията.

— Искате да кажете, че за определена сума можете да пожертвате своите убеждения и...

Карл вдигна ръка в знак на протест.

— Не съм казал такова нещо, фройлайн.

— Обаче...

— Вие не ме разбрахте добре. Смятам, че зестрата е приятна добавка, по-точно, откритие. Но само глупаците разчитат на нея.

Ернестина искаше да му отговори нещо, но към тях се приближи Шрикел с някакъв офицер.

— Веднага си личи ухажорът — каза недодялано хауптшурмфюрерът. — Рехан ми откри една тайна. Чудесно сте играели на карти.

Карл сви рамене:

— Щастieto понякога е като коварната жена...

— Ще се присъедините ли към нас?

— Но...

— Не смея да ви задържам повече, хер Кремер — високопарно започна Ернестина, но завърши със съвсем друг тон: — Надявам се, че ще можем да продължим разговора си. Идвайте у нас без всякакви официалности.

Карл се поклони.

Когато седнаха на масата, Шрикел забеляза полусериозно, полу на шега:

— Далеч съм от мисълта, че съм ясновидец, но мисля, че нашия млад приятел го чака голямо бъдеще.

— Какво имате предвид? — попита някой от партньорите.

— Фройлайн Краузе помоли Кремер да я посещава без официалности.

— Престанете, Шрикел — недоволно каза Карл. — Представете си, наговорих й такива дързости...

Лицето на хауптшурмфюрера отново блесна в ослепителна усмивка, но малките му очички не се смееха.

— Зависи как сте й ги казали... — отговори неопределено той. — Понякога такава тактика по-бързо дава резултати.

— Вие вече и за тактик ли ме мислите? — намръщи се Карл.

— Нима това е лошо?

— Тактиката е необходима навсякъде. — Карл взе картите. — Вие сте мой партньор и, надявам се, също нелош тактик.

— Ще разберем това по собствените си джобове — не се стърпя офицерът, който седеше отдясно на Кремер.

Карл хвърли карта. Погледна Шрикел изпод вежди. Наистина този дебеланко е опасен враг и би трябвало да стои по-далече от него. Но това означаваше да стои по-далече от къщата в дъното на алеята с черните джуджета. А за какво е дошъл тук? Разбира се, не за да флиртува с милионерската дъщеря или да играе на карти с есесовците!

Значи, трябва да се сближи с хауптцурмфюрера. Опасно е, разбира се, но и на фронта е опасно. Карл за момент притвори очи и си представи не много дълбок окоп, блиндаж с троен покрив и съсредоточените лица на войниците в каски. Тежък снаряд вдигна във въздуха бора, който се издигаше на височинката, запищяха парчета от снаряд. Войниците се прилепиха към земята, единият от тях не стана. Карл даже видя лицето му — младо, голобrado, изкривено от болката.

— Ваш ред е, колега — достигна до него сякаш от много далече. Отвори очи: Шрикел се беше надвесил над картите си, заврял в тях тлъстото си червено лице; партньорът му отдясно нетърпеливо дърпаше копчето на мундира си.

— Ваш ред е — повтори Шрикел, изпълнал шия от старателно изгладената си якичка.

Карл небрежно хвърли картата. Връщането му към действителността не го зарадва, сърцето му се беше свило и някъде дълбоко в гърдите му се беше стаила тъпа болка.

Тази сутрин Ерлер се почувства зле: обаждаше се ревматизмът му, който получи преди няколко години като усложнение след прекаран грип. Даже нахока ротенфюрера, който му беше донесъл студен чай, макар че този некадърник се кълнеше, че чайникът току-що бил кипнал. След това се заяде със секретарката — защо не е напечатала досега никакви срочни документи. Момичето напразно се оправдаваше, че ги е получило едва снощи — щурмбанфюрерът престана да ѝ се кара чак когато забеляза сълзи в силно гримираните ѝ очи.

— Вървете! — каза сърдито той. — Сега ще потече цялата ви красота!

На Ерлер даже не му се обядваше: сядаше в кабинета си и сърдито гледаше към прозореца, по който барабанеше проливен студен дъжд. Времето беше просто непоносимо — трети ден вече се лее като из ведро.

Боже мой, как го въртят ставите!

Вратата изскърца и в процепа плахо се показва носът на ротенфюрера.

— Какво има още? — ядосано викна Ерлер.

— Донесение от хауптшарфюрера Мауке.

— Какво стърчите на вратата? — изрева щурмбанфюрерът. — Дайте го тук!

Два гъсто изписани листа. Ерлер протегна крака под масата, облегна се на креслото. Интересно, какво ново има при хауптшарфюрера.

„До щурмбанфюрера от SS доктор Ерлер“ — машинално плъзна поглед по първия ред. Това са формалностите. Къде е важното? Аха, ето...

След като ми стана известно, че служителите на тайната полиция са намерили на територията на протектората Чехия и Моравия позиви на немски език, аз се обърнах към Гестапо в Прага. В отговор то ни уведоми, че в Прага е ликвидирана нелегална група, която е провеждала широка агитаторска дейност. Получих няколко образеца от нелегалните комунистически възвания до

немските войници. Установи се, че са еднакви с тези, които бяха намерени преди три седмици във влаковете, предназначени за превозването на войници на Източния фронт. Позивите са напечатани с един и същ шрифт и на една и съща хартия. Адресирани са „До немските пролетарии във военни шинели“.

Считам за необходимо да изложа накратко съдържанието на позивите. В тях се говори, че войната се водела срещу интересите и правата на немския народ. Фюрерът уж измъчвал честните немци и ги затварял в концентрационни лагери. Немските войници не трябвало да забравят, че истинският вожд на немската работническа класа Ернст Телман е изтезаван в подземията.

— Гледай докъде са стигнали! — не издържа щурмбанфюрерът и удари с юмрук по масата. Намръщи се от болка — по дяволите, съвсем забрави за този проклет ревматизъм. Какво нахалство! Да напомнят за Телман!

Успокои се и продължи:

Пражкото Гестапо уведоми, че един от арестуваните нелегални е дал показания: позивите са отпечатани на втори август. На пети август органите на тайната полиция са арестували членовете на нелегалната организация и са унищожили печатницата. Значи позивите са отправени от Прага в Дрезден в един от дните между втори и пети август.

Установих, че в този период от дрезденския железопътен възел са потеглили направо за Прага две товарни композиции с машинисти Георг Панкау и Франц Шницер.

Георг Панкау, 63-годишен. Безпартиен. Не е членувал в комунистическата и в социалдемократическата партия. Дисциплиниран и квалифициран работник. Характеристиката от началник депото е положителна. Не се интересува от политика. Ползва се с добро име сред

местното ръководство. Не е забелязано нищо подозрително около него.

Франц Шницер, 59-годишен. В миналото член на социалдемократическата партия. Квалифициран работник, характеристиката от началник депо е положителна. Има двама сина и двамата са на фронта. Лоялен към властта. Не са отбелязани изказвания срещу държавната политика. Взема участие в мероприятията, организирани от ортсгрупенлайтера.

Моля да се установи наблюдение над Георг Панкау и Франц Шницер. Не е изключено тяхната лоялност да е само прикритие на враждебна дейност срещу райха. Нужно е да се проучат техните познанства, да им се даде възможност отново да отидат в Прага, като предварително се предупреди пражкото Гестапо. Моля тази работа да се повери на най-добрите агенти.

Не е изключен и друг път за пренасяне на позивите от Прага в Дрезден. Но като се има предвид, че вече на седми август позивите са били намерени във влаковете, мисля, че тази версия е малко вероятна. Освен това фактът, че позивите са намерени не в казарми, а във военни ешелони също свидетелства, че са били разпространявани от железничари.

Хауптшарфюрер от SS

Емил Мауке

Щурмбанфюрерът остави донесението и нервно закрачи из кабинета. Дъждовните струи зад прозореца вече не го дразнеха. Знаеше, че Мауке е способен човек, но така изведнъж да попадне на следите на нелегална организация! Разбира се, заслугата на Ерлер е преди всичко в това, че именно той беше възложил на Мауке тази работа!

Ерлер нетърпеливо грабна телефонната слушалка.

— Свържете ме с групенфюрера Фон Вайганг! — заповяда той.
— Добър ден, Рехан. Как сте? Аз — не съвсем: проклетият ревматизъм... Шефът там ли е? Има важно съобщение...

Последните дни бяха тежки за Карл Кремер: трябваше да възстанови връзката, прекъсната след провала на Марлен Пелц.

Още в Москва Кремер си беше спомнил, че в Дрезден работи Щекер — фелдфебелът беше казал на Катруся, че ще го преместят тук.

Фелдфебел Щекер! Прекрасен човек, с когото съдбата беше срещнала Катруся в Лвов. Неведнъж девойката му беше разказвала тази история, той я знаеше не по-лошо от нея: Щекер им даваше такава информация, за която можеше само да се мечтае.

Ето какво се беше случило. С помощта на познат гестаповец Кирилюк назначи Катруся в железопътната комендатура.

Веднъж комендантът майор Шумахер ѝ даде да препечата строго секретно съобщение. Само един поглед беше достатъчен, за да се разбере колко важен е документът. Катруся отпечата не едно, както обикновено, а две копия, скри второто под блузката си, а смачканите индига хвърли в кошчето за боклук.

Майорът сам свери препечатаното с оригинала. След това извика изпълняващия длъжността началник-канцелария фелдфебел Щекер и му заповяда да го изпрати със секретната поща.

— Сам свършете тази работа, съобщението е много важно — дочу Катруся, като затваряше вратата след себе си.

Девойката продължи работата си, като се стараяше с нищо да не издава вълнението си. С нетърпение чакаше обедната почивка, когато комендантът и Щекер щяха да си отидат, за да позвъни на Петро и да си уговорят среща. Накрая очакваното време настъпи. Катруся повика кола за коменданта и отново се наведе над книжата, като се правеше, че има неотложна работа. Ей сега ще скръцне вратата, през приемната ще мине фелдфебел Щекер — съвсем побелял, с уморено, осеяно с бръчки лице. Както обикновено, ще се поспре край бюрото ѝ, ще се осведоми за здравето ѝ, ще се пошегува нещо и ще се отправи към столовата. Ето, вратата изскърца, но не се чуват крачките на фелдфебела. Без да вдига глава, Катруся слага нов лист в пишещата машина.

— Моля ви, елате при мен, фройлайн Кетхен — каза Щекер.

— Аз? При вас? — попита смутено тя.

Щекер стоеше на прага и внимателно я гледаше. Тя изведнъж си спомни, че на излизане майор Шумахер не ѝ се усмихна както обикновено. Може би така ѝ се е сторило? Какво чудно има в това, че

фелдфебелът я вика при себе си, нали и това се е случвало... — мъчи се да се успокои Катруся. Струва ѝ се, че върви по въже, опънато над пропаст.

Щекер покани Катруся да седне, излезе в приемната, заключи външната врата и се върна. Седна на стола до Катруся и като я гледаше внимателно, попита:

— Фройлайн Кетхен, къде скрихте третия екземпляр от секретното съобщение?

Катруся изстина. Събра всичките си сили и отговори със запъване:

— Господин фелдфебел, как може да се шегувате така?! Зная какво значи секретен документ...

— Още по-лошо, щом знаете какво е секретен документ и как трябва да се отнасяте към него. — Щекер извади от бюрото двете грижливо изгладени индига.

Катруся разбра, че всичко е загубено, но продължаваше да държи на своето:

— Сигурно са се били слепили... Аз напечатах два екземпляра, както ми беше заповядано.

— Човек не трябва да бъде експерт — усмихна се Щекер, — за да види, че отпечатъците върху едното индиго не са така ясни, както върху другото.

— Не разбирам как е станало... — смутено каза Катруся след дълга пауза. Нищо по-добро не ѝ идваше наум. Фелдфебелът ей сега ще се обади по телефона, ще долетят гестаповците, ще намерят листа, който я изгаря в момента като въглен...

По-скоро да се отърве от него?! Безполезно е: в ръцете на Щекер е второто индиго. Ще проучат кои са познатите ѝ. И ще попаднат на Кремер. Боже мой, как не помисли за това по-рано?! Нали я препоръчаха на коменданта по молба на Карл Кремер.

На Катруся ѝ прилоша. Силите ѝ я напуснаха. Глупава хлапачка! Точно така помисли за себе си: хлапачка... Да се провали!... А толкова строго я предупреждавах — за разузнавача няма дребни неща, трябва да мисли за всичко, трябва да обмисля всяка своя крачка! А тя... хвърли индигата в кошчето и веднага забрави за тях.

„На всяка цена трябва да предупреди Петро“ — реши се на отчаяна стъпка. Ще отвлече вниманието на фелдфебела, после три

крачки и е в приемната. Ще затвори след себе си вратата и ще спусне райбера. Сама не може да се спаси, защото Щекер заключи външната врата, но ще успее да позвъни на Петро.

Катруся се престори, че губи съзнание.

— Дайте ми вода — помоли, задъхвайки се, и щом фелдфебелът се обърна с гръб към нея, тя се хвърли към вратата.

— Няма да стане, фройлайн Кетхен — препречи ѝ пътя Щекер. — А и райберът едва се крепи...

Прехапала устни, девойката с омраза гледаше фелдфебела.

— Какво искате от мене?!

Гледайки я в очите, Щекер мълчаливо смачка второто индиго, хвърли го в пепелника и го запали. Това беше така неочаквано, че девойката съвсем се обърка. С недоумение наблюдаваше как се стапя в огъня черната топка индиго.

След малко в пепелника остана купчинка сива пепел. Щекер я духна и каза:

— Бъдете по-внимателна, фройлайн Кетхен, и не допускайте повече такива грешки.

Катруся мълчеше. Какво е това? Тънка провокация или неочаквана помощ?...

— Докато мислите над случилото се, ще отида да обядвам. Няма да се връщам следобед. До утре! — усмихна се Щекер и без да бърза, тръгна към изхода.

— Кой сте вие?! — попита, запъвайки се, Катруся с чужд глас.

— Фелдфебел Щекер — спря се той пред вратата.

— Не това... Искях да попитам какъв сте?... Е... Защо постъпихте така?

— Помислете! Хубавичко си помислете! Понякога това е необходимо...

Още веднъж ѝ кимна и излезе.

Катруся сложи в машината чист лист и дълго седя неподвижно. Беше ясно едно: трябва час по-скоро да се посъветва с Петро. Ако е провокация, срещата с Кирилук не променя нещата: и без това Гестапо знае за познанството им. Набра телефонния номер на Петро и се уговори да се срещнат след работа.

Петро разбра, че се е случило нещо необикновено, и реши да я посрещне с кола. Като изслуша объркания разказ на Катря, каза на

шофьора:

— Федя, карай извън града. Не бързай много — трябва да помислим.

Когато излязоха от града, Петро помоли Катруся:

— Покажи ми този лист.

Поруменяла от смущение, Катруся се обърна и извади от корсажа си лист хартия. Без да се обръща, го подаде на Кирилюк.

— Можем ли да бъдем уверени, че не са ти подхвърлили фалшив документ? — попита той, като прочете внимателно копието от съобщението.

— Не, съобщението не е фалшиво — решително каза девойката. — Както и в предишните, и тук се потвърждават някои факти, които са ми известни, например за дислокацията на току-що пристигналия танков корпус в района на Одеса; сведенията за броя на локомотивите и вагоните в нашия възел също са верни. Гестаповците не знаят какво ни е известно и какво — не и непременно щяха да сгрешат нещо, ако съобщението беше фалшиво.

— Правилно — потвърди Петро, размишлявайки. — Документът не е фалшив. Но може би са решили да пожертват тези сведения, за да ни разкрият.

— После могат да се прегрупират — каза мнението си Федя Галкин. — Ще съобщим, че танковият корпус сега е в Одеса, а те ще го прехвърлят някъде в Прибалтика...

— Какво приказваш! — възрази Катруся. — Помисли си само какво значи да се прехвърли цял танков корпус от един район в друг!

— И така, можем да направим първите изводи — каза Петро. — Ясно, документът не е фалшив. Не е логично и да е подхвърлен нарочно от гестаповците. Следователно тези две версии отпадат. Значи има нещо друго... Катруся, разкажи ни нещо по-подробно за твоя фелдфебел.

Но какво можеше да им разкаже Катруся? Щекер е възрастен, в общи линии необщителен, даже затворен в себе си човек, но към нея винаги се е отнасял добре. Разбира се, никога не е могла да си представи, че ще се държи така... И Катруся отново най-подробно разказа за разговора си с Щекер.

— Трудна задача — въздъхна Петро, — но от всичко личи, че си се сблъскала с честен човек, а може би и с... Какво точно ти беше

казал на сбогуване? Че е добре да си помислиш, че понякога е необходимо човек да мисли... Това не е ли намек?

— Тогава нищо не можах да разбера — призна девойката.

— Хайде да обсъдим поведението му — каза Петро. — Фелдфебелът, който е задължен строго да пази военната тайна, забелязва, че някой е напечатал един екземпляр повече от много важен документ. Да допуснем, че не е свързан с Гестапо и няма поръчение да следи Катруся. Как би постъпил в такъв случай всеки хитлерист? Без съмнение, веднага ще съобщи на своя началник, знаейки, че ще получи немалка награда. Така ли е?

— Безусловно — потвърди Галкин.

— Добре, да помислим по-нататък. Но фелдфебелът не само се отказва от наградата, а постъпва доста рисковано... Ако разберат за това, ще го съди военен съд. Очаква го разстрел. Фелдфебелът не е млад, има опит и, разбира се, знае всичко това. Но не издава Катруся и сам унищожаваш уликата срещу нея. Излиза, че той е...

— Добър човек — завърши Катруся.

— А може би и...

— Сега ще кажете, че е и комунист. Не мога да повярвам — енергично заклати глава Галкин. — Досега не ми се е случвало да ги среща...

— Считай, че просто не ти е провървяло. Не си мисли, че всички са фашисти... Ти, Катруся, ще трябва да поговориш още веднъж с фелдфебела... От това опасността няма да се увеличи, а може да спечелим много. Сега да се връщаме. Утре имаме радиовръзка, а и хората на Дорошенко ще ни чакат. Заремба предупреди, че те трябва да доставят в града взрив.

На следващия ден Катруся има разговор с Щекер. През обедната почивка, когато комендантът излезе, тя надникна в кабинета на фелдфебела. Той стоеше, подпрял се с ръце на бюрото, и четеше току-що получените телеграми: донесе ги малко преди обяд ефрейторът от свързочния пункт.

— Влезте. — Щекер внимателно погледна девойката. — Слушам ви.

— Искам да продължа вчерашния разговор, ако нямате нищо против, господин фелдфебел...

— Сетихте ли се да заключите външната врата? — и като получи утвърдителен отговор, продължи усмихнат: — В най-лошия случай могат да ни заподозрат в любовна връзка, но тя не представлява интерес за SD.

— Кажете ми честно, какво си помислихте вчера за мене? — попита Катруся.

— Че сте смела девойка, но доста неопитна...

— А за това... за какво ми е необходимо второто копие?

— Ако вие ми кажете — ще зная, макар че не е трудно да се досети човек... — усмихна се Щекер.

— Какво мога да ви кажа? Ние с вас сме от двете страни на барикадата — започна с патос Катруся, съвсем не така, както се канеше. Изчерви се и заговори смутено: — Вие сте честен и порядъчен човек, именно това е моето мнение за вас, а честният човек, господин Щекер, не трябва да служи на фашистите.

— Откъде знаеш — меко попита той, — че стоим от двете страни на барикадата? Та на тази страна, на която си ти сега, аз стоях още когато не си се била появила на бял свят!

Хвана слисаната Катруся за ръка, заведе я до стола и я накара да седне, седна срещу нея и започна да ѝ обяснява спокойно и бавно, като на урок:

— Наистина ли мислиш, че в Германия абсолютно всички са фашисти? Че щом Хитлер е взел властта, в цялата страна не са останали честни хора? Вярно, фашистите объркаха главите на много хора, но останаха и такива, които продължават борбата. Това, разбира се, не е леко, особено когато си във военен мундир, но все нещо може да се направи...

— Никога не бих могла да предположа, че ще водим такъв разговор, другарю Щекер — засия Катруся...

Бяха предупредили Кирилюк да се свърже с Щекер в Дрезден само в краен случай, защото, от една страна, това заплашваше организацията на немските другари, към която вероятно принадлежеше Щекер, а от друга — изпълнението на задачата, с която беше натоварен Кирилюк.

Такъв „краен случай“ беше настъпил сега.

Отначало Карл мислеше да възложи на Рехан издирването на фелдфебела. После се отказа. Кой знае как би се държал Руди! Кремер не се съмняваше, че в случай на провал оберщурмфюрерът ще назове още при първия разпит всички, от които Кремер се е интересувал по един или друг повод.

Чрез Рехан Карл научи само адреса на комендатурата.

Като я наблюдава известно време, Кремер се убеди, че на описанията на Катруся отговаря само един човек и неговият маршрут е неизменен.

Веднъж Карл го настигна на пустата улица и като се изравни с него, попита:

— Фелдфебел Щекер?

— Да, слушам ви.

— Помолиха ме да ви предам много поздравии от фройлайн Кетхен.

Фелдфебелът внимателно го погледна.

— Извинете, не ви разбирам.

— Катря и досега си спомня с благодарност как сте я избавили от индигото.

— А-а... Не си струва да си спомняме... Дребна работа.

— Непременно трябва да поговоря с вас.

— Момент — прекъсна го Щекер. — Имате ли възможност утре в осемнадесет часа да бъдете на площад „Единство“ пред кино „Одер“?

— Да, разбира се.

— Ще ви чакам край входа на киното.

Кремер видя фелдфебела чак когато се приближи до киното. Спря се до него и се престори, че разглежда афиша.

— Вървете след мене. На разстояние — каза той, без да се обръща.

Щекер вървеше бавно и се оглеждаше наоколо. Неочаквано зави в една разрушена от бомбардировките улица и като избра удобен момент, се скри бързо в развалините. Даже Карл не забеляза как изчезна. Но разбра всичко, щом чу тихото изсвирване откъм камарата от тухли и разбит бетон.

Около минута фелдфебелът наблюдава улицата и чак след това направи знак на Карл да го последва. Спуснаха се в тъмно влажно мазе. Фелдфебелът светна с фенерче.

— Прекрасно място за срещи — каза полу на шега, полусериозно. — Но как ще докажете, че идвате от Кетхен?

— Катря ви беше казала, че има годеник, нали?

Щекер кимна.

— Той е пред вас.

— Доказателства?

— Петдесет и четвърта стрелкова дивизия прехвърлят в района на Житомир... На четвърти юни в Шепетовка пристигнаха два ешелона с танкове. Зная, че тази информация Катря получаваше от...

— Стига. Достатъчно... — На Кремер му се стори, че фелдфебелът се усмихна. Фенерчето светна за миг и освети в тъмнината саморъчно направена пейка — дъска, поставена върху тухли. — Седнете.

Седнаха. Щекер извади цигари и предложи на Карл. Каза просто:

— Никога не бих предположил, че ще ме намерите. И кой — годеникът на фройлайн Кетхен! Вие сте щастлив, млади момко. Доста съм поживял на този свят, а за първи път срещам такава девойка...

Сърцето на Карл се сви. Какво ли прави сега Катруся? Да можеше да я зърне само за миг!

— Сега Катря е в Москва, другарю Щекер, работи в болница. Издирих ви с надеждата да ни помогнете. Наред ли е всичко при вас, да не би да имате някакви неприятности?

— Ако имах, сега нямаше да седим с вас тук — отговори Щекер. — Нямаше да си позволя да се срещна с вас.

— Извинете, но...

— Вие сте прав, другарю — развесели се фелдфебелът, — в нашата работа предпазливостта е само от полза. Много се радвам, че се запознахме.

Карл докосна ръката на фелдфебела:

— Искам да говоря с вас за една работа. Може би ще ме посъветвате нещо...

Разказа за подземния завод и за задачата, за която всъщност беше дошъл тук.

Щекер дълго мълча и пуши. Карл търпеливо чакаше. Накрая фелдфебелът заговори:

— Зная за този завод — усмихна се той, — защото от там всеки ден идва и минава през нашия възел ешелон с гориво. Това и на детето е ясно... Обаче обектът е под земята, а подстъпите към него строго се охраняват. Да се проникне там е трудно, може да се каже почти невъзможно. Имам наистина една идея. Тук, край града, има работническо селище. Железопътният възел и мината се нуждаят от работна ръка. А именно в старите, изоставени шахти е построен този проклет завод. Досещате ли се?

— Горе-долу.

— Ще ви запозная с един човек. Мисля, че ще може да ви бъде полезен. Съгласен ли сте да се срещнете с него вдругиден, в шест часа следобед?

— Да.

— Ще излезем от друго място. Запомнихте ли пътя дотук?

— За цял живот.

— Е, чак толкова... На мястото на тези развалини ще построим нови сгради. — Щекер вървеше към изхода. Вече на улицата обясни: — Аз съм зидар, знаете ли как ме сърбят ръцете за истинска работа?

Беше тъмно, ръмеше ситен, студен дъжд. Щекер настръхна и вдигна яката на шинела си. Каза недоволно:

— Отвратително време. По-скоро да завали сняг. — Засмя се тихичко. — Макар че аз лично харесвам такова време. Истинският агент няма да си покаже носа на улицата. И така, до вдругиден...

След един ден се състоя срещата на Карл Кремер с Фридрих Улман.

Карл слезе в мазето, но не видя никого. Освети с фенерчето олющените стени, погледна часовника си. Шест часът... Някой прошумоля зад гърба му. Кремер загаси фенерчето, пристъпи към дъното на мазето.

— Не се безпокойте, ние сме — глухо се чу в тъмнината дрезгавият глас на фелдфебела. — Елате тук, това място може да ви послужи.

Щекер освети край стълбите тясно, закътано зад срутените тухли място.

— Удобна позиция — поясни той. — Аз съм тук. Вие влизате и нищо не виждате, а аз ви виждам.

— Добре сте го обмислили! — с уважение каза Карл.

— На ваше разположение сме! — усмихна се Щекер.

В дъното на прикритието Карл забеляза стар човек с работническа куртка и шапка с увиснала периферия. Гледаше строго и сякаш отчуждено. Но сигурно само изглеждаше така — здраво му стисна ръката, сякаш изпитваше силата му. Спокойни, бавни движения, целият му вид напомняше Заремба. И той като Заремба миришеше на машинно масло, на метал и силен тютюн. Карл веднага почувства симпатия към този възрастен, як мъж.

— Другарят Улман е запознат с работата — започна Щекер, след като се настаниха на дъската край стената. — Той е от онова селище. Може да му се доверите, както на мене.

Улман се покашля.

— Да пристъпим към въпроса — каза спокойно той. — Искате да проучите подстъпите към завода за синтетично гориво. Правилно съм разбрал другаря Щекер, нали?

— По-точно да открием неговото уязвимо място — обясни Кремер. — Всеки ден заводът произвежда по един ешелон с бензин. Трябва да се сложи край на това.

— Това е целта — Улман сложи ръка върху коляното на Карл; даже през дрехите се чувстваше коравата му мазолеста длан, — а ние трябва да намерим пътищата за изпълнението ѝ. Сега не мога да кажа нищо утешително — всичко това е неочаквано за мене... Има наистина един вариант...

Улман млъкна, бръкна в джоба си за цигара. Карл му предложи от своите.

— Генералски... — каза Улман нито одобрително, нито осъдително. — Вариантът е следният... В нашето селище живее един старец. Миньор, сега — пенсионер. Добър човек, верен другар. Беше мобилизиран при строежа на завода. — Улман отново млъкна, само червеното огънче на цигарата му проблясваше в тъмнината. — Преди на територията на завода имаше шахти. Повечето от тях отдавна са изчерпани, изоставени и затрупани. Старият Гибиш ги знае като петте си пръста. Може би той ще ни изведе.

Няколко секунди Карл обмисля плана на Улман. Той беше малко неопределен и неясен, но перспективен. Кремер стисна ръката на Улман — голяма, грапава.

— Кога може да очакваме резултати?

Улман стана, направи няколко крачки и повика Карл. В ъгъла, до самия вход, повдигна една тухла. Тесният лъч на фенерчето освети под нея добре замаскирано скривалище.

— Наминете тук след около четири дни — каза, като помисли. — Ще намерите съобщение кога да се срещнем.

— Като си помисля — започна Кремер, — всеки ден ешелон от цистерни с бензин...

— Те минават през нашия възел, млади момко — потупа го по рамото Улман. — Аз ги композирам. Мислите, че ми е леко?

Дъждовете спряха, задуха вятър и изсуши мократа земя. Краят на ноември е, време е вече сняг да завали, а още не мирише на зима. Топло е, тревата се зеленее...

Улман лежеше под бодлив къпинов храст, по който се чернееха къпини. И от две крачки не можеше да бъде забелязан — още от дете познаваше тук всяка пътечка: заедно с другите деца брулеше диви круши, береше тръпчиви къпини, като издраскваше до кръв лицето и ръцете си, организираше с тях истински военни сражения по полегатите склонове на хълмовете...

Колко отдавна беше това! Сякаш не е било... Сякаш не е носил къси панталонки и сандали от груба кожа, които не можеха да издържат и месец — разсипваше ги, като предизвикваше гнева и упреците на баща си. По-късно, когато Хорст късаше сандалите си, Фридрих се стараеше да не му се кара, макар че понякога му се искаше здравата да натупа чипоносото хлапе, което не умееше и не желаете да пази нещата си...

Улман се обърна на другата страна. Оттук добре се виждаше дивата круша, от която някога беше паднал и си беше разбил главата. Потече кръв, децата се изплашиха, но той не се изплаши, даже му стана смешно.

По онова време, на половин километър оттук, имаше мина. Понякога, когато игрите им омръзнеха, сядаха на хълма и наблюдаваха как подемната машина бълва пара, как се въртят горе колелата и намотават стоманените въжета, как пукат локомотивите, които влачеха композиции с въглища.

От двора на мината бяха останали само купчини тухли, обрасли с трева, релсите отдавна бяха свалени и само местните хора можеха да различат сега някогашния железопътен насип от естествените неравности на местността.

Откъм шипковите храсти се чу пышкане: някой се изкачваше по стръмния склон. Фридрих погледна от своето прикритие и тихичко свирна. Гибиш изруга.

— Дяволско място!

Легна по гръб, подложи под главата си чантата. Пое си дъх и попита:

— Взе ли си храна?

Улман потупа с длан по полупразната раница.

— Взех малко.

— А лопата?

— Както се уговорихме! — разсърди се Фридрих. — Защо се заяждаш?

— Защото отиваме под земята — спокойно отговори Гибиш — и не знаем какво ни чака.

Улман метна раницата на гръб.

— Тръгваме ли?

Гибиш вървеше пръв. Провираха се, приведени, между храстите. Започваше забранената зона, можеха случайно да се натъкнат на есесовски патрул.

— Хей там зад хълмчето е — посочи с ръка Гибиш. Спря се, изтри потта от лицето си. — Да си починем малко.

Отпред се извисяваха голи върхове, тук-там по тях се виждаха борове. Издълбаната от пороищата неравна местност преминаваше в плато. Долу, вдясно, се виждаше асфалтовата лента на шосето.

Заобиколиха хълма. Гибиш се поспря, огледа се и пропълзя в къпиновия храсталак. Улман се провираше след него, криейки лицето си от бодливите стъбла. Зад храстите започваше поляна. Отстрани на поляната, върху песъчливия склон, едва се забелязваше между ниските дръвчета вход на пещера. Гибиш влезе и повика Улман. Само на пръв поглед пещерата изглеждаше малка: галерията се разширяваше и се губеше в мрака. Лъхна ги влажен, тежък въздух, дишаше се трудно.

Гибиш остави чантата на сухия пясък край изхода.

— Тук сме в пълна безопасност — каза той и легна направо на земята. — Ще похапнем, ще починем и тръгваме...

Фридрих развърза раницата и извади сандвичи. Гибиш (също) извади от чантата си своите.

Ядяха мълчаливо, без да бързат. Всеки си мислеше за нещо свое. Гибиш беше седнал така, че светлината падаше от лявата му страна. Улман виждаше само едно око, рунтава вежда, издълбана от бръчки буза и ухо, от което стърчаха бели, твърди косъмчета. Гибиш е вече на седемдесет години, но изглежда по-млад. Интересно как след като е прекарал половината от живота си под земята.

Той попита Гибиш:

— Какво правиш, Лудвиг, че изглеждаш толкова млад...

Гибиш доволно потри с длан врата си.

— Представи си, всички ми казват това. Младите жени даже се заглеждат в мене. Нищо чудно — пошегува се тъжно той. — Малко са сега младите мъже, а ние с тебе, макар и съсипани, все пак сме мъже...

Улман извади цигара. Искаше да я раздели на две, но се сети, че е последната преди да тръгнат; под земята не се пуши и той може да изпуши сега цялата.

— Мъже, казваш — поде последните думи на Гибиш. — Не изпитваш ли понякога чувството, Лудвиг, че изобщо не си човек? Че всичко наоколо съществува независимо от тебе, а ти живееш като животно, вървиш, където те подкарат... Че дори животното е по-добре от тебе: понякога реве и рита, а ти да гъкнеш не смееш...

— Така е — съгласи се Гибиш, — но аз пропъждам тези мисли. Малко остана, Фридрих, разбираш ли, малко. Сутрин излизам от селището и отивам в гората или на полето. Вървя, а наоколо жива душа няма. Като си представя, че скоро ще дойде краят на кафявите — идва ми чак да запая. Но — въздъхна той тъжно — единайсет пропиленни години, представяш ли си, единайсет — да даде господ да поживея още толкова! Често си мисля: нима няма да видя аз, старецът, този живот, за който съм мечтал и на когото ние с тебе, Фридрих, отдадохме всичките си сили? Не, мисля си, ще го дочекам. Когато унищожим кафявите, ще вземем всичко в свои ръце! Искам да живея, за да видя поне с едно око новия живот. Затова изглеждам млад... — завърши той, като се усмихваше срамежливо.

Улман мълчеше и мислеше. После тихо каза:

— Такова желание, Лудвиг, имаш навярно не само ти. Задава се буря, едни се плашат от нея, затварят прозорци и се крият по мазетата, а други — излизат насреща ѝ. Разбираш ли, Лудвиг?

Старецът не отговори. Седеше до входа на пещерата и гледаше кървавочервеното небе. По каменните стени се преливаха пурпурни отблясъци. За Улман те бяха символични, сякаш предвещаваха раждането на новия ден.

— Струва ми се сега — продължи Улман, — че съм на свобода след дълго затворничество. Говоря каквото си искам, и не се страхувам, че някой ме подслушва, не се озъртам да видя дали зад мене няма гестаповска мутра. Днес ми е някак си спокойно на душата. — Улман се протегна. — Даже усещам някаква лекота в тялото си. Тръгваме ли?

— Почакай.

Гибиш извади от торбата грижливо сгъната брезентова куртка и се преоблече. Куртката стърчеше и го правеше по-дебел. Фридрих го изгледа с критичен поглед и каза иронично:

— Ако питат мене, рано са ти дали пенсия. Родината иска от народа жертви и фюрерът ви моли, Лудвиг Гибиш, отново да слезете под земята, за да отсрочите с вашия самоотвержен труд поне за един ден падането на райха.

— Плюя аз на фюрера! Сега ще слезем под земята, за да ускорим с няколко дни падането на проклетия райх. За да не ни упрекват след това, че двама стари глупаци са седели и са чакали другите да изритат Адолф Хитлер.

Улман нахлузи стари излъскани и неведнъж кърпени панталони, а Лудвиг разтвори пожълтяла от времето карта.

— Гледай — посочи с кривия си нокът той, — точно тук е входът на вентилационната галерия. Ето пещерата... Галерията продължава насам — той очерта с нокът мястото, — а тук е тунелът към подземната пещера, над която започват галериите на завода. Ако тунелът не е затрупан и не е миниран от фашистите, ще излезем там, където трябва. Тук пещерата се стеснява и минава на два-три метра под галериите. — Замислено почука с пръст по картата. — Сам разбираш, абсолютна гаранция няма, но мисля, че няма да сбъркаме.

— От това най-много се страхувам.

— Това е положението — разтвори ръце Гибиш. — Господ да ни помага...

Той провери фенерчето, нахлупи още по-надолу изтърканата си кожена фуражка. Улман извади остра войнишка лопатка, зиморничаво потръпна с рамене, вдигна яката на старата си куртка и тръгна в мрака след Гибиш.

Дните се нижеха за Карл в тревожно очакване: събуждаше се с мисълта за ешелона с цистерни, който днес потегля на изток. Представяше си как преливат бензина от цистерните в резервоарите на танковете и самолетите, как те летят и стрелят във войниците с червени звездички на кепетата. Може би затова понякога ставаше раздразнителен, въпреки старанието винаги да бъде сдържан и любезен с околните. Веднъж сам забеляза, че отговори доста рязко на някого при вечерната игра на бридж, но веднага се овладя и се оплака:

— Нервите ми, господа, не издържат вече. Не зная вие как сте, но мене ме потиска тази неустановеност на Източния фронт. Мисля, че имаме достатъчно сили да отблъснем русите поне от Полша!

Шрикел, който беше станал постоянен партньор на Карл, каза разсъдително:

— Пазете нервите си, Кремер, защото настъплението ни едва ли ще започне по-рано от пролетта. Имаме печален опит от войната при зимни условия и фюрерът няма да позволи на генералите да затънат в още една авантюра.

След покушението над Хитлер есесовците бяха настроени враждебно към армейския генералитет и в дома на Вайганг открито осъждаха ръководството на Вермахта.

— Ако фюрерът се доверяваше по-малко на тези надути пуяци в мундири — обади се третият партньор — есесовски офицер, помощник на Шрикел, — отдавна вече да бяхме в Москва.

— Господа, не трябва да говорите така за всички — намеси се в разговора фрау Ирма. Тя не играеше, но обичаше да наблюдава играещите. — Генерал Гудериан и Манщайн доказаха, че...

— Такива като Гудериан и Манщайн — прекъсна я мъжът ѝ — на пръсти се броят. Ние имаме предвид генералитета като цяло, който не оправда надеждите на нацията.

Вайганг играеше лошо, но обичаше от време на време да поседи с подчинените си зад зелената маса. С това показваше своята демократичност, освен това обичаше да погъделичка нервите си. По природа групенфюрерът беше хазартна личност, но служебното му положение го беше научило да се владее.

След разговора в алеята на джуджетата, той, както беше предупредил, започна да се отнася по-сдържано към Кремер, избягваше да остава насаме с него и изобщо беше подчертано

равнодушен към новия жител на вилата. Фрау Ирма, обратно, се грижеше много за Карл и беше обхваната от идеята да сватоса Кремер с Ернестина Краузе. Откровено казано, тя беше омръзнала доста на Карл, но той винаги беше любезен и учтив с нея, защото разбираше, че в този дом единствено тя се отнася истински добре с него и това създава около неговата личност атмосфера на доброжелателство, макар и фалшиво. Но Кремер не разчиташе на нещо повече.

Между Карл и Шрикел се създадоха странни отношения. На пръв поглед бяха приятели. Почти всяка вечер играеха бридж, като се срещнеха, хауптцурмфюрерът му се усмихваше любезно, веднъж даже Карл случайно чу как той го хвалеше пред близки на Вайганг. И все пак между тях съществуваше някаква невидима преграда.

Кремер помнеше предупреждението на Вайганг и мереше всяка своя дума в разговорите си с Шрикел, като съзнателно заобикаляше темите, свързани с работата на хауптцурмфюрера. Даже веднъж прекъсна един от помощниците му, когато пред него започна разговор за някакви документи, които се били забавили някъде.

— Ще ви моля — каза му той — да пренесете този разговор на друго място. Не обичам да ми се месят в работите и се старая да съм по-далеч от онова, което не се отнася до мене.

— Унтерцурмфюрерът не е казал нищо секретно — защити своя помощник Шрикел, — но съм напълно съгласен с вас, хер Кремер. Всеки трябва да се интересува само от своите работи.

Една вечер от скука Карл излезе в парка да подиша чист въздух. Тръгна по червената пътечка към джуджетата. Наскоро Кремер с учудване установи, че нещо го тегли към черните човечета. Вчера, зарадван от съобщението, което Улман беше оставил в скривалището, седна край джуджето, което се смееше с ръце на хълбоците. Днес го бяха обзели тъжни мисли и се спря срещу джуджето философ. То сякаш му казваше: не се вълнувай, всичко ще се оправи, вземи пример от мене, въоръжи се с търпение.

„Добре ти е на тебе — възрази Карл. — Близко двеста години наблюдаваш света. Ден или два за тебе са нищо. А за нас два дни са два ешелона.“

— Тези черни уроци ми действат на нервите — каза някой зад гърба на Карл. — Групенфюрерът ги харесва, но ако зависеше от мене, бих ги претопил и превърнал в метал. Поне ще има полза от тях!

Кремер се обърна и видя Шрикел.

— На мене също ми харесват! — отговори предизвикателно той.

— Искате да кажете, че споделяте мнението на групенфюрера, а не моето? Разбира се, така е по-удобно за вас.

— Не ме мислете за глупак, Шрикел! — грубо го прекъсна Кремер. — Не съм свикнал да играя такива роли!

Хауптщурмфюрерът отстъпи крачка назад, лицето му се изкриви, но в следващия миг се усмихна, както винаги, добродушно.

— Защо избухнахте?

Кремер се обърна рязко и искаше да си тръгне, но Шрикел го спря.

— Присъединете се към нашата компания — предложи той. — Днес е събота и сме решили да си починем малко.

— Имам среща с един мой колега — реши да възрази Карл, макар че много му се искаше да приеме поканата: ще му се удаде ли друг случай да проникне в тайнствената къща? — Възниква възможност да сключи добра сделка.

— Работата няма къде да избяга.

— Всъщност, ще се опитам да я отложам... — нерешително започна Кремер.

— Не, не, никакви колебания — хвана го под ръка хауптщурмфюрерът, — днес ще бъдете наш гост!

Къщата беше на два етажа: на първия живеяха Шрикел и двамата му помощници. Единият — плешивия, флегматичен унтерщурмфюрер Мюлер — Кремер познаваше добре: беше постоянен партньор по бридж. Шрикел представи втория — млад, с нахални очи:

— Шарфюрер от SS Дугеншен.

В дома на Вайганг не приемаха шарфюрера — очевидно фрау Ирма не харесваше унтерофицерския му чин — но тук той се държеше с другите като с равни и Карл разбра, че Дугеншен е пълноправен работник в канцеларията на Шрикел.

В голямата стая, която служеше за гостна, имаше наредена маса. Явно есесовците нямаха навик да се ограничават. Масата беше отрупана с бутилки коняк, ром, френски ликьор, вина и чинии с колбаси, шунка, печена риба и разни консерви.

— Да почакаме десетина минути — обърна се Шрикел към Карл. — Не върви без дамско общество... Моите палави момчета са

поканили момичета.

Колата с момичетата пристигна откъм задния двор. Преведоха ги през черния вход. „Палавите момчета“ не се отличаваха с изискан вкус: техните познати не бяха от офицерския публичен дом, но спокойно можеха да претендират за свободните места в него.

Хауптцурмфюрерът забеляза, че Кремер се намръщи, и започна да се оправдава:

— Животът си е живот, понякога на човек му се приисква да се поразсее, а и не всеки може — не се сдържа да не го клъвне той — да бъде в обществото на такива очарователни особи като фройлайн Краузе.

Карл се ядоса, но потисна раздразнението си.

Отговори спокойно.

— Не искам да си мислите, че съм светец.

Шрикел го тупна по рамото и се закикоти:

— Е, това е чудесно! Хайде да сядаме!

Едно от момичетата се настани между Шрикел и Карл. Беше хубавичко и Кремер си помисли, че ако измие от лицето си поне половината грим, ще бъде даже красиво.

Момичето се оказа дръзко — притискаше се ту към Карл, ту към Шрикел и без стеснение показваше полуголата си гръд. Карл не искаше да пие, но се наложи да пресуши една-две чаши. Всъщност нямаше опасност — есесовците обръщаха чашите една след друга и скоро съвсем се напиха. Единствен Шрикел пиеше с мярка и добре похапваше, затова алкохолът го хващаше бавно.

След третата чаша Карл се престори, че го привлича деколтето на съседката му и я попита за името ѝ.

— Какво хубаво име — Еми! — възкликна възторжено той.

— И прилича на Ерни — язвително допълни Шрикел.

— Омръзнаха ми вашите намеци. Но не се сърдя.

— Защо ще се сърдите? — Шрикел вдигна чаша. — Да пием за дружбата!

Кремер едва се докосна до чашата.

— А, не, така не се пие за дружбата! — запротестира хауптцурмфюрерът.

— Не е важно колко, а с какво чувство!

Шрикел продължаваше да настоява, но Карл отиде към грамофона. Сложи плоча с модерен фокстрот.

— Всички да танцуват! — викна шарфюрерът Дузеншен. — Ева, танцувай!

Кремер се огледа и улови многозначителните погледи, които си размениха Шрикел и Еми. Това го накара да застане нащрек. Знаеше, че Гестапо използва услугите на красиви жени с леко поведение, които напиват мъжете и не подбират средства, за да разберат какво мислят те. Още Хайдрих беше основал в Берлин така наречения „Салон на Кити“ — луксозен публичен дом, където примамваха чуждестранните журналисти и дипломати. Даже жените от висшето общество охотно предлагаха услугите си на салона и по този начин доказваха своята преданост към третия райх.

Карл се обърна с гръб към Шрикел, който шепнеше нещо на Еми. Може би вечерта беше предварително обмислена и случайната среща в алеята на джуджетата съвсем не беше случайна.

Карл веднага изтрезня — все едно че не беше пил. Запомняше всичко, което чуеше.

Унтерщурмюрерът Мюлер прегърна пищна брюнетка. В едната си ръка държеше чаша с ликьор, а в другата — парче шоколад. Даваше ѝ да пие и размазваше шоколада по устата ѝ. Това им харесваше, смееха се, без да обръщат внимание на околните.

— Ева, танцувай! — отново завика Дузеншен. Беше съвсем пьян: очите му се бяха налели с кръв, гледаше изпод вежди и тежко дишаше. Стисна зъби, скулите му изпъкнаха.

Партньорката на шарфюрера не отговори. Стана, погледна го с празен поглед и смъкна роклята си.

— Прекрасно тяло, нали, Кремер?! — възкликна Шрикел.

Кремер кимна. Трябваше да изиграе ролята си докрай.

— А моето лошо ли е? — Еми скочи на стола, повдигна се на пръсти. — Защо никой не обръща внимание на тялото ми?

— Ти си просто божествена, малката ми — увери я Шрикел. — Да пием за дамите!

Даже Кремер вдигна чаша.

— Днес имам желание да се напия! — извика той силно. — Такава приятна компания, че просто е грехота да остана трезв. — Преструвайки се на пьян, тупна Шрикел по рамото. — Вие сте

прекрасен човек, хер хауптшурмфюрер, и щях да ви разцелувам, ако тук нямаше толкова красиви дами!

Прегърна Еми, целуна я по начервените устни.

Шрикел го погледна внимателно и Кремер разбра, че не е толкова пиян, колкото се прави. Повика Карл настрани и с престорена искреност започна:

— Ето, така си живеем. Понякога си позволяваме да се позабавляваме, както сега, а иначе работа до гуша...

Кремер не трепна. Разбираше, че го предизвикват към откровеност. Престори се, че е равнодушен към всичко, което казва Шрикел.

— Ти намини някой ден — премина на „ти“ Шрикел, — ще ти покажа великолепни парчета... — приближи се към Карл и зашепна на ухото му: — Разбираш ли, ние изпълняваме много отговорна задача. Тези варвари — кимна неопределено той — бомбардират нашите градове и могат да унищожат някои шедьоври на изкуството. Сега се занимаваме с евакуацията на картините от двореца Цвингер. Сам разбираш — добави важно той, — че такова нещо не се възлага на хора, които не разбират от изкуство.

„Ами! — Кремер си спомни разговора край джуджето философ. — Само да ти дадат свобода, всичките картини ще отидат на боклука.“

А на него му каза през смях:

— Значи се забавлявате с картинки!... А аз ви мислех за сериозни хора! Офицери от SS и някакви цапаници.

— Виждам, че наистина нямаш понятие от изкуство — презрително сви устни Шрикел. — Но имай предвид, че тези цапаници струват луди пари.

— Е-е, не се сърди! Пошегувах се! Тия дни непременно ще видя картините — каза Карл, като разбра, че едва не попадна в небрано лозе. — Макар че аз предпочитам златото...

Шрикел го спря с ръка.

— Но трябва да се запазят някакви ценности — възрази той и поясни: — Трябва по някакъв начин да се проявяват духовните потребности на нацията.

— Най-хубавите ценности — с пиянска настойчивост каза Кремер — са златото и брилянтите и аз ще нарека магаре всекиго, който не е съгласен с мене. — Помълча и продължи: — И солидната

сметка в банката! Господа, аз си открих сметка в Дрезденската банка. Тя финансира моите операции, които, слава богу, вървят добре. Бижутерството е стара професия и тя ще съществува вовеки веков. Не познавам жени, които да не обичат скъпоценностите.

Еми се смъкна от стола, заобиколи Шрикел и се притисна към Карл.

— Ти си истински мъж — каза тя, като му се заумилква. — Аз също обичам скъпоценностите. Подари ми нещо за спомен.

Кремер се освободи от нея и полюлявайки се, тръгна към масата. Наля вино в чашата си с неуверена ръка, като го разплискваше наоколо.

— Ела тук — извика той на момичето, — ти ми харесваш и искам да пия с тебе...

— Еми се ползва с успех! — възкликна Ева. — Браво, Еми!

— Затваряй си устата! — грубо я прекъсна шарфюрерът. Отрязва голямо парче торта и започна да тъпче Ева. Момичето се смееше и се съпротивяваше. Двамата се развеселиха.

— Музика — запляска с ръце Еми, — хайде да танцуваме!

Хауптшурмфюрерът намигна на Дузеншен, той избърса устата на Ева със салфетка и я поведе в бавно танго. Еми загаси лампата. Сега стаята се осветяваше само от един лампион. Карл също стана да танцува. В този момент забеляза, че Шрикел отвори вратата на съседната стая.

„Започва второ действие“ — досети се Карл. И наистина, когато се изравниха с вратата, Еми го задърпа навътре. Карл не се съпротивяваше.

Неголяма стая с удобна кушетка и мек килим на пода. Слаба светлина от нощна лампичка, върху ниска масичка — бутилка, чаши, бонбони.

„Всичко е на мястото си — усмихна се на себе си Кремер, — тъй да се каже, художественото оформление... Декораторите са се постарали.“

Еми се притисна към него и прошепна:

— Колко е хубаво тук. Нека поседим...

Падна на кушетката, откривайки уж неволно коленете си. Карл седна в креслото срещу нея.

Легнала, Еми го гледаше предизвикателно през премрежените си очи. Изведнъж предизвикателните искри в очите ѝ угаснаха, тя смутено оправи роклята си и се оклюма.

— Харесва ли ти тук? — попита тихо.

Карл я погледна с мътен поглед и пиански се усмихна.

— С тебе навсякъде ми харесва.

— Ти не си като другите! — Еми го каза с такъв тон, че ако Карл не знаеше с кого има работа, щеше да повярва в нейната искреност. — По-добър си от останалите.

Карл разбра тактиката ѝ: иска да го предразположи към откровеност. Какво пък, ще ѝ отговори със същото.

— Отдавна не бях срещал толкова красиви жени — каза усмихнато. — А сега още повече ми харесваш.

— Защо? — погледна го тя кокетно.

— Разбираш ме от половин дума.

Еми се надигна и седна на кушетката.

— Искам шампанско.

Кремер отвори бутилката и незабелязано хвърли поглед към вратата. Някой беше успял да я затвори. „Грубо работите, хер хауптшурмфюрер“ — усмихна се той и се зарадва. Значи Шрикел вече не се съобразяваше с него, беше повярвал, че е пиан.

Еми вдигна чаша и погледна Карл:

— Наистина ли си толкова богат, както са ми разказвали?

— Имам нещичко — с гордост каза Кремер. — А кой ти е разказвал?

— Все едно... А къде спечели парите?

Карл разбираше, че тези въпроси са несъществени. Еми само насочва разговора в нужната посока. Започна да разказва за бижутерияния си магазин на улицата на Капуцините в Лвов. Но това не интересуваше момичето и то смени темата:

— Разправят, че там имало — плесна Карл по ръката — много хубавички славянки...

— Не са по-хубави от тебе.

— А унгарките красиви ли са?

„Охо, накъде бие!“ — учуди се Карл. За да оправдае пред Вайганг дългото си отсъствие, той беше казал, че е имал търговски

сделки в Унгария. Нека проверят — съветските войски приближават Будапеща и днес-утре цяла Унгария ще бъде свободна.

— Унгарките са страшни! — целуна крайчетата на пръстите си Кремер. — Неотдавна имах възможност да бъда в Будапеща.

Карл измисли дълга любовна история и уж между другото наблегна на някои подробности, които сигурно бяха известни на Шрикел. Хауптцурмфюрерът винаги наостряше уши, когато той разказваше на фрау Ирма своите приключения.

Момичето слушаше мълчаливо, със затворени очи. Карл знаеше, че запомня всяка дума. Утре Шрикел ще се убеди още веднъж в правдивостта на неговите думи.

— Фон Вайганг роднина ли ти е? — попита Еми. — Той ли те покровителства или фрау Ирма?

Карл долови в тона ѝ искрен интерес. Значи заради отговорите на този и на следващите въпроси е устроен целият спектакъл. Той почти безпогрешно знаеше какво ще го пита по-нататък Еми и не се излъга. Момичето се протегна лениво и равнодушно каза:

— Провървяло ти е! Не е малка работа да те покровителства такава важна личност като групенфюрера. — Помълча за секунда и добави: — Едва ли го прави безкористно. Макар че — попита тя кокетно — може да се харесваш на фрау Ирма?

Ето какво било! Шрикел разбира, че Вайганг няма да настане в дома си човек току-така, без някаква цел. И иска да разбере каква е тя. Какво пък, има доста убедителна версия.

Карл започна да се смее.

— За какъв ме смяташ, момиченце? Фрау Ирма не е за мене. Трябва да свали от гърба си петнайсетина години. Много си хитра — заплаши я той с пръст, — искаш да научиш за нашите работи с групенфюрера, така ли?

— Глупавичкият ми, ела тук — кимна му Еми.

Карл се строполи на дивана до нея. Отново я заплаши с пръст.

— Нни-и-и-що няма да ти кажа...

— Щом не искаш, не казвай — притисна се към него момичето, — не ме интересува. Макар че не вярвам Вайганг така, просто от симпатии към тебе...

— Кой ти казва, че просто от симпатии? Групенфюрерът ми е ето къде! — Кремер гордо стисна юмрука си.

— Ти пък! — недоверчиво вдигна вежди Еми. — Не ти вярвам...

— Така е! — разпалено извика Карл. — Но това е та-айна... Ш-ш-т!... — сложи пръст на устата си той.

Очите на Еми заблестяха.

Кремер се доближи до момичето и прошепна на ухото му:

— Групенфюрерът зависи много от мене. Ние имаме... делови отношения и...

— А-а... — махна с ръка тя — това не е истина.

— Ей богу — закле се Кремер. — Той разбира, че брилянтите са по-добри от всички други скъпоценности.

— Така ми се иска да имам брилянтен пръстен. — Еми го погледна и Кремер разбра, че му е повярвала.

Но ще му повярва ли Шрикел? В края на краищата направи всичко, каквото можеше. Оставаше само да изиграе ролята си докрай. Какво би направил на негово място истинският Кремер?

Карл се намръщи, но обеща:

— Ще имаш пръстен, миличка.

Протегна ръка да прегърне момичето.

— Почакай, ей сега...

Еми леко се изплъзна и скочи от дивана. Кремер промърмори нещо неразбрано, завря лице във възглавницата, затвори очи и се престори, че заспива. Еми щракна ключа на лампата, седна на кушетката и го погали по бузата. Той не помръдна, а когато момичето се притисна към него, недоволно измърмори нещо и се обърна към стената. Ключът на лампата отново щракна.

— Пияна свиня! — изруга Еми.

Вратата се хлопна.

Карл се обърна един-два пъти, намести се удобно и скоро заспа.

На сутринта го събуди Шрикел. Карл замига учудено, огледа се наоколо и попита:

— Къде съм?

— На гости у нас — засмя се Шрикел.

— Боли ме главата — оплака се Кремер. — Имате ли някакви хапчета?

— Не е ли по-добре това? — Хауптцурмфюрерът му подаде бутилка вино.

Карл се намръщи с отвращение.

— Не мога да го гледам — призна той. — Дайте ми хапче.

Шрикел излезе. Карл внимателно се огледа. Всичко е както трябва: панталоните смачкани, вратовръзката развързана, самото се валя на пода. Чу стъпките на хауптцурмфюрера, сгърби се и скри лице в длани.

— Ама видът ви е един! — усмихна се Шрикел.

— Не помня нищо — промърмори Карл. — Напих се като свиня.

— Няма нищо. Вчера всички прекалихме.

— Да не би да съм буйствал?

— Напротив, бяхте много галантен кавалер и фройлайн Еми помоли...

— Почакайте — прекъсна го Карл, — струва ми се, че май я ухаждах?

Хауптцурмфюрерът го погледна изпитателно.

— Нещо се разсърди... Какво се е случило?

Кремер прекара длан по лицето си.

— Нищо не помня — отговори замислено той. — Пълна загуба на паметта. Да не би да съм си позволил нещо излишно?

— Няма значение — махна с ръка хауптцурмфюрерът. — Свои сме си, а и момичетата са без претенции. Не се притеснявайте.

Карл видя, че Шрикел се държи с него съвсем по друг начин. Вече е информиран. Ето какво правят парите. Трябваше да разбере, че Кремер се занимава с крупни парични операции и вече се отнася другояче с него.

— Искате ли да погледнете шедьоврите на изкуството? — предложи Шрикел.

Кремер не се двоуми. Безнадеждно махна с ръка.

— Противни ми са всички шедьоври на света — каза с плачлив глас. — Друг път.

— Здравата се бяхте натряскали — закиска се хауптшурмфюрерът.

На връщане към вилата Карл анализира снощните събития. Шрикел искаше да му устрои капан, но сам се хвана в него. Оставаше само да изясни не лъжеше ли, като говореше за евакуацията на произведения на изкуството. Едно само е ясно: нито той, нито Мюлер, нито Дузеншен — есесовец с физиономия на убиец — не разбират нищо от живопис. Всъщност те може би се занимават само с организирането на работата. Ненапразно Шрикел му предлагаше да види някакви шедьоври — значи картините са тук.

Кремер изведнъж се спря. А ако картините са само за отвличане на вниманието? Откровеността на Шрикел е подозрителна. Той с всички сили се стараяше да убеди Карл, даже го канеше да види шедьоврите. Във всеки случай трябва да дава вид, че не се съмнява в искреността му.

Денят премина в очакване. Карл не излезе от стаята си, търкаляше се на дивана и се преструваше на болен. Отказа да обядва. Досещаше се, че Шрикел ще се интересува от него и се стараяше да не възникнат у хауптшурмфюрера никакви подозрения.

Към пет часа Кремер се измъкна на улицата. Вместо към автобусната спирка, той се поразходи в горичката, която започваше зад вилата на Вайганг. Земята беше леко замръзнала. Окапалите листа шумоляха под краката му, хрущеше ледът по локвите. Като се убеди, че никой не го следи, Карл спря автобуса малко след спирката и се настани в него. От днешната среща с Улман зависеше извънредно много, а на предпазливия и бог му помага...

Още не беше успял да се скрие в прикритието, когато чу стъпки. Улман слизаше по стълбата, като се подпираше на хлъзгавата тухлена стена. Старецът познаваше добре пътя и нямаше нужда от светлина: осем стъпала, петото и седмото са счупени. Завива и още десет. Купчина изпочупени тухли, тясна пролука вместо вход, още четири стъпала... Не трепна, когато Карл го освети с фенерчето си. Убеди се, че е той, ръкува се и тихо каза:

— Мога да ви зарадвам. Заводът може да се вдигне във въздуха. Но трябва извънредно много динамит.

Карл се замисли. Нямаше грам взрив, а и не знаеше кога ще намери и дали въобще ще намери. А Улман чакаше точен и изчерпателен отговор.

— Взрив ще има — отговори Карл. — Но сам разбирате, че не е толкова лесно да се намери. Ще трябва малко да почакаме.

— Ще почакаме — съгласи се старецът. Той разказа на Кремер как се бяха спуснали с Лудвиг Гибиш по полусрутената вентилационна шахта и по подземната пещера бяха стигнали под галериите на завода. Не беше трудно да се разбере, че това е заводът: отгоре, през триметровия пласт земя, се чуваше глух шум и това потвърждаваше сметките на Гибиш.

Най-трудното според Улман щеше да бъде да се докара взривът в пещерата, защото веднага след пътя започваше забранената зона.

Карл се радваше, като слушаше Улман, но в същото време хапеше пръсти от яд. Половината си живот би дал, за да има взрив! И точно сега ли трябваше да се провали Марлен Пелц!

Улман бързаше за нощна смяна, затова скоро се разделиха. Уговориха се от време на време Улман да му звъни по телефона, без да продумва нито дума в слушалката. Ще се срещнат, когато намерят взрив. Карл ще изругае в отговор на мълчанието.

В театъра имаше малко хора — половин партер. Това поразя Кремер: спомни си Болшой театър, умоляващите погледи на търсещите — няма ли някое билетче повече? Спомни си как Катруся, в тъмна, простишка рокля, седи на третия балкон, опряла лакти на перилата.

Катря, Катруся!

Карл за миг притвори очи и в съзнанието му изникна милият образ.

Когато ги отвори, видя все същия полупразен партер, а до себе си в ложата девойката във вечерна рокля и брилянти на некрасивата дълга шия. Гледа го приветливо, усмихва се, докосва го по ръката и той ѝ се усмихва в отговор. След представлението ще я закара до дома ѝ, ще целуне на раздяла студените пръсти и ще се уговорят за следващата среща — така трябва, друг изход няма. Ернестина ще го гледа в очакване: всеки път се надява, че най-сетне ще каже това, за което тя мечтае. А той избягва този разговор. Защото в дъното на душата си я съжалява. Ернестина не е лоша девойка — умна, добра — и не е виновна, че природата не е била щедра към нея.

Карл знаеше, че фройлайн Краузе е влюбена в него. Ако беше лоша, капризна, щеше да му бъде по-леко. Тогава щеше да „отговори на чувствата ѝ“. Гледаше печалните влюбени очи на девойката и не се решаваше да вземе грях на душата си и да предложи ръката и сърцето си.

Всъщност засега нямаше нужда от това. И така всички добре знаеха характера на техните отношения: Карл имаше повод да разполага свободно с времето си, да се връща в къщи когато си иска, без да буди съмнения.

Днес даваха „Фауст“. Кремер беше доволен. Фауст не беше лош, а Маргарита дори го развълнува. Не се среща често на оперната сцена певица, чието професионално майсторство да е така органично свързано с дълбока чувствителност.

В антракта Карл поиска да остане сам. Настани се в тъмния ъгъл на залата за пушене. Пушеше, а пред очите му още стояха талантиливо изиграните сцени.

„Нима и есесовците се вълнуват от трагедията на Маргарита? — мина за миг през мисълта му. — Парадокс ли е това? Може би.“

— Позволете ми да запаля от вашата цигара. — Над Карл се наведе висок мъж с безукорно ушит костюм.

Карл бръкна в джоба си.

Мъжът каза бързо:

— Продавам брилянт чиста проба, шест карата и четвърт.

Кремер изтърва кибрита си. Мъжът се наведе, взе го и запали.

— Ако е чиста проба, мога да го видя — отговори най-после Кремер.

— Благодаря ви. — Човекът му подаде кибрита. — Утре свободен ли сте?

— Да.

— В два, пред Дрезденската банка.

Карл кимна, човекът се поклони учтиво и се отдалечи. Но паролата е точна. Знаят я само трима — полковник Левицки, той, Карл Кремер, и някой трети. И този трети току-що дойде при него.

Ернестина го погледна разтревожено:

— Какво се е случило? Нещо сте развълнуван?

— Истинското изкуство винаги ме вълнува — отклони отговора Кремер. — Освен това обичам много „Фауст“.

Но повече не слуша операта. Гледаше към сцената, но колкото и да се мъчеше, не можеше да се съсредоточи — мислите му летяха далече.

Пред Дрезденската банка стояха няколко разкошни коли. В такива коли се возят крупни индустриалци, банкери, търговци, министри... Кремер бавно излезе от банката, спря се и заразглежда минувачите. В този момент се приближи кола, от която изскочи новият познат на Кремер и услужливо отвори вратата на лимузината.

Карл веднага разбра всичко. Подаде с небрежно движение бастуна си и спокойно се настани на кожената седалка. Мерцедесът потегли плавно и се понесе по широката улица към края на града.

— Е, хайде да се запознаем. — Новият познат хвана волана с лявата ръка, а дясната протегна към Кремер: — Юрий Ветров. Също така — Антон Хазелбах, притежател на гараж и автосервиз в Нойщат. А за вас, Петро Кирилюк, съм слушал. Ето че се запознахме.

— Значи с вас е била резервната ми явка? Вече не знаех какво да правя — призна Карл. — Явката се провали, едва се спасих, а дните си текат. И отникъде вест... Съвсем сам! Бях решил утре да търся връзка с вас.

— Наистина лошо — съгласи се Ветров, — но можеше да бъде и по-лошо.

— Защо арестуваха Марлен Пелц? — попита Карл.

— Имаше три квартири, от които излъчваше предаванията по различно време и на различни честоти. И все пак пеленгаторите я засякоха. Много, много ми е мъчно за Марлен...

Колата излезе от града. Ветров увеличи скоростта.

— Най-сетне да си отдъхнем — каза на руски той, — цяла вечност не съм слушал родна реч.

— И не трябва — продължи на немски Карл, — ще се изпуснем някъде — и край.

— Така е — жално въздъхна Ветров, — но през цялото време да ломотиш на немски... Не си ли забелязал, че понякога главата започва да ти се надува от него?

Ветров зави по горски път и след малко спря на поляна между гъсти елхички. Излезе от колата, протегна се.

— Като те гледам, не ти липсват сили! — с възхищение каза Карл.

— Не се оплаквам...

Кремер от пръв поглед хареса Ветров. Открито лице, руси коси, чисти сиви очи — всичко у него му допаднаше.

Попита:

— Имаш ли връзка с Центъра?

— Имам. Не пряка, но имам.

— Нужен ми е взрив.

— Защо ти е Центърът? — учуди се Ветров. — Словашките партизани ще ни изпратят взрив. Ще се намерят и сигурни хора.

Карл почувства как по лицето му се разлива щастлива усмивка.

— Наистина ли? — възкликна радостно. — Ти си златен човек!

— Защо златен? — сви рамене Ветров. — Просто делови. Работата ни е такава, по всяко време може да ни дотрябва взрив. Успя ли да проучиш подстъпите към завода?

Карл зараказва. Юрий слушаше внимателно, от време на време го прекъсваше с някой въпрос. Накрая заключи самоуверено:

— Ще подпалим този вонящ бензин така, че няколко дни ще трови въздуха на фрицове.

На Кремер не му хареса тона на Ветров.

— Не се хвали, като отиваш на бой — каза разсъдливо той. — Всичко може да се случи.

— Че аз хваля ли се? — искрено се учуди Юрий. — Обикновена акция, изисква само по-голяма предпазливост. Основното е направено, ние само ще довършим работата.

Кремер го гледаше недоверчиво. Какво е това — самохвалство или наистина дълбока увереност в своите сили? Но едва ли биха изпратили тук някой самохвалко.

След време Кремер разбра, че самохвалството на Ветров е привидно. Той най-старателно обмисляше всяка операция и преценяваше всички варианти, защото знаеше с кого има работа. Най-малката грешка можеше да доведе до големи загуби.

В групата на Ветров имаше още трима човека. Двамата бяха поляци, третият — украинец. Източни работници при „истински“ немски господар.

Групата на Ветров беше извършила вече няколко смели операции.

Карл предложи да се връщат. Седна отзад, да не бие на очи. Седеше със затворени клепачи и говореше, сякаш диктува:

— Предай в Центъра: съгласни ли са да привлечем за работата и фелдфебел Щекер. Той би могъл да дава сведения за дислокацията на

военните части, за натовареността на железопътните възли и други сведения от военен характер.

— Ясно — кимна Ветров.

— Групенфюрер Вайганг ми предложи съвместни търговски сделки. Още не зная какво се крие зад това. Съгласих се — това беше най-сигурният начин да спечеля доверието му. Надявам се след време да разбера с какво се занимават в действителност Шрикел и помощниците му. — Помисли малко и завърши: — Това е.

Чистите бирени чаши блестяха на тезгяха, зад който клюмаше дебел човек с увиснали бузи. Снежнобялата му куртка подчертаваше чистотата на пивницата. Масичките бяха покрити с лъскава мушама, прозорците светеха от чистота, големите разноцветни бутилки над тезгяха искряха с всички цветове на дъгата. Миришеше на току-що измит под и на бира.

Тази малка пивница на края на селището беше известна с чистотата си. Затова успяваше да издържи конкуренцията на голямата пивница на площада в центъра и имаше своя постоянна клиентела. Тук даже се дишаше по-особено и бирата имаше свой специфичен вкус.

Някои се надсмиваха над тази измислица — какъв, казваха, свой вкус може да има една стандартна ерзац бира? Но други — хора солидни — упорито твърдяха това и всяка вечер при Франц се събираше многолюдно общество.

Сега пивницата е празна. Свечерява се, приближава края на работния ден. Само след час постоянните посетители ще започнат да хлопат вратата и още от прага да поръчват чаша бира. Но дотогава старият Франц може да подреме.

В залата има само трима посетители. Единият е постоянен клиент — машинистът Георг Панкау. Всеки свободен ден по това време той идва, сяда в ъгъла край печката и чете вестници. По него човек може да свери часовника си: точно в четири Панкау става, оставя пфенигите на тезгяха и си тръгва. Точно в четири, каквото и да се случеше — порой или виелица — и който и да му предложеше още една чаша бира или шнапс.

Старият Франц се учуди, когато след Панкау в пивницата се появиха тези младежи. Не си избърсаха краката (боже мой, че за какво е постлана тази черга пред вратата!) и се тръшнаха на столовете.

Франц позна единия — сина на постоянния му клиент Фридрих Улман. Другия виждаше за първи път — има протеза и се подпира с бастун; погледът му предизвикателен, остър.

Отначало старият Франц се вслушваше в разговора им, после му омръзна. Какви ли разговори имат сега младите? Вместо да говорят за работата си или за момичета, те все за войната, та за войната. И не им омръзва! Вярно че войната се приближава към границите на райха, но Франц е убеден, че ще заобиколи тяхното селище, тяхното мирно селище, в което почти никой не се интересува от политика и където са

все хора работници, които обичат само своя дом и бирата — ето, като Георг Панкау, който така се е вдълбочил във вестника, че даже забравя да си поръча втората чаша бира.

Франц поклати глава и се изправи. Георг Панкау винаги изпива две чаши бира, а първата му отдавна вече е празна. Наточи втората така, че пяната се вдигна над ръба на чашата и като затътри ревматичните си крака, се довлече до масата на машиниста.

— Има ли нещо интересно във вестниците? — попита, като сменяше чашите.

— Едно и също...

Панкау вдигна очилата на челото си и се приготви да поговори с Франц. Но не можа. Вратата се хлопна и на прага се появи Фридрих Улман. Грижливо изтри краката си, поклони се отдалеч на Франц, хвърли бърз поглед към Панкау и недоволно се намръщи, като видя сина си в компанията на Вернер Зайберт. Не, старият Улман нямаше нищо против Вернер — добър момък за тия времена. Само дето много обича да се шляе по пивниците. И Хорст мъкне със себе си — току-виж, че и синът му почнал да се заглежда към чашката.

Покашля се недоволно и още на тезгяха обърна една чаша. Пижадно, на големи глътки, така че Хорст не се стърпя и го предупреди:

— Ще изстинеш, а после тичай за лекарства.

Бащата само го измери с презрителен поглед: гледай го ти, пале такова, започва да джафка...

Стоеше, като си даваше вид, че изцяло е погълнат от бирата, а в същото време мислеше да седне ли на масата на Панкау, или незабелязано да го повика? Всъщност той се беше отбил, за да се види с Панкау — знаеше навика му и беше убеден, че ще го намери тук, при Франц.

Никой нямаше да им попречи — в пивницата бяха само Хорст с приятеля му — но с години създаваната предпазливост надделя. Мина край масата на Панкау, намигна му незабелязано и свърна към тоалетната. Започна бавно да мие ръцете си. За стария Франц миенето на ръцете беше едно от удоволствията му; кърпата мека, чиста, мирише на прано.

След минута влезе Панкау. Като изтръскваше капките от ръцете си, Улман се огледа.

— Виж какво, Георг — каза съвсем тихо той, — трябва да забравим явката в Прага. Гестапо е разкрило печатницата, почти всички чешки другари са арестувани.

— Не може да бъде! — неволно се откъсна от устата на Георг, но той веднага усети, че каза глупост: може, и още как, та нали всеки момент и с него може да се случи същото.

— Да не би нишката да тръгне към нас? — попита разтревожено Улман.

— Мисля, че няма — поклати глава Панкау, — всичко е добре премислено. А тебе кой те предупреди?

— Индржих е останал на свобода...

Вратата изскърца и в тоалетната се вмъкна Вернер Зайберт. Удари с бастуна по пода, залитна и пиянски измърмори:

— Заговорниците, а? Намерили място...

Улман се изплю в умивалника.

— По-малко трябва да пиеш, момко! — каза той, като гледаше с отвращение Вернер. — Отгоре на това и Хорст влачиш със себе си.

— И тъй, и тъй всичко е тръгнало с главата надолу, пий, докато ти се пие! — заплаши с бастуна си Зайберт.

— Слаб народ се е навъдил — каза неопределено Панкау и се отправи към изхода.

Улман внимателно заобиколи Вернер.

— Още една чаша! — каза той на Франц и седна на масата до прозореца, откъдето се виждаше цялата улица. Хорст взе чашата си, за да се премести до баща си, но старецът го спря с решителен жест.

— Това е втората чаша — посвоему го разбра синът му.

— В къщи ще говорим — измърмори бащата и демонстративно се обърна.

Хорст обидено се нацупи, но не възрази: знаеше строгия нрав на баща си — ще го засрами и окото няма да му мигне. Но старият Фридрих сякаш забрави за сина си. Седеше, вперил поглед в прозореца, и на никого не обръщаше внимание. Оживи се, като видя пред пивницата да спира товарен камион. От кабината излезе висок мъж с кожен каскет и се отправи към входа.

Улман вече се разплащаше, когато новият посетител се приближи до тезгяха. Излезе навън и не зави към центъра, а тръгна натам, където шосето завиваше край последните къщички на

селището. След стотина метра камионът го настигна. Рязко спря, почака за секунда Улман да скочи на стъпалото и отново се понесе напред, пръскайки кал. Човекът с кожения каскет стисна ръката на Фридрих.

— Забавихме се малко — започна той да се оправдава, — трябваше да почакаме едно от момчетата.

— Така е по-добре — прекъсна го Улман. — Мръква се, след петнайсет минути съвсем ще се стъмни — тъкмо време за нас.

На километър преди определеното място Ветров изключи фаровете. Спря камиона зад някакви дръвчета, които образуваха нещо като малка горичка. От каросерията, покрита с брезент, излязоха трима души с раници на гръб. Юрий посочи на Улман раницата, която беше подпряна на капака на каросерията.

— Ще можете ли да носите тридесет килограма? — попита той. — Аз ще взема петдесет.

Старецът мълчаливо взе раницата.

Един по един, приведени ниско, притичаха през шосето. Около десетина минути лежаха в храстите, ослушваха се и след като се убедиха, че наоколо е спокойно, тръгнаха след Улман.

— Два центнера взрив — с гордост каза Ветров, когато най-после оставиха раниците в ъгъла на пещерата. — Жалко, че утре сте на работа, иначе веднага...

— Трябваше да почакате до неделя.

— С камиона не можа да се уреди — въздъхна Ветров.

— Не се оплаквай — каза с укор Фридрих. — Да даде господ все така да върви.

— Вдругиден, между седем и осем, ще ви чакаме да дойдете с Гибиш — промени разговора Ветров. — А сега, обратно. Че и камиона трябва да върна на мястото му. Макар че — той освети с фенерче часовника си — вече е късно. Ще се наложи да го захвърлим край селището.

Вратата се отвори без почукване. Щурмбанфюрерът Ерлер сърдито вдигна глава — кой смее да нахълтва в кабинета му без разрешение! — но в същия момент разтревожено попита:

— Какво се е случило, Мауке?!

На вратата стоеше хауптшарфюрерът — с мокра пелерина, с шапка с увиснала периферия и с кални ботуши.

— Моля да попитате полицията: на кого е камионът с номер 184-93? Товарен камион, покрит с брезент.

— Защо... — започна Ерлер, но като видя разтревожената физиономия на Мауке, вдигна телефонната слушалка.

Докато щурмбанфюрерът набираше полицията, Мауке седна на дивана.

— Отвратително време — оплака се, потръпвайки, той, — нито зима, нито есен. Премръзнах като куче. Имате ли нещо за пиене?

Щурмбанфюрерът извади от шкафчето на бюрото бутилка шнапс.

— И аз ще пийна с удоволствие — присъедини се Ерлер. — Но какво ви накара да зарежете всичко и да дойдете в града в такова време? Надявам се, не единствено желанието да опитате моя шнапс?

— Прекалено скъпо щеше да струва този шнапс... — измърмори Мауке. — На кого е камионът?

В този момент телефонът иззвъня и Ерлер вдигна слушалката.

— На кого? От гаража на фирмата Гешке? Дайте ми адреса на гаража!

— Наредете на всички полицейски постове да задържат колата. А аз — Мауке скочи пъргаво — отивам в гаража на Гешке.

— Мисля, че ще намерите време да ме информирате? — не издържа Ерлер.

— Всяка минута е скъпа. Да вървим заедно — в колата ще ви доложим.

Ерлер си представи студа и дъжда навън. Настръхна, но любопитството му надделя.

— Да вървим — каза решително и посегна за шинела си.

— Вече ви докладвах — започна хауптшарфюрерът, като се настани на задната седалка, — че установих наблюдение над двама машинисти. Единият — Панкау — се оказва интересен екземпляр. Седя днес в пивницата с един бивш войник, когото мъкна навсякъде със

себе си за параван, и гледам — влиза бащата на този войник — Фридрих Улман. В селището го смятат малко нещо такова... — Мауке почука с пръст по слепоочието си. — Значи, влиза той, изпива чаша бира и отива в тоалетната. Всичко нормално, няма за какво да се хванеш. Но след него и Панкау се отправя към тоалетната. Престорвам се на пиян и незабелязано отварям вратата. Както и предполагах — разговарят за нещо. Даже дочух последната дума на Улман: чешкото име Индржих.

— Юначага! — извика Ерлер. — Още утре ще ликвидираме тази комунистическа бърлога. Но каква връзка има тук камионът?

— Един момент — нетърпеливо вдигна ръка Мауке. — Това не е всичко. Половин час Улман седи в пивницата. После излиза. В това време от пивницата потегля камион — за съжаление не обърнах внимание на шофьора, струва ми се, че беше с кожен каскет — настига Улман, спира и го качва. При това Улман не вдигна ръка, за да го спре. Добре че успях да изскоча навън и да видя номера на колата. Сега бързо се стъмва. Още пет-десет минути и щеше...

— Накъде се отправи камионът? — попита Ерлер. Устата му пресъхна, пръстите му трепереха от вълнение.

— По шосето, в южна посока. След двадесет километра има разклонение и може да излезе на шосето Дрезден — Прага.

— Интересно!... Интересно!... — Ерлер едва не подскачаше на седалката. — По-бързо! — кресна на шофьора.

Черният закрит опел адмирал летеше с бясна скорост, занасяше на завоите и плашеше минувачите. Навлязоха в предградията, ето най-сетне и нужната улица.

Механикът на гаража пиеше кафе от термоса, оставен върху струга. Като видя офицера от SS, изплашено скочи и кафето се разля по комбинезона му.

— Кой кара камион номер 184-93? — веднага започна да крещи Ерлер, а Мауке си помисли, че само заради този въпрос щурмбанфюрерът не трябва да се допуска нито за секунда на работа като следователската.

Механикът доложи, като заекваше от вълнение и страх:

— Шофьорът Крафт току-що се обади, че колата не била на обичайното си място. Казах му да съобщи на полицията.

— Къде е Крафт?

— Някъде там — неопределено посочи с глава механикът. — Звъни на полицията...

— Къде е това там? — ядоса се още повече Ерлер. — Веднага го намерете!

Челюстта на механика увисна. Мауке се намеси и веднага изясни, че шофьорът на камион 184–93, който превозва текстилни стоки в магазините на фирмата „Гешке и Ко“, всеки ден паркира колата до универсалния магазин. Крафт живее наблизо и по това време отива да обядва. Днес, като се върнал от обяд, не намерил колата на мястото ѝ.

Мауке извика Ерлер настрани и го посъветва да се обади на Гестапо и да нареди незабавно да арестуват Крафт. В къщи, на работата или в магазина, където го намерят. Всъщност това го правеше просто така, за застраховка, беше уверен, че Крафт не е замесен. Ако той се беше срещнал с Улман в селището, щеше незабелязано да остави колата край магазина или да я откара в гаража.

Когато се върнаха в кабинета на Ерлер, Мауке се настани удобно в мекото кресло и попита:

— Какво ще правим сега?

Предположението на хауптшарфюрера се оправда, дежурният от Гестапо докладва, че кола 184–93 е намерена на километър от селището. Захвърлена край пъти преди около час, моторът ѝ още не бил изстинал.

Щурмбанфюрерът закрачи тежко из стаята. С ръце на гърба, от което дебелият му корем изглеждаше още по-голям. Разкопча яката на куртката си и силно изсумтя.

— Незабавно да се арестуват Улман и Панкау! — замахна с юмрук във въздуха. — Да видим каква песен ще запеят тези типове на разпита!

Мауке недоволно погледна дежурния от Гестапо, който стърчеше на вратата на кабинета и чакаше заповеди.

Ерлер улови погледа му.

— Свободен сте, Кайндел — каза той на унтерофицера.

Хауптшарфюрерът почака дежурният да затвори вратата след себе си и каза с лека ирония:

— И вие смятате, че те веднага ще назоват имената на своите съучастници?

— Имаме много начини — не забеляза иронията му Ерлер — да развържем езиците им...

— И вие казвате това на мене? — Мауке наблегна на последната дума. — Като че ли от вчера съм в Гестапо.

Ерлер се спря пред креслото. Този хауптшарфюрер започва да говори с недопустим тон. Наистина, всеки момент ще получи офицерски чин, но това не му дава право да се държи така нахално!

Щурмбанфюрерът се ядоса, пристъпи напред, раздражено щракна с пръсти, но като срещна спокойния поглед на Мауке, се сдържа. Дявол да го вземе този хлапак! Самият райхсфюрер на SS Химлер отбеляза заслугите му в борбата с полските партизани и го наградил с Железен кръст първа степен. Мауке наистина е проявил героизъм. Ранен, той е задържал бандата партизани... И въпреки че му ампутираха крака, райхсфюрерът заповяда да го оставят във войските на SS.

Ерлер се досещаше, че това е преди всичко за пропаганда — вижте, моля ви, райхът не забравя своите герои — но не можеше да не се съобразява с Мауке. Още повече че се натъкна на следите на нелегалната организация, която дрезденското Гестапо от дълго време дебне. Вайганг знае, че идеята да възложат на Мауке операцията в работническото селище е негова, на Ерлер. Идеята и ръководството на операцията. Няма да подценява заслугите на хауптшарфюрера, но ще съумее да докаже и своите. Вернер Зайберт, чиято роля Мауке играе така добре, е само пионка в сложната игра, която е започнал той, Ерлер. Трябва да използва Мауке докрай.

Тези мисли веднага подобриха настроението на Ерлер. Той попита:

— Моят млад приятел иска да ме посъветва нещо, така ли?

Мауке се досети за тактиката на щурмбанфюрера. Нека си мисли, че е успял да излъже простия хауптшарфюрер. В края на краищата Ерлер ще бъде поставен в мат: Мауке има приятели, които ще отворят очите на групенфюрера Вайганг, а ако се наложи, на самия райхсфюрер Химлер. А сега нека тази дебела свиня се порадва малко. Смешно е да се гледа как Ерлер се опитва да блесне със своята съобразителност.

— Струва ми се — хитро започна хауптшарфюрерът, — че вече сте взели решение и искате само да проверите своята мисъл. Сигурно

сте на мнение, че не трябва веднага да арестувате двамата комунисти, за да не изплашите останалите бандити. Съгласен съм с вас, че трябва да се установи над тях строго наблюдение: тогава ще разберем кой е бил в колата и кой им е помагал в престъпните акции срещу райха.

Ерлер самодоволно поглади плешивата си глава.

— Да не сте ясновидец? — засмя се гръмко той. — Откъде знаете всичко това?

— Вярвам в проникателността на своя шеф — отсече Мауке, като го гледаше предано в очите — и зная, че винаги ще изберете най-добрия вариант.

„Ако Ерлер преглътне това — помисли си Мауке, той е по-голям идиот, отколкото съм си мислел.“

Щурмбанфюрерът засия в доволна усмивка.

— Действайте, млади приятелю — каза покровителствено. — На верен път сме. В близко време ще унищожим комунистическото гнездо. Утре сутринта ще имате под ваша команда оперативна група.

— Много съм ви признателен за голямото доверие — отговори Мауке и стана.

Вече на вратата, не се сдържа да не клъвне Ерлер.

— Моля ви, щурмбанфюрер, да не забравите да освободите шофьора. Крафт, струва ми се. Той няма нищо общо с червените...

След затъмнените немски градове, разрушените от бомбардировките квартали и лошо облечените хора, Цюрих порази Карл Кремер с неоновите си реклами, ярко осветените си улици и с приветливите усмивки на минувачите. Сякаш на няколко десетки километра оттук нямаше граница с подозрителни митнически чиновници, с мрачни есесовци в черно и с цивилни гестаповци на всеки ъгъл.

На всяка крачка магазини с огледални витрини — бижутерийни, оказионни, хранителни, големи универсални магазини и съвсем малки книжарнички, магазини за обувки, за дрехи, ресторанти, кафенета, кина... И банки...

Думата „банка“ се срещаше навсякъде. На старинни бронзови плочки, на стъклени, не по-малко солидни (със златни букви на черен фон) табелки. Тя намигаше от неоновите реклами, привличаше погледите от страниците на вестниците. „Юлиус Бар и Ко“, „Вонтобел и Ко“ — големи банкови кантори, по-малки и съвсем малки банки: с мълчаливите си служители, със старинните си мебели, с хладната любезност на директорите и с бронираните сейфове някъде там, долу. Те са светая светих на всяка банка — от старата, предавана по наследство банка, до новосъздадената кантора, която току-що е почнала да печели клиента.

Стаята в хотела, в която се настанява Кремер, е топла и просторна, с голям прозорец към шумната улица. Карл дръпна щорите: гледаше надолу към човешкия мравуняк, но нищо не виждаше. Нервното напрежение през последните дни се смени с чувство на крайна умора: едва се държеше на краката си. Сега трябва да спи. Да спи, да спи до насита в мекото легло с колосани чаршафи. Нямаше сили да се помръдне от мястото си. Стоеше, опрял рамо на стената до прозореца, и не мислеше за нищо.

Накрая събра сили, отдалечи се от прозореца и извади от чантата си всичко, каквото имаше там. Чертежите и техническата документация нямаха военно значение, това бяха само описания на отделни подобрения в текстилната промишленост.

Карл взе гореща вана и се мушна в приятното, меко и чисто легло. Мислеше, че ще заспи веднага, но сънят не идваше, само лека отпадналост обзе тялото му. Лежеше със затворени очи и преживяваше още веднъж последните събития.

Преди няколко дни Вайганг го извика при себе си. Пиха в кабинета му кафе, пушиха, групенфюрерът разказваше за новите видове цветя, които се канеше да отглежда. Ядосваше се на англичаните и американците, които бяха открили втория фронт и с това бяха му попречили да получи от Холандия някакви необикновени лалета. Групенфюрерът подаде на Карл албум с цветни снимки. Кремер започна да го разглежда, като незабелязано следеше Вайганг.

Ясно, че групенфюрерът не беше го извикал да разговаря с него за лалета.

Предчувствието му не го излъга. Вайганг въздъхна и каза доверително:

— Цветята са си цветя, а работата си е работа. Не си забравил разговора ни, нали?

Карл кимна с глава:

— През цялото време имам чувството, че стоя на гара и чакам влак. Не съм свикнал да седя без работа.

— Точно това очаквах да чуя. — Вайганг сплете косматите си пръсти.

Карл почувства, че групенфюрерът нервничи и застана нащрек. Щом Вайганг се вълнува, той трябва да запази спокойствие.

— Чаках съобщение от един мой доверен човек — продължи групенфюрерът — и вчера го получих. Трябва незабавно да заминеш за Швейцария.

Карл не очакваше такова предложение. Но с нищо не издаде учудването и любопитството си.

— Не ти ли харесва такова пътуване? — попита групенфюрерът.

— Аз съм делови човек — отговори Кремер — и искам най-напред да зная какво се крие зад вашето предложение.

— Обикновена търговска сделка — като се стараеше да говори равнодушно, започна Вайганг, — по-точно необикновена, но все пак търговска. Дойде време да разкрия пред тебе картите си, момчето ми — каза той с топлота в гласа и с едва прикрита заплаха в погледа. Ръцете му продължаваха нервно да потрепват. — Знаеш, че руското настъпление в Прусия стана причина да евакуираме някои неща оттам. Преди всичко архивите на службата за безопасност и други секретни документи, патенти, техническа документация... Без да се впускам в подробности, трябва да кажа, че имам... е-е... техническа

документация, от която се интересува много една... една английска фирма. Зная, че фирмата е съгласна да плати за тях солидна сума. Неин представител в момента се намира в Цюрих. Трябва да се срещнеш с него, да се уговорите за заплащането и ако се съгласят, да им предадеш документацията.

Кремер не помръдна, обмисляйки предложението. Вайганг прие по свой начин мълчанието му.

— Разговаряме на четири очи — подчерта многозначително той. — Не ми се иска да повтарям, но трябва да напомня: при това положение на нещата далновидните хора започват да се замислят за бъдещето. И не само за своето — вдигна пръст и високомерно погледна Карл, — но и за бъдещето на нацията. Днес-утре започва руското настъпление по нашите източни граници и ние сме длъжни, подчертавам, длъжни сме да се погрижим немските духовни ценности да не попаднат в ръцете на комунистите. Ето защо нашите патенти, изобретения, всичко онова, над което дълги години се е трудил немският технически гений, трябва да попадне в надеждни ръце. Мисля, че си съгласен с мене?

Карл машинално кимна с глава. Ето, значи, в каква авантюра иска да го въвлече групенфюрерът. Да продава техническа информация и патенти на английски фирми. Сметката му е точна: по този начин може да натрупа солиден капитал. Намерил е и патриотични мотиви — единен, тъй да се каже, антикомунистически фронт.

Бързо прецени: какво ще стане, ако откаже? Пълен разрыв с Вайганг. Той и без това му е доверил доста много неща, ще го затвори там, където се мълчи. А Вайганг все едно ще намери някой, който ще му служи добре.

А ако се съгласи?

Ще стане фактически дясната ръка на групенфюрера в тези сделки и сравнително по-лесно ще разбере характера на документите, събрани в канцеларията на Шрикел — току-що Вайганг каза, че там се пазят архивите на службата за безопасност. Още повече, той ще може незабелязано да влияе на работата на канцеларията и ще се постарее да се добере до секретните чертежи. Казват, че в заводите на Саксония се изработва много прецизна апаратура за ракети! А къде ще изпраща той тези книжа — това е друг въпрос. Разбира се, не само на английските търговци...

Секунда-две Карл седя с каменна физиономия. После започна да говори и сам се учуди на сухотата и деловитостта на тона си:

— Достатъчно е митническият чиновник да надникне в чантата ми, за да ме изправят пред съда. А да не говоря за агентите на Гестапо и хората на Шеленберг, които проявяват болезнен интерес към всеки, който излиза зад граница. Няма ли да ми стане много?

Вайганг се наведе към него и му заговори така сърдечно, че Карл неволно си помисли — остана само да го погали по главата:

— Мислиш ли, че не зная за всички тези трудности на границата? Аз съм заинтересован от успеха на работата не по-малко от тебе и ще ти осигуря на границата „зелена“ улица.

„А ако все пак се случи нещо — помисли си Карл, спокойно ще ме зарежеш, даже ще съдействаш колкото се може по-бързо да ме обесят още на първото дърво.“

Сякаш в отговор на мислите му групенфюрерът продължи както преди, меко, но тонът никак не съответстваше на думите му:

— Надявам се, че разбираш какво ще стане, ако само помислиш за измяна. Ще те намеря...

— Защо така грубо, хер генерал — неучтиво го прекъсна Кремер, — от този миг ние сме партньори и доколкото разбирам, процъфтяването на фирмата ще зависи от добросъвестността и на двамата. Още повече че нито вие, нито аз ще се задоволим с някакви си трохи...

... Карл се обърна, колосаните чаршафи зашумоляха. Преди да заспи, се усмихна доволно: все пак групенфюрерът умее да организира нещата — на границата никой не се докосна до кожения куфар на Кремер.

Събуди се на разсъмване, напипа под възглавницата чантата и стана. Зае се с тоалета си. Едва сега си спомни, че за последен път яде вчера сутринта — едва дочака закуската.

За да не се обръща назад, на излизане от хотела Кремер се спря за миг пред огледалото и оправи вратовръзката си. Забеляза в едно от креслата плешив човек в модерен сив костюм. Човекът гледаше Карл над вестника. А може би така му се беше сторило?

Карл се престори, че е забравил да попита нещо портиера, мина край непознатия и едва не го закачи. Извини се. Онзи дори не вдигна очи, само измърмори нещо под носа си.

Кремер разговаряше с портиера обърнат така, че да вижда всяко движение на плешивия. Сигурно му се беше сторило, че го е наблюдавал. Той внимателно четеше вестника си. На излизане незабелязано се огледа — плешивият не му обръщаше никакво внимание.

Кремер зави в първата пуста пресечка и се скри бързо в една отворена врата. Постоя, огледа се внимателно. Улицата продължаваше да бъде безлюдна, мина само някаква жена с дете.

Кремер въздъхна облекчено. „На страха очите са големи“ — помисли си той и продължи не по шумните булеварди, а по тихите пресечки. Обикаля така, докато накрая се загуби. Неочаквано иззад ъгъла изскочи такси. Тъкмо навреме. Кремер помоли шофьора да му покаже Цюрих. Около дванадесет часа излезе на централния площад. Хотелът, в който имаше среща, се намирал зад ъгъла. Там го пресрещна човек в тъмен костюм.

— Хер Кремер, ако не се лъжа? — попита учтиво той. — Мистър Харленд вече загуби надежда да се срещне с вас.

Погледът на човека се спря на кожената чанта на Кремер и квадратното му лице се раздвижи. Навярно това означаваше усмивка, защото устните му се разтегнаха и човекът загрухтя като угоен шопар.

— Моля, оттук — учтиво прихвана Карл под лакътя и тръгна към стълбата.

— Откъде ме познавате? — учуди се Кремер.

— Щяхме да бъдем лоши търговци, ако не познавахме тези, с които се каним да работим — уклончиво отговори човекът.

— Но аз не ви познавам... — Карл решително се спря на стълбата.

— Вие не познавате и мистър Харленд, но въпреки това идвате при него.

Това беше логично, Карл не можеше да не се съгласи със своя спътник. Не е ли все едно кой ще го заведе.

Сякаш в отговор на мислите му, човекът каза:

— Мистър Харленд не искаше да питате за него портиера. В нашата работа излишната реклама само пречи.

И отново Карл се съгласи с него. Кимна му в отговор.

На втория етаж се спряха пред врата на стая „люкс“. Човекът в тъмния костюм я отвори със собствен ключ. Кремер прекрачи прага и чу как зад гърба му изщрака ключалката.

Голяма стая с килим, мека мебел и ниска масичка с бутилки и сифон. Току-що тук бяха пушили скъпа цигара, даже започна да го дращи нещо в гърлото.

— Моля седнете — предложи спътникът му. Самият той остана до вратата като на пост. На Кремер това му се стори подозрително. Спря по средата на стаята и недоволно се огледа.

— Къде е мистър Харленд?

— Не се безпокойте — чу зад гърба си любезен глас, — ще успеете да се видите днес и с мистър Харленд.

Карл се обърна и отстъпи крачка назад. Какво е това — евтина измама или клопка? Същият плешив непознат, който му направи впечатление във фоайето на хотела. Същите немигащи очи, тънко очертани вежди и лъскав череп.

— Мистър Харленд? — попита Карл машинално.

Плешивият поклати отрицателно глава.

Кремер бръкна в джоба на самото си.

— Оставете... — спокойно каза плешивият. — Джон стреля побързо и от най-добрия чикагски гангстер! — и кимна към вратата.

Неговият спътник беше вече с пистолет в ръка. Черното дуло не помръдваше, а самият той се беше навел напред като пружина, готова да се разтегне при най-малкото докосване.

— Кой сте и какво искате? — попита Кремер с неестествен глас.
Плешивият се поклони любезно и посочи креслото до масичката с бутилките.

— Моля...

Времето се променяше по няколко пъти в седмицата. Ту валеше мокър сняг, ту се показваше слънце. Даже валя дъжд, който изми от полето тънката пелена сняг. После изведнъж сви студ и скова мократа земя.

Днес Улман щеше да се радва и на виелица, но като че ли нарочно времето омекна. Слава богу, поне нощта е безлунна — на десет крачки нищо не се вижда.

Караха по края на шосето без фарове и щом чуеа шум от мотор, веднага се изнасяха настрани. Отпред беше Гибиш, а на няколко метра зад него — Улман. Караха бързо, доколкото им позволяваха тъмнината и пътят.

— Свивай, Лудвиг! — викна Улман, дочул зад себе си шум от мотор. От завоя изскочи лека кола. Задмина велосипедистите и на около шестстотин метра внезапно спря.

Вратата се хлопна.

— Не ми харесва този опел. — Гибиш се доближи до Улман. — Вече втори път ни задминава.

— Може би моторът му не е в ред? — предположи Улман.

— Странно... — не се предаваше Гибиш. — Пуска ни, после пак ни догонва.

— Виж какво — реши Улман, — вече е близо, веднага зад онзи завой ще скрием колелата и ще тръгнем по пътеката.

Опел капитенът стоеше на банкетата, шофьорът беше вдигнал капака и нещо човъркаше в мотора. Като минаха покрай колата, Улман се обърна и забеляза, че шофьорът гледа след тях.

— По-бързо — каза тихо Гибиш, — струва ми се, че е Гестапо.

Зад завоя оставиха колелата и тръгнаха по тясна пътека. От хълма видяха, че опел капитенът измина около километър и като не видя велосипедистите, с бясна скорост полетя назад. Спря на завоя. От колата излязоха хора, замигаха джобни фенерчета.

Улман се разтревожи.

— Те са ни следили — каза тихо той. Огледа се. — Сбъркали сме нещо и Гестапо ни е заподозряло.

— Свършено е с нас! — прошепна Гибиш. Дишаше тежко, гласът му трепереше.

— Вярно, свършено е! — съгласи се Улман. — Изплаши ли се?

— Много... — затрака със зъби старият миньор. — Няма значение. Хайде по-бързо, докато не са вдигнали тревога.

Улман се провираше, като се криеше зад храстите. Гибиш не изоставаше, дишаше в тила му.

— Ще им устроим прощален фойерверк — каза дрезгаво той. — Аз съм си отживял своето, така че не ми е мъчно да умра.

— Не предричай! — ядоса се Улман. — Може и да се размине...

Каза го само за успокоение. Знаеше, че това е краят. Сега Гестапо няма да ги изпусне.

„Ами ако са арестували хората с взрива? — мина през ума му. Почувства предателска слабост в краката. — Ако в пещерата няма никой и те с Гибиш напразно се промъкват натам? Но тогава гестаповците едва ли щяха да ги пуснат от селището. Те са се надявали да ги проследят и да попаднат на следите на останалите. Затова по-скоро в пещерата, докато гестаповците не са им затворили всички пътища.“

Бодливите храсти късаха дрехите им, дращеха лицата и ръцете им. Но те не обръщаха внимание на болката, катереха се по стръмния склон — само по-далече от тези, които претърсваха крайпътните храсти. Ето, превалиха хълма, сега ще им бъде по-леко: нанадолнището е полегато, храстите са по-редки. Старците постояха няколко минути, за да си поемат дъх, и вече се канеха да тръгват, когато изведнъж Улман мълчаливо дръпна Гибиш за ръката и се прилепи към земята.

— Какво ти става?... — започна Лудвиг недоволно, но още неизрекъл, се строполи в храста до Улман. През храсталака си пробиваха път двама войници и тежко стъпваха по замръзналата земя.

— Тук е по-добре, Ханс — каза единият с тънък глас. — Горе духа вятър, пронизва до кости.

— Добре, тук — съгласи се вторият. — Ще запушим ли?

Улман повдигна глава. Пламна клечка, за миг в тъмнината се очерта лице под войнишка каска.

— Шарфюрерът заповяда да патрулираме в този район — отново започна тънкогласият. — Тук е удобно за засада.

— Остана ли ти нещо в манерката? — прекъсна го приятелят му.

— Има малко...

— Дай ми.

Улман чу как войникът отвинтва капачката. Стори му се, че даже чу как забълбука водката.

— Остави и за мене — каза есесовецът с тънкия глас.

Другият доволно млясна и каза:

— Ще поседим тук. По-хубаво място няма да намерим.

Войниците млъкнаха, просветваше само огънчето на цигарата. Улман внимателно се размърда. Виж ти каква беда! Сега там, долу, ще вдигнат тревога, ще започнат да претърсват храстите... Ама че цигански късмет — да се натъкнат на есесовски патрул на две крачки от целта!

Улман лежеше в неудобна поза, подвил крака под себе си, и чуваше как Гибиш диша в тила му. Мислеше. На половин километър оттук ги чакат четирима млади, силни мъже. Приготвили са вече раниците с взрива и чакат... И няма да дочакат. Те сами няма да могат да минат през подземните лабиринти и отново ешелоните с бензин ще се отправят всеки ден към фронта...

Улман заскърца със зъби. Толкова сили изхабиха, всичко така добре обмислиха, подготвиха — и накрая такава непредвидена случайност...

В пещерата ги чакат. Почакай, защо и двамата? Нужен им е само старият миньор Гибиш, който знае пътя към подземния завод. Защо им е той — само за да мъкне раницата с взрива?

Улман реши какво трябва да направи. Внимателно, затаил дъх, се доближи до Гибиш и му прошепна на ухото:

— Сега ще отвлека вниманието им върху себе си. А ти се промъкни — без тебе момчетата не могат!

— Но... — опита се да възрази Гибиш.

— Слушай ме — прекъсна го Улман, — това е единственият ни шанс. Ако останеш жив, ще разкажеш всичко на Марта и Хорст... — Горчива буца заседна на гърлото му. — Рот фронт!

Фридрих запълзя между храстите, като опипваше земята пред себе си, за да не изпраци някоя суха вейка.

Като допълзя до върха на хълма почувства, че не може повече да се помръдне. Кръвта туптеше в слепоочията и лицето му гореше. Куртката залепна за гърба му, пот се стичаше по бузите му, пареше издрасканата кожа.

Улман легна по гръб, разпери ръце и няколко секунди гледа звездното небе. Да, за последен път вижда звездите. Едва сега забеляза колко са красиви тези мъждукащи вечни звезди. Никога не беше имал време да полежи така, да се полюбува на звездите. И сега няма време... Там, зад храстите, са двамата с автоматите, а на няколко крачки от тях — старият Лудвиг.

Улман почувства, че няма сили да стане. Пъшкайки и охкайки, все пак се надигна. Чудно, силите му веднага се възвърнаха. Тръгна, без да се крие, настъпи клонче, то силно изпука, сякаш някой стреля.

И изведнъж — „Стой! Ще стрелям!“.

Улман се наведе и побягна, отмина високите храсти и се провря през буренак, който стигаше едва до кръста му. Зад него затракаха автомати, завикаха „Стой!“. И затропаха тежки ботуши.

Улман се хвърли настрани — трябва да ги отдалечи колкото се може повече. Отново автоматен откос... Улман падна, удари се силно, но веднага стана и продължи напред. А тропотът е все по-близо и по-близо и куршумите отново свирят неприятно над главата му.

Господи, няма вече сили, сърцето му още малко и ще се пръсне...

Но Улман бягаше и бягаше, а зад него стреляха и ругаеха двамата преследващи го есесовци. Те се спуснаха в дола, а Улман с последни сили се заизкачва по противоположния склон. Сега войниците бяха съвсем близко. Единият се спря, прицели се и изстреля дълъг откос.

Улман усети силен удар в гърба. Краката му се подкосиха и той падна. Стана му по-леко, вече нямаше нужда да тича — сърцето му биеше по-спокойно, не му беше така трудно да диша. Само тази болка под плешката, но и тя минава, приятна отпадналост се разлива по тялото му. А небето е обсипано с големи ярки звезди. Сега може да не бърза и свободно да се любува на звездното небе...

Но защо то се спуска над него? И все пак е хубаво — звездното небе и чистият студен въздух, толкова чист, че не ти се иска да умреш.

Нима вижда звездите за последен път?

Улман чуваше съвсем наблизко тежките стъпки на есесовците. Значи Гибиш е успял да мине. Фридрих се усмихна. Така и остана да лежи — с ясна усмивка на бледнеещото лице.

Гибиш се промъкваше по тясната пътечка, а стрелбата все повече се отдалечаваше. Ето, раздаде се дълъг, дълъг ред и всичко утихна.

Гибиш се спря, обърна се и се послуша. Наоколо е тихо, само вятърът шумоли в храстите.

Гибиш се послуша. Не, тихо е. Свали с непослушни ръце каскета си, постоя малко и тръгна приведен. Вървеше, без да мисли, защото знаеше, че трябва да върви.

Ветров чу изстрелите. Лежеше край входа на пещерата, готов да изпрати автоматен откос към чернеещите се храсти. Изстрелите се отдалечиха, накрая престанаха. Чак сега Ветров си помисли, че вероятно Улман и Гибиш са се натъкнали на патрул. Нима са загинали?

През своя живот Юрий беше видял смъртта на много хора. Умираха другари и съвсем непознати хора. Умираха приятели, с които беше спал под един шинел. Загина командирът му, който през четиридесет и първа ги изведе от обкръжението. Беше на двадесет и две години, много искаше да живее и не вярваше, че умира. Лежеше, склонил глава на коленете на Ветров, и гледаше в далечината с тъжен поглед. Въздъхна, затвори очи. Умря тихо и спокойно. Лека смърт, но тя го порази повече, отколкото агонията с проклетия, виковете и пияна по устата.

Като чу изстрелите, Юрий си представи две тела в храстите — двамата побелели старци лежат върху замръзналата земя, а над тях разговарят войници с автомати. До вчера можеха да седят един до друг в пивницата, в трамвая, войникът щеше да се извини, ако неволно бутнеше такъв старец, какъвто лежи тук, под хроста. А сега равнодушно рита с крак изстиващото тяло, вади цигара и запущва.

Нещо в храстите изшумоля. Ветров трепна от изненада, прехвърли автомата в лявата си ръка. Притисна се към земята, внимателно се вгледа в буренака.

Самотна фигура предпазливо се приближаваше към пещерата.

— Кой е? — насочи автомата Ветров.

— Аз съм, Гибиш. Улман остана там...

Юрий стана, пропускайки стареца в пещерата. На слабата светлина на фенерчето го поразиха мъртвешки бледата кожа и изострените черти на лицето му.

— Фридрих Улман остана там... — повтори старецът и неопределено посочи с ръка.

— По вас ли стреляха? — попита Ветров.

— Хвърлиха се след него и стреляха с автомати.

— Кой те? — попита отново Ветров, макар че всичко вече беше разбрал.

— Есесовците — едва помръдна устни Гибиш. — Натъкнахме се на патрул.

— Вода! — заповяда Ветров на едно от момчетата. То бързо подаде манерката.

Ръцете на Гибиш трепереха, зъбите му тракаха в гърлото на манерката.

— По-бързо! — каза той, като утоли жаждата си. — Трябва по-скоро да слизаме под земята.

Набързо разказа всичко, което се беше случило.

— Сега ще ни търсят — замислено каза Ветров. — Ще вземат кучета и скоро ще бъдат тук.

Едно момче на около седемнадесет години се доближи до Гибиш и го изгледа с любопитство.

— Още не съм видял гестаповци, които да се осмелят да си пъхнат носа под земята! — каза самоуверено то.

— Има още много да видиш, Василко — ядоса се Ветров. — И да не тръгнат след нас, ще устроят тук засада.

— А ние през това време ще сложим взрива — извика Василко — и край на завода им!

— Няма ли друг изход? — обърна се Ветров към Гибиш.

В отговор Гибиш сви рамене:

— Само този е.

— Искам всички да знаете — продължи Ветров твърдо, — че може да се върнем само в тази пещера. Сега още има някаква възможност да се спасите. А като се върнем, няма да има никаква. Нека всички да си помислят.

— Панът иска да ни оскърби, така ли? — недоволно избоботи мъжът, който беше клекнал, опрял гръб на стената. — Или панът сам е започнал да се колебае? Ние с Юзеф — кимна към другаря си, който стоеше до него — отдавна сме решили!

— Вие? — Ветров се обърна рязко към Гибиш.

— Улман загина, за да мога аз да ви превода.

— Тогава — обгърна всички с поглед Ветров — да не губим време. — Вдигна с една ръка петдесеткилограмовата раница и я метна на гърба си. — Да тръгваме!

Гибиш вървеше напред и осветяваше пътя със силен електрически фенер. След няколко десетки метра входът се стесняваше — на това място галерията беше преградена с дебела стоманена решетка. Гибиш и Улман се бяха мъчили почти цяла нощ, за

да я прережат и огънат така, че да може да се пропълзи под нея. Сега се наложи да се забавят малко, докато проврат през тясната пролука пълните раници. По-нататък галерията отново се разширяваше. Вървяха изправени.

Василко, който не се смути нито от перспективата за жестоката битка с есесовците, нито от мокрите стени и застоялия въздух, се пошегува:

— Всичко това ми напомня на обикновена екскурзия с благородна туристическа цел: да намерим няколко нищожни сталактита.

— Млъкни! — избоботи Юзеф.

— Защо пък — изведнъж подкрепи момчето Ветров, — нека си почеше езика.

Вторият поляк, пан Свидрак, около четиридесетгодишен мъж, учудено се обърна към командира. Ветров винаги пръв прекъсваше бърливия Василко. Юрий му смигна и Свидрак разбра — приказките на момчето отвличаха всички от мрачните мисли.

— В Силезия — реши той да продължи започнатия от Василко разговор — има галерии, в които може само да пълзиш. Ето какво ми разказваше един мой познат миньор от Катовице...

Никой не разбра какво беше разказал на пан Тадеуш неговият познат миньор, защото Гибиш даде знак да спрат до малка дупка в стената на галерията; самата галерия беше преградена с бетонна плоча.

— По-нататък — посочи Гибиш — фашистите са преградили с железобетонни плочи и главната галерия. Те откриха всички подстъпи към завода и преградиха всичко, което според тях представляваше опасност. В началото просто искаха да срутят галерията, но инженерите забраниха — заводът беше вече построен и горният пласт можеше да пропадне и да затрупа заводските галерии. Ще минем оттук — показва той дупката.

Василко, който беше най-близо до стареца, надникна и огледа критично дупката с диаметър половин метър.

— Кучешка дупка — каза той иронично. — И колко продължава така?

— Малко... После ще бъде по-леко — започва подземна пещера.

— Аз съм пръв! — Юзеф решително смъкна раницата.

— Защо ти? — обиди се Василко. — Че аз по-лош ли съм от тебе?

— Пръв ще влезе Свидрак — заповяда Ветров. — Той е най-силен от нас, а проходът може би ще трябва да се разчиства.

Пан Тадеуш завърза каишите на раницата с въже, и за да не му пречи да се движи свободно, я повлече след себе си. Пропълзяваше около два-три метра и внимателно придърпваше към себе си раницата с взрива. След него като сумтеше, тръгна Василко, после пропълзяха Гибиш и Юзеф, а Ветров, както и по-рано, остана последен.

Василко вече не се шегуваше. Представи си дебелия пласт земя над тях и му стана страшно. Почувства се като буболечка под хилядите тонове пръст. Ако паднат сега, ще го смажат, няма да успее даже да гъкне. После се сети, че и без това няма да се спасят, гестаповците са сигурно вече в пещерата, така че няма значение къде ще умрат. И все пак не му се вярваше, че след няколко часа ще трябва да умре.

Животът, особено в последно време, му харесваше; сега той го видя от съвсем друга страна. Като участваше в акциите на Ветров, момчето си разчистваше свои сметки: убитият фашист — за запалената къща на леля Хана, взривът в киното — за чичо Трофим, разстрелян в четиридесет и първа на взривеният мост — за баща му, който загина под Житомир...

Но колкото и да растеше активът на Василко, все оставаше и оставаше: за сестра му, която се намираше някъде в Северна Германия, за селското училище, което беше разрушено от снаряд, за изнесеното от колхозния склад жито... Василко си водеше строга сметка, нищо не забравяше. Най-много се тревожеше ще успее ли напълно да си разчисти сметките с фашистите.

Василко теглеше след себе си раницата с взрива и си мислеше, че този завод ще стигне за всичко, което е останало в списъка му. Това му даде сили и тясната дупка не му приличаше вече на гроб. Настигна Свидрак и точно искаше да го подкани да побърза, когато изведнъж раницата, която през цялото време му пречеше да види самия пан Тадеуш, пропадна някъде надолу, а вместо нея фенерчето освети изцапаното мрачно лице на Свидрак. Василко трепна от изненада, но в следващия миг разбра, че това е край на тунела и че вече са в пещерата, за която говореше Гибиш.

— Внимавай — предупреди Свидрак, — тука е стръмно.

Без да обръща внимание на предупреждението, Василко се спусна с главата надолу, опря ръце в студения камък, праметна се презглава и скочи.

Свидрак измъкна от дупката раницата му.

— Акробат — подхвърли иронично той. — Извинявай, но тук не е нито цирк, нито физкултурен салон.

— Вие сте такъв мрачен саможивец, пан Тадеуш — весело го пресече Василко, като взе раницата, — че се съмнявам жена ви да е видяла някога усмивка по вашето лице!

— Ако можех да се срещна с Ванджа... — Той помогна на Гибиш да слезе в пещерата и се приближи до Василко. Тихо му каза: — Слушай, момче, закълни се, че ако останеш жив, ще намериш Ванджа.

— Рано се погребвате, пан Тадеуш!

— Чуваш ли?!

— Кълна се! — вече сериозно отговори Василко, защото разбра, че тази клетва ще успокои Свидрак.

Двамата заедно измъкнаха раниците на Юзеф и Ветров. Сега можеха да се огледат наоколо. Лъчите на четирите фенерчета опипваха гранитните сводове, които се губеха в тъмнината. Отляво сводът надвисваше съвсем ниско, под него се виждаше тясна цепнатина. Гибиш мина през гранитните блокове и се насочи точно към нея, но Ветров го спря:

— Почакайте ни за момент. Ако есесовците се решат да ни преследват...

Четиримата бързо затрупаха входа на пещерата с камъни. За десетина минути можеха да развалят тази барикада, докато тези, които щяха да тръгнат след тях, трябваше да пренасят тежките блокове чак до главната галерия.

— Само няколко часа усилен физически труд — засмя се Василко. — Не искам да съм на тяхно място.

Гибиш беше отишъл вече напред и сигнализираше с фенерчето си. Един след друг тръгнаха и останалите членове на групата.

Кремер продължаваше да стои в неудобна поза, стискайки чантата под мишница, без да изважда ръката си от джоба.

— Кой сте и какво искате? — попита той още веднъж.

— Има ли значение? — любезно отговори плешивият. — Ще се успокоите ли, ако ви кажа, че се казвам Хари Сноу или Джек Роуз? Седнете, ако обичате, надявам се, че няма да ви задържим дълго. Разбира се, при условие че се държите разумно.

— Аз ще се оплача! — твърдо заяви Кремер. — Нямате право да задържате поданик на друга държава.

— Нямаме намерение да ви връчваме заповед за арестуване — подигравателно каза плешивият, — защото, както вече се досещате, не сме от швейцарската полиция. Независимо от това ще трябва да поговорите с нас. Ние сме заинтересовани от този разговор, мисля, че и вие също.

— Много сте самоуверен — сви рамене Карл. — А ако откажа?

— Имаме убедителни доводи. — Той кимна към човека в тъмния костюм. — Няма да можете да възразите срещу такива аргументи.

Карл помисли няколко секунди, придвижи с крак стола и седна. Нямаше друг изход. Ядосваше се на себе си: хвана се като хлапак. Трябваше да попита портиера...

Но кой е този и какво иска? Може би искат да вземат документите? Сигурно ще съжаляват, ако видят какво точно е донесъл в Швейцария.

Плешивият се настани в креслото срещу Карл.

— Името ми е Хокинс. Швейцарският търговец Чарлз Хокинс е на вашите услуги. Аз и Джон — отново кимна към вратата, — както вече навярно сте забелязали, сме осведомени отчасти за вашите работи и молим да ни извините за безцеремонността, с която се намесваме в тях. Днес сутринта се видяхме във фойайето на вашия хотел, след което много ловко и бързо скрихте следите си, но ние не се опечалихме, защото знаехме с кого имате среща. И както виждате, спокойно ви дочакахме.

— Наистина прекрасно сте осведомени, господа — потвърди Кремер, — само не разбирам защо е цялата тази комедия? Ако съм ви нужен по някакъв делови въпрос, би било много по-просто да се уговорим за срещата по телефона. Без тези, ако мога така да се изразя — той погледна Джон, — излишества.

Хокинс се засмя.

— Излишества казвате, а?... Джон, чуваш ли, ти си излишество!
— Внезапно се наведе към Карл и продължи сериозно. — Толкова малко се познаваме с вас, че не посмяхме да ви позвъним. Можехте веднага да затворите телефона.

— Логично — съгласи се Кремер. — Добре, какво в края на краищата искате?

— Мога да ви отговоря много лесно — каза Хокинс. — Но няма да го направя, за да не ви поставям в неудобно положение. Когато човек веднъж откаже, после е по-трудно да се съгласи. Принуден е да търси разни аргументи, казано направо, да извърта и шикалки. Затова първо ще ви открия своите карти. И така, ние знаем, че сте дошли в Швейцария по поръчение на групенфюрера от SS Фон Вайганг. Днес имате среща с мистър Харленд. Трябва да му предадете някакви документи и чертежи срещу влог в банката „Вонтобел и Ко“. Така ли е?

— Какво значение има това? — вдигна рамене Карл.

— Всъщност никакво — също с безразличен тон отговори Хокинс. — Но вие сте изнесли от Германия документация и чертежи, които принадлежат на немските фирми и на държавата. Знаете ли по кой член от Закона за углавните престъпления се наказва това?

— Не обичам шантажа — отсече Кремер. — Освен това трудно ще докажете...

— О-о! Не се безпокойте, доказателства има колкото искате! — Погледът на Хокинс стана леден. — Представете ли си какво ще си помислят в SD, когато получат например снимка, на която едва ли не се прегръщате с Джон. За другите не зная, но момчетата на Шеленберг добре познават Джон — засмя се плешивият, но в очите му продължаваше да гори зло огънче. — Карл Кремер в приятелска прегръдка с агента от Управлението на стратегическите служби Джон Селерс — това е достатъчно за SD. Няма да помогне и намесата на Фон Вайганг. А дали изобщо фон групенфюрерът ще иска да се намеси в тази неприятна история?

Хокинс приближи към Кремер кутия с пури.

— Хавански — похвали се той. — Взех със себе си няколкостотин. Проклета война, даже в Швейцария не може да се намерят прилични пури.

Карл трескаво обмисляше положението, в което беше изпаднал. Помириса пурата, отрязва крайчето ѝ с машинката, която услужливо му подаде Хокинс, и драсна клечка кибрит. Ето, значи, в чии ръце е попаднал. Американското разузнаване. Информирани са прекрасно. Може би ще се опитат да го завербуват. Какво пък, зарадва се вътрешно той, струва си да се рискува!

Хокинс продължи, пускайки клъбца дим.

— Даже да успеете да се измъкнете, петното си остава. Гестапо няма да ви изпусне от погледа си. За пътуване в чужбина няма и да помисляте. А ако изпратим в Берлин копия от съдържанието на чантата ви, не бих завидял нито на вас, нито на вашите роднини — близки и далечни...

„Добре действа — помисли си Карл. — Впрочем той отдавна би се съгласил с всякакви предложения. Интересно, откъде имат такава информация? Може би Харленд е свързан с тях?“

— Какво точно искате от мене, мистър Хокинс? — попита Карл.

— О-о! С удоволствие ще ви отговоря — оживи се Хокинс. — Всъщност разговорът няма да бъде кратък. — Посегна към масичката с бутилките. — Уиски или ром?

Кремер отпи една глътка и отново се отпусна в креслото.

— Групенфюрерът Фон Вайганг — започна Хокинс — има възможност да събира важни чертежи, патенти и техническа документация за апаратури, които се изработват в саксонските заводи. Мисля, че разбирате за какви документи става дума. Известно ни е, че в заводите „Сименс“ се изработват детайли за Фау-2, нови цайсови оптически мерници... Не сте техник, но разбирате колко е ценна тази информация. Трябва да получим техническата документация и чертежите на въпросните изделия. — В гласа на Хокинс зазвучаха стоманени нотки. — Имайте предвид, че и комунистите не стоят със скръстени ръце, всеки момент ще започне руското настъпление и кой знае къде ще спре! Струва ми се, че говоря с осведомен човек, който не храни илюзии за истинското положение на Германия. — Той погледна въпросително Карл.

Кремер кимна.

— Приятно е да се разговаря с вас — поласка го Хокинс и продължи: — За съжаление положението е такова, че червените първи ще влязат в Дрезден. Вашата и нашата задача е да се подготвим за това.

Казвам ви и постоянно ще го казвам: нито един ценен документ не трябва да попадне в техните ръце. Предайте на Фон Вайганг, че го съветвам да предаде тези думи на саксонските индустриалци, в това число и на ръководителите на Дрезденската банка. Те са заинтересовани от бъдещето на Германия и разбират в какво се състоят техните истински интереси. В решителния момент ще им подадем ръка за помощ, защото американските концерни са заинтересовани от възстановяването на немския икономически потенциал не по-малко от вашите.

— Налейте ми още — помоли Карл, за да потисне гнева си, който напираше да се излее. Присви очи и дръзко втренчи поглед в стъклениците на Хокинс. Той не издържа и отмести погледа си.

— Доколкото разбрах — започна с леден тон Кремер, — вие ми предлагате да се договорим с Фон Вайганг да ви предаваме патенти, чертежи, техническа документация и други документи с военно значение? — подчерта последните думи той.

Хокинс нетърпеливо вдигна ръка, но Карл не обърна внимание на това. Попита рязко:

— Колко можете да ни платите?

Очите на Хокинс се разшириха. Скочи от креслото, тупна Кремер по рамото:

— Същински американец! — извика радостно той. — Чу ли, Джон?

Джон не отговори. Скри пистолета, приближи се до масичката, наля си уиски и измърмори:

— За успеха!

Кремер небрежно хвърли чантата си на пода. „Дявол да ги вземе тези американци — бързо съобразяваше той, — зад гърба им може да се започне голяма игра. За днешното поражение ще им го върна стократно!“ Патентите го интересуваха (разбира се, най-вече тези, които имаха военно значение), а предложението на Хокинс щеше да му помогне да се добере до най-секретните документи на службата за безопасност. Да се запознае с архива на SD, за това може само да се мечтае!

Безцеремонно се изтегна в креслото.

— Не чувам вашите предложения, господа...

Американците се спогледаха.

— Ще зависи от важността на информацията, мистър Кремер — започна неопределено Хокинс.

— Нямам намерение да рискувам за нищо — отсече Кремер — и искам да зная сумата, заради която залагам главата си.

Хокинс я назова.

— И това за системата за управление на Фау? — изсмя се Кремер в лицето му. — Господата мислят, че имат работа с глупак.

— Все повече започвате да ми харесвате — каза Хокинс. — С вас може да се прави бизнес. — Позабави се и отведнъж увеличи сумата пет пъти. Бързо се споразумяха.

— Но трябва да ви предупредя, че последната дума остава на Фон Вайганг — каза Кремер.

Хокинс поклати върха на обувката си. Махна с ръка и се намръщи.

— Предайте му — започна бавно той, — че след войната групенфюрерът от SS Фон Вайганг трябва да бъде предаден на съветските власти и ще бъде съден за престъпленията си в Западна Украйна. Сега все още всичко зависи от групенфюрера. Той е умен човек, ще съумее да оцени перспективите и ще разбере всичко. Ние можем да намерим много доводи, за да не го предадем на червените.

Кремер кимна в знак на съгласие.

— Не е много приятна тази мисия — усмихна се едва забележимо той. — Освен това какви доказателства имам? Фон Вайганг просто няма да ми повярва. Той има вече установени отношения с мистър Харленд и са необходими сериозни причини, за да ги прекъсне. Русите казват: по-добре синигер в ръцете, отколкото... как го казваха... жерав в небето...

Хокинс отпи от уискито и за момент се замисли.

— Очаквахме от вас такова възражение — призна той — и сме се подготвили за него. Сигурно се досещате — каза шеговито, — че Фон Вайганг невинаги е бил групенфюрер от SS? По-рано той заемаше доста отговорна служба във фирмата „Сименс“ и мисля, че не е забравил своите колеги от „Дженеръл електрик“. — Хокинс извади своя снимка, написа на обратната страна няколко думи и я подаде на Кремер. — Ето, предайте му я. Познаваме се и няма основание да не ми вярва. Кажете му, че акциите на „Дженеръл електрик“ са се покачили и той, по-точно — веднага се поправи — двамата можете да

направите услуга на компанията. Имам предвид патентите и техническите изобретения на „Сименс“. От тях може да се спечели не по-малко, отколкото от апаратурите на Фау. Предлагам ви това официално, като представител на „Дженеръл електрик“.

— Кажете, моля ви — ехидно попита Кремер, — на кои други фирми сте представител?

Хокинс не можеше да не оцени иронията и гръмко се засмя:

— Жалко, че не живеете в Америка — каза през смях, — щяхме да се сприятелим. На кои фирми, питате? Ние ще купим всеки документ, който струва дори два долара. Не пренебрегвайте малкото, приятелю, от малкото до голямото, не си спомням кой беше казал това, има само една крачка.

Човекът в черния костюм прошепна нещо на Хокинс.

— Вярно, прав си, Джон. Сега ще изясним този въпрос. — Хокинс отново стана сериозен. — Моят приятел Джон Селерс ми напомни, че групенфюрерът може би има и други документи. Например списъци на ръководството на SS, на агентите на Гестапо, копия от секретни писма и т.н. Обърнете внимание и на това.

— Едно е — възрази веднага Карл — техническата информация... Сега ми предлагате и шпионаж...

— Не е ли все едно — присви очи Хокинс.

— Обаче — не се предаваше Карл — въпросът има и морална страна.

Интуицията му подсказваше, че не трябва веднага да приема предложението на Хокинс. Той е обикновен гражданин и не разбира и не иска да разбере, че продажбата на техническа информация също е шпионаж.

— Е, ако говорим за моралната страна на въпроса — усмихна се Хокинс, — то смятайте, че с това ще помогнете за победата на свещените идеали на демокрацията!

— Не обичам гръмките фрази — намръщи се Кремер. — Напомнят ми на фалшиви брилянти.

— Съгласен съм с вас — наведе глава Хокинс. — Мене никога не ме е вълнувала моралната страна на въпроса. Особено — каза многозначително той — когато чувствам приятната перспектива на възнаграждението. Вие сте делови човек и ме учудва такова схващане...

— Мислех — усмихна се Кремер, — че ще ме разберете. Моралната страна на въпроса ме интересува само защото понякога тя става, така да се каже, един от решаващите компоненти на сделката, или, казано направо, предмет на покупко-продажбата.

— Тоест — внимателно го погледна Хокинс, — искате да кажете, че за такъв род услуги трябва да се заплаща по-добре. Съгласен съм с вас и на дело ще докажа това. Джон — обърна се към Селерс, — подай ми, моля те, чантата. — Извади пачка банкноти. — Тук са десет хиляди марки. Авансът — подаде парите на Кремер. — Мисля, че до известна степен той ще притъпи угризенията на съвестта ви.

Кремер, без да бърза, взе парите.

Хокинс му подаде лист хартия.

— Напишете ми разписка.

Без да се замисля, Кремер я написа. Тази хартийка няма да го обвърже, както си мисли Хокинс. Щом се върне в Германия, веднага ще съобщи за всичко в Центъра. Тази история ще бъде още едно доказателство за непочтената игра на съюзниците.

— Как ще поддържам връзка с вас? — попита Карл.

— Нашият човек сам ще ви намери — отговори Хокинс. — Ще ви предаде поздрав от мене и... — извади банкнота от един долар, скъса я напъйко и подаде едната половина на Кремер.

— Разбирам. — Кремер стана. — Трябва да тръгвам. Мистър Харленд сигурно се е уморил да чака.

Хокинс кимна с глава.

— Джон, изпрати мистър Кремер до нашия английски колега и внимавай чантата му да стигне до предназначението си.

„Ясно, стигнали са до мене чрез Харленд“ — реши Карл.

Мистър Харленд се оказа удивително мълчалив и делови джентълмен. Прегледа съдържанието на чантата и сухо попита:

— Колко?

Кремер назова сума, за всеки случай значително по-голяма от тази, която ориентировъчно беше определил Вайганг. Мистър Харленд помисли само няколко секунди. Без да произнесе нито дума, подписа чек. Заедно с чека подаде на Кремер и лист хартия.

— Тук има списък от въпроси, които ни интересуват — каза той и веднага стана.

Карл разбра, че аудиенцията е приключена.

На следващата сутрин отпътува за Германия.

Високата цепнатина се губеше в тъмнината. Огромни гранитни блокове преграждаха пътя — трябваше да се промъкват през тях. Камъните бяха мокри и хлъзгави, хората вървяха трудно и често се спираха да почиват. По-нататък цепнатината се снижаваше, каменният таван се спущаше все по-ниско и по-ниско.

Най-сетне Гибиш се спря.

— Още малко остана — каза той на Ветров. — Цепнатината продължава още около двеста метра, а може и малко повече. Галериите на завода са дълги около тридесет-четиридесет метра. Определихме го достатъчно точно. Мощни помпи изкачват бензина на повърхността, цепнатината минава под самия завод и непременно ще чуем шума. Ние с Улман избрахме горе-долу мястото, но и вие вижте...

Ветров заповяда всички да почиват, а двамата с Гибиш запълзяха напред. Цепнатината се превърна в ниска дупка. Само на едно място се разширяваше и образуваше малка пещеричка. След нея отново се вклиняваше в гранитните скали, ставайки все по-тясна и по-ниска.

Гибиш, който пълзеше пред Ветров, се спря и се облегна на стената, като дишаше тежко. Самият Ветров се беше уморил, а как ли се чувстваше старият човек след толкова труден път...

— Починете си — предложи му той, — ще успеем, петнадесет минути по-рано или по-късно... Само да не закъснеем за смяната, когато немците проветряват помещенията от бензинните пари и извеждат всички работници навън.

Вместо отговор Гибиш посочи с очи нагоре. Ветров се послуша. През дебелия пласт земя проникваше сякаш жужене на пчели. Даже в началото си помисли, че просто му шумят ушите.

— Чувате ли? — кой знае защо шепнешком попита Гибиш.

Ветров кимна.

Гибиш бутна с пръст тавана.

— Моторите... — После почука по лявата стена. — На няколко метра зад тази стена са останките от вентилационната галерия. Ако не бяха я затрупали, щяхме да минем оттам, както при обикновена екскурзия.

Ветров го погледна и старият миньор го разбра без думи.

— Някога, на младини — обясни Гибиш, — бях много любознателен и извънредно силен. Тогава обходих с приятелите си всички подземни кътчета. Веднъж открихме и тази пещеричка. Ако

беше по-голяма, нямаше да се отървем от туристи. А така — забравиха за нея и ето на — изминаха петдесет години... Спомних си за нея, когато Улман се обърна към мене за помощ. Дълго търсихме този проход дотук — фашистите бяха зациментирали и него. Но от времето и бомбардировките горната част от стената на галерията се беше слегнала и успяхме да прокараме път до тази пещеричка. — Старецът се закашля и това още повече го изтощи. Лежеше неподвижно, скрил лице в длани, само гърдите му се повдигаха тежко и с хриптене поемаха застоялия въздух.

Ветров пропълзя малко по-нататък и се послуша. Тук почти не се чуваше шумът на моторите. Гибиш беше прав — трябваше да сложат взрива точно на това място. За да не сбъркат, на връщане на няколко пъти се спира и се слуша. Накрая видя малка вдлъбнатина в стената, остави в нея раницата и се върна с Гибиш при другарите си.

— Свидрак — повика той поляка, — вземи кирката. Ще видиш раницата ми в една вдлъбнатина, поразшири я. Остави раницата си тук.

Освободен от товара си, пан Тадеуш бързо допълзя до вдлъбнатината, в която лежеше раницата. Скалата се оказа твърда, трудно се поддаваше. Но Свидрак беше упорит, копаеше ли копаеше, откъсвайки парченце по парченце.

Някой светна с фенерче и пан Тадеуш видя до себе си смешното, изцапано лице на Ветров. Бършейки потта си, Юрий беше размазал праха по бузите и челото си и сега приличаше на момченце, което току-що е яло пердах от баща си. Свидрак се усмихна, искаше да му каже, но само изтри потното си чело и се отмести, за да може Юрий да прецени работата му.

Ветров взе кирката и удари няколко пъти по камъка, за да разшири още малко вдлъбнатината.

— Сега взрива — обърна се и даде сигнал с фенерчето.

Заедно с Тадеуш предпазливо сложиха тротила в нишата.

— Ще стигне — доволно каза Ветров, като огледа купчината от неголеми кубчета, които заемаха почти целия проход. — Хайде сега да пресметнем...

— Кое? — не разбра Тадеуш.

Ветров не отговори. Гледаше часовника си и беззвучно мърдаше устни.

— Трябва да пресметнем — каза накрая — колко време ни е нужно, за да стигнем до изхода.

— Пан Юрий вярва, че ще успеем да се спасим? — с нескривана ирония попита Свидрак.

— Хайде заедно да пресметнем, Тадеуш. — Ветров не обърна внимание на иронията му. — Имайте предвид, че войниците са преследвали Улман и не знаят, че са били двама.

— Забравяте за гестаповците, които са следили Гибиш и Улман от селището — прекъсна го Свидрак. — Навярно вече са успели да претърсят с кучета цялата околност.

— Не допускате ли, пан Тадеуш — сега Ветров го иронизираше, — че кучето може да не намери следата или може да я загуби.

— Малко вероятно... — измърмори Свидрак.

— Едно-две на хиляда. — Ветров нахлупи каскета на челото си. — Но все пак ще тръгнем назад. По-добре да умрем в сражение, отколкото в тази влажна гробница — зиморничаво потръпна той. — Няма да умрем нахалост.

— Не помислих за това... — призна Свидрак.

— И така, да пресметнем! Изминали са три часа и половина, откакто сме тръгнали. Час и половина за това — Ветров посочи с глава нишата с взрива, — значи, вървели сме два часа. С товар. Връщането ще бъде по-бързо. — Извади детонатор с часовников механизъм, нагласи стрелките и нави часовника. — Значи, след два часа.

Свидрак погледна часовника си. Близко един часът през нощта. Ще видят ли още веднъж слънцето?

До преградения от тях проход стигнаха бързо и без произшествия.

— Нали ви казах — тържествуваше Василко, — че онези няма да посмеят да наврат мръсните си носове под земята.

— Мълчи! — Свидрак сложи ръка на рамото му.

Усещането за близка опасност не напускаше пан Тадеуш и го правеше съсредоточен и внимателен.

Започнаха да разчистват прохода. Сериозността и тревогата на Свидрак постепенно се предаваха и на другите — работеха бързо, съсредоточено. Внезапно Ветров заповяда:

— Всички да се отдръпнат!

Момчетата стояха в недоумение.

— Назад! — завика командирът. — Бързо!

Експресът Берн — Берлин спря на перона на пограничната немска гара. Тук Карл Кремер трябваше да вземе влака за Дрезден. Хвърли в куфара несесера и пижамата и с удоволствие изскочи от задушния вагон.

До входа на гарата към него се приближи широкоплещест човек на средна възраст със спортно яке.

— Карл Кремер? — попита той.

Карл отстъпи крачка назад, изгледа човека с недоверчив поглед. Кой е този и какво иска? Усмивва се уж любезно, но изразът на лицето му е неприятен: долната устна издадена напред, брадичката му тъпа, а очичките му малки и зли. Приличаше на булдог. Имаше същата мускулеста шия и големи зъби.

— Карл Кремер, ако не се лъжа? — попита отново и пак показва зъбите си.

— Да, аз съм Карл Кремер — отговори Карл.

Лицето на човека се разтегна в усмивка, сякаш беше срещнал близък приятел.

— Ще ми отделите ли няколко минути?

— Не — твърдо отговори Кремер. — За съжаление нямам време.

Непознатият от пръв поглед му се стори подозрителен и Карл искаше да избегне разговора.

— Изпратен съм от Фон Вайганг — сниши глас човекът. — Имам поръчение за вас. Вървете след мене.

— С какво ще докажете?... — започна Кремер, но човекът го прекъсна.

— Да излезем от гарата — заповяда той на Кремер, — там всичко ще се изясни.

Карл вдигна рамене и тръгна след него. Излязоха на площада пред гарата. Закрита черна кола рязко спря пред Карл и го изпръска с кал.

— Сядайте! — отвори вратата спътникът му.

— Никъде няма да тръгна, докато...

Карл не успя да се доизкаже. Някой го хвана за ръцете и ги изви назад. Изсракаха белезници. Кремер се дръпна назад, но напразно.

— Спокойно, момче! — изгърмя някой над ухото му. — Ще ти смажа краката!

Карл неволно погледна надолу и видя огромни четиридесет и шести, четиридесет и седми номер обувки. „Такъв наистина може да те смаже“ — помисли си Кремер и в този миг го вдигнаха и го хвърлиха в колата. Удари коляното си на вратата и падна на задната седалка. Великанът се тръшна до него, а вторият — с лице на булдог — седна отляво. Колата веднага потегли.

— Това е произвол! — уверено започна Кремер, макар че разбираше: играта е загубена. — Ще се оплача!

— Ще ти кажа едно оплакване! — Великанът хвана Карл за ухото, обърна го с лице към себе си. — Виж го ти, негодника, още се опъва!

— Нямате право... — започна Кремер.

Вторият се закикоти зад гърба му.

— Гестапо винаги има право!

— Не сте показали документите си и не зная кои сте вие... — продължаваше Карл.

— Ето ти един документ! — Великанът го удари по брадата. Зъбите на Кремер изтракаха, той падна върху човека отляво. — Какви документи са ти нужни още?

— Недей, Хелмут — вторият гестаповец спря другаря си. — Ще изцапаш с кръв колата.

Великанът недоволно измърмори нещо. Някак си неохотно обискира джобовите на Карл, взе всичко, каквото имаше в тях, и се обърна към прозореца. Колата излезе от градчето. Кремер погледна настрани, за да разбере накъде пътуват, но вторият гестаповец метна върху главата му черен парцал.

Колата се носеше с голяма скорост, гумите свиреха на завоите. „Не по-малко от сто и десет километра в час — определи Кремер. — Взеха ме в единадесет без пет. Макар и приблизително, ще зная колко километра сме пропътували.“

Кремер седеше в неудобна поза, подпрян на една страна върху облегалката. Ръцете му, оковани в белезници, отекоха, парцалът върху главата му вонеше на пот и евтин тютюн. Беше жаден, леко му се повдигаше, но с усилие на волята се зае да премисли всичко, което се беше случило.

„Руди Рехан?“ — най-напред си помисли той. Но Рехан щеше да го предаде само в случай че над самия него надвисне опасност. Все пак

не трябва да забравя този вариант.

Може би срещите му с Щекер, Улман и Ветров? А засадата в дома на Марлен Пелц? Абсолютно непредвидени случайности могат да насочат Гестапо по следите му. Бяха го запознали с най-различни случаи на провал на разузнавачи от най-висока класа и знаеше, че и най-внимателните не са застраховани от провал.

На някаква дупка колата подскочи и Карл удари главата си в облегалката. Дявол да ги вземе тези гестаповци, сякаш са се наговорили: седят, мълчат като риби, поне две-три думи да бяха си разменили... Можеше да се изпуснат нещо...

Да допусне, че са узнали за подозрителните му връзки, щяха ли тогава да го пуснат в Швейцария? Разбира се, че нямаше. Значи причината е в самото пътуване. Можеха да арестуват Кремер само по заповед на Имперското управление за безопасност, защото се знаеше, че пътуването му — на пръв поглед с невинен търговски характер — е организирано от Вайганг. А като се вземе предвид старото приятелство на групенфюрера със самия Химлер, то ще бъдат необходими особено силни доказателства за вината на Карл Кремер или на Вайганг. Наистина някой би могъл да издаде заповед за арестуването му, поемайки този голям риск с надеждата, че като отива на дъното, Кремер ще повлече след себе си и групенфюрера.

Какви доказателства срещу Карл Кремер може да има Гестапо?

Преди всичко за пътуването му би могъл да знае и още някой — например Шрикел — и да уведоми Берлин. Не. Тогава щяха да го арестуват на границата, да го обискират и без много церемонии, да вземат компрометиращите го материали.

По-нататък. В Цюрих можеха незабелязано да го проследят и да установят, че се е срещал с американците. И все пак само този факт, макар и подозрителен, не може да бъде доказателство за антигерманската дейност на Карл Кремер. Чарлз Хокинс е делови човек и освен това по паспорт не е американски поданик. Няма закон, който да пречи на честния немски търговец да сключва изгодни сделки. Ако Гестапо гради обвинението си на това, едва ли ще може да докаже нещо. Вярно е, че ако работата засягаше само Карл Кремер, може изобщо нищо да не се доказва — има хиляди начини да го арестуват. Но доколкото Карл разбираше, целта на тази игра беше съвсем друга.

Когато полковник Левицки подготвяше Петро Кирилюк за работа в Германия, той му разказа за борбата между ръководството на хитлеристкия райх — за тяхното коварство и жестокост, за методите, които използват в борбата за власт.

Възможно е някой да иска да отстрани Вайганг от пътя си и да разчита за това на показанията на Карл Кремер.

А гестаповците сякаш нарочно мълчат — дума не продумват... Ясно, това е психологически пресметнато: да го обземат тревожни мисли, отчаяние да трови сърцето му. Често това изтощава повече от изтезанията...

Колата спря, засвири клаксонът.

— Ти ли си, Курт? — попита някой сърдито. — Бързо се върнахте.

Съседът на Карл отляво спусна стъклото на вратата и каза недоволно:

— Какво те интересува? Отваряй вратата и си затваряй човката!

— Ще съжаляваш за постоянната си грубост към мене, Курт — изхриптя часовоят. — Ще ти го върна тъпкано!

— Млъкни, стара врано!

Карл чу скърцане на врата и колата потегли. Направи остър завой, измина още малко и спря. Гестаповецът отляво — Курт, както вече разбра Кремер, му смъкна кърпата:

— Излизай! — заповяда на Карл.

Кремер се огледа, като се мъчеше да не пропусне нито една подробност. Висока ограда, бодлив тел, отдясно гараж с няколко помещения. Веднага след асфалтовата площадка започваше градина с цветя, между лехите се виждаше посипана с пясък пътечка, която водеше към двуетажна къща. Ако не беше затворническата ограда от бодлив тел, щеше да прилича на имот на човек от средна ръка.

— Хайде! — Курт бутна Кремер в гърба и се отправиха към къщата.

Отпред вървеше едрият гестаповец. „Хелмут — спомни си името му Кремер. — Наистина великан.“

Хелмут вървеше с ръце в джобовете и малко прегърбен. Тромаво пристъпяше с грубите си ботуши, като оставяше върху пясъка на пътечката дълбоки следи.

Големи, широки, с необикновени шарки — рибена кост, две една до друга, които му напомняха за нещо, но не можеше да се сети какво. Карл погледна обувките на Хелмут. Солидни, с гумена подметка, а шарките са сигурно за да не се плъзгат.

„Къде е виждал тези следи? Какво значение има? Следи като следи...“ Ето и вратата. Прозорците на първия етаж са тесни и тъмни, с решетки, вратата е дъбова, обкована с железни ивици. Непристъпна е дори за Хелмут.

Великанът извади от джоба си тежък ключ, отвори вратата и пусна Кремер да мине напред.

— Хайде, хайде! — бутна го отзад Курт. — Няма да се церемоним с тебе.

Тъмен тесен коридор. Кремер се спря, не виждаше нищо. Чу как зад гърба му изскърца врата. Някой, сигурно Хелмут, го хвана за яката, свали му белезниците и го блъсна в тъмното. Вратата се хлопна, бравата щракна. Карл полетя напред, едва успя да се задържи, но се удари по болното коляно. Напипа пред себе си края на креват. Седна. Очите му постепенно свикнаха с мрака, по-точно с полумрака. От тесен прозорец под тавана проникваше слаба светлина.

Някога стаята е имала прозорец, после са го зазидали и са превърнали стаята в килия. Нар с тънък дюшек, кофа, желязна врата с шпионка. Поне беше топло.

Карл раздвижи отеклите си ръце. Почувства как кръвта запулсира в крайчетата на пръстите му. Отново седна на края на нара. Така завърши кариерата си бижутерът Карл Кремер: килия, нар и кофа. Какво пък, не е чак толкова неочаквано — той знаеше къде отива, беше подготвен и за такъв край. Сега само да издържи! Ще го бият и изтезават. Никога не бяха го били — само в лагера за военнопленници го бяха ударили няколко пъти с приклад. Но то е нищо в сравнение с това, което го очаква. Ще издържи ли?

Карл знаеше, че трябва да издържи, но все пак го измъчваха съмнения. Даже си помисли, че иска час по-скоро да започне всичко, за да се увери, че духът му е по-силен от тялото.

Легна, затвори очи и се опита да пропъди съмненията. Спомни си огромните обувки на гестаповеца и се сепна. Отново чу как пясъкът скрипти под стъпките на Хелмут. И на всяка стъпка — онези шарки...

Но къде все пак е виждал тези следи?

Карл изведнъж си спомни. Да, спомни си къде и кога беше видял същите следи с такива шарки. Но това е... Не, не може да бъде...

Ветров грабна кирката и с всички сили замахна по горната част на прохода. Падна пръст, започна да затрупва дупката, а Юрий удряше и удряше, като сриваше мократа пръст.

— Какво прави? — не издържа Гибиш. — Това е единственият ни път за връщане!

Старият миньор се спусна към Ветров, но Свидрак го спря. Стояха и наблюдаваха.

Ветров затрупа прохода и изнемощял се отпусна на камъка до него. Погледна другарите си.

— Фашисти ли? — не издържа Василко.

— Газ... — пое си дъх Юрий. — Хвърлили са в галерията газови гранати.

Добре че Юрий беше почувствал слаб мирис на газ още когато започнаха да разчистват прохода. Със затворени очи и без да диша, Юрий срина пръстта и прегради пътя на газа. Сега седеше и едва си поемаше дъх, гледаше възбудените лица на другарите си и мислеше защо направи всичко това. Храната и водата ще им стигнат най-много за ден, а после? Във всички случаи — смърт.

Ветров знаеше, че ей сега те също ще разберат това и търсеше думи, с които поне малко да окуражи момчетата. Търсеше, но не ги намираше.

Пръв схвана положението Свидрак. На слабата светлина на фенерчето Ветров видя как се удължи и без това продълговатото лице на пан Тадеуш, как очите му станаха сурови.

Свидрак въпросително погледна Гибиш, но той само поклати отрицателно глава. Отдавна се беше приготвил за смъртта. Може би защото имаше зад гърба си седемдесет години, а може би защото през дългия си живот неведнъж беше затрупван под земята.

— Но може би все пак има някакъв изход оттук? — попита Ветров за всеки случай.

Гибиш безнадеждно махна с ръка.

— Все пак трябва да има някакъв изход — продължаваше Ветров, а сам знаеше, че няма. Не можеше да позволи да седят така и да чакат смъртта. Цялото му същество въставаше срещу пасивното очакване и жадуваше действие. В края на краищата имат много време, даже прекалено много и могат да огледат тази проклета пещера. След

петдесет минути взривът ще избухне, но той е далеч и надали ще ги засегне.

Ветров решително вдигна групата.

— Рано е да се предаваме — каза уверено. — Трябва всичко да се огледа, всичко се случва.

— Така е, рано е да скръстваме ръце — подкрепи го Свидрак. — Да тръгваме!

Гибиш тръгна пръв. Движеха се покрай стената, като я осветяваха метър по метър. Но навсякъде се издигаха камъни. Те им преграждаха пътя, трябваше да се катерят по тях. Всички се умориха и Василко започна да протестира:

— Безсмислено е. Все едно, оттук няма да излезем...

Ветров се спря, хвана момчето за рамото, раздруса го. Освети с фенерчето лицето му. Василко очакваше да му се скара, да се развика. Но Ветров каза с насмешка:

— Не съм предполагал, че си толкова малодушен. Ако знаех, нямаше да те взема за нищо на света.

— Аз?... Аз малодушен! — избухна Василко. — Аз!... — заекна той от възмущение, но Ветров не го щадеше:

— Разхленчил си се като дете! Прииска ти се спокойно да умреш, а? Е, оставай, умирай...

— Не сте ме разбрали добре — опита се да се оправдае Василко. — Просто скалите...

— Щом не съм те разбрал — успокои се Ветров, — тръгвай пръв. Гледай, Гибиш сигнализира...

Василко се покатери по каменния блок и се отправи към Гибиш. Ветров освети часовника си и загаси фенерчето. Палеха светлината само в краен случай: ако батериите се изтощят, ще ги обгърне вечен мрак. За какво им беше светлината, никой не можеше да обясни, но явно човек е устроен да се надява на нещо, даже когато съзнава безнадеждността на положението си. А може би този страх от тъмнината ни е останал още от първобитния човек?

Но ето, фенерчетата започнаха да светват все по-често. Ветров знаеше защо. Оставаха няколко минути до избухването на взрива... Всички се вълнуваха, очакваха го с нетърпение и в същото време с тревога, с някаква неосъзната тревога: ами ако нещо се е развалило, ако са сбъркали нещо?

Ветров беше убеден, че всичко е направено както трябва и е изчислено до секунда. Отново освети часовника — оставаха три минути. Въздъхна. Даже ако часовниковият механизъм не задейства, което е изключено, имат достатъчно време да се върнат и да го включат отново. Тогава — той съзнателно се беше подготвил за това и знаеше, че така ще направи — ще отпрати всички на безопасно разстояние. И ще запали детонатора. Даже няма да чуе взрива...

Но няма ли по този начин да измени на другарите си? Та тях ги чака бавна и сигурна смърт, а да умре така, като запали детонатора — е истинско щастие...

Но пък не би могъл да взриви и другарите си...

Ветров отново светна с фенерчето: ето, ей сега.

— Стойте! — заповяда той. — По-тихо!

Не стана нужда да повтаря: всички замряха — в мрака тишината се възприемаше по-различно, по-пълно, имаха чувството, че могат да я докоснат с ръка...

Секундите се нижеха. Измина може би повече от минута. Ветров не издържа и запали фенерчето. Стори му се, че именно това слабо

движение на пръста му предизвика взрива — избухна сякаш съвсем наблизно, земята затрепери под краката му, трябваше да се притисне с гръб към студения камък, за да не падне.

В този миг почувства как блокът зад гърба му се заклати, запаленото фенерче затанцува в ръката му, слабият лъч затрептя в тъмнината. Върху главата му се посипа пръст, нещо го удари силно по лявата ръка. Но това, което видя Ветров, го накара да забрави болката и да се втурне напред. Всичко протече като в забавен кадър от някакъв филм на ужасите. Огромният гранитен блок, под който стоеше Свидрак, се разлюля и падна. Юрий видя как Тадеуш вдигна ръце, сякаш искаше да задържи многотонната тежест.

Ветров закрепя, без да чува собствения си глас. Хвърли се към блока, натисна го с цяло тяло, с ужас съзнавайки, че даже ако с общи усилия успеят да го преместят, всичко вече е свършено.

Въпреки това даваше заповеди и всички му помагаха... докато накрая не заповяда да отстъпят.

Сега никой не пестеше батериите. Ветров се вглеждаше в мрачните лица на другарите си — май няма друг пострадал. Все пак попита:

— Всички читави ли са?

Никой не отговори, само Юзеф неволно се опипа отстрани. Ветров забеляза това движение.

— Какво ти е, Юзеф? — насочи към него лъча на фенерчето.

— Ама, моля ви се, нищо ми няма... Дребна работа.

Ветров го накара да вдигне ризата си. Наистина нищо страшно, имаше само голяма синина и кожата беше одраскана.

Юзеф гледаше Ветров, устните му трепереха. Каза в отчаяние:

— По-добре и мене да...

Ветров искаше да му се скара, но само вдигна рамене. Току-що и той беше мечтал за лека смърт. Все пак Свидрак има късмет.

Гибиш извади цигара и бавно я размачка между пръстите си. Драсна клечка, наведе се над пламъка и застина, втренчил поглед в трептящото пламъче.

Опари пръстите си и изруга, тръскайки ръката си:

— Има ли някой парче хартия?

— Защо ти е? — учуди се Юзеф.

— Почакайте... Трябва ми пламък...

Василко извади от джоба си сандвич, увит във вестник. Отви вестника и го подаде на Гибиш.

— С портрета на Гьобелс... Нека изгори, макар и символично... — пошегува се с тъжен тон той.

Гибиш запали вестника и го вдигна високо над главата си.

— Факелно шествие ли искате да организирате? — пошегува се Василко. Ветров го погледна осъдително — загинал е другар, а той се шегува. Но Василко не спираше: — Ама няма зрители и изобщо...

Гибиш прекъсна момчето с решителен жест. Замря, като внимателно наблюдаваше пламъка. Червените неравни езичета трептяха и леко се накланяха на една страна.

— Видяхте ли? — радостно попита Гибиш.

Всички се спогледаха в недоумение. Старият миньор махна с ръка. Седна, жадно пое цигарения дим и обясни:

— В пещера, която няма изход, въздухът е неподвижен, значи и пламъкът ще е неподвижен. А тук има тяга...

— Почакайте, почакайте — развълнува се Василко, — искате да кажете, че...

— Нищо не искам да кажа! — ядоса се Гибиш. — Нищо не зная, но след взрива може да са станали размествания. Трябва да проверим...

— Хе! — изведнъж извика с цял глас Василко. — Веднъж да има полза и от куция!

— Какъв куц? — не разбра Юзеф.

Василко ритна парчето вестник с обгорелия портрет на Гьобелс. Направи го така естествено, че даже Гибиш се усмихна.

Ветров се докосна до скалата, която притисна Свидрак. Свали шапка. Василко притисна бузи до студения камък и Ветров забеляза в очите му сълзи.

„Още е съвсем дете..." — помисли си тъжно. Въздъхна и даде команда:

— Тръгваме!

Отново напред вървеше Гибиш. Навлязоха навътре в пещерата и попаднаха в цепнатина, подобна на онази, по която стигнаха под галериите на завода.

От време на време Гибиш се спираше и палеше остатъците от вестника с речта на Гьобелс. После отново тръгваха през каменните

блокове.

На едно място Гибиш трябваше да разширява прохода с кирка; Ветров съжали, че не е отпред, и този старец, който и без това е толкова уморен, трябва да разчиства пътя за всички.

След малко цепнатината се поразшири. Сега през цялото време се изкачваха по грамадни скални стъпала. Ветров предложи на Гибиш да се сменят, но Гибиш решително отказа. Дишаше тежко, но не се спираше.

Стана студено и това зарадва Гибиш.

— Молете се на бога — каза прегракнало на Ветров, — може да имаме късмет.

— Моля се на дявола — пошегува се Юрий, — ние сме в неговото царство и тук господ няма власт.

Гибиш отново запали клечка кибрит и закри пламъчето с длан, за да не угасне. Изминаха още десет-двадесет метра и изведнъж проходът свърши. Гибиш затъпка на място и заопипва стената с лъча на фенерчето.

— Почакайте! — викна Василко. Запали фенерчето си и насочи лъча към тясното тъмно петно на малко повече от два метра височина. Фенерчето трепереше в ръцете му, светлината танцуваше по стената и всички като омагьосани гледаха петното.

— Та това е изход! — пръв наруши тишината Юзеф. — Света богородице, изход!

— Загасете фенерчетата! — шепнешком заповяда Ветров. — И по-тихо!

От пролуката струеше свеж студен въздух.

— Виждам звезди — прошепна Юзеф.

— Не говори! — сърдито го прекъсна Ветров. — Може да има гестаповци.

Ветров се подпря с ръка на стената, подложи гръб на Юзеф и той с усилие се провря през отвора.

— По-бързо — подканяше го Ветров.

Изминаха няколко секунди, а може би минути... — накрая се чу шепотът на Юзеф:

— Всичко е спокойно... Може да излизате...

Той помогна първо на Гибиш да се измъкне, после на Василко. На Ветров спуснаха въже и внимателно го издърпаха. Юрий излезе на

повърхността и попита Гибиш:

— Къде се намираме?

Старият миньор посочи с пръст надясно:

— Ето там, на два километра оттук, е шосето, а над него е входът на пещерата.

— Нима сме изминали два километра? — усъмни се Ветров.

— Цепнатината ни е извела по права линия.

— На шосето не трябва да излизаме... — започна да разсъждава на глас Юрий. — Как да се доберем до града?

— Зад онзи хълм — посочи вляво Гибиш — има железопътна линия.

— Да се появим в такъв вид на гарата! — скептично каза Юрий. — Трябва да се измием и да се оправим...

— Тогава ето какво... — започна Гибиш нерешително. — На гарата работи един роднина на жена ми.

— Може ли да ни скрие за няколко дни, докато се преместим на сигурно място? — попита Ветров.

Старият миньор се поколеба.

— Гестаповците сигурно ще ме търсят. Възможно е и у роднините на жена ми.

— Тогава още днес трябва да се доберем до града. Утре стотици агенти ще имат вашата снимка.

Спуснаха се надолу по хълма и стигнаха до страничен път, който водеше към гарата. Като я наближиха, по шосето прелетяха, блестяйки с фарове, четири камиона с войници. Значи вече са вдигнали тревога и есесовците обкръжават района на завода. Трябва да побързат...

Роднината на Гибиш ги разбра от половин дума. Изнесе в кухнята купчина стари дрехи, четка и боя за обувки.

— След осемнадесет минути — погледна той старинен дървен часовник — ще мине товарен влак за Дрезден. Има престой половин минута.

Ветров се двоумеше. Разбира се, добре ще бъде да се измъкнат бързо оттук, но е опасно кондукторът да не ги забележи...

В отговор на мислите му роднината на Гибиш каза:

— Ще отвлека вниманието на кондуктора, ще поговоря с него, а вие влизайте във вагоните.

— Добре тогава — съгласи се Ветров, — но вие — обърна се той към момчетата — ще скочите в движение преди града. Ние с другаря Гибиш ще слезем, когато влакът спре. Вашите крака ще издържат.

Роднината на Гибиш загаси лампата и ги изведе на двора.

В далечината вече се чуваше потракването на товарния влак.

Кремер се разхождаше в килията и се мъчеше да приведе в ред мислите си. Припомняше си. Това се случи неотдавна. Беше паднал първият сняг, не му се спеше, стана преди да се беше събудила прислугата и излезе в парка. Постоя на широката тераса, покрита с бял пухкав сняг. Снегът се стелеше като килим, чист и недокоснат, и върху него само тези следи. Точно такива — големи, със същите шарки. Започваха от вратата, водеща към стаите на Вайганг.

Карл тръгна, неговите следи бяха два пъти по-малки от тези. Ранният посетител на Вайганг беше завил по алеята с бронзовите джуджета и беше продължил, без да спира, до къщата на Шрикел. Карл помнеше това съвсем точно: даже после искаше да попита групенфюрера с какъв циклоп дружи той.

Сега всичко това оживя в паметта на Кремер: белият сняг, черните джуджета и следите с познатите шарки рибена кост... Нима при Вайганг е бил Хелмут?

Карл прехвърли в паметта си всички: охраната на вилата, шофьорите, градинарите, живеещите в къщата на Шрикел. Никой не можеше да се сравнява с Хелмут. Разбираше, че предположенията му са несигурни, даже най-лекомисленият следовател не би ги взел за основа на хипотеза. Но той не беше следовател и никой не го караше да търси потвърждение на версията си. Чувстваше, че има нещо в това съвпадение и ако се окажеше просто съвпадение, случайност, от това положението му нито щеше да се влоши, нито да се подобри.

А ако не е съвпадение? Ако наистина Хелмут е бил тогава при Вайганг? Така, а кога беше завалял първият сняг?... Точно тази вечер беше дошла фройлайн Краузе, а на следващата сутрин имаше разговор с Вайганг, след което замина за Швейцария.

Кремер се спря и се ошипа по ръката. „Е, какво от това? Като си помислиш, никакви следи...“

Ами ако групенфюрерът е разговарял с Хелмут, да кажем, по същото време, когато възложи задачата и на него, то тогава всичко идва на мястото си. Значи Вайганг иска да го провери, да се убеди — доколко може да му се доверява... И е заповядал на Хелмут и Курт да направят това.

Какво пък, групенфюрерът ще получи убедителни доказателства!

А ако всичко това е плод на прекомерна фантазия? Всъщност той нищо не рискува. Поведението му не трябва да се различава от

предишното. По този начин ще подчертае верността си към Вайганг, ще я подчертае тактично, без да прекалява и тогава силният туз на групенфюрера ще се превърне в жалка шестица.

Карл се изтегна на коравия нар. Главното сега е да пести силите си. Опита се да заспи, но не можа, нервите му бяха опънати докрай. Лежеше и се мъчеше да не мисли какво ще стане с него след два-три часа. Изведнъж седна на нара и тихичко се засмя. Как не се сети порано? Изглежда, все пак арестуването му здравата го е разтърсило, щом не обърна веднага внимание на такава груба грешка от тяхна страна. Ако го бяха арестували, така да се каже, истински, непременно щяха да го обискират най-щателно и щяха да му вземат и дрехите. Не може да се нарече обиск това, което направи Хелмут — пребърка набързо джобовете му, без дори да ги изпразни както трябва. Не, Гестапо не допуска такива грешки. Под вътрешния джоб на самото му имаше таен джоб. В него беше сложил снимката на Хокинс и половинката от банкнотата.

Тази мисъл успокои малко Карл, той отново легна, затвори очи и видя Катруся. Тя го гледаше сериозно и малко изплашено — тъмните ѝ очи изглеждаха съвсем черни. Не му се разделяше с Катруся, но в килията кой знае защо влетя Ветров, след него — Хелмут. Ветров избягна удара на Хелмут и го удари под брадата така, че гестаповецът падна, като се блъсна с гръб в желязната врата. Желязото зазвънтя, Хелмут стана и викна на Карл:

— Излизай!

Кремер скочи. Ключът дрънчеше в желязната врата. Колко ли време е спал? Процепът под тавана не светеше — значи е вечер или нощ.

Вратата се отвори — на фона на залятия от електрическата светлина правоъгълник се чернееше фигурата на Хелмут.

— Излизай! — подрънкваше с ключовете той. — По-бързо!

Кремер обидено вдигна глава, прекрачи прага. Хелмут мълчаливо му показва вратата вдясно, на края на коридора.

Стаята, в която влязоха, беше голяма, тъмна, с кахлен под и дълга полица, на която грижливо бяха подредени никелирани инструменти. В камината горяха дърва. Пред нея имаше две кресла и масичка с начената бутилка. В креслото с гръб към Карл седеше Курт, а на камината се беше облегал як есесовец с разкопчан мундир.

Кремер се спря посред стаята. Един поглед беше достатъчен, за да разбере къде е попаднал: лошо измитите кървави петна по стените, блестящите инструменти, разбира се, не хирургически...

— Ела по-близо — обърна се Курт.

Кремер не се помръдна.

— Искам да зная с какво право ме арестувахте и ме доведохте тук?

Хелмут се закикоти, но Курт го спря с нетърпелив жест.

— Виж какво, негоднико — каза едва ли не ласкаво той, — тук питаме ние. Съветвам те да бъдеш учтив и послушен и да отговаряш точно и изчерпателно... на всичките ни въпроси. Знаем кой си и защо си пътувал в Швейцария. Трябва да уточним само някои подробности.

— Готов съм да отговарям на въпросите ви, господа — започна Кремер, — при условие че...

— Млъквай! Никакви условия! — прекъсна го Курт. — Може да почваш... — кимна той на есесовеца с разкопчания мундир и добави добродушно: — От сутринта те сърбят ръцете...

Онзи свали мундира си. Измери с поглед Карл от глава до пети, направи няколко пружиниращи крачки и неочаквано го удари с дясната си ръка така, че Кремер едва се задържа.

— Че той бил силен! — учуди се есесовецът и отново го удари с все сила.

Пред очите на Карл заиграха цветни кръгове. Но и този път се задържа на краката си.

— Това удар ли е? — засмя се Хелмут. — Отгоре на това се и хвалиш.

Той заобиколи Кремер, без да го поглежда. Лениво протегна ръка и замахна... Карл почувства, че не му достига въздух, мозъкът му пламна, краката му се подкосиха.

— С половин сила!... — горделиво закънтя над него гласът на Хелмут. — Свести го.

Есесовецът плисна върху Кремер кофа с вода и го изправи на крака.

— Ще отговаряш ли? — попита Хелмут.

Карл мълчаливо кимна.

— Е, това се иска — доволно потри ръце Курт. — Казвай защо ходи в Швейцария? Само че истината.

Карл добросъвестно разказа съгласуваната с Вайганг „за всеки случай“ версия: уреждал е сделка с една швейцарска фирма за доставка на часовници. Курт одобрително кимаше с глава. Когато Кремер завърши, каза подигравателно:

— Тия ги разправяй на изповедника си!... Тук е Гестапо, а не църква и ние ще изтръгнем от тебе истината. Вайганг ли те изпрати?

— Не — отговори Кремер уверено. — Той ми помогна само да уредя документите си.

— При кого те изпрати Фон Вайганг? — гласът на Курт зазвуча заплашително. — Отговаряй, ние всичко знаем.

— Казах ви вече, че групенфюрерът ми помогна само да се справя с някои формалности.

— Не извъртай! Мисли за себе си, а не за Фон Вайганг.

— Как смееете да говорите така за групенфюрера? — В гласа на Карл звучеше искрено негодувание. — Той е един от най-преданите офицери на райха и когато узнае за вашата провокация...

— За последен път питам: каква задача ти възложи групенфюрерът Фон Вайганг?

— Не губи напразно времето си, Курт — намеси се Хелмут. Намигна на есесовеца. — Обработи го още малко...

Този път Кремер не загуби веднага съзнание. Когато му се искаше да крещи от болка и неволно стенеше, с огромно усилие на волята си налагаше да мисли за нещо друго. Представяше си огрените от слънцето брегове на Днепър, издигащия се сред зеленина златен купол на Лаврата, Катруся, пристъпяща от крак на крак на московския студ в очакване на тролея, просторните зали на Третьковската галерия, където не успя да отиде още веднъж...

Като мислеше за Третьковската галерия, Карл си спомни картината, която го беше поразила. Не си спомняше името на художника, а картината май се наричаше „Разпит на комунисти“ — стоят двама мъже със спокойни и мъжествени лица, ръцете им вързани... а пред тях лъскавото теме на белогвардеец. Сега ще започне разпитът, после ще ги разстрелят, но от устата им няма да се изтръгне нито стон. Ще може ли и той така? Нали същите идеи го доведоха до тази мрачна стая на стотици километри от другарите и родината. И враговете, макар и в други мундири, също така яростно ненавиждат онова, което е смисъл на неговия живот...

Вие му се свят от болка и краката му се подгъват. Има ли предел човешката издръжливост?

Даже и Хелмут се задъха — разкопча яка и изтри потта от челото си. Даде знак на есесовеца, който довлече Карл до камината и го метна на креслото.

— Та каква задача ти възложи Фон Вайганг? — процеди през зъби Хелмут.

Карл изпитва болка даже като диша. Но въпреки това му става смешно: наистина ли мислят, че болката може да сломи човека?

Но почакай, не прекалява ли? Ще изтърпи ли истинския Карл Кремер такова изпитание, да кажем, за милион? Някъде пишеше, че един скъперник пожертвал живота си, но не се разделил с няколкото си жълтици. За да запази тези жълтици, истинският Карл Кремер отдавна щеше да се огъне пред гестаповците, щеше да лъже, а накрая щеше да си признае всичко. Едва ли му е свойствена издръжливост на духа.

Карл придаде умоляващ израз на лицето си.

— Господа — изфъфли неразбрано, — казах ви самата истина и няма какво друго да кажа... Отношенията ми с Вайганг са само делови. Групенфюрерът ми заръча само да донеса на високоуважаемата му съпруга гривна или обици.

— Така значи, ще продължаваш да дрънкаш глупости? — с ирония изломоти Курт. — Може би ще кажеш, че групенфюрерът те е помолил да му донесеш и златни копчета за ръкавели?

— Не, не ми е поръчвал копчета. — Карл се престори, че не е разбрал иронията на гестаповеца. — А фрау Ирма, жена му, много обича гривни със скъпоценни камъни...

— А ти — намръщи се Курт, — както виждам, обичаш гумените палки... Но имай предвид, че всичко досега беше само детска играчка и ще успеем да ти развържем езика! Може — погледна той Хелмут — да пристъпим към второ действие, а?

— Може — отговори Хелмут безразлично, — знаеш, че никога не се уморявам. Но не мога да гледам такива нищожества: разстройвам нервната си система и сънувам лоши сънища.

— Ти сънуваш? — учуди се Курт. — Никога не съм предполагал!

— Сънувам... Рядко, но сънувам... Наскоро сънувах страшен кошмар. Че съм се върнал отново в цирка и някакъв зрител излиза на манежа и ме поваля по гръб. Такъв един нищо и никакъв тип, а аз не

мога нищо да направя — сила нямам и туйто. Така се изплаших, че плувах в пот. Добре че е само сън... Ти — каза на помощника си, като посочи с глава към Карл — го завлечи в килията, дано през нощта му дойде умът в главата.

Едва призори Кремер потъна в тежък сън. Тялото му гореше, можеше да лежи само по корем. Но най-страшното беше пред него. Карл не се утешаваше с илюзии и знаеше, че гестаповците не говорят празни приказки. Вярно, че ако всичко това става с благословията на Вайганг, те могат да се ограничат с двата сеанса — това е напълно достатъчно, за да изтръгнат от обикновения немски търговец всичко, каквото знае и каквото не знае...

Но Вайганг! Ето ти го приятеля на чичото, съдружника, покровителя и любителя на природата! Карл беше слушал за жестокостта на групенфюрера и въпреки това, като си спомнеше приятелския му, едва ли не бащински тон, трудно можеше да повярва, че той е режисьорът на този спектакъл. А че беше точно така, говореше не само интуицията му на разузнавач и логиката на случилото се, но и поведението на гестаповците. Нямаше да се учуди, ако в една от стаите на тази къща седеше Вайганг със слушалки и следеше всяка дума на разпита.

Когато на следващия ден отново вмъкнаха Кремер в стаята за разпити, колкото и да беше чудно, му беше по-леко, отколкото предишния ден. Едва се държеше на краката си, но знаеше, че ще издържи всичко! Тази увереност облекчаваше страданията му, намаляваше болката и главно — даваше му възможност да чувства превъзходството си над гестаповците. Те все още се надяваха на нещо, а той беше сигурен, че двубоят вече е спечелен.

Курт и Хелмут явно цяла нощ бяха пиянствали. За това говореха подпухналите им физиономии и сенките под очите им. Хелмут непрекъснато пиеше газирана вода от сифона, а Курт се беше разположил в креслото и затворил очи се преструваше, че цялата процедура на разпита изобщо не го интересува, даже го отвращава.

— Съветвам те — започна лениво Курт — да си признаеш с кого си се срещал в Цюрих и какви преговори си водел от името на Вайганг. Това е единственото, което може да спаси живота ти...

— И изобщо ще ти стане по-леко — допълни недвусмислено Хелмут.

Карл седна на стола и кръстоса крака, макар и трудно. Намръщи се от болка. Поиска цигара. Дръпна няколко пъти и каза:

— Вчера ви казах всичко, господа! Не бих искал да съм на вашето място, ако групенфюрерът узнае за случилото се тук. Не е от

тези, дето прощават... Вие можете...

Не успя да се доизкаже. Хелмут неочаквано го удари силно. Карл загуби съзнание. Свестиха го, после пак припадна от болка и пак го заляха с вода, за да дойде на себе си. Накрая се опомни на нара в килията.

Пиеше му се, но нямаше сили да се пресегне към кончето на табуретката. Ту се унасяше, ту изпадаше в някакво полубудно състояние, когато човек не чувства собственото си тяло и всичко наоколо му се струва нереално и страшно, като в кошмарен сън.

Посещаваха го и се грижеха за него. Карл се убеди в това на следващия ден, когато видя на табуретката до канчето купичка със супа и парче хляб. Не можеше да яде, но жадно изпи водата, като се опитваше поне малко да потуши огъня, който го изгаряше. Помисли си, че ако днес не го разпитват, значи предположенията му се оправдават. Вайганг е информиран за всичко, каквото става тук, и навярно ще отмени повторението на „сеанса“. Май така вчера Хелмут нарече разпита.

Денят премина спокойно и вечерта Кремер с голямо усилие яде. Сега трябва колкото се може по-скоро да се съвземе. Интересно, как ще се държат? Ще се извинят, че е станала глупава грешка, или ще измислят по-убедителна версия? Карл окончателно се убеди, че е жертва на добре обмислена провокация, когато се опипа. Тялото му беше цялото в синини, но до лицето му не бяха се докоснали.

В килията идваше само мълчаливият есесовец. Носеше храна и изчезваше, без да пророни нито дума. На петия ден доведе бръснар. Той обръсна Кремер, напръска го със скъп одеколон и Карл започна да брои минутите до освобождението си. Но минутите постепенно се разтегнаха в часове и чак вечерта в коридора се чуха стъпки. В килията влезе непознат офицер. Учтиво го поздрави и му нареди да го последва. На втория етаж отвори вратата на ярко осветена стая. В средата на стаята имаше наредена за вечеря маса, а малко отстрани в едно меко кресло седеше Вайганг.

Карл се спря на прага. Всичко очакваше, само не среща тук.

Групенфюрерът вече бързаше към него.

— Момчето ми — извика патетично той, — станала е глупава, непоправима грешка. Слава богу, всичко е зад нас, ние сме заедно и вече нищо не те заплашва!

Даде знак на офицера да ги остави сами. Продължи шепнешком:

— Станал си жертва на моя отдавнашен конфликт с шефа на Гестапо Мюлер. Неговите агенти са те арестували и изминаха няколко дни, докато разбере това и взема мерки.

— Тези дни ми струваха доста скъпо — намръщи се Карл — и нашето сътрудничество не струва колкото един от тях. Подчинените на Мюлер имат доста своеобразни методи за водене на разпит, бяха ми необходими немалко усилия, за да държа езика си зад зъбите.

— Зная всичко — отговори Вайганг, но веднага се поправи. — По-точно представям си какво са били за тебе тези дни.

Карл уморено махна с ръка.

— Имам важни новини за вас и трябва да поговорим...

— После, после — засуети се групенфюрерът, — ти сигурно си забравил вкуса на истинската храна. Хайде да хапнем. По пътя огладнях и с удоволствие ще вечерям с тебе.

Наля две чашки коняк, но Кремер отказа.

— Още не съм се оправил съвсем от „методите“ на Мюлер — пошегува се мрачно той.

Вайганг с удоволствие изпи коняка си, хапна парченце лимон и придърпа към себе си чинийка с маринована риба.

— След вечеря веднага тръгваме. Мисля, че с радост ще напуснеш този не много гостоприеман дом. — Изпи още една чашка коняк, въздъхна и се оплака: — Имам неприятности...

— Какви неприятности може да имате вие? — равнодушно махна с вилицата си Карл.

— За съжаление, може. Това, разбира се, е тайна, но ти умееш да си държиш езика зад зъбите. — Вайганг се откъсна от чинийката. — Червените диверсанти вдигнаха във въздуха подземния завод за синтетичен бензин край Дрезден.

Карл почувства как неволно по лицето му заигра щастлива усмивка. Престори се, че се е задавил и се закашля.

— Откъде пък се взеха в Германия червени? — попита той недоверчиво. — Щом Гестапо заподозря и мене, значи, че всички червени са отдавна зад решетката и нашата полиция няма вече какво да прави.

— Фактът си е факт...

— И големи ли са загубите?

— Силен подземен взрив и пожар.

— Може да е нещастен случай...

— Диверсия е! — отговори групенфюрерът, като поднесе към устата си парче печено. — Чудесно телешко — побутна го към Карл. — Истинска диверсия. Утре пристига комисия от Берлин...

Кремер опита от печеното и доволно се покашля. Наля си малко коняк.

— Хапнах, може да тръгваме — каза на шефа си. Изпи чашката на един дъх. „Наздраве, Ветров! Наздраве, немски другари! Колко ешелони с гориво няма да пристигнат на фронта, колко танкове и самолети ще трябва да стоят... Наздраве, мои смели другари!“

— Сигурно заводът е бил охраняван — каза той с равнодушен глас, само колкото да продължи разговора. — Неслучайно са го скрили под земята...

— Диверсантите са знаели много добре всички подземни галерии. С тях е бил един стар миньор, той е превел цялата група. Един комунист е убит.

„Кой е убит?“ — едва не се откъсна от Карл, но той навреме прехапа език. Запуши, за да прикрие по някакъв начин вълнението си.

— Да тръгваме! — предложи Вайганг. — Ще издържиш ли няколко часовия път?

— Искam да получа документите и парите, които ми взеха при арестуването — напомни Кремер.

— Вече се погрижих за това. — Вайганг кимна към чантата, която лежеше на масичката. — Тук е всичко.

Кремер отвори чантата. Всичко беше на мястото си, даже гребенът.

Колата ги чакаше. Седнаха на задната седалка. Вайганг вдигна стъклото, което ги отделяше от шофьора.

— Разказвай сега! — каза той нетърпеливо.

Карл извади от тайния джоб снимката на Хокинс.

— Познато ли ви е това лице?

— Хокинс! — веднага, щом го видя, възкликна Вайганг. — Това е Чарлз Хокинс! Кой ти даде снимката?

Кремер подробно разказа за срещата с американците, без да скрива нищо. Групенфюрерът слушаше внимателно. Накрая заключи:

— Зная, че Чарлз е човек с размах. Умее да предвижда нещата и да преценява точно обстановката.

— Вие не ограничихте инициативата ми — внимателно започна Кремер, — напротив, предложихте ми да действам в зависимост от обстоятелствата и не можех да не се съглася с аргументите на мистър Хокинс. В сравнение с неговите предложения контактите с англичаните ми се сториха не много перспективни.

Вайганг го слушаше с интерес.

— Ти жънеш успехи, момчето ми — каза той с уважение. — Имаш истински делови качества.

„Същото ми каза някога Ханс Кремер“ — спомни си Карл.

— Аз съм само ваш скромнен ученик — поласка той самолюбието на групенфюрера. — Значи вие не възразявате против контактите с Хокинс?

— Наивен въпрос! — възкликна Вайганг. — Ти си започнал такава работа, че даже не можеш да си представиш всички нейни последствия!

„Много добре си ги представям — помисли си Кремер с гордост, — даже по-добре, отколкото вие с Хокинс, взети заедно.“ Каза, като сведе скромно очи:

— Мистър Хокинс ме помоли да ви предупредя, че сделката ни е абсолютно секретна и никой друг не трябва да знае за нея.

Карл имаше предвид Шрикел и изглежда улучи — групенфюрерът недоволен сви рамене.

— Разбира се... разбира се... — промърмори той. — Но документите трябва да се събират някъде на едно място и някой трябва да отговаря за тяхното съхраняване.

— Този, който ще се занимава с това — продължи Карл, — съвсем не е нужно да знае къде се изпращат.

— Да, разбира се, така е — не съвсем уверено се съгласи групенфюрерът и Карл разбра, че по този въпрос ще има още трудности. Не искаше да изостря разговора и премина на друга тема.

— Искам да обърна вниманието ви на молбата на Хокинс да установите контакти с ръководителите на Дрезденската банка и с най-влиятелните представители на деловите кръгове. От една страна, това ще улесни предаването на патентите и техническата документация на американците. Мисля, че нашите доставчици няма да имат нищо

против. От друга страна, ще се отрази на икономическата политика на Съединените щати спрямо бъдеща Германия.

— Да, разбирам и по този въпрос съм съгласен с Хокинс. — Групенфюрерът протегна крака и се отпусна на меката облегалка. — Макар че са необходими някои уточнения и по-определени гаранции...

Карл го разбра и не дочака да се изкаже:

— На ваше име е открита сметка във „Вонтобел и Ко“. Внесох сумата, получена от мистър Харленд.

Вайганг със задоволство поглади брадата си.

— Бог ми изпрати в твое лице незаменим помощник — каза сантиментално той.

„И за да се убедиш в това, ти едва не ме изпрати на оня свят“ — гневно помисли Кремер. Притвори очи.

Вайганг вдигна яката на палтото си и се прозина.

— Спи — каза той на Кремер, — не ти е било леко през последните дни.

„Гузен негонен бяга“ — спомни си Кремер пословицата. Също вдигна яка и се обърна към прозореца.

Комисията на Имперското управление за безопасност се възглавяваше от щандартенфюрер от SS с красиво, женствено лице. Явно, че много харесваше собствената си външност, защото час по час вадеше малко огледалце и оправяше прическата си. С него пристигна възрастен оберщурмбанфюрер с прорязано от белези лице и съвсем младичък унтерщурмфюрер, на когото много по-добре подходеше униформата на Хитлерюгенд, отколкото мундирът на офицер от SS.

Предишния ден Калтенбрунер беше позвънил на Вайганг. Каза му, че комисията е създадена за по-обективно проучване на случая и е подчинена на групенфюрера. Но Вайганг разбра, че това обаждане е само един никого неангажиращ жест на вежливост към човека, който е познат на самия райхсфюрер на SS Химлер.

За да не изпада в глупаво положение, реши да не се намесва в работата на комисията и зае удобна позиция на страничен наблюдател. Щандартенфюрерът веднага оцени неговата деликатност. Той се отнасяше към групенфюрера с подчертано уважение и двамата бяха доволни един от друг.

Членовете на комисията разпитаха най-напред щурмбанфюрера Ерлер.

Щурмбанфюрерът очакваше разследването с голямо напрежение: беше чул, че фюрерът побеснял, като разбрал за взрива — тропал с крака, карал се и заповядал най-строго да се накажат виновните. Не е шега това — самият фюрер, и Ерлер седеше пред членовете на комисията уплашен и безпомощен, смущаваше се и отговаряше на въпросите съвсем не на място.

В едно беше последователен докрай: след като Мауке беше проследил опасните престъпници, той, Ерлер, беше дал заповед за незабавното им арестуване. Промени решението си по настояване на хауптшарфюрера, който се надяваше да попадне на следите на другите членове на организацията. Ако заповедта беше изпълнена, доказваше Ерлер, като смяташе, че точно това ще го спаси, Улман щеше да бъде обезвреден навреме и щеше да се прекъсне нишката, която свързваше диверсантите с Гибш.

Щандартенфюрерът, разглеждайки в огледалце малката пъпка на брадичката си, попита с невинен тон:

— Дадохте ли писмена заповед на хауптшарфюрера?

— Не, но това може да потвърди унтерофицерът Кайндел, който този ден беше дежурен в Гестапо.

— Да допуснем. Но можехте да настоявате да се изпълни вашата заповед, нали?

— Хауптшарфюрер Мауке отговаряше пряко за операцията и сметнах, че отблизо той вижда нещата по-добре.

— На вас, като заместник-шеф на местното Гестапо, ви беше възложен контролът по външната охрана на важен военен обект — свъси вежди щандартенфюрерът. — Неотдавна групенфюрерът Фон Вайганг лично ви е обърнал внимание върху необходимостта от по-голяма бдителност, а също така е искал незабавно да се ликвидира нелегалната комунистическа организация в селището!

— Да — съгласи се Ерлер. — Аз високо ценя указанията на групенфюрера и като се ръководех от тях, обмислих операцията, но тя беше провалена по вина на хауптшарфюрера Мауке.

Щандартенфюрерът се намръщи — дявол да го вземе, неприятна работа. Да не бяха вдигали шум около този Мауке в миналото, всичко щеше да бъде съвсем просто. Щяха да го арестуват, Ерлер щеше да отиде на Източния фронт и делото щеше да приключи. Но той знае, че самият Химлер награди Мауке с Железен кръст, а райхсфюрерът не може да греши... Отгоре на това и тази проклета пъпка на брадичката... Малка, червена — и боли... Ама че работа!

— Извикайте хауптшарфюрера Мауке — заповяда той. — А вие — посочи на Ерлер вратата на съседната стая — почакайте там.

Мауке влезе с твърда крачка, едва-едва накуцвайки с левия крак.

— Хайл Хитлер! — вдигна ръка.

— Седнете, Мауке — едва вдигна длан от масата щандартенфюрерът. — Кажете, получавали ли сте от щурмбанфюрера Ерлер заповед за арестуването — погледна в папката — на Улман и машиниста Панкау? Защо не сте я изпълнили?

— Какво?! — възкликна Мауке и в гласа му прозвуча искрено възмущение. — Аз предложих незабавно да се арестуват, а щурмбанфюрерът не се съгласи и заповяда да продължа наблюдението. Смятах, че имаме достатъчно начини да изтръгнем от тези комунисти имената на останалите членове на организацията!

Докато чакаше пристигането на комисията, Мауке подробно анализира целия ход на събитията и дойде до извода, че точно тази

грешка може да му коства живота. Реши да не се церемони с Ерлер.

Председателят на комисията кимна насърчително с глава. Заявлението на хауптшарфюрера веднага постави всичко на място и няма да има нужда да си блъска главата над решаването на тази трудна задача. Наистина Ерлер се позоваваше на свидетел — дежурния от Гестапо. Щандартенфюрерът попита с кисел тон:

— Може ли някой да потвърди вашите думи?

— Дежурният от Гестапо унтершарфюрер Кайндел.

— Кой, кой? — попита отново щандартенфюрерът.

Унтерщурмфюрерът, който водеше протокола, вдигна глава от листовите и се спогледа с колегата си с белезите: даже на членовете на комисията, които немалко бяха видели, тази ситуация им се стори необикновена.

— Унтершарфюрер Кайндел! — бодро повтори Мауке. Забеляза озадачения вид на членовете на комисията, но не се разтревожи. Вчера изпиха с Кайндел две бутилки водка и се уговориха. Унтершарфюрерът мразеше Ерлер за неговото високомерие и дребнава взискателност и на драго сърце се съгласи с предложението на Мауке, още повече че то беше съпроводено с няколко марки.

— Така, така! — пръв дойде на себе си щандартенфюрерът. — Да дойде Кайндел. Извикайте и щурмбанфюрера. Ще направим очна ставка.

След вчерашното пиене на Кайндел му беше лошо, изглеждаше мрачен. Срещна изпълнения с очакване поглед на Мауке и наведе глава.

„Нима ще ме подведе? — затрепериха коленете на хауптшарфюрера. — Нима?...“

— Присъствахте ли на разговора между щурмбанфюрера Ерлер и хауптшарфюрера Мауке, когато се е решавал въпросът за арестуването на Улман и Панкау? — попита председателят на комисията Кайндел.

— Тъй вярно! — вдигна глава Кайндел.

— Кой искаше да се арестуват комунистите?

Кайндел помълча малко, беззвучно раздвижи устни и отговори уверено:

— Хауптшарфюрерът Мауке предложи незабавно да се арестуват червените, но щурмбанфюрерът не се съгласи. Дори обвини хауптшарфюрера, че не познава методите на следствието.

— Лъжете! — почервения Ерлер.

Щандартенфюрерът го погледна насмешливо, Ерлер разбра и пребледня.

— Но той лъже... — прошепна щурмбанфюрерът.

— Отведете го! — заповяда председателят на комисията.

Настроението му се повиши. Следствието потече без усложнения и след два дни ще може да се върне в Берлин, където го чака Беата. Като си спомни за нея, щандартенфюрерът незабелязано се погледна в огледалцето — проклета пъпка... А началството ще бъде довошно — не се е излъгало в Мауке.

— Какво още може да ни разкажете? — попита той доброжелателно Мауке.

Мауке стана. Уважението към по-старшите по чин винаги се оценява.

— Доколкото успях да изясня — започна той, като гледаше предано председателя на комисията, — опасните престъпници са на свобода. Моля да ме извините, че превиших правата си, но за трите денонощия след диверсията аз разузнах това-онова. Разбира се, виновен съм, че заобиколих щурмбанфюрера, но отношенията между нас бяха такива, че...

— Разбирам ви, хауптшарфюрер — покровителствено се усмихна председателят на комисията. — Продължавайте.

— По моя заповед е арестувана жената на миньора Гибиш. На разпита тя призна, че у тях е идвал неин роднина — железопътен кантонер. Той й съобщил, че през нощта след взрива Гибиш е довел у тях четирима непознати. Сега разпитваме кантонера — той все още мълчи. Но това всъщност няма значение: фактът си е факт...

— Много ценно съобщение! — Щандартенфюрерът забрави за пъпката и скри огледалцето. — По-нататък?

— В пещерата, от която започва вентилационната галерия, един от престъпниците е забравил куртката си. Петната от машинно масло и клапанът, намерен в джоба му, дават основание да се предположи, че диверсантът е или шофьор, или шлосер в гараж.

— Как диверсантите са успели да излязат от земята? — намеси се в разговора оберщурмбанфюрерът с белезите по лицето. — Нали изходът от галерията се е охранявал от войници на SS?

— Не е изключено да е имало и друг изход.

— Старателното претърсване на местността нищо не е дало...

— Може да се е появил след взрива — не се предаваше Мауке.

— Напълно вероятно — подкрепи го председателят на комисията. — Вашите предложения?

— Да се освободят арестуваните: жената и синът на Улман. Възможно е диверсантите да се опитат да се свържат с тях. А синът на Улман няма тайни от своя приятел Вернер Зайберт. С това име — обясни Мауке на членовете на комисията — ме знаят в селището. Вернер Зайберт засега не се е компрометирал с нищо. Освен това трябва най-внимателно да се проверят гаражите в града и в селищата наоколо. Може би ще успеем да намерим притежателя на куртката.

— И мислите, че той ще си признае — лекомислено се усмихна секретарят на комисията.

Щандартенфюрерът недоволно го погледна.

— Нашата работа — обърна се той към Мауке — понякога се гради от дребни неща и изисква внимание и прецизност. Съгласен съм с вашите предложения. Днес ще се посъветваме с групенфюрера Фон Вайганг и ще ви извикаме.

Стана, давайки да се разбере, че заседанието на комисията е приключено.

— Радвам се да ви видя отново в този гостоприемен дом — лицемерно каза Шрикел и седна на дивана до Кремер. — Как мина пътешествието?

От хауптшурмфюрера миришеше на скъп одеколон, гладко избръснатите му бузи блестяха. Целият вид на Шрикел излъчваше уважение, добродушност и любезност. Само хитрите му очички ехидно проблясваха и Карл неволно го сравни с куче, което размахва опашка, облизва се, предано гледа в очите, но само да се обърнеш, ще те ухапе.

Кремер внимателно го погледна. Той не издържа погледа му и се смути.

— Благодаря, пътувах добре — отговори спокойно Карл, но като забеляза как отново блеснаха очите на Шрикел, окончателно се убеди, че той знае всичко, което се беше случило с него след завръщането му от Швейцария. Ненапразно следите на Хелмут водеха от терасата към къщата на Шрикел.

Добродушният вид на хауптшурмфюрера ядоса Карл. Присви очи и попита с едва забележима погнуса:

— Как е очарователната фройлайн Еми? Виждали ли сте я скоро?

Хауптшурмфюрерът неспокойно се размърда на мястото си. Дявол да го вземе този Кремер, пита за Еми в присъствието на фрау Ирма, пред която Шрикел винаги се е старал да се покаже порядъчен мъж с твърди, патриархални възгледи.

— Благодаря... благодаря... — бързо отговори той, — отдавна не съм я виждал. Впрочем казаха ми, че в Швейцария... — опита се да отклони неприятния разговор.

Но Кремер сякаш беше обзет от някакъв зъл демон.

— Даже в Швейцария — прекъсна го грубо той — не видях такива красиви и най-вече такива... как да кажа — щракна с пръсти той — любезни с мъжете момичета като фройлайн Еми.

— Все пак в Швейцария сте видели не само... — опита се още веднъж да промени темата на разговора Шрикел, но беше вече късно. Хилда, годеницата на Рехан, отдавна скучаеше в креслото срещу него. Тя смяташе, че Шрикел е главният виновник за служебните неприятности на Руди, ненавиждаше го и при най-малката възможност се стараше да го уязви. По-добър повод за това трудно можеше да се измисли.

Хилда бързо загаси в пепелника изцапаната с червило угарка, изпъна шия и погледна Шрикел със зли очи.

— Как не ви е срам, Карл — каза тя и престорено сви устни, — да клеветите един солиден и — подчерта тя — възрастен човек. Не мога да повярвам, че хер Шрикел може да изпитва към момичетата други чувства, освен бащински. Тази Еми навярно би могла да ви бъде дъщеря, хер хауптшурмфюрер!

Шрикел се изчерви, малките му очички заблестяха от гняв. Въздъхна дълбоко и се опита да отговори, но Хилда не му позволи.

— Немирник! — заплаши го тя с пръст. — И то потаен, което е още по-лошо. Кажете — тя придаде наивен израз на лицето си — с какво прелъстявате момичетата?

„С пари“ — едва не се откъсна от Карл, но навреме се опомни.

— Фройлайн Хилда се шегува — прекъсна ги фрау Ирма. Тя сметна, че разговорът премина границите на позволеното за едно прилично общество и реши да сложи край на този рискован диалог. Освен това до нея седеше Ернестина Краузе, която недоволно се мръщеше от лекомислените шегички на Хилда. — Поради характера на своята работа — продължаваше фрау Ирма — нашият приятел Артур е принуден да се среща с много хора, в това число и с момичетата.

Фрау Ирма хвърли на Шрикел спасителен пояс, но го изглежда с не по-малко отвращение.

— О, не знаех, че хер Шрикел има такава приятна работа. Все пак не ми се иска да попадна при него — не спираше Хилда, но като забеляза осъдителния поглед на Ернестина, прехапа устни.

Ернестина Краузе дразнеше Хилда. Дразнеше я с това, че носеше скъпи кожи, които Хилда можеше само да гледа, че брилянтените обици на Ерни струваха повече от целия гардероб на Хилда, дразнеше я, че след това невзрачно момиче винаги има опашка от поклонници. Мъжете, които гледат Хилда с мазни очи, се обясняват в любов на Ернестина. Даже Карл Кремер, когото Хилда смяташе за по-умен от другите, не устоя пред милионите ѝ.

Всичко това докарваше понякога девойката до ярост — господи, какво ли не би дала да бъде богата!

Фройлайн Краузе също не обичаше Хилда. Би стъпкала всичките си брилянти, само да има такава нежна кожа, такъв висок бюст и толкова красиво лице. Тя улавяше влюбените и открито похотливите

погледи, с които мъжете гледаха Хилда, ядосваше се и ревнуваше. Един поне да я погледнеше така безсрамно! А те се разсипват от комплименти — целуват ѝ учтиво ръка и... крият погледи.

Само Карл Кремер не е така блудкав. И не поглежда крадешком пищните форми на тази красавица, макар че — Ернестина е уверена в това — Хилда се мъчи по всякакъв начин да привлече вниманието му. Само заради това Ернестина е готова да разцелува Карл — той се държи с всички еднакво, за съжаление и с нея...

Не, не е така, все пак я предпочита пред останалите. Ходят заедно на театър, а най-често просто разговарят. Тя обича разговорите повече от концертите и премиерите. Карл е бижутер, но рядко говори за своята работа. Отначало ѝ беше чудно, но веднъж той ѝ обясни, че се кани да се заеме с по-сериозен бизнес. С какъв — не се заинтересува. Достатъчни ѝ бяха разговорите в къщи за борсата, за цените на платове, за военните доставки. С Карл разговаряха за съвсем други неща. Винаги си спомняше с благодарност за тези вечери. Тя сядаше на дивана, а Карл се настаняваше в дълбокото удобно кресло срещу нея. Говореха за музика, за войната, за Гьоте, за новото оръжие, което фюрерът обещава на немците — и винаги намираше в разсъжденията на Карл нещо ново.

Но защо сега се усмихва на Хилда? Може би само ѝ се струва? Все пак Ернестина не се стърпя.

— Обещахте да разкажете за Швейцария — напомни тя на Кремер. — Какво ви направи най-голямо впечатление там?

За миг Карл се замисли.

— Спокойствието — отговори уверено. — Спокойствието и тишината. Сякаш на света няма война, нито бедствия, сякаш не воюват помежду си цели народи. Да си призная, вече съм отвикнал да гледам мирни градове, цивилни мъже и жени с детски колички по градинките. Живот без нощни тревоги и бомбардировки, без военни съобщения... — Улови погледа на Шрикел и се поправи: — Еснафски живот и интересите им еснафски: влогове в банки, проценти... Швейцария ми заприлича на дървеница върху измъченото тяло на Европа.

— Паразит, който се храни от войната — потвърди Шрикел.

— А аз искам да отида там — с тъга каза Ернестина. — Макар и за една седмица — тишина, езера, крави по ливадите...

— Сантиментална картинка от христоматията — намръщи се Хилда. — Нямаме право да мислим за тишина, когато всяка нощ горят немски градове! — Тя запали цигара, размаха няколко пъти кибритената клечка и я хвърли в пепелника. — Ако не престанат тези варварски нападения, ще се запиша в зенитната артилерия.

Рехан се наведе и целуна пръстите ѝ.

— Такива ръце не са за оръжие...

— А щом мъжете не могат да защитят своите любими!...

— Днес сте настроена войнствено към мъжете — намеси се Шрикел. — Напразно. Американците и англичаните отстъпват в Ардените и скоро ще ги натикаме в морето. Да си спомнят за Дюнкерк...

На Кремер му омръзнаха тези салонни разговори за войната. Отиде към масичката, където Вайганг играеше на карти с председателя на берлинската комисия. Постоя и се заслуша в разговора им. Не беше интересен и Карл си помисли, че няма да е лошо, ако се извини, че е уморен, и изчезне. Но фрау Ирма може да се обиди, а и Ернестина е тук... Въздъхна и сложи плоча с наивна сантиментална песничка. Цяла Германия я пееше.

— А вие се оказахте вероломен човек, Кремер! — чу изведнъж зад гърба си.

Усмихна се. Щом Шрикел го обвинява във вероломство, значи здравата го е засегнал. Да не си мисли, че всичко му е позволено.

Обърна се бавно и придаде учуден израз на лицето си:

— Не ви разбирам, хер Шрикел...

— Не се преструвайте, Кремер! За какво ви трябваше да вадите на бял свят Еми?

— Мислех, че момичето ви се харесва...

— В прилично общество да намекувате за връзката ми с някаква уличница! Та това е дявол знае какво!

— Никога не можех да предположа, че Еми е проститутка... — наивно го погледна Карл. — Вие така нежно се отнасяхте с нея...

— Или сте истински идиот, Кремер — не издържа и избухна хауптшурмфюрерът, — или сте мошеник. Струва ми се, че последното е по-близко до истината. Известно ми е... — и се сепна.

Кремер пламна от обида, но успя да се овладее. Разбра, че неговата позиция е много по-добра от тази на Шрикел — в яда си

хауптшурмфюрерът загуби контрол над себе си и се изтърва.

Каза студено, премисляйки всяка дума:

— За такива думи, Шрикел, мога да ви ударя. Но не искам скандал, макар че на вас той би навредил много повече, отколкото на мене. Днес вие пихте и с това си обяснявам вашата избухливост. Смятайте, че съм забравил този инцидент.

За всеки случай Карл пусна грамофона докрай, да не би някой да подслуша разговора им. Но Шрикел вече се беше овладял.

— Нищо не сте разбрали — засмя се високо той. — Та това беше шега! Не разбирате от шеги, Кремер...

Старاءеше се да изглежда добродушен, но бузите му пламтяха.

— Значи сме квит — поде Карл. — Вие не разбрахте моята, аз вашата...

Приближи се Ернестина. Забеляза нещо по лицето на Карл и попита разтревожено:

— Какво се е случило?

— Нищо — спокойно издържа погледа ѝ Кремер. — Хер Шрикел казва, че тази песничка е прекалено сантиментална. Как мислите вие, Ерни?

С първия автобус Карл Кремер пристигна в града и се обади от един уличен телефон на Ветров. Юрий веднага разбра, че се е случило нещо. Но продължаваше както обикновено. Никой никога не можеше да се досети за какво ставаше дума.

— Казвате, значи, че колата ви е повредена? — чуваше се в слушалката. — Смачкани са калниците? Не, казвате... Прекрасно... Само прагът е смачкан и вратата е хлътнала, така ли?

— Моля ви веднага да видите колата ми — прекъсна го Карл: — Адрес: Алтщат, Райхщрасе, 7. Ще бъдете след един час? Чакам ви.

Окачи слушалката и незабелязано стигна до мазето сред развалините.

Ветров нямаше навика да закъснява, защото смяташе, че в техния неспокоен живот всяка минута има значение. Светна с фенерчето, огледа Карл и така го тупна по рамото, че той изохка:

— Ти какво — не разбра Юрий, — от пътуването ли си уморен?

— Ама че си! — не издържа Карл. — Здравно място няма по мене.

— Какво се е случило? — разтревожи се Ветров.

Карл седна на дъската до стената.

— Хайде поред — предложи той на Юрий, — първо разказвай ти, после аз...

— Не може ли обратно?

— Казвай. Как загинаха Улман и Свидрак?

Веднага след завръщането си от Швейцария Кремер се обади на Ветров и той с недомлъвки му обясни какво се беше случило. Сега Юрий подробно разказа за акцията.

— Такива хора загубихме — с тъга каза Карл.

— Какво говорят при вас за диверсията? — попита Ветров.

Кремер му съобщи за арестуването на Ерлер.

— Размърдаха се — с удоволствие констатира Юрий. — Нека се ядат помежду си, на мене лично това ми харесва.

Карл разказа на Юрий за пътуването си в Швейцария и за срещата си с американските разузнавачи. Ветров се възмути.

— Бият ги в Ардените, а те пресмятат бъдещите си печалби! Ама че съюзници!...

— Като информираш Центъра, подчертай следното... — продължи Кремер. — Американците искат да се споразумеят с немските индустриалци. За съжаление все още нямам документирано потвърждение на това споразумение, но може би скоро ще имам.

— Навлизаш във висшето общество! — весело каза Ветров.

— Но преди това здравата си изпатих — оплака се Кремер. Не му беше удобно да разказва какво преживя, но Юрий разбра веднага.

— Мисля, че в тази работа е участвал и Шрикел — продължи Карл. — Подушил е нещо и това ме тревожи. Вчера излезе от кожата си и се изтърва. Сигурно съжалява, но думата не е птичка, не.

— Разкажи ми всичко подред — помоли Юрий. — Отстрани нещата по-ясно се виждат.

Изслуша го и без колебание произнесе присъдата:

— Трябва да се ликвидира! И то незабавно!

— Лесно е да се каже трябва... Но как?

— Ти няма да си цапаш ръцете. Остави на мене.

— Вилата на Вайганг се охранява от есесовци. Невъзможно е външен човек да проникне в нея.

— А Шрикел да не е отшелник?

— Доколкото зная, рядко напуска вилата. Или се страхува, или има много работа.

— Хората ми не могат постоянно да дежурят край вилата. За радост и развлечение на гестаповските агенти... Ето какво — Ветров запали цигара, — трябва да разберем кога Шрикел ще излиза.

— Ако знаех...

— Трябва да разбереш!

— Лесно е да се каже — ядоса се Карл. — Той и преди ми нямаше доверие, а сега...

— А Руди Рехан? — кратко попита Юрий.

— Изключено. Те с Шрикел са като куче и котка.

— Не мисля, че хауптцурмфюрерът е толкова недостъпен. Опитай се да намериш повод, за да го измъкнеш от вилата.

— Трябва да помисля... — обеща Карл.

На стълбата Кремер срещна хубавичката камериерка на фрау Ирма. Момичето кокетничеше с него, при среща го стрелкаше с очи, но Карл се правеше, че не забелязва закачките ѝ.

Камериерката го погледна многообещаващо, усмихна се и каза:

— Пристигна чичо ви...

Карл бързаше да се размине с камериерката и не можеше изведнъж да схване думите ѝ. Чак като изкачи няколко стъпала, се спря.

— Какво казахте, Криста? — попита той, но вече беше разбрал. Попита машинално, макар че знаеше: беше се случило непоправимото. Крайчетата на пръстите му изстинаха. Но продължаваше да се усмихва.

— Пристигна господин Ханс Кремер — повтори камериерката и дългите ѝ гримирани ресници потрепнаха, — вашият чичо.

— Така ли? Кога?

— Още сутринта. Сега си почива след обяда.

— Къде е?

— Стаята му е до вашата.

— Фон Вайганг в къщи ли е?

— В кабинета си.

— Благодаря ви, Криста. — Карл слезе едно стъпало надолу. — Ще ви черпя за хубавата новина.

Камериерката се наведе към него и прошепна с укор:

— Да чакам от вас... Вие сте такъв саможивец...

— Само изглеждам такъв, Криста.

— Нима? — вдигнаха се и отново се спуснаха дългите ресници.

Карл помахна на момичето с ръка.

— Отивам при чичо...

Камериерката направи недоволна гримаса, но Кремер вече тичаше нагоре по стъпалата. На площадката на втория етаж се спря, не можеше да си поеме дъх. Облегна се на перилата, почувства предателско треперене в коленете. Постоя така три-четири секунди, но му се стори, че е стоял цяла вечност.

Нима това е краят? Все още има време да изчезне незабелязано. Но каква полза от него тогава?

Значи, провал. Провал, когато всичко така добре тръгна! Спомни си мършавата фигура на Ханс Кремер, скърцащия му глас, дългите му сухи пръсти и страхливите му очи.

Страхливи очи... Но какво значение има, не е ли все едно дали Ханс Кремер е страхливец или храбрец... Наистина, ако все пак е страхливец...

Карл изтича в хола, започна бързо да набира телефонния номер на Ветров. Никога не беше му звънил от вилата на Вайганг, но сега нямаше друг изход. Чу гласа на Юрий, огледа се наоколо и като покри слушалката с длан, тихо каза:

— Обажда се Кремер. Вземи незабавно колата и ме чакай на сто метра от нашата врата.

Юрий не започна да разпитва — разбра всичко по гласа му.

— Идвам — отговори той.

Кремер се качи в стаята си. Извади лъскав никелиран валтер, зареди го и го мушна във външния джоб на сакото си. Постоя малко, за да събере мислите си, и излезе в коридора. Без да се колебае, почука на съседната врата и решително натисна дръжката.

Ханс Кремер седеше до прозореца и четеше вестник. Вдигна очилата си на челото и погледна внимателно. Не извика, не помръдна, само примижа, сякаш не вярваше на очите си. Карл стоеше неподвижно до вратата. Старецът вдигна ръка, сякаш да се защити, лицето му посивя.

— Херман Шпехт? Как се озовахте тук? — попита с треперещ глас и Карл разбра, че Ханс Кремер се е изплашил до смърт. Затвори вратата и се приближи до стареца.

— Не грешите — каза спокойно той. — Самият Херман Шпехт.

— Тогава имах неприятности заради вас — замънка Ханс Кремер. — Гестапо се интересувахе от вас.

Карл седна на стола срещу него.

— Мисля, че и тази среща няма да ви донесе нищо приятно. За съжаление нямам друг изход...

— Какво говорите, Шпехт! — зашари с безцветните си очи Кремер. — Винаги съм ви уважавал като търговец и човек с размах и вашите недоразумения с Гестапо не са повлияли на отношението ми.

— Стига — прекъсна го Карл, — стига, дълбокоуважаеми чиченце! Не се учудвайте, но трябваше да се възползвам от вашето име. И така, аз съм вашият племенник Карл Кремер. Като такъв съм приет в този дом. А вие трябва да го потвърдите!

Старият бижутер искаше да каже нещо, но застина с увиснала челюст.

— Вие не обичахте много своя племенник и това известие не би трябвало да ви смути.

— Така, значи вие... — промълви Ханс Кремер с безкръвни устни, — вие през цялото време сте се представяли за Карл. А аз си мислех, че момчето е поумняло, а и Зигфрид ми разказа сега... Но кой сте вие?

— Това няма никакво значение... Сега съм Карл Кремер. За вас и за всички останали!

Старецът се опита да стане, като гледаше ужасен Карл.

— Седнете! — леко го бутна Карл и Ханс Кремер падна назад в креслото си. — Стойте спокойно и не правете глупости! — Карл извади пистолета и го сложи на коленете си. — При най-малкия шум ще стрелям!

Ханс Кремер закри лице с длани. Пръстите му трепереха.

— Какво искате от мене? — попита той глухо.

— Сега ще позвъните на Фон Вайганг. Ще му кажете, че най-сетне сте се срещнали с мене, но неочаквана и бърза работа изисква незабавно да заминем в града. След това ще излезем и наистина ще отидем в града.

Бижутерът малко се съвзе. Каза с ирония:

— Искате да ви стана удобен параван. А като премине опасността, да ме ликвидирате.

Карл вдигна вежди.

— Ако направите всичко, каквото ви казах, аз ви гарантирам живота. В края на краищата нямам друг избор. Ще ви застрелям при най-малкия опит за измама, а стрелям добре. Докато разберат какво става, ще успея да избягам.

Бижутерът рязко се обърна в креслото си и Карл вдигна пистолета.

— Не се шегувам, господин Кремер! — каза сурово той. — Ще стрелям без предупреждение.

Старецът пребледня.

— В тази игра не сме поставени при равни условия — изскърца той тихо. — Принуден съм да се подчиня.

— Вие винаги сте били здравомислещ човек — развесели се Карл. — Почувствах го още при първата ни сделка.

— Сега си го връщате за всичко — измърмори бижутерът. — Но как можяхте така да ме измамите! — хвана се той за главата.

— Без емоции! — спря го Карл. — Вие добре спечелихте от мене и това сега е като компенсация.

Старецът го погледна с уважение.

— Не сте глупав и ако наистина имах такъв племенник...

— Пак емоции — намръщи се Карл. — Не ви прилича. Разбрахте ли сега какво трябва да кажете на Фон Вайганг?

Старецът кимна. Карл вдигна телефонната слушалка и я подаде на бижутера.

— Повтарям, спокойно. — Той вдигна пистолета. — Без намеци, гласът ви трябва да звучи естествено.

— Все още ми е мил животът. — Старецът взе слушалката. — Нали нищо няма да ми сторите?

— Обещах ви вече!

— Какво значи едно обещание? Срещу него не бих дал на никого нито марка... — сви устни бижутерът. — Но съм принуден да ви вярвам. Номерът?

Той въртеше шайбата, а Карл стоеше над него и си мислеше, че е достатъчно само старецът да каже две-три думи повече и...

Карл беше сигурен, че ще стреля. Ще стреля без съжаление, както без съжаление би го издал Ханс Кремер, ако имаше и най-малката възможност.

— Ти ли си, Зигфрид? — изскърца бижутерът в слушалката.

За пръв път в живота си Карл почувства как бузите му пребледняват. Направи крачка встрани, за да вижда лицето на стареца. Той разбра това по свой начин и успокоително му махна с ръка.

— Най-послед се видях с тази луда глава Карл! Да, да, не можах да го позная. Смятам, че тази приятна промяна се дължи на твоето влияние.

Сигурно Вайганг възрази, защото старецът продължаваше настойчиво:

— Не ми говори, не ти вярвам... — погледна въпросително Карл, сякаш очакваше одобрение.

Карл с нищо не издаде вълнението си: беше се подпрял на облегалката на креслото.

— Оказва се, че има характер — продължаваше бижутерът, — а в нашата професия да си без характер е все едно да си без разум. И ти ли смяташ така? Прекрасно... Отивам сега с Карл в града... Имаме малко работа... Да вечеряме? — вдигна очи към Карл. Той отрицателно поклати глава. — Не, не ни чакайте, може да закъснеем. Всичко хубаво!

Остави слушалката, извади кърпичка и избърса челото си.

— Доволен ли сте?

Карл мушна ръката с пистолета в джоба на сако си.

— Ще стрелям, без да вадя ръката си — каза вместо отговор. — Палтото ви във вестибюла ли е?

Вратата на гостната на втория етаж беше отворена и Карл видя фрау Ирма. Не беше учтиво да я подминат. Карл отдалеч се поклони.

— Ние с чичо отиваме в града — и незабелязано бутна Ханс Кремер.

Бижутерът направи крачка, сякаш се канеше да се приближи към фрау Ирма.

— Стойте — прошепна Карл, — още една крачка и...

Ханс Кремер й махна приветливо с ръка.

— Работа и работа! — каза той и се обърна към стълбата.

Карл побърза след него.

Ветров запали колата. Карл посочи на стареца задната седалка.

— В града ли? — попита Ветров.

— Няма нужда...

Колата полетя.

Ханс Кремер се изплаши:

— Къде ме водите?

— Не се вълнувайте, аз държа на думата си — успокои го Карл.

— По-бързо — потупа по рамото Ветров — излизай на шосето и се отбий някъде — трябва да поговорим.

Не стана нужда да чакат много. Започваше гората и Юрий се отби в страничен път, който водеше към млада борова горичка.

— Не слизайте от колата! — заповяда Карл на бижутера.

— Ама че работа! — каза Ветров, като изслуша Кремер. — Ако старецът не се върне...

— Ще позвъни по телефона. Ще се извини и ще обясни, че работата му изисква да замине веднага.

Юрий поклати глава:

— Не ми харесва...

— А имаш ли предвид нещо по-добро?

— Нямам...

Карл се ядоса:

— Да не мислиш, че на мене ми харесва? Не е най-доброто... но бижутерът е чуждак и всички знаят това. Единствената трудност е как да го изолираме?

— Да беше есесовец, бързо щях да го изолирам! — вдигна юмрук Ветров.

— Обещах му... — започна Кремер.

Юрий изведнъж се ядоса:

— Обещал си! А ако не беше обещал? Кой ще вдигне ръка срещу старец?

— Значи, край с Карл Кремер?

— Ти какво?! — ужаси се Ветров.

— Добре, какво да правим с бижутера?

Ветров се почеса по тила. Това беше толкова по руски, така не отиваше на човек, който говореше на немски език, че въпреки сериозността на обстановката, Карл не можа да скрие усмивката си.

— Весело ти е на тебе! — повиши глас Ветров. Отново се почеса по тила. — За няколко дни мога да го устроя... — каза нерешително той. — Опасно е, но не виждам друг изход. Имам познат, живее в планината, в Чехословакия. Има самостоятелна къщичка в гората. Там настаних Гибиш. Този може да се опита да рита, но — завърши решително — ще прикрепя към него Юзеф — няма да смее да гъкне!

— А после? — попита със съмнение Карл.

Юрий присви очи.

— Ще се свържем с Центъра и ще се посъветваме... Ще се уреди някак си... Впрочем познаваш ли сина на Улман?

— Не.

— Щекер го препоръчва.

— Щекер е сериозен човек. И още нещо: нека старецът да напише писмо на Вайганг, преди да го откарате. Така и така, да пише, извинявам се, но работа... Не искам да изпусна една пратка скъпоценности. Непременно скоро ще дойда и така нататък. Ти прочети внимателно писмото, че този Ханс Кремер е хитра лисица... Писмото трябва да се изпрати от Кьолн след четири, не, по-добре след три дни.

— Ясно — кимна Ветров. — Сега обратно. По пътя ще те оставя, ще се отбия да взема Юзеф и тръгваме.

— Преди това — телефона!

— На края на града има телефонна кабина. Мястото е безлюдно. Да тръгваме, качвай се.

— Налага се още веднъж да разговаряте с фон Вайганг — каза Карл, като седнаше до бижутера. — Кажете му, че веднага заминавате и няма да успеете да се отбиете в дома му. Получила се е голяма пратка скъпоценности, които може да ви измъкнат изпод носа. Аз ще ви изпратя багажа.

— Какво мислите да правите с мене? — Старецът се сви в ъгъла на колата. — Няма да се обадя, докато не получа минимални гаранции...

— Мисля, че вече обсъдихме този въпрос — спокойно отговори Карл. — Ще ви изолираме до края на войната. Мога да ви уверя, че няма да продължи много. Ще се обадите на групенфюрера или...

— Разбрах — бързо се съгласи Кремер. — Осланям се на вашето благородство.

— Да тръгваме — обърна се Карл към Ветров.

Шрикел издебна момента, когато Вайганг излезе някъде, и се отби в приемната на групенфюрера.

— Добър ден, господин Рехан — учтиво поздрави той адютанта, — извинете, че ви откъсвам от работата.

— Какво говорите — вдигна глава Руди, — радвам се да ви видя. С какво мога да ви бъда полезен?

— А, нищо... — небрежно махна с ръка хауптштурмфюрерът. — Просто ми се прииска да си побъбрим. Цял ден само работа и работа — няма с кого дума да си продума човек. С Хуго, само като го погледнеш, ти се отщява да разговаряш...

— Да, не е добър събеседник — съгласи се Рехан.

— Но пък е отличен работник. — Шрикел седна на стола срещу Руди. — Ако работехте в моята канцелария!... Жалко, но шефът толкова е свикнал с вас...

Рехан отклони поглед, за да не се издаде: какво му се приискало! Той знае цената си и не може да бъде помощник на някакъв си Шрикел! Усмихна се и почти искрено каза:

— Вие сте толкова опитен работник, хер хауптштурмфюрер, и Фон Вайганг така ви цени, че с радост бих се преместил във вашата канцелария. — „Само че на твоето място...“ — помисли си той.

— Ще се опитам да поговоря с шефа — обеща Шрикел. —
Впрочем, скоро ли ще се върне?

Рехан неопределено вдигна рамене:

— Обади му се Краузе...

— Когато се обажда самият Краузе — съгласи се Шрикел, — нищо не може да предвидиш. Току-що видях Кремер — върви им на хората.

Направи многозначителна пауза, сякаш подканяше Рехан да обсъдят този въпрос, но Руди отклони разговора.

— Днес пристигна заповед от Главното имперско управление за безопасност... — подаде един лист на Шрикел.

— После ще се запозная с нея — отмести листа той. — Как мислите, какво е намерила фройлайн Краузе в Кремер?

Рехан застана нащрек: значи Шрикел се е отбил при него специално за да разговарят за Карл. За да скрие смущението си, се наведе над бюрото и запрелиства някакви документи в кожена папка.

— Според мен Кремер е известен търговец, не е глупав... — започна неопределено той. — Сигурно има перспективи и Краузе... е преценил това.

— Краузе играе по свирката на дъщеря си — засмя се Шрикел.

— Не бих казал това за господин Краузе!

— Я стига, Рехан, разговаряме на четири очи и вашата уклончивост...

Но Рехан не се остави да го объркат.

— Ще ви моля, хер хауптшурмфюрер, в мое присъствие да говорите с уважение за такива почитани хора като господин Краузе. — Докато произнасяше тези високопарни думи, гледаше някъде в стената покрай Шрикел и трескаво мислеше: какво е подушил хауптшурмфюрерът за Кремер и не трябва ли той, Рехан, да налее масло в огъня?

— Искях да поговоря с вас като с офицер от SS, Рехан — каза остро Шрикел. — Интересува ме...

Руди шумно се отмести от бюрото.

— Винаги помня, че имам честта да съм офицер от SS, господин Шрикел — каза надменно, — и няма смисъл да ми напомняте това.

— Престанете да играете комедии! — Шрикел явно се ядоса. Това беше добре дошло за Рехан: хауптшурмфюрерът ще говори без заобикалки. Но Руди не познаваше достатъчно добре Шрикел — той

веднага се поправи. — Исках да кажа, скъпи оберщурмфюрер, че бихме могли да разговаряме с вас с открити карти.

— О, да, и аз мисля, че господин Краузе е достатъчно добре информиран за състоянието и деловите качества на Карл Кремер. Сигурно неведнъж са разговаряли за това с Фон Вайганг.

— Чувал съм, че сте се сближили с Кремер още в Лвов? — сърдечно попита Шрикел.

Рехан скри ръце под бюрото: пръстите му трепереха.

— Господин Кремер се ползва с доверието на самия групенфюрер... — отговори той уклончиво.

— Да, казвали са ми, че е дошъл в Лвов с препоръка от чичо си — приятел на групенфюрера от детинство, и е съвсем логично Фон Вайганг да му помогне — съгласи се Шрикел. — Но не ви ли се струва, че сега Карл Кремер... Как да кажа... е прекалено близък с групенфюрера?

Рехан си помисли, че ако Шрикел се досещаше дори съвсем слабо за истинските му отношения с Карл Кремер, никога нямаше да започне този разговор. Мина му през ума: а какво ще стане, ако налее масло в огъня? Би могъл да направи това. Но в Гестапо могат да изтръгнат всичко от Кремер, а и надали той ще се опита да скрие нещо. Още на първия разпит ще го издаде...

Руди пое въздух и отговори твърдо:

— Вярвам в проникателността на групенфюрера!

— Никой не се съмнява в нея — отговори рязко Шрикел. — Но искам да уточня бяхте ли се срещали с Кремер през последните дни? Малко преди нашите войски да бяха принудени да съкратят линията на фронта? Искам да кажа, преди да напуснат Лвов?

Рехан премести папката от едно място на друго. Само ако хауптщурмфюрерът знаеше при какви обстоятелства се бяха срещнали с Кремер!

— По това време ние се евакуирахме от града — отговори той, като го гледаше право в очите. — Карл Кремер беше вече ликвидирал своите работи и замина няколко дни по-рано.

— Къде?

— Мисля, че в Бреслау. При чичо си.

— Той ли ви каза?

— Не помня. Струва ми се, че чух разговора му с фрау Ирма.

— А после е бил в Унгария, така ли?

— Добре сте информиран, хауптштурмфюрер.

— Странно би било, ако не знаех това. Ние сме длъжни да знаем всичко за човека, който е близък на Фон Вайганг.

— Смятам, че за него отговаря самият групенфюрер.

— Така е. Но това не ни освобождава от отговорност. Право да ви кажа, не ми харесва внезапното появяване на този Кремер тук. След толкова дълго отсъствие. Бил някъде в Унгария... Защо? Всичко това не е убедително...

— Можете да съобщите за вашите съмнения в Главното имперско управление за безопасност — лукаво предложи Рехан.

Шрикел го разбра и недоволено се намръщи. Този оберштурмфюрер е по-умен, отколкото предполагаше. Фон Вайганг е приятел на Химлер и веднага ще научи за доноса му срещу Карл Кремер. Трябва да има убедителни доказателства срещу Кремер, за да се реши на тази крачка. Иначе Фон Вайганг ще приеме доноса като лична нападка. Шрикел изтръпна само като си помисли за последствията. И веднага започна да отстъпва.

— В нищо не се съмнявам, скъпи Рехан, не ме разбрахте правилно. Фон Вайганг просто обожаваше Карл Кремер, особено сега, след завръщането му от Швейцария... — говореше и внимателно следеше Рехан: дали адютантът не знае нещо? Защо всъщност Кремер беше в Швейцария? Разбира се, официалната версия е достатъчно убедителна и едва ли някой може да я опровергае — търговецът отива в неутрална страна да урежда своите работи. Но защо тук, в Германия, Карл Кремер не проявява никаква делова активност? Шрикел веднъж леко и много внимателно намекна за това на Фон Вайганг. Но той го прекъсна грубо и го посъветва да не навира носа си в чужди работи. След като се поуспокои му намекна, че е в течение на неговите работи и го счита за сериозен и делови човек. Но от този разговор у Шрикел остана неприятно чувство. Имаше нещо неясно, недоизказано, а той не обичаше неяснотата. Чувстваше, че като се интересува от Кремер, може да си строши главата, но някаква сила го тласкаше, сигурно защото не можеше да преодолее личната си неприязън към този парвеню, който днес-утре ще лапне милионите на Краузе. Това не му даваше мира, завиждаше на Кремер и в същото време чувстваше, че тук има нещо тъмно... Започна да го дебне. След дълги колебания се

реши на откровен разговор с Рехан, защото се досещаше, че и Руди завижда на Кремер и с удоволствие ще му подложи крак. Но кой знае защо разговорът с Рехан не потръгна. Това го озадачи — той рядко бъркаше в своите изводи.

Оставаше да си изясни още един въпрос, който го интересуваше, и Шрикел попита:

— Казват, че тия дни пристигнал чичото на Карл Кремер. Вие видяхте ли го?

Нещо се криеше в неочакваното отпътуване на Ханс Кремер, Шрикел усещаше това, но какво? Наистина, фрау Ирма беше видяла как племенникът и чичото едва ли не прегърнати слизаха по стълбата, а Дузеншен се беше сблъскал с тях на излизане от вилата. Шарфюрерът не беше забелязал нищо подозрително (Шрикел старателно го разпита), даже твърдеше, че Карл и чичо му се усмихвали един на друг и разговаряли непринудено.

Но какво ще каже Рехан?

— По заповед на шефа докарах Ханс Кремер от гарата.

— Защо Карл не го посрещна?

— Господин Кремер не беше съобщил предварително за пристигането си. Той позвъни направо от гарата, а Карл по това време не беше в къщи.

— Как се срещнаха след това? Присъствахте ли на срещата?

— Не. Криста видяла Карл на стълбата и му казала за пристигането на чичо му. Той веднага изтичал при него.

— И след половин час излезли заедно? Чичото повече не се върнал!

— Групенфюрерът каза на вечеря, че старецът е голям чудак. Той позвънил на Фон Вайганг от града и му съобщил за своето незабавно отпътуване.

— Позвънил... — замислено каза Шрикел.

— Съмнявате ли се в нещо?

— А, не... Наистина на старини много хора стават чудаци. Понякога не можеш да ги разбереш дори... Впрочем — Шрикел стана — това са глупости, празни фантазии, нали?

И без да дочака отговор, излезе.

Рехан машинално подреждаше документите върху бюрото. Мислеше дали да каже на Карл Кремер за разговора с Шрикел. Ясно

беше, че хауптцурмфюрерът го подозира, но едва ли знае нещо определено. Може би по-добре е да изчака. Ако предупреди Кремер, той може по някакъв начин да се издаде пред Шрикел, че знае за подозренията му, и Шрикел ще намрази Рехан. А не е много приятно да имаш такъв враг.

И Руди реши засега да мълчи.

Шрикел седеше в хола на вилата. Като видя Карл Кремер, остави вестника и една-две секунди гледа Карл с немигащи очи, сякаш го виждаше за първи път. След това се усмихна широко и любезно, показвайки, че неочакваната среща е истинско удоволствие за него.

— Четохте ли днешния „Фьолкишер беобахтер“? — попита той радостно. — Изглежда, работите ни започват да се оправят, съкращаването на фронтовата линия все пак даде резултати. — Стана, хвана Кремер под ръка и го задържа в хола. — Видях новите вестници и седнах за малко, имам работа до гуша, не мога вестник да прочета... — Той говореше и гледаше изпитателно Карл.

На Кремер му се стори, че хауптцурмфюрерът не казва истината: сигурно нарочно го чакаше в хола и разговорът за съкращаването на фронтовата линия е само встъпление към някакъв по-сериозен разговор. За да се убеди в това, се обърна доста грубо, едва ли не с гръб към Шрикел и направи опит да се освободи от ръката му.

— Четох днешните вестници — отговори той — и споделям вашето мнение. Извинете, но имам работа...

— Работа... работа... — Хауптцурмфюрерът не пусна ръката му и Карл разбра, че Шрикел наистина има важна работа. Застана нащрек. Шрикел продължаваше: — От работа няма кога да си поговорим. Чудно, живеем един до друг, а никога не сме си поговорили като хората...

„Ти би предпочел да си поговорим на друго място, където трябва само аз да отговарям“ — помисли си Карл и каза, като гледаше Шрикел право в очите:

— Винаги ми е било приятно да разговарям с умен и проникателен човек, а проникателност не ви липсва, хауптцурмфюрер. Наскоро Фон Вайганг ми казваше, че никога досега не е имал такъв опитен и умен помощник.

— О-о, преувеличавате! — Шрикел разбра, че Карл намеква за близките си отношения с групенфюрера.

На Кремер му се стори, че Шрикел за миг се смути, очите му зашариха, но веднага придърпа кресло за Карл, седна до него и зададе на пръв поглед незначителен въпрос:

— Как вървят работите на търговския фронт?

Карл безнадеждно махна с ръка:

— Нищо утешително.

Шрикел доверително се наведе към него:

— Не се оплаквайте! Щом Ханс Кремер работи заедно със своя племенник...

Карл присви очи: ето откъде, значи, духа вятърът. Шрикел е напилал най-уязвимото му място. Направи кисела физиономия.

— Грешите. Чичо ми пристигна при Фон Вайганг. Отдавна не беше виждал своя стар приятел.

Шрикел не сваляше очи от Карл.

— А аз помислих, че сте свършили добра работица. Впрочем чуждите работи не ме интересуват, още повече търговските. Да си призная, просто съм изненадан: Ханс Кремер, известен в цяла Германия бижутер, се оказва чудато старче. Идва на гости при своя стар приятел, за да прекара някой и друг час с него, и без даже да си поговорят както трябва, офейква като провинило се хлапе.

Карл се престори, че не придава никакво значение на думите му. Отговори спокойно:

— Не е чак толкова „чудато старче“. Разказах му за една работа, той се запали, а когато чичо ми разбере, че играта си струва, нищо не може да го спре.

— И вие му позволихте да ви се изпречи на пътя?

— Какво не би направил човек за родния си чичо! — отговори шеговито Карл, но продължи сериозно: — За тази работа са необходими чичовите връзки.

— В Берлин? — заинтересува се Шрикел.

— Не, в Кьолн... — Карл беше проучил разписанията на влаковете и знаеше, че когато Ханс Кремер се обади за последен път на групенфюрера, заминаваше само експресът за Кьолн.

— Съжалявам, че не успях да се запозная с чичо ви. — Шрикел въздъхна, защото наистина съжаляваше. — Надявам се, че пак ще дойде?

— Непременно — потвърди Карл. — Чичо ми каза, че постъпва малко нетактично спрямо Фон Вайганг, извини му се по телефона и ме помоли да уверя групенфюрера, че в най-скоро време отново ще го навести.

— Да... да... — закима Шрикел. — Но вие, разбира се, се виждате по-често с чичо си. Да имате такъв гръб в търговските среди...

— Надявам се само на собствените си ръце — засмя се Карл весело и вдигна стиснатите си юмруци. — Мисля, че все още са здрави.

— Чичо ви в Берлин ли живее? — попита Шрикел небрежно и даже се извърна.

— Имаше кантора в Бреслау, но сега, заради настъплението на русите...

— Се е преместил в Берлин!

— Не, в Мюнхен.

— Прекрасен град... — въздъхна Шрикел. — По-точно беше прекрасен град. Скоро цяла Германия ще лежи в развалини — и погледна в очакване Карл. — Какво пък — завърши със съвсем друг тон — весело и уверено, — ще възстановим нашите градове и ще ги направим още по-хубави!

Той се сбогува и излезе. Карл се качи в стаята си, поседя малко, помисли и като наметна пелерината си, излезе на улицата. Обади се на Ветров и му определи незабавна среща.

— Все нещо гори около тебе — избоботи той в слушалката. — Не може ли утре?

— Невъзможно — отговори Карл и окачи слушалката.

Ветров пристигна бързо. Изслуша Карл и се разтревожи:

— Казах ти, че трябва да ликвидираме Шрикел!

— Казал си! Ама как?

— Нямам представа. Трябва предварително да зная кога ще излиза в града.

— Това никой не знае. Само Вайганг...

— Значи трябва да разберем от Вайганг.

— Лесно е да се каже...

— Но все пак трябва да се направи това.

— Почакай — сви вежди Карл. — Вдругиден Ернестина има имен ден. Поканила е Вайганг и Руди с годеницата си. Ще се опитам да наглася да поканят и Шрикел.

Ветров стисна пръсти така, че те изпукаха.

— Това не е лошо — каза неопределено.

— Ние с групенфюрера и жена му ще бъдем в една кола.

Юрий вдигна ръка и Карл млъкна.

— Можеш ли да наредиш така, че Шрикел да пътува с вас? —
попита той.

— Сигурно ще мога.

— Не сигурно, а точно.

— Е, добре, точно...

— Тогава ще направим така...

Карл повика Руди в стаята си, затвори вратата и каза без излишни обяснения:

— Когато утре тръгнем за Краузе, трябва да направите така, че Шрикел да седне в колата на Фон Вайганг.

Рехан изпъгна шия и погледна Кремер.

— Защо?

Карл замълча за малко, като обмисляше дали да каже на Руди.

— Има вероятност да заемете мястото на Шрикел — каза той и с удоволствие видя как почервеняха ушите на Рехан.

— Можете ли да уредите това? — не повярва Рехан.

— Назначаването ви зависи от Фон Вайганг, нали?

— Разбира се.

— Може да се смятате началник на канцеларията.

— Какво ще направите с Шрикел?

— Наистина ли ви интересува неговата съдба?

Рехан вдигна рамене. Замисли се...

— Шрикел ще тръгне с вас — каза той уверено.

— Сложете го до шофьора.

Руди кимна.

— Това ли е?

Карл се усмихна.

— Вие напредвате, Рехан. Добре ще бъде никой да не знае за нашия разговор.

— Не ме мислете за идиот, Кремер! Впрочем, искам да купя на Хилда бисерна огърлица. Толкова страда, като гледа скъпоценностите на Ернестина Краузе.

— Можете да й купите не една огърлица — отброи парите Кремер. — Внимавайте, никой не трябва да знае, че харчите такива суми.

— На всички казвам, че съм се сдобрил с баща си — хитро примижа Рехан. — Старецът се е изплашил от бомбардировките и е заминал на село — не може да се провери.

— Умна глава сте — поласка го Кремер, — не може да се намери по-добър кандидат за мястото на Шрикел.

Надникна в коридора, убеди се, че няма никой и пусна Рехан. Легна на дивана, подложи ръце под главата си. Направи всичко, каквото можа — сега трябваше само да чака.

Две черни закрити коли стояха пред главния вход на вилата. Мъжете се бяха събрали в хола и чакаха фрау Ирма. Карл се чувстваше неудобно: новият фрак го стягаше малко под мишниците, погледите бяха приковани към него и всеки смяташе, че трябва да се пошегува по повод на годежа.

Вече няколко пъти нетърпеливо поглежда часовника си: тревожеше го закъснението на фрау Ирма. Това можеше да доведе до неочаквани усложнения. По дяволите, как не се сети да определи часа за тръгване с петнадесет минути по-рано, като знае женската неточност...

— Влюбените са винаги нетърпеливи — забеляза нервността му групенфюрерът. Той беше свикнал вече със закъсненията на жена си и ги възприемаше философски. — Запомнете: няма точни жени.

— Нима съм закъсняла? — чу се гласът на фрау Ирма от стълбата. — Така бързах...

Мъжете се спогледаха. Облякоха се бързо и се отправиха към колите. Рехан отвори вратата пред фрау Ирма и групенфюрера.

— Седнете тук, на предната седалка, Шрикел — повика той хауптцурмфюрера, който искаше да седне в другата кола. — Тук, тук, моля ви. А вие, Кремер — той показва мястото зад шофьора, — тук. Ние — кимна той към помощника на Шрикел — ще се отбием за Хилда.

Карл се настани на задната седалка от лявата страна на фрау Ирма и с удоволствие погледна дебелия фигура на Шрикел, който седеше до шофьора. Усмихна се, като си спомни суетенето на Рехан: чувства опасността и за всеки случай иска да е по-далеч от тях.

За да отидат до имението на Краузе, те пресякоха града и излязоха на автострадата. Дванадесет километра, завой наляво и още три километра до разкошната вила.

Мерцедесът сви от автострадата. Карл се беше навел към облегалката на предната седалка и напрегнато се взираше в тъмнината. Асфалтовият път се виеше между дърветата. Видимостта беше лоша и шофьорът намали скоростта. След поредния завой изведнъж рязко спря — на шосето от страничния път излизаше на заден ход голям товарен камион. Шофьорът на мерцедеса нетърпеливо замига с фаровете. От кабината на камиона излезе офицер в дълъг шинел, от

каросерията скочи войник. Офицерът предупредително вдигна ръка и тръгна към мерцедеса от страната, където седеше Шрикел.

Хауптшурмфюрерът нетърпеливо отвори вратата на колата:

— Освободете пътя! — викна той заповеднически. — Бързаме!

Офицерът спокойно светна с фенерче и разгледа пътниците на мерцедеса. Даже Кремер не забеляза откъде се появи в ръката му пистолет. Два изстрела в Шрикел... Още един — шофьорът се повали върху кормилото... Вайганг с опулени от страх очи се смъкна на пода...

Карл отмести шофьора, извади изпод седалката автомат и се измъкна от колата. Изстреля дълъг ред някъде в тъмнината. Скори в

канавката и отново натисна спусъка. Видя на светлината на неизключените фарове как двама души се хвърлиха зад камиона. Изчака няколко секунди и надупчи с дълъг откос каросерията на камиона, кабината и гумите. Простреля и храстите отсреща и чак когато видя дълга сянка от лека кола по страничния път и чу заглъхващ шум от мотор, прекрати стрелбата. Без да изпуска от ръце автомата, надникна в мерцедеса.

Фрау Ирма лежеше, завряла лице в седалката и скрила главата си с ръце. Групенфюрерът явно беше в шоково състояние, седеше като вкаменен.

Кремер го докосна по рамото.

— Всичко е наред, хер групенфюрер — успокои го той, — избягаха.

Вайганг прекара ръка по лицето си, сякаш изтриваше нещо от него.

— Ирма много се изплаши... — каза дрезгаво той.

— Да не сте ранена? — с подчертана тревога в гласа попита Кремер фрау Ирма, макар че знаеше — никой не беше посегнал на нея.

Не последва отговор.

Групенфюрерът се убеди, че опасността е минала и започна да проявява твърдост.

— Заемете се с тях — посочи той предната седалка. — Аз сам ще помогна на Ирма.

Шрикел лежеше, забил глава в таблото. Куршумите бяха пробили черепа му на две места. Шофьорът беше ранен в рамото. Когато Кремер го докосна, той застена.

Карл измъкна Шрикел от колата, а шофьора сложи върху седалката.

— Трябва незабавно да се потърси лекар — извика той. — Може да умре от загуба на кръв.

Фрау Ирма дойде на себе си. Притиснала с пръсти слепоочието си, гледаше Карл със застинал поглед.

— Какъв ужас! — едва промълви тя. — Те можеха всички да ни...

Вайганг излезе от колата, оправя шинела си.

— Никога няма да забравя, момчето ми — каза трогнат той, — че ти ни спаси!

От завоя изскочи кола и блесна с фарове. Карл тръгна срещу нея и вдигна ръка.

— Господа, помогнете! — каза с пресипнал глас на мъжете, които бяха наскочали от колата. — Нещастие!

— Срещу мене е извършено покушение — високо обясни групенфюрерът. — Но престъпниците сбъркаха и убиха хауптштурмфюрер Шрикел.

— Трябва да се отстрани камионът от пътя — заповяда Кремер на шофьора на пристигналата кола.

Шофьорът влезе в кабината на камиона.

— Няма ключове! — викна той отвътре.

Пристигна още една кола. Мъже в шинели и скъпи балтони и дами в кожи наобиколиха мерцедеса на Вайганг.

— Помогнете да отместим камиона! — обърна се Кремер към тях, но никой не го слушаше. Разпитваха се за подробности по нападението и с наслаждение ги коментираха.

Спряха още две коли и към мерцедеса се промъкна Рехан. Нямахше какво да му се обяснява.

— Господа! — завика той. — Моля за внимание! Мъжете да отидат при камиона. Моля дамите да заемат местата си колите.

Бързо въведе ред и избутаха камиона на страничния път. Руди седна зад кормилото на мерцедеса на Вайганг, а групенфюрера и жена му настани в своята кола. Сложиха трупа на Шрикел долу на пода, а Кремер прикрепяше ранения шофьор. След минута и половина Рехан спря пред дома на Краузе.

— Незабавно съобщете в Гестапо! — заповяда му Карл. — Извършено е покушение над групенфюрера!

— Отлична версия — процеди през зъби Руди. — Къде е телефонът? — Той грубо блъсна портиера, който беше отворил вратата.

Като видя Карл с изкаляно, окървавено палто, Ернестина пребледня.

— Какво ти е? — хвърли се тя към него.

— На мене? — учуди се Карл. — Няма ми нищо, но шофьорът е ранен.

Карл, щастливо усмихнат, изключи радиото — съветските войски бяха започнали настъпление по целия фронт, от Балтика до Карпатите!

За закуска излезе със сериозна и строга физиономия. Вайганг беше вече на масата и нервно почукваше с чаената лъжичка.

— Слуша ли радиото?

— Имате предвид новото съкращаване на Източния фронт?

— Сега успехът ни в Ардените се свежда до нула.

— Не съм военен, трудно ми е да се ориентирам в събитията, но не виждам основания за песимизъм.

— Разбира се, разбира се — съгласи се бързо Вайганг. — И все пак не трябва да ни изненадват никакви събития. Трябва да форсираме нашите работи...

Така мислеше не само Вайганг. На следващия ден, когато Кремер излезе на разходка, по шосето го пресрещна човек в селски дрехи.

— Карл Кремер? — попита той и извади от джоба си половинка от еднодоларова банкнота. — Цял ден ви чакам.

Кремер му показва своята половинка.

— Всичко е наред — одобрително кимна с глава „селянинът“. — Днес в шест часа бъдете край входа на двореца Цвингер. Ще дойда с такси.

Свали шапка, поклони се и тръгна към автобусната спирка. Обикновен селянин — с груби панталони и поизносена връхна дреха.

Кремер едва го позна, когато таксито спря на няколко крачки от него.

— Седнете! — отвори вратата модерно облечен човек с великолепен балтон и кожена шапка. — Закъсняваме.

Шофьорът явно знаеше маршрута, защото, без да пита, премина по моста на другата страна на реката и излезе на околоръстното шосе. Спътникът му бърбеше за незначителни неща — за вчерашния гуляй с познати офицери, за новия филм, за времето... Седеше полуобърнат към Карл и внимателно наблюдаваше шосето. Когато изминаха десетина километра, помоли да спрат, почака няколко минути и като се увери, че не ги следят, заповяда отново да тръгнат.

Освободиха таксито в покрайнините на малко селище. В този момент иззад ъгъла се показва опел адмирал. Той така неочаквано удари спирачки до тях, че Карл отскочи. Вратата се отвори — от задната седалка му се усмихваше Хокинс.

Карл с нищо не издаде учудването си, но за себе си отбеляза, че едва ли Хокинс е пристигнал от любопитство, не е от тези, които рискуват за глупости.

Опелът потегли за Дрезден.

— Как прие предложението ни Фон Вайганг? — попита веднага Хокинс. — Разбрахте ли се?

— Групенфюрерът оцени перспективите на нашето сътрудничество. Намерихме общ език по всички въпроси. — Карл чувстваше, че започна доста високопарно, но вече не можеше да спре. — Фон Вайганг смята, че срещата ни е навременна и полезна и от нашите отношения занапред зависи не само бъдещето на отделни личности, но бъдещето на заинтересованите страни в по-широк аспект.

Кремер на един дъх изрече това дълго изречение и погледна Хокинс. Той го спря с леко докосване по ръката.

— Моят приятел Вайганг — започна бавно — винаги е бил делови човек и доколкото зная, даже високия си чин приема като добавка към своето първо призвание.

— Искате да кажете, че групенфюрерът използва своето служебно положение за уреждане на личните си работи?

— Не само това. Фон Вайганг е съединително звено между някои влиятелни кръгове на немските индустриалци и банкери и нацисткото ръководство. Химлер добре знае това и се съобразява с групенфюрера.

— А Фон Вайганг на свой ред знае неща, които са недостъпни за другите генерали от SS.

— Така е — потвърди Хокинс.

— На борсата такива сведения ще предизвикат рязко повишаване на акциите — каза Кремер многозначително.

— Лично аз предпочитам твърдия курс — парира го американецът. — Акции, които днес са покачили рязко цената си, утре може да паднат. Това вас не ви заплашва. Разбира се, ако фирмата изпълни задълженията си.

— Към това се стремим и ние — бодро отговори Карл.

— Ето че стигнахме до главното. — Хокинс се извърна към Кремер. — Рискувах да се срещна с вас не за да говорим за деловите качества на Фон Вайганг.

— Разбрах това още от самото начало — рязко отговори Карл.

Фаровете на насрещната кола осветиха за няколко секунди лицето на Хокинс и Кремер забеляза набръчканото му чело. Все пак се вълнува. Но когато отново заговори, гласът му беше абсолютно спокоен.

— Аз и още едно лице — започна Хокинс, като леко провличаше думите, — много влиятелен представител на нашите делови среди, искаме да се срещнем с ръководителите на Дрезденската банка и с шефовете на най-големите саксонски концерни и фирми. Делово съвещание на високо равнище. Днес трябва да се посъветвате с Фон Вайганг и утре да ни съобщите възможно ли е да се организира такава среща.

— Мисля — внимателно започна Карл, — че представителите на нашите делови среди ще искат да разберат кое налага тази среща и при това толкова спешно.

— Безусловно — съгласи се Хокинс. — Имаме работа със сериозни хора и всичко трябва добре да се съгласува. Всъщност ето какво. Искаме да чуем как нашите колеги си представят пътя на развитие на следвоенната немска икономика и какво трябва да се направи, за да се запази промишленият потенциал на страната. Смятам, че няма нужда да навлизам в подробности.

— Излишно е — измърмори Кремер.

— Не се обиждайте — разбра го Хокинс. — Просто нямам време... И още нещо. Предайте на Фон Вайганг, че срещата ще се състои само ако той гарантира безопасността на представителите на нашите бизнесмени, а също и пълната тайна на съвещанието. За мене е по-лесно — усмихна се той, — аз съм швейцарски поданик, макар че, както виждате, и аз трябваше да взема някои мерки, преди да се срещна с вас.

Опелът навлезе в затъмнения град и спря в една от тесните улички на Алтщат. Кремер слезе, почака колата да се скрие зад ъгъла и се запъти към автобусната спирка.

Майката се зае да пали печката, а Хорст седеше с палтото си. В къщи беше студено, неудобно, даже кухнята с излъсканите тенджери и с чиниите по полицата изглеждаше чужда. И миризмата беше чужда — миришеше на плесен и кой знае защо, на карбол. Миризмата на клозет през цялото време преследваше Хорст в затвора, но защо и тук, у дома?... А може би самият той се е вмирисал на затвор?

Прилоша му, но събра сили, стана и излезе в антрето. Съблече се и остана по долни дрехи, без да усеща студа.

— Мамо! — извика той. — Дай ми чисто бельо.

— Сега ще стопля вода — надникна в антрето Марта — да се измиеш.

— Дай ми чисто бельо — упорито повтори Хорст и не се успокои, докато не се преоблече.

Едва тогава му стана по-добре — легна на старото, със скърцащи пружини диванче и завря лице във възглавницата. Лежеше, стиснал зъби, със сухи очи, макар че му се плачеше. Потискаше го чувството за собствената му незначителност и безполезност, с което беше излязъл от затвора. Сякаш не е човек, а нищожен охлюв, който всеки може да смачка и да размаже, безнаказано да унищожи. И никой няма да се трогне, дори ще се изплюе на мястото, където са го смачкали...

Това чувство за безпомощност за първи път се появи, когато следователят гестаповец, без да го гледа и да го пита нещо, му зашлеви няколко плесници. Хорст беше готов да го изтезават, би изтърпял всичко, без да се оплаква, но по този начин... И сега скърцаше със зъби от обида и хапеше пръсти.

Майка му го повика да пият кафе. Беше го намерила отнякъде и горчивият му аромат изпълни пустите стаи. Седяха на масата, всеки на мястото си и отпиваха от ароматната течност. Изведнъж майка му блъсна чашката и заплака. Хорст не намираше думи да я утеши. Още не можеше да повярва, че на този стол отдясно никога вече няма да седне баща му, няма да разбърка с лъжичка захарта, няма да отмести захарницата — малко захар дават с купоните, трябва да се пести...

Накрая Хорст се осмели да сложи длан върху ръката на майка си и да я погали. Сълзите ли й бяха свършили вече, или се засрами от собствената си слабост, но Марта стана рязко, затътри се към килера: жената си е жена, искаше да сложи в ред къщата. Всичко в нейно отсъствие е занемарено.

Кафето погръна Хорст, припуши му се. Тръгна да търси из къщи, може би ще се намери някъде цигара или щипка тютюн. Не намери — напразно търси цигара в къща, в която пушат двама мъже.

Хорст се улови, че през цялото време е в очакване: ето, ей сега ще скръцне вратата и в антрето ще се закашля баща му... Не, вече не са двама... Баща му никога няма да се върне, няма да се закашля...

Интересно, как щеше да се държи баща му, ако го удареха така: шат-шат по лицето? Сигурно щеше да плюе в муцуната на гестаповеца. А той само гледаше поразен... Ненапразно баща му го нарече хлапак. Такъв си е — страхливец и хлапак...

И няма какво да се оправдава, че се беше подготвил за съвсем друго, че по-леко щеше да му бъде, ако го бяха били истински...

После го биха... И издържа. Но защо не го боли тялото, а само бузите му горят от плесниците?

Някой почука на вратата. Хорст трепна. Пак ли идват?

Тежки стъпки, вратата изскърца.

— Ти ли си, Вернер?

Стои на вратата, усмихва се широко, с целия си вид показва колко се радва да види приятеля си.

— Ти ли си това?

Приближава се, накуцвайки с протезата, протяга ръка.

— Знаеш ли какво стана с нас?

— Зная.

И здраво стиска ръката му.

Това се казва приятел! Есесовците убиха баща му, те току-що са излезли от затвора — даже съседът им се направи, че не ги вижда — а той!... Идва открито, не се страхува, като истински приятел.

— Имаш ли да запалим?

Вернер извади току-що отворен пакет.

— Вземи, имам още.

Седнаха.

— Виж какво, Хорст — започна Вернер, — ти си силно момче и тази история не трябва да те отчайва. Разбира се, лесно е да успокояваш, но повярвай ми, невинаги. Достатъчно смърт сме видели ние с тебе и щом сме останали живи, трябва да мислим не само за себе си. Баща ти беше смел човек и е пример за другите.

— Баща ми беше... — започна Хорст в изблик на откровеност, но си спомни как баща му го укоряваше за неговата разпаленост и завърши: — добър и честен човек.

— Винаги съм мислел, че баща ти — каза Вернер сърдечно — се отличавахе от всички останали. Беше патриот, а това не е лесно в тези тежки времена. И загина като патриот! Затова дойдох да стисна ръката на неговия син.

Ако Хорст не беше така потиснат, сигурно щеше да почувства фалшивия тон на Зайберт. Но сега прие думите на Вернер като отзвук на собствените си мисли — точно така мислеше той за баща си и затова радостно стисна протегнатата ръка.

— Вернер — каза трогват, — ти си истински приятел и никога няма да забравя това.

Зайберт обидено махна с ръка.

— Искам да ти вярвам — каза тъжно той, — но думате си остават думи. Защо се криеше от мене? Нима имаше основания да не ми вярваш?

Хорст го погледна учудено, но Вернер го гледаше така искрено и с такъв укор в очите, освен това самият той се чувстваше толкова самотен, че неволно се издаде:

— Нямам никакви основания, приятелю. Но ние сме толкова малко, а около нас има толкова предатели... Не можеш да ме упрекваш.

— Не те упреквам. — В гласа на Вернер звучеше истинска радост. — Радвам се, че най-после се разбрахме.

— Ние отдавна се разбираме — възрази Хорст, — сега само си казахме недоизказаното.

— Така да е — съгласи се бързо Вернер, — и каквито и неприятности да имам, дори край на света да настъпи, не се страхувам, днес сякаш е моето второ рождение. Ще отмъстим за баща ти!

— Виж какво — опомни се Хорст, — първо, по-тихо, второ — Гестапо ме пусна, защото сигурно се надява да попадне на следите на нелегалните. Разбират, че освен баща ми и Панкау има и други в нелегалната организация и няма да се успокоят, докато не ги хванат.

— Няма — потвърди Зайберт. — Какво всъщност имаш предвид?

— Не трябва да се срещаме често, а още по-малко да идваш у нас.

— Мислиш, че Гестапо ще ме заподозре?

— Непременно.

Вернер запуши, излегна се на диванчето и замислено пусна струя дим към тавана. Последните думи на Хорст го изкараха от равновесие и той трескаво мислеше как е по-добре да постъпи: нали този хлапак трябва през цялото време да е пред очите му.

— Да — каза накрая, — имаш право. И все пак — едва не подскочи от радост — ще ги изиграем, ще ги надхитрим. Знаеш ли как? Ще се преместя да живея у вас.

— Ти да не си полудял случайно? — Хорст посочи с пръст слепоочието си.

— Никога през живота си не съм бил толкова разумен — възрази Зайберт. — Ти забравяш простия психологически фактор. Ако се срещаме от време на време, като се мъчим това да става незабелязано, Гестапо веднага ще ме заподозре. А ако открито се преселя у вас, ако това стане пред очите на всички, ако щеш даже демонстративно, това няма да предизвика никакви съмнения. Напротив, ще помислят, че искаш да направиш ловък ход и да насочиш Гестапо по лъжлива следа.

Отначало Хорст се ядоса.

— И така доста рискуваме, занимавайки се с психологически експерименти.

Но като помисли малко, каза:

— Разбира се, има нещо разумно в това. Но някак си не е по правилата...

— Ако всичко беше по правилата — отсече Вернер уверено, — Гестапо отдавна да ни е заловило всичките. Защото там сигурно познават правилата на играта.

— Сигурно — съгласи се Хорст. — Иначе нямаше да проследят баща ми. Не разбирам как е могъл да сбърка?

Вернер затвори очи и си спомни срещата на Улман и Панкау в пивницата. Човек трябва да има неговия нюх, за да тръгне по следите на такъв опитен конспиратор като Фридрих Улман. Какво е Хорст? Хорст е пале, той е като дете, размекна се и сега може да прави с него каквото си иска. Похвали баща му и се хвана на въдицата! Но сега

трябва максимум внимание. Как би се държал на негово място истинският нелегален?

— Не ти ли се струва, че някой е предал стареца? Може би в организацията има провокатор?

— Откъде знаеш за организацията? — вдигна вежди Хорст.

— Или аз съм глупак, или ти... Сам каза...

— А-а... — Хорст облекчено въздъхна. — Казах го просто така. Организация всъщност няма. Няколко души — това е.

— Не ме интересува. Нямам намерение да задавам глупави въпроси. И все пак някой е предал баща ти и ти трябва да разбереш кой?

— Кажи, Вернер — изведнъж Хорст зашептя, — какво мислиш за Керер?

„Чудесно — помисли си Вернер, — сега ще се опитаме да объркаме всичко.“

— Кой Керер? — попита, сякаш не разбираше.

— Ти какво? — не издържа Хорст. — За глупак ли ме мислиш, нали заедно сте лежали в болницата?

— А-а... — удари се по челото Вернер — за Фриц ли говориш? Кажи така, какво е това — Керер. Доведоха го в нашата стая десетина дни преди да ме изпишат. Той ми предложи да дойда във вашето селище.

— Не си ли забелязал нещо у него?

— Чакай, чакай... Искаш да кажеш...

— Нищо не мога да кажа, но...

— Нима той?...

Вернер нервно поглади брадата си. Започна неуверено, сякаш разсъждаваше на глас:

— Сега си спомням... Фриц ме разпитваше понякога... За тебе също... Тогава не обърнах внимание, мислех, че е обикновено любопитство. Наистина и сега не мога да кажа точно, но... Честно казано, Фриц не ми харесва.

— Казваш, че се е появил в стаята ти десетина дни преди да те изпишат? Заедно ли ви изписаха?

— Да.

— По-рано познаваше ли го?

— Докараха го от друг град. Струва ми се, че беше евакуиран от Унгария.

— Така, така... — с ирония каза Хорст. — Значи, казваш, от Унгария?

— Ти мислиш, че...

Хорст наведе глава.

— Имам основания за това.

— Трябва да видим с кого се среща...

— Ето, заеми се с тази работа. Само че внимателно. Провери дали не те следят. Психологията си е психология, а с Гестапо шега не бива.

— Не вярвам — възрази Вернер. — Даже да ме следят, то ще е за два-три дни, колкото за успокоение на съвестта.

— Ние също ще наблюдаваме отстрани — обеща Хорст и викна: — Мамо, мамо, ела!

Когато майка му влезе, той я попита:

— Имаш ли нещо против, ако Вернер остане да живее у нас?

— Стаята е свободна — равнодушно отговори Марта. Беше й все едно дали Вернер ще живее у тях, или не. Все пак така е по-добре: Хорст ще има приятел, а на момчето точно сега му е необходима компания.

— Тогава се преселвам още днес — реши Вернер. — Имам един куфар и раница.

Двамата бързо пренесоха багажа от фрау Фрайсдорф. Новата стая се хареса на Вернер. От прозореца се виждаше вратата на двора, иззад щорите можеше незабелязано да следи всеки, който искаше да посети семейство Улман.

Майката извика Хорст и Зайберт с радост затвори вратата след него. Без да се съблича, се просна на кревата — беше уморен. Изтощи го напрежението, което го беше обхванало още от сутринта, не му се искаше да мисли за нищо, искаше само да лежи в полузабрава. Но проклетите мисли се нижеха една след друга в главата му.

Вернер не очакваше, че така добре ще се получи с Фриц Керер. Не Фриц, а той, Емил Мауке, се беше появил в болничната стая десетина дни преди да ги изпишат. Той накара Фриц да избере малкото селище — беше му необходим параван. Но Мауке никога не можеше да

предположи, че ще помислят Керер за агент на Гестапо. Какво пък, това е добре дошло за него — Фриц ще стане сигурен гръмоотвод.

Сега Мауке не се съмняваше, че ще спечели доверието на нелегалните. Но това не го радваше много. Като съпостави всички факти, свързани с взрива в подземния завод, Емил Мауке реши, че диверсията е осъществена от добре подготвена подривна група, най-вероятно руска. Да, именно руска, защото едва ли американските или английските диверсанти ще установят връзка с нелегална комунистическа организация. А не е по силите на една нелегална организация да извърши такава операция. Откъде щяха да намерят например мина с часовников механизъм? Мауке беше сигурен, че са имали такава мина. Иначе диверсантите не биха могли да излязат от галериите.

Разтревожи го и покушението срещу групенфюрера Фон Вайганг. Ръководството на Гестапо смяташе, че това няма никаква връзка с подземната диверсия. Според Мауке имаше нещо общо. И в двата случая диверсантите бяха използвали крадени коли. Но това не е доказателство, възразявах му, целта е съвсем различна. Мауке само вдигаше рамене: вярно, това е версия, която не е потвърдена. Но след покушението над Фон Вайганг диверсантите се бяха скрили също така с кола...

Следователно съществува добре законспирирана диверсионна група със седалище в града. Да, именно в града, където е по-лесно да се крият (всъщност и двата откраднати камиона бяха дрезденски). Освен това групата сигурно е във връзка с нелегалната комунистическа организация в селището.

Мауке знаеше колко умело и старателно нелегалните прикриват всяко свое действие и не се надяваше, че скоро ще разplete това голямо кълбо. Особено трудно ще бъде да се намери нишката, която свързва организацията с диверсионната група. И не се ли е прекъснала тя със смъртта на Улман? Значи трябва да се въоръжи с търпение, да слуша и наблюдава, да наблюдава и слуша...

Беше решено колите да не спират пред официалния вход на вилата. От обиколен, безлюден междуселски път ще влизат направо в заграден с висока ограда двор.

Пристигналите бяха посрещани от Кремер и Рехан. Като се уверяха, че именно това е човекът, когото чакат, те го съпровождаха през парка до кабинета на Вайганг.

Днес вече за трети път Карл върви по алеята на джуджетата. Този път съпровожда Краузе. Вървеше на половин крачка след бъдещия си тъст и почтително го слушаше.

— Ерни се оплаква, че сте я забравили съвсем.

— Напразно. Тази седмица успях да отделя няколко часа.

— Точно от това... Точно от това се оплаква тя. Какво са за влюбените няколко часа.

— Организацията на днешната среща ми отне сума време. Всичко се струпа върху плещите ми.

— Не ви упреквам — забави крачка Краузе, — но сам знаете колко е трудно да докажеш на жените, че бялото е бяло.

— Надявам се, че все пак това би могло да се докаже в наше време.

— Е-е... — каза насмешливо той. — Вие сте оптимист!

Карл трябваше да посрещне и директора на Дрезденската банка, затова, след като изпрати Краузе до кабинета, се върна обратно.

Директорът беше над петдесетгодишен, с енергично лице. Беше облечен скромно — семпло черно палто и обикновена шапка, каквито носят хилядите дрезденски жители. Само обувките му — елегантни, от чудесно обработена кожа, го отличаваха от дребните продавачи или борсови посредници.

— Да не съм закъснял? — попита уж разтревожен той.

Карл знаеше, че директорът никога не закъснява и обича да изтъква своята точност. Погледна часовника си:

— Още седем минути...

— Това е добре. Събраха ли се всички?

— Чакат вас.

Заобиколиха пристройката и навлязоха в парка.

— Какви смешни човечета — веднага обърна внимание на джуджетата директорът. — Не съм виждал такива.

— Фон Вайганг каза, че са уникални — отливани са преди двеста години.

— Не може да бъде! — Директорът се спря край едно от джуджетата. — Това ми харесва.

Джуджето го гледаше подозрително. Черното човече не вярваше на никого в света и в същото време фигурката му беше изпълнена със самоувереност и дори с нахалство.

„Непостижимо — учуди се Кремер, — много хора имат двойници. И всеки може лесно да се открие тук.“

Карл се усмихна леко.

— Казват, че тази алея носи щастие. Групенфюрерът е уверен в това.

— Нищо чудно — отговори директорът. — На Вайганг винаги му е вървяло. — Постоя няколко секунди, като замислено гледаше наоколо. — Казвате, значи, че носи щастие — попита още веднъж и без да дочака отговор, тръгна към вилата. — Още по-добре, още по-добре...

Достъпът до кабинета на Вайганг се охраняваше от шарфюрера Дузеншен. Рехан знаеше предаността му към Шрикел, но го остави по съвета на Кремер. Карл успя да оцени шарфюрера. Всъщност не беше толкова трудно да опознаеш Дузеншен — прекрасен изпълнител, не си пъха носа където не трябва, и не се интересува от това, което не се отнася до пряката му работа.

Кремер намекна на Дузеншен защо новата метла не го беше помела и шарфюрерът го гледаше предано като куче. Освен това, въпреки цялата си ограниченост, забелязваше как се отнася Вайганг към Кремер. А групенфюрерът беше за Дузеншен олицетворение на истинския началник, който всичко знае, всичко вижда и умее да чете в сърцата на подчинените си.

Всички поканени вече бяха дошли и съвещанието можеше да започне. Вайганг извика Карл и се приближи към застаналия до вратата Рехан.

— Отговаряте за охраната на къщата, Руди — заповяда той. — Никакъв външен човек не трябва да се доближава до вилата.

— Слушам! — изпъна се Рехан.

— Вие, Дузеншен, стреляйте във всеки, който се появи в коридора.

Шарфюрерът мълчаливо удари токове.

— А ако е жена? — попита неочаквано той.

— Чухте ли заповедта?

Дузеншен отново се изпъна.

— Тъй вярно!

— Единственият, който може да излезе или да влезе в кабинета без мое разрешение, е този! — Вайганг посочи Кремер. — Ако ми потрябва нещо, Руди, Карл ще ви намери.

Рехан кимна, но Карл забеляза киселия израз на лицето му и неволното движение, с което Рехан сякаш искаше да възрази на групенфюрера.

Вайганг също забеляза това:

— Може би имате някакви забележки по този въпрос?

Рехан вече се беше овладял.

— Не, нямам.

— Разчитам на вас, господа!

Кремер плътно затвори тапицираната с кожа двойна врата на кабинета.

Все пак Рехан започва да го тревожи. Не защото, като зае мястото на Шрикел, вирна нос (когато разговаряше с Кремер, в тона му започнаха да се появяват покровителствени нотки). Карл познаваше характера на Рехан и спокойно прие тази промяна. Тревожеше го нещо друго: стремежът на Руди да действа на своя глава, особено през последните дни, когато научи за съвещанието при Вайганг. Трудно беше да се крие от Руди и групенфюрерът го запозна в общи линии с това, което трябваше да стане. На Рехан се отреждаше посвоему важна роля в осъществяването на набелязаните действия. Но Руди очевидно беше почувствал, че тук ще падне печалба.

Сега Карл нямаше време за размишления по този въпрос. Вайганг покани гостите на масата. Кремер седна настрани. Нямаше

нужда да напруга паметта си — още преди три дни Ветров му даде портативен магнетофон, а вчера вечерта го монтира в стената зад купчина покрити с прах книги. Утре Юрий ще получи лентата и още тази седмица ще бъде в Центъра заедно със снимките, които сега незабелязано прави като неопровержимо доказателство за връзките на американците с немските индустриалци, въпреки официалните декларации и споразумението между ръководителите на съюзническите държави.

— Господа — откри съвещанието Вайганг, — нашата среща и деловият ни разговор са предизвикани, така да се каже, от висши съображения и се надявам, че ще бъдат полезни и ще поставят основите на бъдещото сътрудничество на финансовите и индустриалните кръгове на Германия с нашите американски колеги. Няма да говоря за традициите на това плодотворно сътрудничество, на което не може да попречи, да бъдем откровени, даже войната. Искам само да подчертая, че винаги сме намирали и занапред, уверен съм в това, ще намираме общ език. Даже тогава, когато политиците спорят, а военните дрънкат оръжие. Защото ние сме силата, която стои над правителствата и която говори на единствено разбираем език. Правителствата могат да имат най-различни съображения, могат да бъдат заслепени от вражда; ние — никога.

Вайганг спря за секунда, погледна присъстващите, но не можа да разбере какво впечатление направи малкото му встъпително слово. Седналите на масата хора бяха свикнали с всичко и умееха добре да прикриват своите мисли и чувства. По лицата им не можеше да се прочете нищо, освен студена вежливост.

Групенфюрерът не се надяваше на друго. Продължи, без да повишава тон:

— Като имах предвид казаното дотук, аз се осмелих да ви поканя на таен разговор с нашите американски партньори. Позволете да ви представя мистър Томас Грейн — сенатор, и мистър Чарлз Хокинс — представител на фирмата „Дженеръл електрик“.

Томас Грейн — дебел, с увиснали бузи и месест нос мъж — внимателно разглеждаше присъстващите. С някои се познаваше и приятелски им кимна. Нетърпеливо подръпваше папийонката си, върху която бяха увиснали дебелиите му бузи, и искрено се зарадва, когато Вайганг завърши с представянето.

— Ние сме делови хора — започна той, като дръпна още веднъж папийонката си — и бог ще ми прости, както, надявам се, ще ме извините и вие, господа, ако назовавам нещата с истинските им имена. Разбирате, че моето идване тук, при вас, трудно може да се нарече приятно, особено като се има предвид, че трябваше да пътувам не само от Швейцария до Дрезден, а и да прелетя от Париж до Берн. А това е — той се усмихна, като изгледа всички — в днешно време не много удобен и безопасен път...

— Споменах Париж, господа — мистър Грейн отпи глътка вода от чашата, — неслучайно. Преди да пристигна тук, разговарях с някои лица, за да уточня общото мнение, или ако искате, платформата на американските делови кръгове в преговорите с вас. Упълномощен съм да ви информирам, че преди две седмици Управлението на стратегическите служби отправи до правителството на Съединените щати меморандум с доста приятно за вас, господа, название: „За икономическите последствия от лишаването на Германия от нейната тежка промишленост“. Как мислите? Не ви ли се струва, господа, че в това название има дълбок смисъл?

Съобщението на Грейн направи впечатление. Даже Краузе, който олицетворяваше немската сдържаност, започна да шепне нещо на съседа си.

Грейн стана. Подпря се с късите си ръце на масата и се вгледа в присъстващите.

— Вие може би ще възразите, че ето нă, рибата още в морето, а вече приготвяме тигана. Но да погледнем истината в очите: войната скоро ще свърши и, за съжаление, не така, както ни се иска. Несполучливото покушение, което беше подготвил полковник граф Фон Щауфенберг, ни лиши от надеждата за сепаративен мир и сега трябва да имаме предвид последствията от руското настъпление и червената заплаха, която виси не само над Германия. Ще трябва да преодоляваме значителни трудности: в това число и известната праволинейност на президента Рузвелт. Но, господа, перспективите не са чак толкова безнадеждни — ние сме категорично против така наречената деиндустриализация на Германия, проблем, с който се занимават либералите и комунистите. Вашето дело е и наше дело и само политическите кретени и нашите врагове не се съобразяват и не искат да разберат кой на времето си е влагал капитали в немската

промишленост. Ние няма да сечем клона, на който седим, и упорито ще настояваме да помогнем следвоенна Германия да възстанови промишлените си предприятия, да намери пазари и да развие износа си.

— При какви условия? — попита директорът на банката.

— Този въпрос ще се решава в зависимост от конкретния случай. Но и сега могат да се формулират два основни пункта: първо, предимство на американския капитал в Германия. Пояснявам: немските компании ще трябва да използват чужди капитали за възстановяването на икономическия потенциал на страната. Нашите корпорации се надяват, че ние, след като имаме солиден опит в сътрудничеството си с вас, успешно ще го продължим. Второ, още сега трябва да помислим и да вземем мерки никакви ценни документи и технически изобретения на фирмите, никакви патенти и други подобни да не попаднат в ръцете на русите: започналото голямо настъпление на русите ни обърква всички сметки.

Грейн се зачерви, често облизваше пресъхналите си устни. Раздразнено подръпна папийонката си и каза сухо:

— Ако не беше безразсъдната политика на вашия фюрер, положението щеше да бъде много по-благоприятно. Настъплението в Ардените беше ненавременно и колкото парадоксално да звучи, навреди най-много на вас, на бъдеща Германия! Ако бяхме завзели Берлин и излезехме на Одер, по друг начин щяхме да разговаряме със Сталин.

— А също и с нас — промърмори белокос възрастен човек, който през цялото време зиморничаво се загръщаше с вълнен шал.

„Силман — спомни си Кремер, — представител на компанията «Сименс».“

— Не ви разбирам — разтвори ръце Грейн, — нима предпочитате червените?

— Защо изопачавате думите ми? — ядоса се Силман.

— Господа — намеси се Краузе, — така никога няма да се споразумеем. Колкото и да ни е трудно, трябва да имаме предвид безусловния факт, че ние губим войната.

— До капитулацията е още далече — не отстъпваше Силман.

— Тук сме се събрали разумни хора — промърмори Краузе, — които могат правилно да се ориентират. Лично аз смятам, че

условията, които мистър Грейн изложи, са приемливи.

— Още не съм свършил — вдигна ръка сенаторът. — Помолиха ме да ви предупредя, че американските монополи, съобразявайки се с нашите общи интереси, подчертавам това, и занапред ще защитават развитието на икономическия потенциал на Германия. През първия етап след войната, с оглед на нежелателен международен отзвук, ще трябва да се ограничим с точките на меморандума, за който вече говорих. Но ние подготвяме предложения по въпроса за прекратяването на демонтажа на немските предприятия. Наистина няколко завода — отново сърдито дръпна папийонката си — ще трябва да се демонтират.

— Ако оцелеят до края на войната — каза директорът на Дрезденската банка. — Вашата авиация не щади нищо.

— Невинаги можем да намерим общ език с военното командване — намръщи се Грейн. — Англичаните си отмъщават за бомбардировките на Лондон. А у нас, в Щатите, атмосферата е доста наелектризирана. Необходимо е време, за да дойде всичко на мястото си. И това време ще настъпи, господа. Уверявам ви — това не са празни брътвежи — че репарации ще се изплащат само в началото. Ще ви разрешим неограничен износ на чуждия пазар, няма да настояваме за национализация на промишлеността. — Грейн разбра, че трябва да свършва. — Моля ви, господа, всички конкретни въпроси, свързани с днешния разговор, решавайте с мистър Фон Вайганг. Това е всичко, господа — поклони се и седна.

Стана Краузе.

— С благодарност приемаме предложенията на сенатора Грейн и на нашите американски приятели, които ни протягат ръка за помощ.

— Длъжен съм да ви напомня, господа, че... — прекъсна го Вайганг.

— Ние сме държава в държавата — усмихна се Краузе, като го разбра — и умеем да пазим тайна по-добре от SD.

Тези думи послужиха като сигнал за приключване на съвещанието. Разотидоха се така незабелязано, както бяха дошли. Бяха четиринадесет — четиринадесет некороновани крале. Пипалата на Силман и Краузе се простираха из цяла Германия и далеч зад границите ѝ. Странно беше за Карл обстоятелството, че върви редом с обикновения на пръв поглед, склеротичен човек, който се наричаше

Бауер. Знаеше, че неговата банкова сметка възлиза на десетки милиони.

— Искат да превърнат фирмите ни в американски филиали — раздразнено мърмореше Силман, загърнат така, че просто беше чудно как думите проникват през пухкавия вълнен шал.

Краузе вървеше, като почукваше с бастуна си по бронзовите шапчици на джуджетата. Въздъхна силно, като показваше, че старият мърморко е досадил на всички и не трябва да възприемат думите му сериозно. Но Бауер явно нямаше нищо против да поговори.

— Струва ми се — подхвърли язвително той, — че е по-добре да станем американски филиал, отколкото изобщо да не съществуваме. Всичко трябва да се върши с ум: трябва да приемем помощта и да се откажем от някои неща. Ще дойде време и отново ще стъпим на краката си. Тогава ще си поговорим... хе-хе... като джентълмени.

— Бих ви присъдил Нобелова награда за мъдрост — не се стърпя Краузе.

— Че за какво ми е? — пренебрежително прихна Бауер. — Пари все още имам, а и за реклама не може да ми послужи.

— Добре казано! — засмя се Краузе. — Впрочем, не сте ли се замисляли над това, че след година само американците ще се сблъскат с русите, ще е нужен буфер между Изтока и Запада и този буфер ще стане Германия. Ще възкръснем от пепелта като феникс и отново ще диктуваме волята си на цяла Европа.

— Грешите само в едно — тържествено каза Бауер. — Американците ще се сблъскат с русите не след година, а много по-рано. И дай боже — Бауер сложи костеливата си ръка на рамото на Краузе, — това да стане колкото се може по-скоро.

Четиринадесет коли през кратки интервали излязоха от задния вход. Петнадесетата беше най-скромната — не мощен хорх или хромиран мерцедес, а обикновен опел капитен. Но в нея пътуваха господарите на немските индустриалци. Те виждаха малко по-далеч от немските си партньори и можеха да им диктуват своята воля.

— Как мислите, Чарлз — попита Грейн, — не бях ли днес прекалено праволинеен? Все пак те са германци, а националното самолюбие е дяволски сложно нещо.

— Националното самолюбие отива по дяволите, когато застрашава капиталите.

— Тогава може да смятате днешната среща за успешна. — Грейн се сви в ъгъла на колата, за да не се вижда лицето му отвън. — Днес заминавам. А вие?

— Трябва да остана, за да уточня как ще стане предаването на документите.

— Не бързайте, нека Фон Вайганг ги събира. Пренасянето им на партиди може да предизвика подозрение и излишни усложнения.

— Вашите мисли съвпадат с предложенията на помощника на Фон Вайганг.

— Значи има добър помощник. Този, който присъства на съвещанието, нали? Откъде го изкопахте?

— Обикновена история — малко страх, малко пари... Но е човек с бъдеще.

— Добре, добре... Вие сте познавач на човешките души!

Хорст Улман вдигна ръка. Камионът удари спирачки на няколко крачки от него и момчето ловко скочи на стъпалото.

— До Дрезден?

— Сядайте — отвори вратата шофьорът. — И ме почерпете с цигара.

Цигарата беше справедлива отплата за услугата и Хорст извади табакерата. Давайки на шофьора да запали, погледна през задното стъкло на кабината и се успокои напълно. Даже да го следяха, засега скри следите си.

В продължение на една седмица Хорст можеше да се убеди, че не го следят. Проверява това при най-различни обстоятелства. Поне в едно от тях агентът щеше да се издаде. Вчера вечерта сподели това с Вернер.

— Невероятно, но факт: Гестапо, явно, не се интересува повече от мене — няма опашка...

„Лошо познаваш Гестапо“ — зарадва се Зайберт. Зарадва се, защото сега вече този хлапак щеше да действа. Характерът му не е такъв да седи със скръстени ръце.

Предположенията на Вернер не бяха далеч от истината. Вчера Хорст пътува до Дрезден и се обажда от телефонния автомат на гарата. След това се поразходи из града и с вечерния влак се върна в селището. За това пътуване не спомена нито дума на Вернер. И днес, като се стягаше за Дрезден, каза с равнодушен глас:

— Отивам да се поразходя...

Зайберт го погледна недоверчиво, но не започна да го разпитва. Ще дойде време, Хорст сам ще разкаже всичко.

Младият Улман излезе от селището и веднага свърна по пътеката, която водеше към лесничейството. Когато излезе на пътя, беше сигурен, че никой не го е видял. Спря една кола. Почерпи шофьора с цигара и той го закара почти до центъра на града. Оттук до търсената улица е една педя разстояние. От нея беше останало единствено името ѝ — нито една здрава къща, само купчини тухли, покрити със сняг, изпочупени стъкла и кал. И нито един човек, само далеч напред — самотна женска фигура.

Хорст неволно настръхна — стори му се, че е много по-добре да се срещнеш в някое многолюдно кътче на града: сред тълпата по-лесно можеш да се скриеш, а тук всичко се вижда като на длан.

Постоя малко край развалините, из които стърчеше пречупена от взрив колона. Точно се канеше да продължи, за да не стърчи на едно място, когато видя вдясно от себе си човек в шинел. Поглежда иззад стената и му прави знаци.

Улман се покатери по купчина тухли, прескочи дълбока яма. Зад полуразрушената стена се беше скрил Щекер.

Фелдфебелът едва ли би рискувал да се срещне с Хорст, ако той не беше му се обадил няколко дни след разговора с Ветров, разговор, който реши по-нататъшната съдба на момчето. Един-два пъти седмично Щекер се промъкваше през развалините в мазето, където го чакаше Юрий. Фелдфебелът носеше малко късче хартия, скрито в мундшука на цигаре.

Информацията за движението на военните части през железопътния възел се предаваше по-нататък по канали, известни само на Ветров. Всъщност това не беше важно за Щекер — той знаеше, че само след един-два дни съобщението му ще се разшифрова в Москва.

Ветров смяташе, че е по-добре да се среща с Щекер, отколкото да взема бележките от скривалището. По време на една от тези срещи Юрий се оплака от липса на хора. Сега, когато съветските войски приближават границите на райха, трябва да се засили дейността на групата, а сигурните хора са малко.

Именно затова Щекер определи среща на момчето.

Те постояха, скрити зад стената. Хорст искаше да му каже молбата си, но Щекер го хвана за ръка и го поведе след себе си. В хаоса от изпочупени тухли и изкривени железа фелдфебелът намери тясната пролука, наведе се и се провря през нея.

— Е, каква неотложна работа те доведе при мене? — попита той, като седна на дъската.

Хорст остана прав. Всичко кипеше в него, приличаше на жребче, което току-що са извели от конюшната: пристъпяше от крак на крак и пръхтеше.

— Не мога повече така, чичо Петер! — хвърли се веднага в настъпление той. — Да стоя настрани, когато е настъпил решителният час! В края на краищата и аз имам право на мъст! Скрили сме се като мишки в дупка и чакаме. Баща ми разбираше това и неговата смърт не беше напразна.

— Почакай, почакай — спря го Щекер. — Остави баща си. Той седем пъти мереше, преди да отреже. А ти веднага — бух във водата! Може би там е много дълбоко... Трябва да се огледаш.

— Вече съм се огледал. И не мислете, че говоря така от възбуда. Защо, мислите, се обърнах към вас? В селището съм с вързани ръце. Каквото и да се случи, подозрението ще падне върху мене — сина на Улман. Нищо, че сега не ме следят. Може би искат да приспят бдителността ми. Виждате ли, всичко съм обмислил, всичко разбирам. Но не мога да стоя със скръстени ръце. Трябва да разберете това!

Хорст каза всичко това на един дъх и млъкна.

— Извинете ме, чичо Петер. Може би не съм прав напълно... — каза той смутено.

— Не си. — Без да вижда лицето на Щекер, Хорст разбра, че той се усмихва. — Но аз те разбирам.

— Неспokoен съм... — призна момчето. — Сдържам се, а душата ми се бунтува.

— О-о, момко! — прекъсна го фелдфебелът. — Хубаво е, че душата ти се бунтува. По-лошо щеше да бъде, ако беше равнодушен.

— Точно така — зарадва се Хорст. — Знаех си, че ще ме разберете и ще ме посъветвате нещо.

— Лесно е да те разбере — замислено каза Щекер, — но да те посъветвам...

— Чичо Петер! Помислете си, преди да ми откажете!

— Нямам намерение да ти отказвам, глупчо. Но всичко това е толкова неочаквано и непредвидено... Ще ти помогна, обаче... — замисли се той. Изведнъж попита със съвсем друг тон: — Можеш ли да стреляш?

— Чуден човек сте вие, чичо Петер — засмя се облекчено Хорст. — Разбира се, за армията не ме бива, но при нужда... Нямам пръсти само на лявата ръка... Дайте ми автомат и ще видите!

Улман си представи как държи оръжието — дланта му даже се изпоти... Автоматът заскача в ръцете му, затрака, сипейки куршуми наоколо като ветрило... Зъбите го заболяха — така ги беше стиснал. Още веднъж повтори с омраза:

— Ще видите!...

Щекер попита:

— Ще трябва да преминеш в нелегалност. Можеш ли?

— А документи?
 — Ще ги имаш.
 — Мога.
 — А майка ти?
 — Познавате я. А и Зайберт ще ѝ помага.
 — Момчето, с което си се сприятелил?
 — Живее у нас.
 — Фридрих ми беше говорил за него.
 — Мрази фашистите и иска да се бори срещу тях.
 — Сега много изтрезняха...
 — Не е от тези, дето се нагаждат. Честен е и има убеждения.
 — Инвалид ли е?
 — Ходи с протеза.
 — Жалко — въздъхна Щекер. — Добрите хора винаги са нужни.
 — Вернер ще ме замести в селището.
 — И това не е малко — съгласи се фелдфебелът. — Сега виж какво. Не е удобно да се срещам с тебе. Ще дойдеш тук утре в три часа. Ще те чакат. Ще кажеш: „Заблудих се в развалините, не мога да изляза“. Ще ти отговорят: „Завийте вляво, две стъпала надолу“.
 — Две стъпала надолу... — повтори на себе си Хорст. — С кого ще се срещна?
 — Това е, братле, такъв човек! — с уважение каза Щекер.
 — Той ли вдигна във въздуха завода?
 — Много искаш да знаеш.
 Хорст се засмя щастливо:
 — Разбрах ви, чичо Петер. Няма да съжалявате, че сте ме препоръчали.
 — Ако не ти вярвах, нямаше да те препоръчвам — измърмори Щекер. — Сега върви напред, а аз след тебе.
 Вече се смрачаваше, когато Хорст се върна в къщи. Вернер лежеше на дивана, без да пали лампата. Цял ден беше нервен и облекчено въздъхна, като чу стъпките на Хорст в антрето.
 Улман светна и Вернер стана — рошав, с мрачно лице.
 — Ти какво? — разтревожи се Хорст. — Да не си болен?
 — Не, не съм — потърка бузи Вернер. — Безпокоях се за тебе.
 — Няма какво да се безпокоиш — отговори Хорст. Съблече шинела и легна на дивана. — Уморих се.

Зайберт мълчаливо чакаше. Улман се протегна така, че чак костите му изпукаха. Щастливо се усмихна.

— Успех! — каза възторжено той. — Страшен успех!

— Ако не искаш, не казвай нищо — обидено изпъшка Зайберт.
— Няма нужда от недомлъвки.

— Чуден човек си! — възкликна Хорст. — Нямам тайни от тебе.

— Защо пък — реши да го подтикне Зайберт, — може и да имаш. Работата е такава...

— Ела тук — тупна с ръка по дивана Хорст. — И ми дай една цигара.

Запушиха.

— Утре е решителен ден за мене! — Хорст се доближи до Зайберт, не можеше да не сподели радостта си. — Имам среща с един човек... Ще им дадем да разберат, Вернер!

— Ти, но не и аз — отговори тъжно Вернер.

— Какво да се прави, и при мене може да има усложнения. — Хорст вдигна осакатената си ръка. — Но мисля, че всичко ще мине добре. — Подложи длан, сякаш слага на нея автомат. — Мога да стрелям.

— Нима? — въздъхна Вернер.

— Да — кимна Хорст. Очите му блестяха. — Ще им дадем да разберат!

Зайберт затаи дъх. Само да не изплаши сега птичето.

— Бъди предпазлив — каза, като сложи ръка на рамото на Хорст.
— Да не попаднеш в лапите на Гестапо.

— Какво приказваш! Там е такова място, че в никакъв случай няма да го забележиш — разрушената улица зад цирка и една пролука към мазето. Чудесно място за явки. Утре в три часа ще се реши всичко.

— А с мене какво ще стане?

— Оставаш тук. Има работа колкото искаш.

— За съжаление, без тебе...

— Няма как...

— Не се отказвам.

— Елате да ядете — надникна в стаята Марта.

— Не си ли обядвал досега? — учуди се Хорст.

— Чаках те.

— Това се казва приятел! — възторжено викна Хорст. — Ей сега, само да се измия...

Марта отиде в кухнята и Вернер остана сам. Седеше, облегнат на стола, и мислеше. Има ли смисъл да продължава играта? Ако остане в селището, в най-добрия случай ще открие двама-трима нелегални — и това ще бъде всичко. Ще загуби връзката с Хорст. А утре може да хване голяма риба — Вернер не се съмняваше, че младият Улман има среща с човек, който е свързан с подземната диверсия. По дяволите нелегалните — един повече или по-малко... Ще вдигне шум из целия райх. Не всеки има възможност да залови вражески диверсанти. Ще докладват за това на фюрера и кой знае, може би фюрерът ще обърне внимание на името му.

Емил Мауке — не звучи чак толкова лошо!

Когато младият Улман наближаваше Дрезден, Зайберт беше вече в града. Седеше в кабинета на приемника на Ерлер — оберщурмбанфюрер с хитри, проникателни очи зад изпъкналите стъкла на очилата.

Оберщурмбанфюрерът наля в чашата гъста, ароматна течност и притегли сифона с газирана вода.

— Както казва Шилер, „Мавърът свърши своята работа“ — засмя се радостно той — „и сега може да си почине“. Изпийте рома си и не мислете за нищо. Отличен ром. Един приятел от Мюнхен ми изпрати три бутилки от него. Мисля, че е от довоенните запаси.

— Божествен аромат — похвали го Мауке. Но изведнъж решително отстрани чашата. — Ще пия после. Искам да зная какви мерки са взети, за да се заловят престъпниците.

Оберщурмбанфюрерът свали очилата си и пак ги сложи.

„Този хлапак наистина е нахален — помисли си недоволено. — Парвеню, ще трябва да се справи с него.“

— Всичко е наред, Мауке — усмихна се бащински той: малко снизходително и същевременно сякаш се гордее с такъв способен младеж. — Всичко е наред, няма да изпуснем тези мръсни свини.

— Но ние — вдигна вежди Мауке — не знаем точното място на явката им. Улицата е дълга и...

— Решихме да не правим засада — прекъсна го оберщурмбанфюрерът, — за да не ги изплашим случайно. Най-опитните агенти ще следят Хорст Улман. Ще изчакат да се срещне с диверсантите. Ще обкръжим мазето и, кълна се, ще ги изловим като пиленца. Може спокойно да пиете рома си.

— За успеха! — вдигна чаша Мауке. Отпи няколко глътки. — Наистина чудесен ром... — Нетърпеливо се размърда на стола си. — Искам да видя каква физиономия ще направи този самоуверен пуяк, като ме види тук. Ако нямате нищо против, аз ще го разпитвам.

— Моля — кимна оберщурмбанфюрерът, — колкото искате. С удоволствие ще се полюбувам на представлението.

На две големи глътки Мауке допи рома си. Погледна часовника.

— Вече е в града — каза сякаш на себе си. — Ей сега ще бъде там. Налейте ми още малко, оберщурмбанфюрер.

Наистина Хорст Улман вече беше пристигнал на мястото. До три часа оставаха още дванадесет минути — бързаше, без да обръща

внимание на студения, режещ вятър, който набиваше снега в лицето му. Само вдигна яката на палтото си и нахлупи старата си шапка.

Между развалините вятърът беше навял високи снежни преспи. Виеше яростно покрай оцелелите стени, нахлуваше през счупените прозорци в празните тухлени кутийки на къщите, люлееше остатъците от гредореда между етажите. В лицето му пръсна мокър сняг и едва не смъкна шапката му. Момчето я хвана с две ръце и се обърна с гръб към вятъра. След него няма никой, само на няколко десетки крачки крета старица, навярно с внучката си. Приведена на две, само носът ѝ стърчи от топлия шал, а момичето внимателно я подкрепя, скрило лице зад маншона си.

Хорст се престори, че завързва връзките на обувките си и пропуска жените, като ги наблюдаваше отстрани. Бабата наистина е стара — със зачервен нос, по бузите ѝ полепнал сняг, а момичето — хубавичко. Задминаха го, без да му обръщат внимание, и той се успокои.

Тръгна след тях, като постепенно изоставаше и от време на време незабелязано поглеждаше назад. Когато видя познатата купчина тухли и останките от разрушената стена, отново се обърна, все едно че се пази от вятъра. Увери се, че на улицата няма никой и се шмугна в развалините.

За всеки случай погледна още веднъж иззад стената: жените завиваха зад ъгъла. Други хора нямаше.

Ветров беше вече там. Чу стъпки и машинално провери да не е забравил гранатата в колата. Спомни си как веднъж успя да се спаси с другарите си от явна гибел. На уреченото за среща място, в мазето на разрушена къща, ги дебнеше засада, и ако нямаше граната... Оттогава за него стана правило винаги да носи със себе си този „сериозен аргумент“.

Момчето се подхлъзна в тъмнината и едва запази равновесие, като се подпря на студената стена. В този миг го заслепи ярка светлина на фенерче.

— Паролата! — попитаха повелително от тъмнината.

Хорст каза паролата, но не получи отговор. Някой шумно дишаше в дълбокото каменно мазе.

— Щях да те позная и без парола — наруши мълчанието човекът и загаси фенерчето. — Цял Улман...

— Отговорът? — попита Хорст сърдито. Ядоса се, макар че човекът се смееше добродушно. Кой би искал да се покаже пред непознат човек толкова непохватен...

— Завийте наляво, две стъпала надолу! — със заповеднически тон каза човекът и Хорст преброи две стъпала. Човекът с лекота ги прескочи в тъмнината. Свободно се ориентираше в мазето и Хорст си помисли, че на новия му познат често се е налагало да идва тук.

Стояха в тъмнината на една крачка един от друг.

Мравки полазиха по гърба на Хорст, ръцете му се разтрепериха. В последния момент успя да се овладее да не каже нещо, което можеше да прозвучи като сантиментален брътвеж. Каза сдържано, даже сухо:

— Готов съм да изпълнявам заповедите ви!

— Ако не беше готов — усмихна се Ветров, — нямаше сега да разговаряме. Ти имаш представа какво те очаква, нали?

— Мисля, че да!

— Ще вървиш по въже! — Гласът на Ветров стана суров. — Една невнимателна стъпка и...

— Отдавна вече вървя по въже — отговори Улман сериозно — и зная какво е това.

— При мене е още по-трудно.

— Досещам се.

— Е, щом си толкова досетлив — засмя се Ветров, — дай си ръката!

Ръката на Хорст потъна в мечешката лапа на Юрий.

— Днес ще дойдеш с мене — каза Ветров. — Има една работа... Като начало не е трудна.

Хорст чу стъпки по стълбите. Внимателно освободи ръката си.

— Оставили ли сте някого там? — бързо прошепна той.

Ветров отстъпи крачка назад и дръпна Хорст към себе си. Притиснаха се към стената, затаиха дъх.

По стълбата се раздаде тежък тропот. Зашариха пронизващите лъчи на фенерчетата.

— Предайте се!

Ветров стреля два пъти едно след друго. Някой падна на стълбата. Останалите се скриха зад издадената стена.

— Хорст Улман! — викнаха силно оттам. — Вие и другите бандити сте обкръжени. Съпротивата е безполезна. Предайте се!

— По-бързо! — Ветров дръпна след себе си Хорст, но от стъпалата изтракаха автомати.

Хорст се спъна и падна. Юрий се наведе да му помогне, но момчето не помръдваше, неудобно забило лице в купчина тухли. Ветров се просна до него и започна да стреля напосоки.

— Хорст... — хвана той момчето за ръката. — Какво ти е, Хорст?

— Предайте се! — завикаха отново откъм входа и изведнъж Юрий разбра, че Хорст е мъртъв — почувства как изстива ръката на момчето.

А може би само му се е сторило така? Може да е само тежко ранен?

Трябваше незабавно да решава: гласът от стъпалата повтори властно:

— Предайте се, съпротивата е безсмислена, обкръжени сте!

А той няма дори няколко секунди да помисли...

Ветров пусна ръката на Хорст. Извади гранатата и без да става, я хвърли към входа. Грохотът от взрива, усилен от сводовете на мазето, го оглуши. Чу викове, стонове, някой се втурна нагоре, нещо тежко се строполяса и всичко утихна.

Ветров пропълзя зад ъгъла на стената и продължи да се промъква по тесния и нисък, приличащ на канал коридор. О, проклетие — коридорът беше задънен. Трябваше да се връща назад. Пътем опипваше стените отляво и отдясно. „И фенерче не може да запали човек!“ — помисли си с досада той. Движеше се бавно — къде е другият изход? Но ето, ръката му хлътна в дупка. Страничен коридор. Зави по него. Дълго пълзя. Напипа полусрутени стъпала. Закатери се по тях и... видя светлина.

Разсеяна светлина и падащи снежинки.

Юрий предпазливо надникна от развалините. Помисли си: ами ако гестаповците са обкръжили и тази улица... Едва ли. Кой може да знае, че се е запазил този подземен лабиринт?

Улица. И по нея вървят хора.

Ветров скри пистолета в джоба си и решително излезе на улицата. Никой не му обърна внимание. Скочи в тръгващия от

спирката трамвай и стигна до моста. През цялото време не го оставяше мисълта, че не постъпи добре. Но какво можеше да направи? Да изнесе Хорст горе? За това не можеше и да се мисли, това би било безумие...

Не, той направи всичко, каквото позволяваха условията и здравият разум. Не можеше да изложи на опасност групата. Освен това Центърът беше заповядал: основната ви задача е да помагате на Карл Кремер.

И все пак му тежеше на душата, чувстваше се виновен. Ами ако Хорст е само ранен, ако е бил в безсъзнание? Значи, оставил е на враговете ранен...

Какво можеше да последва от това?

Ветров продължаваше да разсъждава. Някой беше насочил Гестапо по следите им. Хорст беше казал на Щекер, че в селището има приятел, на когото може да се разчита, и му беше казал името. Непременно трябва да се провери. Ако този инвалид е агент на Гестапо, трябва веднага да се вземат мерки. Но не се знае какво му е разказал Хорст и какво сам е могъл да разбере.

Освен това Хорст познава Щекер. Ако само е ранен и проговори в Гестапо? Щекер гарантираше за момчето, но все пак трябва да се приготви за най-лошото... Трябва да се обади на фелдфебела незабавно да прекъсне всички връзки.

Къде е най-близкият телефон?

Шампанското се пенеше в чашите. Карл Кремер вдигна своята, но не пи, а се вгледа в причудливата игра на светлината върху кристалните ѝ стени. Ръката му едва-едва потрепваше и светлината сякаш се движеше в чашата, живееше в нея, припламвайки от време на време със зелени и червени отблясъци. Тези припламвания му напомняха за разноцветните сияния на московските салюти. Той вдигна още по-високо чашата и мислено поздрави. Задържа я за миг и на един дъх я изпи, забравил къде е и с кого е — така реално се разпръскваха пред него ракетите, осветявайки в тъмнината кремълските стени и купола на Василий Блажени.

Тръсна глава, за да се освободи от видението. Срещу него на масата седеше Ернестина, загърната в кожена наметка, и не сваляше от него изпъкналите си очи. Стана му неприятно, сякаш Ернестина беше прочела мислите му.

— Защо не пиеш шампанско? — каза той първото нещо, което му дойде наум само за да наруши мълчанието.

Ерни потрепери.

— Стана ми нещо студено... — оплака се тя.

Кремер ѝ предложи чашка коняк, но девойката отново отказа. Само допря устни, когато Карл взе бутилката от келнера и сам ѝ наля.

— Може би искаш кафе? — направи последен опит Карл.

— Нищо не искам...

Ернестина мушна брадичка в пухкавата кожа и Карл отново се почувства неудобно под нейния изпитателен поглед.

— Никога ли не си изпитвал страх? — попита неочаквано тя.

Кремер се усмихна снизходително.

— Няма на този свят човек, който да не е изпитвал страх — започна той с тон на учител. — Страх за собствения си живот, за живота на своите близки. След това — обърна той чашата си с дъното нагоре — страх да не те измамят, да не загубиш богатството си. През по-голямата част от живота си човек се страхува от нещо...

Ернестина не помръдна.

— Не, не това — прекъсна го тя с досада. — Едно е да се страхуваш, когато стрелят в тебе и ти спасяваш живота си... Или просто да нервничиш, преди да си направил решителната крачка... Но понякога страхът те преследва и насън! Не се ли боиш от бъдещето, Карл?

Кремер за миг примижа. Разбра тревогата на Ернестина, но нейните преживявания не го вълнуваха и не можеха да го развълнуват. Това, от което тя се страхуваше, той го желаше.

— Главата ми се пръска и понякога не ми се живее — с горчивина в гласа продължи Ернестина. — Какво ще стане с нас? Не си ли се замислял за това?

Кремер поклати глава.

— Щастливец... И ще можеш да гледаш в очите тези, които ще дойдат при нас като победители?

— Още не са ни победили и не се знае как могат да се обърнат нещата. — Карл се опита да смени темата. — Фюрерът ни обещава, че...

— Почакай — спря го Ернестина, — не е важно кой какво ни обещава. Татко казва, че ние не сме виновни, че само сме изпълнявали задълженията си и никой не може в нищо да ни обвини. Гестапо и SS не са измислени от нас и унищожаването на евреите не ни засяга. Но не е така... Кажи ми, Карл, нали не е така?

Девојката бързо-бързо запремига и Карл си помисли, че ей сега ще заплаче. Разбираше я и можеше да ѝ отговори открито и честно, но нямаше право. Затова отговори с престолено равнодушие:

— Не искам сега и за това да мисля. Съвестта ми е чиста и това е главното.

— Ти си мислиш, че съвестта ти е чиста само защото не си държал в ръцете си оръжие?

— Че защо не?

Разговорът започна да става интересен и Карл насърчи Ернестина.

— Сигурно аз се страхувам, защото се чувствам виновна — въздъхна тя. — Нали там — неопределено махна с ръка — всички ни смятат за врагове, независимо дали си воювал, или не. Немец си — това е достатъчно.

Карл си спомни за Улман и горчива буца заседна на гърлото му. Но с какво можеше да помогне на Ернестина? Да ѝ разкаже за смъртта на стария Фридрих?

— Постепенно всичко ще дойде на мястото си — каза той замислено. — Трудно е наистина да охладиш разбушувалите се страсти и всеки от нас ще преживее доста горчиви минути.

Заслужихме си ги. Ако не вие лично, то вашият брат или близък са строили концлагери или са пускали Фау. И въпреки това аз съм уверен, че след време ще се разбере кой е бил честен човек и кой — подлец. Главното е да не се омърсиш. Нито сега, нито после... — Кремер погледна Ернестина и видя сълзи в очите ѝ.

— Но ако не можеш да намериш границата между чистото и мръсното? — попита едва чуто тя.

„Разбира се — помисли си Карл злъчно. — Приятно е да танцуваш с есесовски офицери, да се любиш на военните паради, да мечтаеш за украинска и приволжска земя, да живееш в разкошна вила с чувството, че това е вечно и е дар от бога. А сега, когато приближава разплатата, съвестта заговаря, става ти страшно. Наистина, тежко пробуждане!...“

Ернестина го погледна с тъжните си очи и каза:

— Баща ми иска ние с майка ми да заминем в Швейцария. Край Женевата имаме къща и той мисли, че там ще се чувстваме по-добре. Искам да се посъветвам с тебе.

— Ако можех — Карл не се замисли нито за миг, — отдавна да съм заминал за Швейцария.

— Толкова далеч от тебе...

— Ще пристигна веднага щом уредя работите си — ободри я Кремер. — Там ще ти бъде по-леко — усмихна се той окуражително — и по-бързо ще се освободиш от страха пред бъдещето.

Девојката го погледна с укор.

— Нищо не си разбрал — обиди се тя, — не се страхувам от бомбардировките и никакъв съд няма да ни осъди. По-страшно е, когато сам се осъждаш. От такъв съд не можеш да се скриеш.

— Угризения на съвестта? — попита Карл с едва забележима ирония, но Ернестина веднага я почувства.

— Имах по-добро мнение за тебе! — избухна тя, но веднага махна безнадеждно с ръка. — Всички мъже са дебелокожи.

— Хипопотами — тъжно се пошегува Кремер. — Не си ли си мечтала понякога за лов на хипопотами? Представи си река, храсти и хипопотами... Цяло стадо хипопотами...

— Стига ми и един — каза остро девојката.

Карл не се сдържа и се разсмя. Развесели се и Ернестина. Погледна часовника си.

— Жалко, че освободихме шофьора. Омръзна ми тук, искам да се поразходим.

— Колата ще дойде след четиридесет минути, а дотогава — пий шампанско.

Седяха в отделно сепаре, в един от най-добрите ресторанти на Нойщат. Ернестина се беше отбила при Карл — имаше билети за концерт, но стана така, че не отидоха на концерта и девойката предложи да изпият по чаша вино. Сега Карл знаеше защо. Ернестина е искала да си излее болката. Винаги е така — несподелената мъка се понася по-тежко и в такива моменти приятелската подкрепа, даже една съчувствена дума е по-скъпа от всичко.

Кремер взе бутилката. Виното се изливаше в чашите на пенлива струйка, от дъното се вдигаха мехурчета и се пръскаха на повърхността като малки искри. Карл им се любуваше и нарочно пълнеше чашите бавно.

Вратата изскърца — Кремер едва не разля виното. Недоволно погледна келнера — беше влязъл съвсем не навреме. Носеше сметката, макар че никой не го беше помолил за това.

— Въздушна тревога, господине! — съобщи той. — Моля да платите и да слезете в скривалището.

Говореше спокойно, явно неведнъж беше казвал това и беше свикнал със затъмненията, тревогите и воя на самолетите в нощното небе. Всъщност Дрезден почти не беше бомбардиран, хората тук се отнасяха несериозно към въздушните тревоги и считаха за преувеличени разказите за масирани нощни нападения, от които загиват цели градове.

Кремер недоволен се намръщи: никак не го привличаше перспективата да прекара един-два часа заедно с пияните посетители на ресторанта. Като плати сметката, попита Ерни:

— Много ли се страхуваш от бомбардировките?

Девойката неопределено вдигна рамене.

— Виждала съм ги само отдалече.

— Сигурно тази тревога не е сериозна — лекомислено реши Кремер. — Хайде да избягаме в парка. Тъй и тъй колата няма да дойде.

Излязоха във фоайето и като избраха удобен момент, се промъкнаха незабелязано край полицая и изскочиха на тъмната улица. Портиерът ги забеляза в последния момент, викна нещо подире им, но

Карл хвана Ернестина за ръка, побягнаха и се стопиха в мрака. На пресечката девойката се спря и се облегна на близкото дърво.

— Не мога толкова бързо — умолително каза тя. — Обувките ми...

Карл я погледна в краката, но не видя нищо. Спомни си, че се готвеха за концерт и Ерни беше с модерни обувки с високи токове. С такива обувки е трудно да се ходи, камо ли да се тича.

Хвана девойката под ръка и почувства как Ерни притисна рамото си до неговото. Минаха през дълъг квартал, като вървяха плътно до къщите, за да не ги видят полицаите. Тази разходка се хареса на Ернестина — щом чуеха стъпките на патрула, те се криеха във входовете, зад ъглите на къщите и девойката уплашено се притискаше към Карл, чувствайки ударите на сърцето му. А може би само ѝ се струваше...

Къщите се сляха в плътна каменна редица. Времето беше омекнало, снегът се топеше, тротоарите бяха разчистени. Улицата приличаше на дълбок окоп, студен, влажен, само някъде горе високо-високо, почти до звездите, въздухът е чист и се диша леко. На Карл му се прииска поне за миг да се издигне над каменния чувал и да глътне чист въздух. Но се сети, че и там сега е тясно: летят на ята стоманени машини с мощни мотори.

Едва успя да помисли за това и Ернестина се спря и се притисна до него. От небето долетя монотонен, непрекъснат вой, който се усилваше с всяка секунда и изпълваше всичко наоколо. Изведнъж на хоризонта, някъде в покрайнините на града, небето се озари — Карл се досети, че самолетите са хвърлили осветителни ракети. Стана опасно: значи бомбардировачите, виещи високо горе, ще бомбардират Дрезден и сега...

— По-бързо! — хвана Ернестина за ръката. — По-бързо някъде на открито, сега тук ще стане ад!

Сякаш в отговор на думите му съвсем наблизо се чу грохот. Земята под краката им затрепери и каменните грамади на къщите се наклониха над беззащитните им тела. Блеснаха сините лъчи на прожекторите и затракаха зенитните оръдия. Наблизо нещо избухна, но те не обърнаха внимание на пламъците и червеното зарево на небето — бягаха... Ернестина не се оплакваше вече от обувките си. Бягаха, но изведнъж пред тях изскочи черна фигура.

— Стойте! — заповяда полицаят. — В скривалището!

Карл искаше да го заобиколи, но внезапно на пресечката избухна огън, въздухът затрепери, земята се залюля и огромната пететажна къща започна да се разпада. Взривната вълна отхвърли полицая на тротоара, Карл се удари силно в стената на къщата, но не падна и успя да подхване Ернестина. Няколко секунди, а може би и минути нищо не чуваше и не виждаше: ушите му шумяха, остра болка пробождаше слепоочието му.

Останките от къщата изведнъж пламнаха и осветиха пустата улица. Полицаят лежеше на тротоара с подвити крака. Карл го прихвана под мишниците и го вдигна. Явно беше се ударил силно, защото стенеше и едва помръдваше ръце. Кремер го остави до къщата и се огледа. Пътят отпред беше преграден от обхванатите в пламъци развалини. Докато огънят още не беше се разбушувал, можеха да опитат да се промъкнат през квартала, който водеше към парка.

Кремер повлече Ернестина след себе си. Девојката не разбираше защо я мъкне към горящата къща и се съпротивяваше. Карл грубо я дръпна за ръката:

— По-бързо! По-бързо, докато не е късно!

Огънят беше обхванал половината улица, падна греда и разсипа наоколо сноп искри. Навярно опариха девојката по крака: тя извика и се хвана за коляното. Стана трудно за дишане, но Карл повлече Ернестина напред.

Пропълзяха през купчина тухли — огънят вече не ги застрашаваше. Ернестина хлипаше от уплаха или от болка, но Кремер не я утешаваше. Докато бяха покрай горящата къща, им се струваше, че опасността е именно тук, а по-нататък е спасението, спокойствието, тишината и прохладата. Но изведнъж — отново вой, взрив и стената на къщата пред тях се залюля и сякаш размисляйки дали да падне или не, бавно започна да се накланя над улицата.

Кремер погледна Ернестина и в трептящата светлина на пожара видя разширените ѝ от ужас зеници. Нямаше време за колебание. На няколко крачки зад тях гореше къщата и оттам вече нямаше изход. Напред!

Сигурно беше изкрещял тази дума, но Ернестина или не го чу, или не искаше да се подчини. Измъкна ръката си и отчаяна, седна

направо на улицата. Закри лице с длани и сви некрасивите си слаби рамене, чиято острота личеше даже под кожената наметка.

— По-бързо! — закрещя неистово Карл. — Луда ли си, тук ще загинем!

Ерни не помръдна, седеше като вкаменена. Карл се огледа, сякаш търсеше помощ. После грабна девойката на ръце, без да чувства тежестта ѝ, и се втурна право натам, където се вдигна прахът от разрушената стена. Просто имаше късмет, че не се спъна, само раздра ръкава на палтото си, който се беше закачил на някаква желязна пръчка, стърчаща от разрушена бетонна плоча.

После тичаха по улицата, като се стараеха да са по-далеч от каменните грамади. Когато стигнаха до първите дървета, съвсем наблизко избухна бомба. На Карл му се стори, че земята се продъни под краката му и той лети над бездна. Гореща вълна опърли лицето му и веднага след това настъпи тишина и покой...

Карл се размърда. Май че е жив, ръцете и краката му са здрави и нищо не го боли. Вдигна глава и първото, което видя, бяха големите изплашени очи на Ернестина. Девойката го погали по бузата и заплака.

— Какво ти е? — не разбра Кремер.

— Жив...

— Разбира се, жив...

— Стори ми се... — Ерни не се доизказа, но Кремер разбра. Поривът на девойката го трогна. „Трябва да я спася на всяка цена“ — решително си помисли той. Стана и се огледа. Недалече гореше къща и осветяваше черните стволоче на дърветата, а от улицата към парка бягаха хора. Малките им фигурки изглеждаха жалки на трептящия червен фон на пожара. Приличаха на мравки, които безредно тичат насам-натам и не знаят какво е станало и какво трябва да правят. Изведнъж пред тези малки фигурки се изви огромен огнен вихър, разпръсна ги и изтръгна из корен голямо дърво, което се повали върху желязната ограда на парка.

Въздушната вълна отново повали Карл, но този път той не загуби съзнание. Лежеше на голата земя, без да усеща студ. А и нямаше къде да бяга.

До него Ернестина беше притихнала, покрила глава с малката си чантичка и изведнъж Карл го напуши смях: чантичката не можеше да я опази и от най-лекия удар. Девойката беше свила крака под себе си.

Чак сега Кремер забеляза, че е с една обувка и чорапите ѝ са скъсани. Кожената ѝ наметка беше опърлена и Ернестина приличаше на нещастно, бездомно коте.

Кремер свали шала си и уви босия ѝ крак. Спомни си, че в центъра на парка има открито място с фонтан. В басейна нямаше вода, беше достатъчно дълбок и можеше да бъде добро прикритие, ако наблизко паднеше бомба.

Тъкмо стигнаха до басейна, когато на няколко метра зад тях нещо тежко падна на земята. Карл блъсна Ерни, момичето се търколи на дъното на басейна и скачайки след нея, забеляза как тя отново се хвана за главата.

Измина секунда... две... три... А може би просто не беше чул взрива? Карл се ощипа по ръката. Заболя го. „А-а... — сети се той, — бомбата не е избухнала...“

Мисълта, че край него има бомба със закъснител не изплаши Кремер. Сега нищо не можеше да го изплаши: остротата на възприятията му беше притъпена. Само се прилепи още по-плътно до стената на басейна, като си помисли, че ако бомбата избухне, вълната ще мине над тях.

Треперейки цялата, Ерни скри лице в гърдите му. Карл я погали по разрошената коса. Тази ласка успокои малко девойката.

На разсъмване бомбардировката свърши. Зенитните оръдия прекратиха стрелбата, шумът на мощните мотори не раздираше вече небето. Карл предпазливо подаде глава навън от прикритието: през цялото време мислеше за бомбата, която не избухна и беше някъде до тях. Нелепо би било да загинат точно сега.

Градът гореше. Гореше целият. Край входа на парка Кремер не забеляза нито една здрава къща. От прозорците на ресторанта, където някога обядваха с Рехан, се извиваха огнени езици и Карл си помисли, че няма да е зле да се погребят малко. Краката му бяха така премръзнали, че не чувстваше пръстите си. Ернестина тракаше със зъби от студ. Карл ѝ помогна да стане.

— Сега по-бързо! — заповяда той и кимна встрани. — Иначе тази проклета бомба...

Нямаше нужда да я подканя, но краката ѝ се бяха вкочанили. Кремер подложи рамото си и я помъкна, заобикаляйки повалените дървета.

Край входа на парка беше горещо. Ерни се облегна на желязната ограда и протегна вкочанените си пръсти към огъня. Закриваше с лакти лицето си от топлината, но пръстите ѝ не се стопляха. Кожената ѝ наметка започна да дими, но все още не усещаше пръстите на краката си.

Не можеше и да се мисли да тръгнат по улиците на горящия град и Кремер реши да се доберат до Елба — само няколко квартала отделяха парка от крайбрежната улица. Карл се надяваше да се спусне по брега на реката към покрайнините на града, а оттам вече е близо до вилата на Вайганг.

На брега към тях се присъединиха още няколко опърлени, мръсни, с разкъсани дрехи хора и заедно стигнаха до края на града. Тук на всички изходи пазеха есесовски патрули. Кремер показва документите си на офицера и той веднага им даде колата си.

Във вилата никой не спеше. Посрещнаха ги в хола. Дойде и Вайганг. Кремер забеляза как лицето му светна и се убеди, че групенфюрерът истински се е тревожел за него. Само Руди Рехан, както и да се мъчеше да изглежда радостен, разочаровано се намръщи.

Рехан ту се надуваше пред Карл, ту беше прекалено любезен. Това омръзна на Кремер и той реши да сложи оберщурмфюрера на мястото му. Помогна му случаят: Руди беше скрил от Карл книжата, които една от машиностроителните фирми беше предала на Вайганг.

Кремер срещна Рехан в алеята на черните джуджета. Руди се приближи неохотно, явно не искаше да дава никакви обяснения. Карл допускаше това и каза направо:

— Омръзнаха ми вашите гримаси, Руди. Бяхте разочарован, че не загинах по време на бомбардировката, но аз съм жив и трябва да се съобразявате с този безспорен факт.

— Откъде ви дойде това наум? — опита се да се обиди Рехан. — Ние работим заедно и за всичко ви информирам...

— А документите на фирмата Линдер?

Тясното лице на Рехан прежълтя.

— Откъде научихте за тях?

— Зная всяка ваша крачка и някой път ще ви извия врата.

Руди седна на пейката и решително потупа по мократа дъска до себе си.

— Трябва да поговорим, Карл.

— Никога не съм се отказвал от душеспасителни разговори — отговори Карл, но не седна. — Е, какво искахте да ми кажете?

— Ето какво — започна Руди уверено, но решителността му изведнъж секна и той промърмори: — Кажете, Карл, знаете ли колко може да се спечели от американците?

„Ето накъде бие! — разбра Карл. — Значи оберщурмфюрерът иска да измъкне своя пай. Но апетитът му ще расте с всеки изминат ден и не се знае как може да свърши всичко това.“

— Имам представа — отговори Кремер.

— И колко според вас?

— Няколко милиона.

— Така си и мислех! — тържествуващо вдигна пръст Рехан. — Надявам се, че няма да изпуснете такъв случай. Или убежденията ви...

Карл се намръщи. Няма що, ще трябва да го изиграе.

— Кой в наше време се отказва от пари? — каза той и презрително присви очи.

— Така си и мислех — зарадва се оберщурмфюрерът. — Вие поживяхте при нас и разбрахте как трябва да се живее. Войната ще свърши и за пари ще получите всичко...

Карл извади от джоба си дребна сребърна монета, подхвърли я и ловко я хвана.

— Ще имам всичко каквото поискам! И вила някъде в Ница. Обичам Средиземно море, Руди. Обичам го, макар че никога не съм го виждал.

— Нямате лош вкус, Кремер — подхвана Рехан. — Апетитът идва с яденето, нали?

— Нима това е лошо?

— Разбира се, не. А какво ще получа аз?

Носът на Рехан се изостри, той с тревога гледаше Карл.

— Не е ли по-добре да се обърнете с този въпрос към Фон Вайганг? — отговори на въпроса с въпрос Кремер и с удоволствие забеляза как се разтрепериха устните на Руди.

— Все пак Фон Вайганг... е... разбирате, той ми е шеф и на мене ми е неудобно...

— Страхувате ли се? — попита го направо Кремер.

— Не се страхувам, но...

— Този въпрос може да реши само Фон Вайганг — подчерта Карл твърдо. Очите на Руди блеснаха и Кремер разбра, че оберщурмфюрерът не беше повярвал нито на една негова дума. — Да, Фон Вайганг, но като имам предвид отношенията ни с вас, мога да му намекна...

— Само внимателно, Карл! — извика Рехан така уплашен, че Кремер едва не се разсмя с цяло гърло. Значи Руди се страхува от групенфюрера и в същото време не иска да изпусне своя дял. Кой знае кое щеше да надделее у него — страхът или алчността.

Рехан запуши и злобно ритна джуджето, което беше край него.

— Сложили тук тези глупаци — каза не на място той и внимателно погледна Кремер. — Как мислите, мога ли да разчитам на двадесет процента?

— Всичко зависи само от групенфюрера — повтори Карл. — Мисля, че и на вас се полага нещо.

— Нещо... нещо... — със злоба каза оберщурмфюрерът.

— Който много иска, нищо не получава — поучително каза Карл и Рехан веднага се съгласи с него.

— Да, така е — поклати глава той. — Надявам се, че няма да ме забравите. — Още веднъж ритна джуджето с върха на обувката си, стана и хвана Кремер под ръка. — Искяхте да видите документите на Линдер. — Той раболепно го погледна в очите. — Моля.

— Сега нямам време — престорено равнодушно отговори Карл. — Ще намина довечера.

— Не, не — не се предаваше оберщурмфюрерът. Искам веднага да ги видите, за да няма между нас скрито-покрито. Впрочем — попита той уж между другото — кога е срещата ви с този, как се казваше... американец?

— Със Се... — едва не се издаде Кремер, но веднага се опомни. — Сетонс ли имате предвид? — Карл каза измислено име.

— Няма значение за мене как се казва той, Сетонс или Сенерс... — За да не издаде радостта си, Руди се обърна и с върха на обувката си подритва едно камъче от алеята. — Бихте могли да го доведете при мене, за да се убеди с очите си, че не стоим със скръстени ръце.

„Та да установиш с него лични контакти. — Карл разбра към какво се стреми Рехан. — Тогава ще зареже и Вайганг, и Кремер. Американците се интересуват само от документите, безразлично им е на кого ще платят за тях.“

— Съмнявам се, че мистър Сетонс ще се съгласи с предложението ви — каза Карл замислено. — Той е много предпазлив и предпочита да има работа само с един човек.

— Всъщност няма значение — смути се Рехан. — Аз просто така... за общото благо... Щом не може, не може.

Кремер улови враждебния му поглед: Руди не е толкова прост, колкото изглежда.

Разговорът с Рехан разтревожи не на шега Кремер. Вечерта отново си припомни всяка дума от разговора и стигна до извода, че оберщурмфюрерът няма да се спре по средата на пътя и ще направи всичко, за да се срещне с американците и да получи от тях парите. Колкото повече Кремер мислеше за това, толкова повече се убеждаваше, че трябва да премахне Рехан от пътя си. Но как? Най-лесно ще бъде да се обърне отново към Ветров. Той ще намери начин

да се избавят от Руди. Но сега методите на Ветров не бяха подходящи. Убийството на Шрикел беше разследвано от комисия на Главното имперско управление за безопасност. Разпитваха и Карл, но само формално. Вайганг така живописно описа самообладанието и смелостта му по време на покушението над него (комисията прие тази версия), че върху Карл не можеше да падне и сянка от съмнение. Комисията заключи, че покушението е извършено от вражеска диверсионна група, хвърлена с парашути в немския тил. Организира се търсенето ѝ, но дойдоха до извода, че диверсантите са се прехвърлили при партизаните, които действаха в планините на Чехословакия. Не, безумие е да се убие Рехан. Това веднага ще вдигне на крак гестаповците. Съвсем лекомислено е да привлича сега вниманието им.

Кремер си блъска главата почти до зори, докато не уточни докрай плана за действие. Заспа за няколко часа и се събуди съвсем бодър. Обръсна се и позвъни на Вайганг.

— Имам неотложна работа при вас. Свободен ли сте сега?

Беше необичайно за март слънчево утро. По разчистения между разрушените къщи асфалт блестяха локви. Минувачите ги прескачаха и заобикаляха отворената телефонна шахта, край която се моташе монтьор с униформена фуражка. Чантата с инструментите му лежеше върху отместения встрани капак.

Монтьорът беше провесил крака в шахтата и проверяваше някакви проводници. Работата, изглежда, не го интересуваше много, защото през цялото време поглеждаше към къщата, оцеляла по някакво чудо сред развалините.

Улицата опустя. Сега край шахтата минаваха само загрижени домакини с чанти и пакети.

Василко започна да нервничи: вдигна фуражката си на тила и сърдито задърпа проводниците, като все по-често поглеждаше към входа на къщата.

След диверсията в подземния завод, Гестапо започна да проверява всички източни работници. Василко разбра, че работата става лоша и каза на Ветров. Той го прехвърли в Чехословакия. Около месец Василко прекара в Татрите, в полуизоставен ловен дом. През зимата всички пътища ставаха непроходими, по време на снежните преспи дотам можеше да се отиде само със ски. Горският, възрастен самотник, беше свой човек. Юрий настани при него Гибиш, като го представи за роднина, който се е евакуирал от разрушения град. Около седмица тук живя под строго наблюдение и Ханс Кремер, докато го изпратят при чехословашките партизани.

При бомбардировката на Дрезден гаражът на Ветров изгоря и Юрий трябваше да се настани в едно селище на десет километра от града. Сега можеше да вземе при себе си и Василко.

Вече четвърти ден Василко обикаляше около къщата, която след бомбардировката на Дрезден беше освободена за жилище на офицери от Гестапо. Вече три пъти, скрит в развалините, видя как от входа излиза Вернер Зайберт, подпирайки се с бастун. Добре че Хорст Улман беше споменал пред Щекер името му. Ветров вече знаеше, че Хорст е бил убит в подземиято. Разбираше, че Гестапо и без това щеше да убие младежа, като предварително го подложеше на изтезания. И не се знае щеше ли да издържи... Сега можеше да се възползва от помощта на фелдфебела... Щекер помогна да открият истинското име на Зайберт.

Ветров без колебание взе решение да се ликвидира Емил Мауке. Не само защото искаше да отмъсти на гестаповеца, а защото беше уверен, че Мауке знае доста много и докато е жив, ще бъде опасен за нелегалните.

Край къщата спря опел капитен и сърцето на Василко се сви — и днешният ден ли ще отиде напразно? Утре ще бъде по-трудно: не може монтьорът да се тутка два дни на едно и също място.

От входа излезе висок човек с цивилно облекло. Василко облекчено въздъхна, като видя, че се качва в колата. Но къде, по дяволите, се дяна Мауке? Обикновено излизаше в десет и отиваше пеш в Гестапо. Вървеше бързо, като се стараяше да не се подпира на бастуна, и Василко разбираше, че тези четири квартала са упорита тренировка за Мауке.

В десет и половина Василко реши, че ще чака още петнадесет минути. Петнадесет и нито минута повече. И без това стърчи тук вече около час.

Погледна часовника си и в този миг вратата на къщата се хлопна и на тротоара излезе Мауке. За секунда Василко замря от изненада. Мауке се приближаваше към него. Василко остави жиците и придърпа към себе си кожената чанта, в която монтьорите носят инструментите си. Напипа пистолета, незабелязано погледна надолу по улицата, за да оцени обстановката.

Две жени с пазарски чанти пресичаха улицата, някакво хлапе си подскачаше по тротоара на куц крак. Иззад ъгъла излязоха двама офицери, но те бяха далеч и едва ли щяха да успеят да му попречат.

Мауке е вече на няколко метра. Василко, наведен над шахтата, видя само краката му в черни обувки. Мауке крачи внимателно, като заобикаля локвите, за да не се изцапа. Още една крачка, още... Когато почти се изравни с шахтата, Василко, усещайки как се вдървяват пръстите му, стана и прегради пътя му. Мауке направи още една крачка, срещна погледа на монтьора, видя блесналия в ръката му пистолет и бързо бръкна в джоба си. Но Василко натисна спусъка. Не чу изстрела, само видя как куршумът разкъса палтото точно на гърдите му. Мауке започна да се свлича, извивайки се ребром към Василко, и падна някак си несръчно, като удари главата си в капака на шахтата. Чак сега Василко се обърна. Стори му се, че е изминало много време,

но защо жените са още на средата на улицата и го гледат изплашено? А офицерите са на края на улицата.

Василко грабна чантата. С крайчеца на очите си видя, че офицерите тичат към него и единият разкопчава кобура си. Прескочи трупа на Мауке и побягна на зигзаг към развалините. Отзад гръмнаха, но изстрелът не го изплаши, той вече прескачаше купчините изпочупени тухли. Още два скока и вече е до дупката в стената. Провря се през нея и почувства, че опасността е минала. Той изучава три дни тези развалини, сега и дяволът не може да го стигне. Наведе се, пропълзя под някакви греди, заобиколи голяма купчина тухли.

Върви го гони...

— Искате ли да пийнете нещо, Руди? О-отбийте се при мен... Не признавам никакви извинения, чакам ви!

Карл се преструваше на пиан. Държеше телефонната слушалка на разстояние от ухото си и се мръщеше, слушайки отговорите на Рехан.

— Не, Руди! Точно сега! Зарежете всичко и елате. По дяволите работата, когато имам хубав коняк и прекрасно настроение. Вече съм пиан. Но се обзалагам, че ще ви надпия... Идвайте веднага.

Остави слушалката и внимателно се огледа. Смачкана покривка, почти празна бутилка вино, а до нея още неотворена бутилка коняк, пепелник, пълен с угарки, и кълба дим под тавана. Остана доволен. Разкопча яката на ризата си и се просна на дивана до масичката с бутилките.

Когато Рехан влезе, Кремер вдигна високо пълната си чаша.

— Радвам се да ви видя, Руди, в добро здраве, но няма да разговарям с вас, защото в трезвите ви очи чета упрек и презрение към човека, който се налива сам, без специални причини за това.

Рехан го гледаше подозрително, макар че разтегна уста в добродушна усмивка.

— Може и да имам причини! — започна да се смее с цяло гърло Карл. — Вие, Руди, не знаете...

— Разкажете ми, щом сте ме извикали...

— Вие сте гений, Рехан. Имате необикновената способност да предвиждате нещата. Най-напред пийте. Иначе няма да разговарям с вас.

Рехан взе неохотно чашата, но я изпи до дъно. Помълча малко, като наблюдаваше Кремер изпод вежди.

— Имам важна работа при вас, но вие сте в такова състояние, че надали ще приемете всичко сериозно.

— Не, защо — решително възрази Карл, — даже зная за какво ще ме питате. Мога да ви зарадвам: разговарях с Фон Вайганг и той се съгласи с предложението ми. Днес трябва да ме черпите, Руди, но ще ви оставя за друг път.

— Колко? — беззвучно попита Рехан.

— Петнадесет процента.

Руди недоволен сви устни.

— Само толкова?

— Не забравяйте за страничните разходи.

Оберщурмфюрерът не отговори, отпуши бутилката и напълни чашите догоре.

— За успеха!

Карл пиеше, като незабелязано наблюдаваше Рехан. Руди само отпи и остави чашата. Кремер се обърна несръчно и едва не прекатури масичката.

— Не мислете, че съм съвсем пиян — започна да се извинява, потупвайки Руди по рамото. — Трезв съм и мога да докажа това... А вие защо не пиете?

— Много работих и ме боли глава — оплака се Рехан.

— Глупости... — Карл взе бутилката и започна да налива, като разплискваше настрани. — От този коняк ти светва пред очите и всички болки минават.

Рехан се наведе над масата и погледна Карл.

— Вие май не ми вярвате — заплаши го с пръст Кремер, — но напразно. Сега сме съюзници и без доверие нищо няма да излезе.

Рехан отмести поглед и взе чашата.

— Да пием за доверието!

— Вие сте невъзможен, Руди... — На две глътки Карл изпразни чашата си. — Досега не сте имали основания да се съмнявате в моята честност, а ето, вие...

Рехан недоволно се изкашля.

— Ама че сте отмъстителен, защо да си спомняме миналото?

— Забравих... забравих... — отговори Карл и вдигна шеговито ръце. — Предавам се!

— Да пием за мирното споразумение — предложи Рехан.

Карл пиянски махна с ръка.

— Утре имам важна среща, но за такъв повод...

— Ще успеем да изтрезнеем до утре. — Рехан подаде на Карл пълна чаша. — Сега Ернестина е далеч и може да се поразвлечете.

— Хе, да беше с момиче — със съжаление изломоти Карл, — а то — делова среща.

— Няма защо да криете от мене — добродушно се засмя Рехан и Карл забеляза как ушите му почервенияха.

— Не крия. Утре имам среща с мистър Сетонс — русите настъпват така стремително, че е време вече да се вземат решителни

мерки.

— Ще успеем — успокои го Рехан и уж между другото попита: — Къде имате среща?

— В три часа на Алтмаркт. Точно срещу църквата — Карл млъкна, сякаш изтрезнял, и подозрително изгледа Рехан. — Защо питате? Искате да ме проследите ли?

— Вие какво, да не сте си изпили ума?

— Ей, Руди, Руди — отново го заплаши с пръст Карл, — м-много сте хитър, но мене не можете надхитри. Джон Сетонс няма да се съгласи да разговаря с вас.

— Притрябвал ми е вашият Сетонс — смънка Рехан, — освен това никога не съм го виждал.

— Мислите, че на мене ми е притрябвал? — намуси се Кремер и поясни с пиянска откровеност: — Сетонс ще чака в черен опел капитен. Да пием за здравето на нашите американски покровители!

— Да пием — без колебание вдигна чаша Рехан — за вашето бъдеще!

„Сега ще измисли причина да си отиде — помисли си Карл, като наблюдаваше как Руди внимателно оставя чашата си. — Май че добре играх.“

Обершурмфюрерът поседя още няколко минути и се обади по телефона. Карл се престори, че дреме над чашата си, но когато Руди се опита да излезе незабелязано, го спря.

— Вика ме Фон Вайганг — излъга Рехан и посочи телефона.

— Какъв е Фон Вайганг? — изфъфли Карл. — Наш съдружник и нищо повече! — Вдигна чашата си, но не успя да я задържи и на пода звъннаха парченца кристал. — Да... наш съдружник... Налейте ми още, съдружничко!

— Трябва да поспите! — ядоса се Рехан.

— Да спя?... Не искам да спя! — Карл прегърна Руди, но веднага го отблъсна. — Всъщност може и да поспя... Вървете си, Руди, ще спя!

Когато вратата хлопна, той прекара длан по лицето си. Играта го беше уморила и на драго сърце би поседял малко, без да мисли за нищо. Но не можеше да не мисли: припомняше си разговора, изражението на Рехановото лице, жестовите му и се убеди, че е приел всичко за чиста истина. Легна на дивана и веднага заспа.

— Хайл Хитлер!

Шарфюрерът се изпъна на вратата, без да сваля очи от Вайганг.

Кремер стоеше в тъмния ъгъл на кабинета до библиотеката, за да не се хвърля веднага на очи. Усмихна се, като видя как Вайганг, обикновено строг и рязък с подчинените си, приятелски и сърдечно посрещна шарфюрера. Даже стана от бюрото, сякаш пред него не беше никакъв си унтерофицер, а висш гост от Имперското управление за безопасност.

— Влезте, шарфюрер, и седнете — посочи стола до бюрото.

Дузеншен навярно би се чувствал по-удобно да стои прав пред шефа си. Седна на крайчеца на стола, неестествено изправен. На Кремер му се стори, че шарфюрерът ей сега ще скочи, ще удари токове и отново ще изкрещи „Хайл Хитлер!“.

Карл беше доволен. Дотук събитията се развиваха според предвижданията му. Рехан иска на всяка цена да се срещне с американците. Затова ще трябва да премахне от пътя си Карл Кремер, в краен случай да го задържи поне до три часа, и Карл не се учуди, когато рано сутринта му се обади Хилда. Попита го не би ли могъл да отиде у тях около дванадесет часа и му намекна, че разговорът е много сериозен. Кремер отказа, като се извини с работата си, но Хилда не искаше и да чуе, каза, че много ще съжалява, ако не дойде.

Кремер се престори, че се колебае, и тогава Хилда се оплака от самотата си. В гласа ѝ прозвучаха едва доловими интимни нотки. Карл още се колебаеше, убеден, че Хилда няма да отстъпи. Знаеше, че е рисковано да се съгласи веднага — Рехан можеше да се усъмни.

Кремер можеше да се обзаложи, че Руди седи до Хилда. Представи си как се мръщи от тона на Хилда; стана му смешно, за малко да прихне в слушалката. Оплака се от главоболие, от Руди, който го бил напил вчера, и най-после обеща да отиде. Само за час-два, не повече, в три трябва да бъде в града.

След бомбардировката на Дрезден Хилда живееше в едно съседно градче, където Рехан беше купил на нейно име добре обзаведена къщичка. Двадесет минути път, за по-сигурно — половин час. Интересно, какво ще измисли Хилда, за да го задържи до три часа? Ще се опита да го съблазни или ще измисли нещо по-оригинално?

Карл веднага се обади на Вайганг и помоли да повикат Дузеншен.

— Вече? — учуди се групенфюрерът.

— Такива неща не се отлагат за утре.

— Прав си, моето момче. Чакам те.

— Може би не е удобно?

— Глупости — възрази Вайганг.

Докато Дузеншен чакаше в приемната, Кремер информира групенфюрера. Вайганг доволно кимаше с глава: няма що, способно е момчето — всичко е така обмислено, че нищо не може да се добави. Рехан сам се провали. Нахалник, измъкнаха го от калта, а той протяга мръсните си ръце към парите...

Вайганг още веднъж погледна благосклонно Дузеншен, който още повече се изпъна на стола.

— Шарфюрер, готов ли сте да изпълните задача от особено важно значение?

Дузеншен скочи.

— Да!

— Харесва ми вашата решителност — похвали го Вайганг. — Така трябва да отговаря един войник на фюрера.

— Хайл Хитлер! — вдигна ръка Дузеншен.

Групенфюрерът се обърна към Карл. Дузеншен, който едва сега забеляза Кремер, учудено го погледна.

— Хер Кремер — започна Вайганг — ни помогна да попаднем на следите на държавен престъпник. — В гласа му постепенно зазвучаха металически нотки. — Днес, доколкото ни е известно, офицер от SS, изменил на родината и фюрера, ще се срещне с американски шпионин.

Карл се приближи до масата. Погледна шарфюрера и заговори подчертано кратко, без излишни думи:

— Днес в три часа на Алтмаркт, срещу църквата, ще се състои среща между американски разузнавач, който ще бъде в черна кола опел капитен с номер 106–55, и оберщурмфюрера Рудолф Рехан.

Дузеншен жадно пое въздух.

— С Рудолф Рехан? — попита той.

— Оберщурмфюрерът от SS Рехан — произнесе рязко Вайганг. — Трябва да снимате колата и американския шпионин. Него няма да

закачат. Просто Рехан не трябва да говори с него! Разбирате ли?

Дузеншен погледна с недоумение Вайганг.

— Вие възлагате това на мене?...

— Изменникът трябва да бъде унищожен! — Групенфюрерът почука с молив по масата и добави: — Разчитам на вашата решителност и твърда ръка!

Чак сега Дузеншен разбра какво се иска от него. Пребледня. Скулите му изпъкнаха. Бързо преглътна слюнката си и гордо вдигна глава.

— Слушам, групенфюрер! — извика с готовност. Още веднъж погледна Вайганг. Той утвърдително кимна и попита:

— Ясно ли е всичко?

— Да.

— Не бързайте и внимавайте да не изплашите Рехан — намеси се Кремер.

— Нямате основание да ме подозирате в симпатии към оберщурмфюрера — отговори мрачно Дузеншен. — Днес той няма да се измъкне!

— Тогава вървете и се пригответе! — Вайганг заобиколи бюрото и сложи ръка на рамото на Дузеншен. — Господ да ви помага!

В гаража Кремер пипна капака на Рехановата кола и като усети, че е още топъл, попита шофьора:

— Вашия шеф не го съдържа на едно място.

— Ако аз имах такава красива годеница — засмя се шофьорът, — щях да ходя при нея не сутрин, а още от вечерта.

Значи Руди току-що се е върнал от Хилда. Интересно какво ли са намислили?

Карл шофираше сам. Караше без да бърза.

Паркира колата срещу обрасла с бръшлян двуетажна къщичка, влезе през отворената врата в двора и се спря пред входа. Чакаха го, прислужницата му отвори вратата веднага, щом натисна звънеца.

— Фройлайн е на втория етаж — измърмори тя нелюбезно и посочи дървената стълба, застлана с ярка вълнена пътечка.

Кремер беше идвал тук и познаваше нелюбезната, мълчалива прислужница. Но днес — Карл почувства веднага — тя направо излъчваше враждебност. Това не му развали настроението. Напротив, качвайки се по стълбата, лекичко затананика някаква песничка: враждебността на прислужницата още веднъж потвърди неговите догадки. Простичката жена не можеше да скрие истинските си чувства, както своите господари.

Хилда го посрещна на вратата. Карл застана нащрек. Очакваше, че ще започне да кокетничи, че ще се опита може би да го съблазни... Хилда го поздрави любезно, но хладно, едва се усмихна и го покани в неголяма стая, очевидно бъдещият кабинет на Рехан. Бюро, широк диван, ниска масичка, затрупана с вестници и списания с ярки корици, и полупразна библиотека — Руди не обичаше много да чете — беше я сложил само защото такъв беше редът.

Хилда отиде до стенното барче и отвори вратичката масичка.

— Няма да пия — изпревари я Карл, като седна в креслото до масичката със списания. — С колата съм, а имам и още работа след това.

Хилда го удиви. Затвори без да възразява барчето и подхвърли равнодушно:

— Щом не искате, няма...

Запали цигара, подаде кутията на Кремер.

— Ще запушите ли...

Кремер повъртя кутията в ръце, като я разглеждаше. Улови напрегнатия, малко изплашен поглед на Хилда. Надникна в кутията — почти празна, три-четири цигари. Извади една. Хилда щракна запалката. Тази привързаност не му хареса и той върна цигарата.

— Обичам по-силни — каза и извади от своите.

— Както обичате — отговори Хилда с равен глас и в същия момент изпусна запалката. Карл я вдигна и запали. Повъртя я в ръце и я върна на момичето.

— Красива запалка — каза той, като я разглеждаше, — не съм виждал такива досега.

Стори му се, че Хилда си отдъхна. А може би само му се беше сторило, защото тя веднага започна с делови тон:

— Извинете ме, че ви отнемам времето, но се надявам, че няма да съжалявате, може би нашите интереси ще съвпаднат.

Кремер не я прекъсна, нито я насърчи. Просто седеше, пушеше и мислеше. Сега е един без двадесет. За да стигне до Дрезден, му трябват не по-малко от двадесет и пет минути. Значи Хилда ще се опита да го задържи поне до три без петнадесет. На какво разчита тя?

А Хилда продължаваше, като изпускаше дим от цигарата си.

— Този разговор трябва да си остане между нас.

Кремер мълчаливо кимна.

— Разбира се, след време Руди ще научи, но сега, докато не сме женени, това е моята малка тайна. Тя се състои в това, че имам известна сума...

Хилда направи малка пауза, наблюдавайки какво впечатление са направили думите ѝ. Кремер загаси цигарата в пепелника, скри усмивката си и попита внимателно:

— Колко?

— Не са чак толкова много. Около двадесет хиляди.

— И вие смятате, че тази сума е незначителна.

Хилда вдигна рамене.

— Всичко зависи от обстоятелствата. Днес тези пари за мене са цяло състояние...

— Не само за вас — поучително каза Кремер.

— Не ме интересуват другите — отговори с яд момичето. — Не бихте ли могли да ми помогнете да вложа тези пари в скъпоценности?

— Нима мислите, фройлайн, че сега, когато русите приближават Берлин, можете да купите скъпоценен камък даже и от половин карат? Самият аз ще ви платя двойно повече от това, което е струвал преди един месец.

Хилда объркано запремига.

— Какво да правя?

Кремер замълча.

— Но ако ви помоля настоятелно?

— Вие сте твърде красива, фройлайн, за да ви се откаже — каза Карл с игрив тон. — Но ми поставяте много трудна задача.

— Всички казват — невъзможно, трудно!... Кое сега не е трудно? Кажете, кое сега е възможно? — Неочаквано Хилда се разплака.

— Не трябва да плачете за такива дреболии, мила моя — каза Кремер съчувствено. — Мисля, че бих могъл да ви помогна.

— Наистина ли? — зарадва се Хилда и неочаквано целуна Карл. Порумения, притисна ръце към лицето си и засрамено се извърна.

„Всичко се развива в строго логическа последователност“ — със задоволство отбеляза Кремер и не се стърпя да не се самоиронизира — те си размениха първата невинна целувка. Незабелязано погледна часовника си. Един без петнадесет. Още два часа, дявол да го вземе, не е малко, особено когато така дълго се точи всяка минута...

Хилда оправи прическата си с привичен жест и каза съвсем спокойно, сякаш преди секунда не се беше разиграла тази полусантиментална сцена:

— Още не сте виждали нашата градина. Искате ли да я разгледате?

Кремер кимна.

— Една минутка, да се преоблека.

Минутата продължи почти половин час. Впрочем Карл беше доволен от това. Седна на дивана, премести пистолета във външния джоб на самото си и се престори, че се е задълбочил в списанието.

Хилда се върна в лек копринен пеньоар. Обясни:

— Навън вали, а да се мокря заради някакви си цветя...

— Разбира се! — веднага се съгласи Карл.

Хилда стоеше до библиотеката и гледаше Кремер с насмешка.

„Всичко се развива както очаквах — помисли си Карл. — Сега ще започне да ме съблазнява.“

Хилда извади от барчето две бутилки и чаши.

— Не ми отказвайте — спря го тя с ръка, — искам да пия с вас.

Кремер недвусмислено погледна часовника си, но Хилда се намръщи и той разбра: наистина, неудобно е да брои минутите, когато толкова красиво момиче му предлага своята компания.

След втората чаша Карл се престори на пиан. Хилда сякаш я хвана изведнъж, алкохолът я удари в главата. Тя подпря брадичка и погледна Карл със сините си очи. Изведнъж отново се разплака.

— Мразя ги!... — заплаши някого с юмрук и размаза сълзите по бузите си. — Всички мразя!...

— Защо всички? — иронично попита Карл.

Хилда го погледна с трезв поглед.

— Какво ще стане с нас? — попита с тревога. — Руди се отнася така лекомислено към всичко, а на мене главата ми се пръска.

„Бедният, лекомислен Руди!“ помисли си Кремер, като си спомни как го разпитваше вчера за американеца.

— Рудолф е офицер от SS и няма да се измъкне лесно — замислено каза тя.

Карл мълчеше. Момичето бързо напудри следите от сълзи по бузите си.

— Кажете нещо... — кокетно изду устни Хилда.

На Кремер му стана смешно, но се сдържа.

— Фройлайн Хилда Браун още не е жена на оберщурмфюрер от SS Рудолф Рехан — отговори той сериозно. — И всичко зависи от вас, очарователна Хилда...

— Лесно ви е да говорите — въздъхна момичето, — вие имате такава годеница и такива перспективи...

— Какви перспективи!... — махна с ръка Кремер. — Перспективата да седя затворен в златна клетка! — каза той и погледна отстрани какво впечатление са направили думите му.

Хилда явно се зарадва.

— Бедничкият ми — Кремер усети горещия й дъх на бузата си, — от тази Ернестина може да полудееш!

Карл отново погледна часовника си и решително стана. Колкото и странно да беше, Хилда не го задържа.

Изскочи на улицата, наметна пелерината си и се затича под дъжда към колата.

Стартерът зави, но моторът не се запали. Карл издърпа смукача — сякаш бяха омагьосали колата. Не му се искаше да се рови в мотора под дъжда, но нямаше как — вдигна яка, отвори вратата, но изведнъж се сети и изруга през зъби. Докато те с Хилда бяха в стаята, чиито прозорци гледаха към градината, можеха не само да развалят нещо по колата, но и целия двигател да сменят. Сигурно сега Хилда го гледа иззад щорите и му се надсмива — Кремер неволно погледна към прозорците, но не забеляза никой.

Наложи се да изтича до най-близкото кръстовище, за да хване някой шофьор, защото иначе беше немислимо да открие повредата.

Даже старият шофьор се занимава с двигателя половин час, докато разбере къде е повредата. Беше прекъснат проводникът към делкото — иди доказвай, че е направено нарочно...

Дъждът спря, беше приятно да се пътува. Кремер натискаше газта докрай, гумите свиреха на завоите. Нямаше търпение да разбере успял ли е Дузеншен.

Вайганг работеше в кабинета си. Като го видя, направи строга физиономия.

— Държали сме змия в пазвата си — не се сдържа да не продължи играта Вайганг. — Рехан оказал съпротива и — той разпери ръце — не оставало нищо друго, освен да го разстрелят.

— А американецът? — кратко попита Карл.

— Веднага дал газ и избягал.

— Рехан разговарял ли е с него?

Това най-много интересуваше Кремер. Нали Руди можеше да съобщи на американеца какъв в действителност е помощникът на групенфюрера.

— Моите хора следяха Дузеншен — засмя се Вайганг. — Нима мислиш, че можехме да се доверим на един шарфюрер? Но момчето се оказа смело. Изпратило два куршума в Рехан, преди той да е успял да отвори уста. Още тази вечер Имперското управление за безопасност ще научи за измяната на оберщурмфюрера. Впрочем — изведнъж помръкна той — сега не им е до това...

Кремер съчувствено поклати глава.

— Русите са пред самата столица...

Вайганг кимна към картата.

— Армиите на маршал Конев са започнали щурма на Берлин. Не е изключено да се насочат и на юг. Трябва да се бърза, моето момче!

— Да-а... — замислено каза Карл. — Но дивизиите на Венк си пробиват път на изток. Генерал Венк има достатъчно сили не само да спре русите, но и да разбие Конев.

— Чул си това по радиото или си го чел във вестниците — присви очи групенфюрерът. — Ето тук и тук — посочи с пръст на картата малки населени места — имаме три дивизии. А тук — още четири. Оттук е възможно да се проведе танкова атака.

Кремер не откъсваше очи от картата.

— Ето къде са съсредоточени основните сили. — Изпиленият нокът на Вайганг спря върху малка точка. „Герлиц“ — прочете Карл. — Смятам, че в най-добрия случай ние сме в състояние само да отсрочим края. Връзката с Берлин всеки момент ще се прекъсне. Така че... — повиши глас — време е да се готвим за... хм... евакуация. Наредих да докарат в двора пет камиона. Обслужват се от верни на мене хора. Виж тук. — Групенфюрерът отново се обърна към картата. — Този път минава през планините. Той ще ни изведе при американците.

Кремер се разтревожи — това съвсем не влизаше в неговите планове.

— Позвовете — започна отдалеч, — този район изцяло е под контрола на нашите войски. Не забравяйте за групата армии „Център“, която се командва от Шернер.

— Ако аз бях на мястото на Шернер, щях да открия фронт на американците. — Вайганг недоволено изсумтя, сякаш Шернер му беше нанесъл лична обида. — Нашите военни невинаги могат да предвидят политическите последствия.

— За съжаление това не зависи от вас — каза нахално Кремер. Интуицията му подсказваше, че именно така трябва да разговаря сега с групенфюрера. — Фронтът може да се задържи и ние ще изпаднем в неудобно положение. Колкото и бързо да настъпват генералите, винаги ще успеем да ги изпреварим поне с два-три дни.

— Да, да... — Вайганг повтори: — Така, значи камионите ще стоят край пристройката. Погрижете се всичко да бъде опаковано и готово за евакуация. Шарфюрерът ще ви помага. Аз ще направя

съответните разпореждания. Впрочем — разтревожи се групенфюрерът, — дали инцидентът с Рехан няма да изплаши Хокинс?

— Хокинс не е толкова глупав да си слага главата в торбата. Той си седи в Париж или в Швейцария, но още утре ще знае за това, което стана тук. Неговият помощник ще се свърже с мене и аз ще го успокоя.

Вечерта Кремер се среща с Джон Селерс.

— Що за идиот се нахвърли днес върху мене? — попита той. — Нима Фон Вайганг не може да въведе ред в своя старчески дом?

— В играта се включи Имперското управление за безопасност — колкото можеше по-спокойно отговори Кремер — и Фон Вайганг може да гарантира вашата безопасност само до утре сутринта. Някой ви е проследил и утре не бих дал за главата ви и петдесет пфенига.

— Толкова ли е сериозно? — Гласът на Селерс все още звучеше бодро, но Карл забеляза как квадратното му лице се удължи.

— Ще ви дам един съвет, Джон — сухо подхвърли Кремер, — сядайте в колата си и се постарайте до сутринта да бъдете отвъд границата. Надявам се, че знаете как да направите това?

— Не ме учете! — измърмори Селерс вече не така бодро. — Може би ще се възползвам от съвета ви, но ще се справите ли тук сами?

— Не се тревожете, Джон, аз и групенфюрерът сме заинтересовани от успеха на работата не по-малко от вас.

— Трябва да побързате — заповяда Селерс. — Тази седмица всичко трябва да е готово.

— Ще се справим...

— С вас ще се срещне наш човек. Той ще ви предаде инструкциите за маршрута. Заедно ще уточните времето и мястото на срещата с нас.

— Сега обстановката е такава, че мястото и времето могат да се определят само приблизително.

— Определете точното време и място! — грубо го прекъсна Селерс. — В краен случай ще направим там десант.

— Работите с размах — поласка го Карл.

— Всеки, който влага пари, се надява на печалба — обясни Селерс. — Ясно ли е всичко?

— Не губете време, Джон — вместо отговор го посъветва Кремер и облекчено въздъхна, като видя, че Селерс се отправя към колата.

Предаденото от Карл Кремер съобщение за групирането на немските войски съвпаднаше с донесенията на фронтовото разузнаване. Ето защо настъплението на хитлеристите не беше неочаквано. Наистина две танкови и осем стрелкови дивизии успяха да се придвижат тридесет километра по посока към Шпремберг. Ударът на немските дивизии попадна в тила на Втора полска армия под командването на генерал Свечевски, но немците не успяха да създадат сериозна опасност. Фашистката групировка беше ликвидирана от съветските войски.

В съобщението на съветското Информбюро се появи ново название — дрезденско направление.

В пристройката в дъното на алеята на черните джуджета денонощно кипеше работа. Под командата на шарфюрер Дузеншен опаковаха подобраните от Карл Кремер документи в големи метални сандъци. Цялата стая беше затрупана с тях — подготовката за евакуацията привършваше.

Доколкото можеше, Карл протакаше заминаването. Дълго препрочиташе документите, внимателно преглеждаше всеки чертеж и старателно ги сортираше. Заповядваше даже да отворят някои от сандъците, отново проверяваше съдържанието им.

Сега той знаеше къде лежат секретните документи на службата за безопасност. В кабинета на Дузеншен имаше огромен сейф с две ключалки. Единият ключ беше у групенфюрера, а другият — у Дузеншен. Сейфът можеше да бъде отворен само в присъствието на двамата.

Веднъж, когато Вайганг се отби в пристройката, Карл се оплака, че е уморен и каза между другото:

— Събраха се много книжа. Сигурен ли сте — кимна той към сейфа, — че там всичко е еднакво важно? Маловажните документи трябва да се унищожат.

Групенфюрерът го успокои:

— Аз сам съм прегледал всичко. Само за няколко от тях може да се получи не по-малко, отколкото за чертежите на Фау. Оставил съм най-важното.

Ето това „най-важно“ не даваше на Карл минута спокойствие. Всъщност заради тези книжа в сейфа беше още тук. До чертежите и техническата документация имаше свободно достъп. А зад

бронираната врата на сейфа така и не успя да надникне. Утешаваше се с мисълта, че стремителното настъпление на съветските войски ще направи невъзможна евакуацията на документите.

В последно време той спеше по три-четири часа на денонощие и вече няколко дни не излизаше от пристройката. Изключи телефоните, за да не го безпокои никой. Надяваше се, че това ще попречи и на срещата му с този, когото трябваше да изпратят на мястото на Селерс. За съжаление очакванията му не се оправдаха. Един ден дотърча камериерката на фрау Ирма и му предаде, че Вайганг го вика незабавно при себе си.

В кабинета на групенфюрера седеше ниско човече с плоско безизразно лице и тъжни очи. Имаше вид на сломен от мъка човек, който ей сега ще заплаче. Даже подсмръкна с нос, а устните му едва-едва потрепваха като на обидено дете.

Погледна изпод вежди Кремер и извади от голям кожен портфейл половинката от еднодоларовата банкнота.

— Казвам се Денис Кларк — каза, сякаш се оплакваше. — Осмелих се да дойда направо тук, защото няма друг начин да се срещна с вас. Времето не чака и не може да се... — сигурно искаше да каже „разтакават“, но в последния момент се поправи — с една дума, трябва да побърза. Затова се реших — едва забележимо се поклони на групенфюрера — да ви безпокоя. Русите настъпват така бързо...

Вайганг се наду като стар пуяк. И неочаквано изтърси:

— Ако вашите войници — почервения целият — воюваха както комунистите, отдавна вече щяхте да бъдете тук!

Американецът го сръза грубо:

— Не е ваша работа да съдите нашите войници! Те идват тук като победители и...

Групенфюрерът се сепна.

— Имах предвид нашите общи интереси... — смънка той.

Кремер с удоволствие следеше тази метаморфоза: високомерието на Вайганг се стопи пред очите му, даже поприбра огромния си корем. Гледаше предано и се усмихваше в очакване.

Кремер съедини двете половинки на банкнотата, смачка ги и ги хвърли небрежно в пепелника: все едно, повече няма да потрѣбват. Внимателно погледна Денис Кларк. Дявол да го вземе, присъствието на Вайганг обърква сметките му. Ако го нямаше, можеше да се позове

на важни и обективни причини, но групенфюрерът беше в течение на техните работи. С раздразнение подръпна ухото си и приближи стола си до американеца.

— Какви инструкции имате, мистър Кларк? — попита подчертано сухо той.

Кларк отговори твърдо:

— Трябва да видя резултатите от вашата работа. Кога мога да направя това?

— Ако искате още се... — започна Вайганг, но Кремер го прекъсна.

— Доколкото ми е известно — погледна решително американеца, — в кръга на вашите задължения не влиза проверката на работата ни. Ние се уговорихме със Селерс...

— Ние не можем да купуваме котка в чувал — опита се да възрази Денис Кларк, но този път тонът му не беше така категоричен.

— Кой са тези — ние? — Карл не обръщаше внимание на отчаяните знаци на групенфюрера. — Хокинс щеше да ме уведоми, ако имахте такива пълномощия.

Американецът подсмръкна, намръщи се и отстъпи, като се стараеше да запази достойнството си.

— Всъщност това няма значение. Мистър Хокинс ви има доверие и единственото му желание е...

— По-бързо да се срещне с нас? — засмя се Кремер.

— Ще се радвам да се срещна с моя колега... — раболепно започна Вайганг, но Кларк даже не го погледна. Тази неучтивост можеше да има лоши последствия и Кремер се опита да разведри атмосферата.

— Как мислите, ще бъдем ли готови след една седмица? — попита той групенфюрера.

Вайганг важно кимна. Денис Кларк се хвана за главата.

— В такъв случай ще трябва да искате разрешение за излизане от руския комендант на града...

„Точно за това си мечтая“ — помисли си Кремер. Отговори рязко:

— Според мене надценявате възможностите на русите. Те настъпват с последни сили.

— По-добре да ги надценим, отколкото да ги подценим — намръщи се американецът. — След един ден трябва да сте готови!

Карл разтвори ръце и погледна Вайганг. Той обаче не го подкрепи.

— Ако трябва, ще ви дам още десет войника — обеща на Карл. — Трябва да се справите.

Кремер вдигна очи към тавана. Престори се, че пресмята. Разбра, че е опасно да се противопоставя. Замърда устни, все едно че брои нещо, и се съгласи:

— Ако дадете още войници, ще успеем.

Вайганг доволен щракна с пръсти.

— Ще ни придружавате ли? — попита Кремер американеца.

Той кимна.

— Определихте ли маршрута? — наведе се напред групенфюрерът.

— Заедно ще го определим.

Вайганг сякаш очакваше това предложение. Извади от бюрото си карта и я разтвори.

— Доколкото ми е известно — очерта с месестия си пръст дъга, — вашите войски се придвижват към Елба в това направление. Ще бъде неблагоприятно да пътуваме срещу тях по магистралата. Затова предлагам малко по-дълъг, но по-сигурен път. Ще навлезем в Судетите и по планинските пътища ще се придвижим ето тук — през Чехословакия към „Алпийската крепост“ на фюрера.

— Все пак — опита се да възрази Кремер — ние тръгваме без заповед на райхсфюрера и фактически се поставяме вън от закона. Командирът на всяка войскова част може да ни задържи.

— Това не бива да ви тревожи. — Вайганг потупа с ръка по бюрото. — Имаме документи и заповеди, които задължават всеки офицер, независимо от ранга му, да ни оказва помощ.

Кремер се усмихна насила:

— Смятате ли, че това е достатъчно?

Групенфюрерът поклати глава.

— Сега никой не е застрахован от изненади — каза поучително и се пошегува: — Не бих искал в такова време да съм акционер на застрахователни компании.

— Не трябва да има изненади. — Денис Кларк се наведе над картата и с жест прикани останалите да се доближат. С нокът очерта кръг около Берлин. — Армиите на маршалите Жуков и Конев са обкръжили столицата — сухо продължи той. — На север е превзет Щечин, русите настъпват бързо по крайбрежието. На юг, след неуспеха на вашите войски в района на Герлиц, русите насочиха удара си към Дрезден, но не могат да настъпват бързо, защото основните им сили са приковани към Берлин. И въпреки всичко след няколко дни ще бъдат тук. Нашите войски успешно се придвижват на изток, но сложните природни условия задържаха за известно време настъплението на юг. Преди всичко имам предвид ландшафта — планините, липсата на достатъчно пътища...

— Освен това трябваше да се съвземете след Ардените — съчувствено добави Вайганг.

Кларк го погледна с подозрение, но лицето на групенфюрера изразяваше само почтителност и искрена заинтересованост.

— Като имаме предвид всичко това, трябва колкото се може по-бързо да напуснем Дрезден, като отбягваме по възможност главните пътища. Поради неизяснеността на обстановката предлагам да определим отдалечено от населени пунктове място, където да се приземят нашите самолети. Това ще ни избави от много изненади и ще успеем по-бързо да пренесем товара, а заедно с него и вас — той леко се поклонил на събеседниците си — до мястото, определено от мистър Хокинс.

— О-о! Това е най-добрият вариант! — каза Вайганг, като не можа да скрие доволната си усмивка. Мъчейки се да скрие истинските си чувства, прекара ръка по лицето си, сякаш искаше да изтрие от него радостта си. — В Судетите имам малко имение. Къща и малко земя.

— Къде? — премести към него картата Кларк.

— Ето тук — постави дебела точка Вайганг, — пред Карлсбад.

— Има ли площадка за кацане?

— За средно голям транспортен самолет. Полето не е съвсем равно, но самолет може да кацне.

— Вашето мнение? — американецът се обърна към Кремер.

— Според мене трябва да се съгласим с предложението на групенфюрера — отговори без колебание Карл. — Тъй или иначе, нямаме по-добър вариант.

Кремер пресметна, че има на разположение около две денонощия. Напълно достатъчни, за да се посъветва с Ветров и да

намери начин да провали евакуацията. Затова е нужно да знае най-малките подробности на плана и преди всичко пътя до имението на Вайганг.

Придърпа картата към себе си, забарабани по нея с крайчетата на пръстите си.

— Напълно съм съгласен с вас, мистър Кларк — каза снизходително той, — че ще е най-добре да отбягваме автострадите и големите шосета. Ще изминем стотина километра повече, но ще заобиколим контролните пунктове, които още съществуват по магистралите. Никакви документи и заповеди не могат сега да ни застраховат срещу своеволията на първия срещнат унтерщурмфюрер.

— Преувеличавате, приятелю — намеси се Вайганг. — Не забравяйте, че с нас ще има охрана.

— Само това остава, да завържем бой с есесовски патрули! — грубо промърмори Кремер. За първи път възразяваше така рязко и категорично на групенфюрера. Той даже подскочи на стола си от изненада. Но Карл веднага смени тона и го поласка: — Надали ще намерим по-добър вариант от вашия, хер генерал — усмихна се любезно той. — Освен това сигурно знаете всички странични пътища, по които ще бъде най-удобно да се доберем до вашето имение?

Вайганг взе червен молив. Кремер внимателно следеше линията, която оставаше по картата: запомняше маршрута до най-малки подробности. Едновременно пресмяташе: ще бъдат пет камиона, във всеки — шофьор и трима есесовци. Значи двадесет войника плюс Вайганг, Кларк и Дузеншен. А Ветров има само четирима плюс него, Кремер. На всеки се пада по четирима есесовци, въоръжени с автомати и леки картечници. Ще трябва да се извика помощ. Ще успее ли Юрий да се свърже с Центъра? Ще успеят ли другарите?

Когато Вайганг докара червената начупена линия до дебелината точка, с която беше означено неговото имение, Карл между другото попита:

— Колко души охрана мислите да вземете?

— Двадесет войника, мисля, ще стигнат?

— Ще могат ли всички правилно да реагират на кацането на американските самолети? Не ми се иска да ставам свидетел на нежелателни сцени.

— Вие предлагате да се намали охраната?

— Това не трябва да се прави — възрази Кларк. — Ще дойдат да ни вземат с транспортни „юнкерси“. Ще ги пилотират летци, които говорят добре немски.

— Това е друга работа! — престорено се зарадва Кремер. — Значи заминаваме вдругиден, в пет часа сутринта. Същия ден трябва да бъдем на мястото. Оставете няколко часа за непредвидени пречки и извикайте самолетите за вдругиден вечерта. Ще успеем ли? — погледна той групенфюрера.

— Изчисленията са точни — потвърди той и въпросително погледна американеца.

Кларк помисли, намръщи се, сякаш Карл беше издрънkal някаква глупост, и се съгласи.

Кремер не искаше да оставя Кларк насаме с Вайганг.

— Мистър Кларк, не искате ли да се запознаете с подготовката на евакуацията?

Американецът с удоволствие се съгласи и веднага стана.

— С ваше позволение... — леко се поклони на групенфюрера и без да чака съгласието му, заситни към вратата.

В градината той задържа Карл. Заговори бързо, сякаш се страхуваше, че Кремер ще го прекъсне:

— Научих, че сте имали и няколко картини. Ако успеете да ми подхвърлите две парчета от стари майстори, ще ви помогна без много шум да продадете две-три платна. Тъй да се каже, неофициално.

— Започвате да ми харесвате, уважаеми мистър Кларк! — хвана го под ръка Кремер. — Ние с вас можем да спечелим доста от това. Само ви моля — нито дума на Вайганг.

— Нямам намерение да делея печалбата с него. Ще можем ли сега да видим картините?

— Не трябва да привличаме вниманието върху себе си! — Кремер покровителствено го потупа по рамото. — Ще направим това довечера.

— Вие по-добре знаете... — неохотно се съгласи той. — Но до довечера трябва да се свържа с Берн.

Карл откърши едно клонче и шибна с него варосаното стъбло на ябълката.

— В града ли искате да отидете? — попита той Кларк. — Мога да ви откарам.

Да, така ще бъде по-добре. Няма да търси повод, за да отиде в града, и Ветров ще се свърже с Центъра почти по същото време, по което Кларк ще говори с Берн.

Кремер остави Кларк в центъра, пресече Алтщат и излезе на края на града. Обади се на Ветров и изчака сивият опел на Юрий да мине по шосето край него. Постоя още няколко минути и като не забеляза нищо подозрително, подкара след него.

Като разбра каква е работата, Юрий стана мрачен:

— Та колко души, казваш, е охраната? — попита с тревога той.
— Двадесет? Сами няма да се справим.

Карл разгърна на седалката карта, очерта маршрута.

— Имението на Вайганг е на изток от Карлсбад — показва той на Ветров. — Курс към Судетите, в района на Теплице. През цялото време по обиколни пътища.

— Значи така... — Ветров свали шапката си и се почеса по тила.
— Довечера имам радиовръзка с Центъра, ще трябва да поискаме десант. Ще посрещна момчетата и ще ви отрежем пътя за Теплице. Ето тук има планинска рекичка, отдясно — отвесна скала, а отляво — пропаст. Така е в продължение на четири километра. Пътят е тесен, не камион, ами моят опел не може да завие обратно. Мястото е глухо, до най-близкото селище има пет-шест километра. Много е удобно.

— Слушай — попита го Карл, — откъде знаеш всичко това?

— Кое? — не разбра Юрий.

— Е, че реката е покрай шосето, че над нея има отвесна скала и къде да се направи десантът.

— Чуден човек си! — Ветров го тупна по рамото. — Там наблизо е моята база. Нали съм ти говорил за къщичката в гората. Където си „почиваше“ Ханс Кремер.

— Ето каква била работата — оживи се Карл. — А аз се чудя защо там? Нали и тук, край Дрезден, има удобен участък по пътя.

— Освен това — Юрий не му позволи да се доизкаже — там са чехите. Ако положението се влоши, могат да ни помогнат.

— Виж, за това не помислих.

— А на мене самия дядо господ ми подсказа. — Ветров сгъна картата и я прибра в джоба. — Ще бъдем на шосето на разсъмване, когато вие ще тръгвате. За по-сигурно. Седни в първия камион. Зад

един от завоите ще преградим пътя. Пред завоя ще видиш две високи ели. Щом твоят камион спре, скачай и бягай напред. Разбра ли?

Кремер кимна.

На следващия ден Карл забеляза, че най-после Дузеншен опразни сейфа в присъствието на Вайганг. Сам постави дебелите папки в метални сандъци. Карл почака да излезе групенфюрерът и попита Дузеншен:

— Какво е това?

Шарфюрерът го погледна недоверчиво.

— Патенти или чертежи? — уточни въпроса си Карл.

— Нито едното, нито другото. — Дузеншен се смути, промърмори нещо на себе си, но все пак обясни: — Секретни документи на SD.

Карл се намръщи като при зъбобол.

— Хвърлете тези вехтории във втория камион, докато там още има място.

— Преди две седмици за тези думи... — започна шарфюрерът.

— Преди две седмици нямаше да ги кажа — засмя се Карл. — Искане ми се да видя как ще се отървете след една седмица от черния мундир.

Дузеншен остави папките, лицето му помрачня.

— Вие бъркате, Кремер — не каза, а процеди през зъби той. — Не след седмица, а в другиден. Но работата не е в мундира. Ние ще си останем войници на фюрера!

— Но вие нищо не представлявате без... — потърка изразително пръсти Кремер. — Ще ви взема на служба при себе си, шарфюрер.

Дузеншен мрачно се усмихна.

— Не съм сигурен във вашите финансови възможности. За такива ръце — показва юмрука си — ще трябва доста да се плати.

Карл му помогна да опаковат книгата.

— Сега — напомни на шарфюрера — личният архив на Вайганг. Вземете двама войника, ще ви чакам при групенфюрера.

В парка всичко цъфтеше. Отрупаните с бяла пяна дървета образуваха между пристройката и вилата приказен дантелен тунел. Горчиво-сладкият въздух беше тежък и наситен. В слънчевите лъчи, над дантелите от цветове с деловито жужение трептяха пчели.

Кремер бързаше, но се спря при голямата клонеста розово-бяла ябълка. Тя сякаш се гордееше с разкошните си цветове: дебелите възлести клони се издигаха към небето. Карл докосна едно клонче. Нещо го беше развълнувало. Не стихията на буйния цъфтеж и

пролетните ухания — той вече беше свикнал с тях — а необикновеният вид на алеята. Отначало не разбра коя е причината и чак пред вилата се спря потресен. Как не забеляза веднага? Джуджетата бяха прибрани от алеята.

Те стояха край терасата — двадесет черни малки човечета. Висок, як есесовец влачеше към тази необикновена група последното: беше го хванал за краката и го влачеше така, че джуджето разора почти цялата алея.

По-рано всяко джудже поразяваше Карл с характерния израз на лицето си, а сега всички джуджета си приличаха — черна маса и грамадният им пазач също в черно. Това черно петно на фона на белия кипеж на цветовете му приличаше на рана, която още повече подчертаваше хаоса около вилата.

Под терасата беше спрял камион, навсякъде се търкаляха вестници, парцали, въжета. А над всичко това се беше изправил Вайганг. Стоеше на терасата по домашен халат и даваше заповеди на есесовците.

— Как е при вас? — загрижено погледна Кремер, но без да дочака отговор, закрещя: — Внимателно, глупаци, не хвърляйте този сандък. Ще изпочупите порцелана.

Когато накрая войниците натовариха сандъците с порцелана, той въздъхна облекчено и се обърна към джуджетата.

— Мъчно ми е, че не мога да ги взема — оплака се той на Карл. — Тежки са, само за тях ще трябва отделен камион.

Тази сутрин Карл беше слушал радиото и знаеше, че съдбата на Берлин беше вече решена: съветските войски настъпваха към центъра на града. Гледайки джуджетата, той си представи как артилерията стреля по райхстага, как горят и се рушат цели квартали. А Вайганг не се интересува от нищо — гледа само да спаси порцелана и джуджетата. Кремер с отвращение погледна черното стадо и изведнъж съвсем ясно осъзна, че точно в този безпорядък и хаос е безвъзвратният крах на Вайганг. Десетки години бронзовите джуджета са стояли от двете страни на алеята, утвърждавайки благополучието, авторитета и, тъй да се каже, несъкрушимостта на семейните основи. Те са виждали възхода и падението, триумфа и поражението на много свои владетели. Но да ги махнат от завинаги определените им места и да ги хвърлят в мазето — това не им се е случвало.

А техният последен собственик тича наоколо и подвиква:

— По-внимателно, по-внимателно! Сложете ги в ъгъла, зад вратата. Ние пак ще се върнем и ще измъкнем джуджетата на светло.

Кремер знаеше, че групенфюрерът сам не вярва на думите си, а казва това, за да подкани есесовците да побързат. Но какво ли му влизат в работата и Вайганг, и джуджетата? Обърна се и тръгна обратно по необичайно пустата алея. Отпусна се на пейката и дълго седя, слушайки бръмченето на пчелите. Мислеше: само на няколко километра оттук са своите. Там е истински ад от огън и желязо, а тук той слуша бръмченето на пчелите. Скоро войната ще свърши, войниците ще се завърнат по домовете си и ще разказват как са форсирали Днепър, как са щурмували укрепленията на Одер, как са превземали райхстага.

Карл въздъхна и стана. Утре сутринта всичко ще свърши и той пак ще бъде сред своите. А пчелите бръмчат, мирише на мед и ябълките тихичко ронят бяло-розови листенца от булчинската си премяна.

Всичко започна с това, че фрау Ирма имаше мигрена и не можа изобщо да заспи. Вайганг също не си легна и в два часа през нощта вдигна охраната на крак. Единственото, което Карл можа да направи, беше да забави заминаването до три часа: още един път внимателно провери товара в камионите.

Карл седна в първия камион. Управляваше го съвсем млад есесовец. Навярно беше свикнал да кара бързо и се наложи Карл през цялото време да го възпира.

— Няма да караш с повече от четиридесет километра! — заповяда той на шофьора, но щом само се обърнеше, километражната стрелка вече пълзеше към шестдесет. Кремер нервничеше — десантчиците трябваше да бъдат хвърлени в три часа. Момчетата имаха да изминат още осем километра, за да излязат на пътя за Теплице, а този хлапак, за беля, при най-малката възможност натиска ли, натиска газта...

Когато камионът изкачи височината и се понесе с рев надолу към долината, Кремер заповяда:

— Спрете!

Есесовецът го погледна с пренебрежение, но изпълни заповедта. Без да дава обяснение, Кремер слезе от колата. Вторият камион беше малко изостанал и след минута спря. Веднага след него беше мерцедесът на Вайганг.

— Какво става? — разтревожено подаде глава през прозореца групенфюрерът.

— Проверявам да не е изостанал някой — обясни Карл.

— В следващия камион е Дузеншен, за него няма какво да се тревожите.

— Всичко може да се случи на път.

— При вас всичко наред ли е, Хуго? — светна той с джобно фенерче: пътуваха с изключени фарове.

— За къде сте се разбързали? — вместо отговор недоволно попита Дузеншен. — Такава тъмница — да ти бръкнат в очите, няма да видиш.

— Хайде да си сменим шофьорите — предложи Кремер, — моят нещо е склонен към състезания.

Шарфюрерът изруга през зъби.

— Извикайте го тук — заповяда на своя шофьор, възрастен войник. — А вие ще карате първия камион.

Шофьорът недоволно промърмори нещо, но не посмя да възрази.

Сега пътуваха с тридесет километра в час. Моторите ревяха по стръмното, камионите се движеха плътно един след друг.

Започна изкачването на планината. Още в самото начало ги спря патрул. Есесовският офицер дълго и старателно проверява документите им, надзърта във всеки камион и накрая им разреши да продължат. Веднага след превала завиха от магистралата надясно. Сега можеха да предизвикат подозрение у първия срещнат патрул: ако наистина искаха да отидат в „Алпийската крепост“ на фюрера, трябваше да пътуват по посока към Прага.

Изминаха още двадесет километра, Теплице остана някъде настрани. Пътят беше безлюден. От време на време минаваха през малки селища, които изглеждаха като мъртви — нито светлинка, нито жива душа. Само на едно място се опитаха да ги спрат полицаи, но щом видяха черните есесовски мундири, бързо вдигнаха бариерата.

Разсъмваше се. До определеното от Ветров място оставаха още пет-шест километра. Започна стръмно изкачване. Гората се спускаше до самото шосе. Тъмносивите клони на елите се удряха по страничните капаци на камионите. Изведнъж гората отстъпи и долу, между стръмните брегове, проблесна лентата на рекичката. Карл взе автомата. Виждаше само как криволичещата светла лентичка се вие между тъмните брегове, по които на валма се стелеше мъгла.

Каза глухо, като не можа да познае собствения си глас:

— По-полека... не бързайте...

Шофьорът го погледна учудено. Промърмори недоволно:

— Тук и да искаш не можеш да бързаш.

И наистина, пътят беше целият в дупки, камионът се мятеше от една страна на друга, след колоната се виеше дълга опашка от прах. Кремер отвори вратата и стъпи на стъпалото. Камионите се движеха плътно един след друг — рев на мотори и дрънчене изпълниха долината. Още един завой и излязоха на брега на реката. Его и отвесната скала отдясно, за която говореше Ветров. Тесният и неравен път се беше врязал в нея. Не можеше да се разминеш, още по-малко да завиеш обратно. Долу, отляво, беше рекичката — буйна и бистра, истинска планинска рекичка с мокри обли камъни и ситен чакъл.

Карл спусна стъклото и се подаде от кабината. В този момент забеляза двете ели над стръмния склон — посочения от Ветров ориентир.

Зад елите е завоят, където навярно вече са се притаили десантчиците и момчетата на Юрий.

Кремер остави автомата на коленете си и без да иска, бутна шофьора с дулото. Шофьорът нервно отмести оръжието, отвори уста да каже нещо, но замълча. Карл не му обърна внимание.

Сега е завоят и... Сигурно вече са чули шума на моторите и са затрупали пътя.

Вече след завоя камионът хлътна в една дупка и Кремер, изтощен, се отпусна на облегалката. Пътят не беше затрупан. Значи Ветров беше закъснял.

Карл погледна часовника си — минаваше шест. Юрий си мисли, че сега излизат от Дрезден. А може би се е случило нещо със самолета, или може би немците са забелязали парашутистите?

Кремер за миг затвори очи. Сега камионите ще минат през този участък и отново ще се заизкачват в планината. Никой вече няма да ги спре. Още тази вечер американските самолети ще се приземят и...

Заскърца със зъби и едва не застена от отчаяние. Ами ако...

— Спрете! — заповяда на шофьора. Той послушно спря и погледна въпросително. — Вижте някой да не е изостанал?

Когато есесовецът скочи от кабината, Кремер провря ръката си под таблото и скъса един кабел. Бързо намушка във вътрешния джоб на палтото си два пълнителя за автомата.

Шофьорът се върна.

— Всичко е наред, може да тръгваме.

Карл кимна. Обърна се към прозореца, като се стараеше да задържи бясното биене на сърцето си. Слепоочията му туптяха: туп... туп... туп...

Слушаше как шофьорът тихичко ругае, докато натиска стартера.

— Не иска да запали... Момент...

Слезе, хлопна вратата и се надвеси над мотора. Карл скочи и застана до него. Шофьорът се ровеше в жиците, проверявайки запалването. Приблужи се шофьорът на втория камион. От мерцедеса излезе Вайганг и тръгна към тях. Карл взе от кабината автомата си.

— Отивам да погледна пътя... — обясни на Вайганг — и да се поразтъпча малко, ще ме настигнете.

Без да дочака отговор, тръгна напред, по самия край на пътя, над рекичката. Вървеше бавно, като понакуцваше леко. Вайганг му извика нещо, но Карл само се обърна и махна с ръка, да покаже, че ще чака зад завоя. През цялото време следеше с крайчеца на очите си дали се вижда още първият камион и щом се убеди, че вече не го виждат, побягна.

Пътят се врязваше в планината в продължение на около километър. Кремер пробяга стотина метра, като се оглеждаше внимателно наоколо. Накрая намери това, което търсеше. На едно място скалата не беше така стръмна и той се изкатери по нея на около четири метра нагоре, където две ели бяха вплели корените си в скалата. Зад второто дърво, което беше по-нагоре, имаше малка яма между корените.

Карл хвърли палтото си, за да не му пречи. Разрови игличките, залегна в ямата и насочи дулото на автомата. Остави до себе си резервните пълнители. Позицията беше удобна. Не е като в окоп, но може да си скрие главата зад стъблото. Най-важното — пътят се вижда като на длан и те могат да минат само под него.

Взе на прицел камъка, който стоеше непосредствено след завоя, прилепи буза до автомата и затаи дъх. Направи всичко каквото можеше, и не му оставаше нищо друго, освен да чака. Може би ще успее да ги задържи до идването на Ветров, а може би не ще го дочака... Все едно, ще се сражава, докато има патрони в пълнителите, с една дума — до последен дъх.

Кой знае защо по-рано този израз му се струваше малко високопарен и шаблонен. А сега си помисли точно така — до последен дъх — и не намери в него нищо високопарно; да, той ще стреля, докато вижда враговете и докато ръцете му могат да държат оръжието.

Сякаш в отговор на неговите мисли зад завоя забоботи мотор и почти едновременно на завоя се появиха три черни фигури. Постояха малко, огледаха се и продължиха напред, като държаха автоматите готови за стрелба.

Кремер се притаи. Тези дула нека си вървят. Главното е да се покаже камионът. Той ще се прицели в шофьора, камионът ще задръсти пътя и тогава няма да могат да минат. Докато има патрони...

Камионът бавно се показа иззад скалата. Карл не бързаше. Когато се доближи, изпрати един откос. Колата тръгна надясно. Блъсна се с бронята си в скалата и едва не се обърна. Тези, които вървяха пред нея, побягнаха назад. Карл се прицели в черните фигури и стреля. Един есесовец падна, а другите успяха да се скрият зад камиона. Почти веднага оттам затрака картечница. Куршумите цепеха стъблото на елата, върху главата на Карл се посипаха сухи иглички и трески. Прилепи лице към земята. С крайчеца на очите си следеше пътя. Есесовците доवлякоха още една картечница и откриха безразборно огън с автоматите. Куршумите кършеха елови клонки, вдигаха фонтанчета от пръст под носа на Карл, плющяха по стъблото. Той не помръдваше, разбрал тяхната тактика: да го притиснат към земята и да се опитат да си пробият път с камиона. И наистина, вратата от другата страна на кабината се отвори и един есесовец направи опит да влезе. Карл откри огън. Не знаеше дали го е улучил, само видя как се пръсна предното стъкло. Сигурно го беше улучил, защото никой вече не се опита да се промъкне към кормилото. Карл почака няколко секунди и изпрати кратък откос по гумата. Камионът полегна върху джантата и окончателно задръсти пътя.

За минута стрелбата утихна. Явно се съвещаваха. След това картечниците затракаха с удвоена ярост. Под самата скала се показаха есесовци. Карл повали първите двама, но останалите тичаха напред, падаха и тичаха. Падна още един... Есесовците не издържаха, избягаха от пътя и залегнаха зад големите камъни по брега.

Сега бяха защитени от стръмния бряг и можеха да се целят в Кремер от съвсем друга посока.

Карл веднага почувства това. Едва вдигнал автомата, от брега се посипа дъжд от куршуми. Нещо го парна под лакътя. Ръката му започна да изтръпва, пръстите му не се подчиняваха, но въпреки това улучи още един есесовец, който се опитваше да мине откъм тила му. Опипа ръкава си — дланта му стана червена от кръв. Обърна се на една страна, за да превърже раната, но по стъблото, над самото му ухо, веднага заплющяха куршуми.

Кремер предпазливо се премести към дъното на ямата. Сега вече — край. Погледна късчето небе, което розовееше, и като прехапа устни от болка, внимателно повдигна глава. Някакъв нахалник в черно отново пресичаше пътя — изпрати дълъг ред, но не улучи. Повали

есесовеца чак когато беше на десетина метра от него — успя да види изкривеното му лице.

Есесовецът лежеше на пътя, дращейки с пръсти по земята, и Карл гледаше ръцете му — възлести пръсти с изпочупени нокти. Странно беше да ги гледа човек как се подават изпод маншетите на черния мундир.

Кремер не забеляза веднага, че куршумите не свирят вече над него, не чаткат по скалата, не плющят по стъблото. Учуден, погледна към брега: три самотни фигури бяха хвърлили оръжието и стояха с вдигнати ръце. А над Карл някой стреляше с картечница.

„Ветров“ — помисли си той. Опитва се да стане, но закачи с рамото си елата. Остра болка прониза тялото и мозъка му, коленете му се подкосиха — падна тежко с главата надолу и се търкулна по стръмния склон.

Първото, което видя, когато дойде на себе си, бяха сиви, внимателни очи, които го гледаха с интерес. Карл премести поглед по-нагоре — видя ярка петолъчка на кепето! Веднага разбра всичко и се усмихна щастливо.

Сивите очи изчезнаха някъде и над Карл се надвеси Ветров. Юрий го гледаше съчувствено.

— Как е? — прошепна Кремер.

— Успяхме... — разбра го Ветров.

Без да обръща внимание на болката в ръката, Карл стана. Опря се на Юрий. Край тях момчета в маскировъчни халати сменяха колелото на камиона. Малко по-нататък, зад мерцедеса, стояха група войници и цивилни, заобиколени от хора с автомати.

— Фон Вайганг? — дрезгаво попита Кремер.

Ветров кимна към пленниците.

— Там е.

Като се подпираше на Юрий, Карл тръгна към мерцедеса. По-късно той никога не можеше да си прости това. Но тогава нещо много по-силно от любопитството го тласна натам. Искеше да погледне Вайганг в очите и това желание беше по-силно от него.

Момчетата с автоматите се отместиха и той срещна погледа на групенфюрера. Вайганг се беше подпрял на скалата, която се издигаше над стръмния склон. Беше остарял с десет години, бузите му прежълтели, устните му свити в горчива гримаса, а челото му

прорязано от три дълбоки бръчки. Гледаше объркано, навярно не можеше да разбере какво точно се беше случило. Инстинктивно се устреми към Кремер, но в следващия миг се дръпна, вдигна ръка.

— Вие... — прошепна с омраза той. — Вие...

Карл искаше да каже нещо, но размисли. Плъзна поглед по лицата на останалите. Фрау Ирма, закрила лице с длани, не гледа, притихнала в отчаяние. По дебелиите ѝ, грижливо поддържани пръсти — халки, пръстени. Дузеншен гледа мрачно — черните му очи горят от ненавист. И изведнъж, единственото спокойно лице. А, да, това е Денис Кларк. Пуши цигара и се усмихва.

— Добре проведохте тази акция! — изплю угарката в краката на Кремер. — Но вие знаете кой съм. Искам незабавно да ме освободите.

Карл учтиво му отговори:

— Вашето искане е справедливо, но като се има предвид ситуацията... В интерес на вашата безопасност е да не ни напускате веднага.

— Аз протестирам! — повиши глас Кларк, но Кремер вече не му обръщаше внимание. Обърна се към Юрий, искаше да се посъветва какво да правят с пленниците, но той изведнъж го блъсна силно в гърдите. От болка му се зави свят. Все пак дочу глух звук, сякаш някой стреля над самото му ухо. Но защо Юрий залитна?

Двама войника в маскировъчни халати едновременно се хвърлиха напред. Прозвуча още един изстрел. Войникът се хвърли върху този, който стреляше, и чак сега Кремер разбра, че това беше Вайганг. Но защо залитна Юрий?

Забравяйки за болката си, Карл го подхвана със здравата си ръка. Изведнъж едрото тяло на Ветров омекна, натежа — Карл едва го удържаше. Някой помогна да положат Юрий върху постлания направо

на пътя маскировъчен халат. Войник с три нашивки на пагоните напипа пулса му и разтревожено поклати глава. Някакво момче в цивилни дрехи сложи главата на Юрий на коленете си и внимателно го погали по бузата.

„Василко“ — спомни си Карл разказите на Ветров. Стоеше неподвижно. Сякаш и най-малкото движение щеше да причини болка на Юрий. Но защо войникът с трите нашивки свали кепето си? Защо плаче Василко?

Все още не вярвайки на това, което се беше случило, Карл коленичи до другаря си, прилепи ухо до куртката му, по която се разливаше червено петно. Сърцето не бие, ръцете изстиват. А колко силни бяха тези ръце само преди няколко минути!

Кремер притисна буза до едрата грапава длан на Ветров. И изведнъж разбра: Юрий го блъсна, а куршумът, предназначен за него, Карл, улучи...

Ръцете му вече са съвсем студени и нищо не може да ги стопли. Как можа да се случи?... Юрий преживя толкова... сега ли трябваше да...

— Старши лейтенант Кирилюк! — извика някой силно, — старши лейтенант Кирилюк! — повториха зад гърба му и чак сега Кремер разбра, че викат него. Вдигна глава. Лейтенант с гъсти мустаци и сипаничаво лице го гледаше нетърпеливо.

— Какво искате? — Карл не можеше да остави ръката на Юрий.

Лейтенантът повика Кремер настрани:

— Нищо не може да се направи! — каза съчувствено той, но на Карл думите му се сториха сухи и бездушни. — Жалко за другаря Ветров... Но вече съмна, време е да потегляме.

— Какво? — не разбра Карл.

— Трябва незабавно да тръгваме! — твърдо повтори лейтенантът. — Може би са чули стрелбата и... — не се доизказа той.

— А-а... Значи, ето за какво... — разбра най-сетне Кремер. — И какво предлагате?

Лейтенантът извади от чантата си карта.

— Изобщо обстановката не ми харесва много — започна, като разгъваше картата. — След ден-два нашите ще превземат Дрезден и ще навлязат в Судетите, но не е изключено през това време немците да ни открият и да ни избият като мухи. Ветров мислеше да се върнем към

Теплице и да изчакаме нашите в горите. Но там сега хитлеристите прегрупират остатъците от силите си и е опасно да се движим по тези места. Трябва да изчезнем, да се изпарим, тъй да се каже... Знаете ли какво представлява този път? — проследи с пръст едва забележима линия върху картата.

— За първи път съм по тези места... — набръчка чело Кремер. — Но нямаме друг изход. — Той се беше овладял вече. — Пленниците — в един камион. Шофьорите да се преоблекат в немска униформа. Ще тръгна с мерцедеса отпред. Имаме сигурни документи, ще се опитаме да се промъкнем до планината.

Сложиха тялото на Ветров в първия камион. Зад кормилото на мерцедеса седна Василко, облякъл мундира на Дузеншен. Завързаха ръцете и краката на пленниците, запушиха им устата, бързо освободиха един камион, натовариха ги и ги покриха с брезент. Кремер се стараеше да не гледа нататък — такава омраза кипеше в него, че не беше сигурен дали ще се овладее, ако види Вайганг.

Преминаха планинската рекичка по разнебитен дървен мост и веднага свърнаха към планината. Пътуваха бавно: през цялото изкачване — дълбоки коловози, дупки. Моторите прегряваха. Налагаше се от време на време да спират.

По склоновете на планината, от двете страни на пътя, се спускаха гъсти гори. Мълчаливи и мрачни, без нито една пътечка. Като мъртви, даже не се чуваха гласове на птици. Карл много се изненада, когато изведнъж един огромен бор се залюля и се сгромоляса пред тях, като им прегради пътя. В същия момент по мерцедеса откриха автоматен огън. Кремер бутна Василко от седалката и сам падна върху него, прикривайки го с тялото си.

„Ако немците видеха зад кормилото есесовец — успя да си помисли Карл, — нямаше да стрелят... Значи...“

Мръщейки се от болка, той бавно бръкна в джоба си, напипа носната си кърпа, едва достигна вратата и като излезе навън, я вдигна вместо бяло знаме.

Стреляха още няколко секунди, навярно за да ги сплашат. След това от гората се изсипаха лошо облечени хора с решителни лица. Обкръжиха Кремер. Други се затичаха към камионите.

— Гледайте, съветски офицер! — Момче със закърпена куртка сочеше камионите на един човек с гъста, стигаща до очите му брада.

Карл се обърна и видя лейтенанта. Той беше скочил от каросерията и тичаше към тях.

Кремер попита на руски брадатия:

— Партизани ли сте?

Брадатият изумено го погледна, но кимна.

— Партизани! — Карл тупна по рамото дотичалия лейтенант. — Те ще ни помогнат.

Брадатият направи крачка напред, без да спуска автомата. Лейтенантът пристъпи насреща му.

— Лейтенантът от Съветската армия Абатуров! — вдигна ръка до кепето си той. — Изпълняваме специална задача и молим за вашата помощ.

Брадатият не го разбра добре, но някой от партизаните бързо преведе думите му.

— Но как... — Командирът с недоверие гледаше есесовците зад воланите на камионите.

— Момчета, сваляйте мундирите! — махна с ръка лейтенантът и този непринуден жест убеди брадатия.

От камионите наизскачаха войници.

— Как попаднахте тук? — попита брадатият, търсейки с усилие руските думи.

Абатуров недвусмислено посочи към небето.

— Трябва ни площадка за кацане... — делово започна той, като си помагаше с жестове. — Има ли тук нещо подходящо?

Брадатият радостно закима с глава.

След час камионите спряха в едно село. В действителност не можеше да се нарече село — няколко къщички на брега на планинска рекичка. И неголяма ливада. Като сумтеше недоволен и проклинаше планинската местност, Абатуров ходеше по полянката и пресмяташе ще могат ли да кацнат тук самолети. След четвърт час стана известно, че самолетите ще пристигнат вечерта.

А през това време на малкото селско гробище копаеха гроб. Карл сам избра мястото — под стройна ела, малко встрани от параклиса, за да се вижда и планината, и реката, и гората. Пръв хвърли шепа пръст върху нерендосаните борови дъски на ковчега и дълго след това седя край пресния гроб. Мислеше, че е сам. Но като се обърна, видя зад себе си още двама, гологлави и тъжни — украинец и поляк.

— Ти си Василко, нали? — Карл сложи ръка на рамото на този, в чиито ръце издъхна Ветров.

— Да.

— А ти си Юзеф?

Момчето кимна.

Кремер прегърна момчетата и те се заклеха пред гроба на другаря завинаги да запазят в сърцата си спомена за мъжествения човек, чието тяло почива в чешка земя. Постояха още малко под елата и отидоха да помагат на войниците при разтоварването на камионите. Защото животът, с всекидневните си грижи, продължаваше.

Издание:

Автор: Ростислав Самбук

Заглавие: Крахът на черните джуджета

Преводач: Лиляна Райнова

Година на превод: 1980

Език, от който е преведено: Руски

Издание: Първо

Издател: Държавно издателство „Отечество“

Град на издателя: София

Година на издаване: 1980

Тип: Роман

Националност: Руска

Печатница: ДП „Димитър Благоев“

Излязла от печат: май 1980

Редактор: Майа Драгнева

Художествен редактор: Йова Чолакова

Технически редактор: Петър Стефанов

Художник: Владимир Коновалов

Коректор: Антоанета Петрова

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/1815>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.